

Ocena programowa
Profil praktyczny
Raport Samooceny

Kierunek:

**FIZJOTERAPIA
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIĘCIA MIESZKA I
WYDZIAŁ NAUK MEDYCZNYCH
UL. BUŁGARSKA 55
60-320 POZNAŃ
Tel. 61 646 02 67
www.pam.poznan.pl**

rektorat@pam.poznan.pl

Link do raportu samooceny na stronie www Uczelni: <https://pam.poznan.pl/bip>

Nazwa ocenianego kierunku studiów: fizjoterapia

1. Poziom/y studiów: jednolite studia magisterskie
2. Forma/y studiów: niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
Nauki o zdrowiu

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zdrowiu	302	100

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA

JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH NA KIERUNKU FIZJOTERAPIA

I. Informacje ogólne o kierunku studiów

1. Nazwa kierunku studiów: **FIZJOTERAPIA***.
2. Poziom kształcenia: jednolite studia magisterskie**.
3. Poziom kwalifikacji: poziom 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Forma studiów: niestacjonarne.
5. Profil kształcenia: praktyczny
6. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister.
7. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki: dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu
8. Dyscyplina naukowa, do których odnoszą się efekty uczenia się dla kierunku studiów: nauki o zdrowiu.

Jednolite studia magisterskie, niestacjonarne 5-letnie oraz praktyka zawodowa, jako integralny element programu studiów.

II. Zdefiniowane efekty uczenia się dla kierunku

1. **Objaśnienia oznaczeń:**

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się.

W (po podkreślniku) – kategoria wiedzy.

U (po podkreślniku) – kategoria umiejętności.

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych.

WG (po podkreślniku) – kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności.

WK (po podkreślniku) – kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki.

UW (po podkreślniku) – kategoria umiejętności, w zakresie wykorzystania wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania.

UK (po podkreślniku) – kategoria umiejętności, w zakresie komunikowania się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym.

UO (po podkreślniku) – kategoria umiejętności, w zakresie organizacji pracy – planowanie i praca zespołowa.

KK (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych, w zakresie ocen – krytyczne podejście.

KR (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych, w odniesieniu do roli zawodowej – niezależność i rozwój etosu.

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się.

2. Zestawienie tabelaryczne zakładanych efektów uczenia się dla kierunku:

OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty uczenia się dla kierunku (K)	Opis kierunkowych efektów kształcenia po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich na kierunku Fizjoterapia absolwent:	Charakterystyki pierwszego stopnia PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK
-------------------------------------	--	--	--------------------------------------

OGÓLNE EFEKTY UCZENIA			
-----------------------	--	--	--

WIEDZA (w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie)			
---	--	--	--

O.W1	problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;	P7S_W	P7SM_WG
O.W2	problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki medyczne w tym etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób;	P7S_W	P7SM_WG
O.W3	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – psychologia, pedagogika i nauki socjologiczne, filozofia, bioetyka;	P7S_W	P7SM_WG
O.W4	zasady oddziaływania sił mechanicznych na organizm człowieka zdrowego i chorego, w tym osoby starszej, z różnymi dysfunkcjami i różnymi chorobami, w różnych warunkach;	P7S_W	P7SM_WG
O.W5	mechanizm działania czynników fizykalnych na organizm człowieka oraz oddziaływanie zabiegów fizykalnych w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach;	P7S_W	P7SM_WG P7SM_W K
O.W6	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod	P7S_W	P7SM_WG P7SM_W K

	fizjoterapii;		
O.W7	zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych;	P7S_W	P7SM_WG P7SM_W K
O.W8	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach;	P7S_W	P7SM_WG P7SM_W K
O.W9	specjalistyczne zagadnienia z zakresu teorii, metodyki i praktyki fizjoterapii;	P7S_W	P7SM_WG
O.W10	zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania jego efektów – w stopniu zaawansowanym;	P7S_W	P7SM_WG P7SM_W K
O.W11	zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym;	P7S_W	P7SM_WG P7SM_W K
O.W12	prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania podmiotów zajmujących się rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami;	P7S_W	P7SM_WK
O.W13	etyczne, prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.	P7S_W	P7SM_WK
	UMIEJĘTNOŚCI (W zakresie umiejętności absolwent potrafi)		
O.U1	wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7 S_U	P7SM_U W
O.U2	interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki;	P7 S_U	P7SM_U W

O.U3	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami, w tym osób starszych, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, a także w ramach procesu kompleksowej rehabilitacji;	P7 S_U	P7SM_U W
O.U4	kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego;	P7 S_U	P7SM_U W P7SM_U K
O.U5	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać;	P7 S_U	P7SM_U W P7SM_U K
O.U6	zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych	P7 S_U	P7SM_U W P7SM_U K
O.U7	zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;	P7 S_U	P7SM_U W P7SM_U K
O.U8	wykazać wysoką sprawność fizyczną niezbędną do poprawnego demonstrowania i wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz stosowania metod specjalnych u osób z różnymi chorobami, dysfunkcjami oraz z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności;	P7 S_U	P7SM_U W
O.U9	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	P7 S_U	P7SM_U U
O.U10	inspirować inne osoby do uczenia się oraz podejmowania aktywności fizycznej;	P7 S_U	P7SM_U K P7SM_U O
O.U11	komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw;	P7 S_U	P7SM_U K

O.U12	komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą;	P7 S_U	P7SM_U K P7SM_U O
O.U13	wykorzystać wiedzę w zakresie racjonalizacji i optymalizacji fizjoterapii, także współpracując w zespole terapeutycznym.	P7 S_U	P7SM_U W P7SM_U O
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE (W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do)		
O.K1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	P7S_K	P7SM_KK P7SM_KO
O.K2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;	P7S_K	P7SM_KO P7SM_KR
O.K3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;	P7S_K	P7SM_KO
O.K4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;	P7S_K	P7SM_KR
O.K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	P7S_K	P7SM_KK
O.K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	P7S_K	P7SM_KK P7SM_KR
O.K7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	P7S_K	P7SM_KK P7SM_KO P7SM_KR
O.K8	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	P7S_K	P7SM_KR
O.K9	przyjęcia odpowiedzialności związanej	P7S_K	P7SM_KK

	z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.		P7SM_KR
A. BIOMEDYCZNE PODSTAWY FIZJOTERAPII			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
A.W1.	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu;	P7SM_W	P7SM_WG
A.W2.	rodzaje metod obrazowania, zasady ich przeprowadzania i ich wartość diagnostyczną (zdjęcie RTG, ultrasonografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny);	P7SM_W	P7SM_WG
A.W3.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia;	P7SM_W	P7SM_WG
A.W4.	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka;	P7SM_W	P7SM_WG
A.W5.	rozwój embrionalny, organogenezę oraz etapy rozwoju zarodkowego i płciowego człowieka;	P7SM_W	P7SM_WG
A.W6.	podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w okresie od dzieciństwa przez dojrzałość do starości;	P7SM_W	P7SM_WG
A.W7.	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesów starzenia się oraz ich zmian pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych chorób;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W8.	podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka oraz narządów ruchu i narządów zmysłu;	P7SM_W	P7SM_WG

A.W9.	kinezylogiczne mechanizmy kontroli ruchu i regulacji procesów metabolicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz fizjologię wysiłku fizycznego;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W10.	metody oceny czynności poszczególnych narządów i układów oraz możliwości ich wykorzystania do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta w różnych obszarach klinicznych;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W11.	mechanizm działania środków farmakologicznych stosowanych w ramach różnych chorób i układów człowieka, zasady ich podawania oraz ograniczenia i działania uboczne, a także wpływ tych środków na sprawność pacjenta ze względu na konieczność jego uwzględnienia w planowaniu fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W12	zewnętrzne czynniki fizyczne i ich wpływ na organizm człowieka;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W13.	biomechaniczne zasady statyki ciała oraz czynności ruchowych człowieka zdrowego	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W14.	zasady ergonomii codziennych czynności człowieka oraz czynności związanych z wykonywaniem zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii pracy fizjoterapeuty;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W15.	zasady kontroli motorycznej oraz teorie i koncepcje procesu sterowania i regulacji czynności ruchowej;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W16.	podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz nauczania czynności ruchowych;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W17.	mechanizmy rozwoju zaburzeń czynnościowych oraz patofizjologiczne podłoże rozwoju chorób;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W18.	metody ogólnej oceny stanu zdrowia oraz objawy podstawowych zaburzeń i zmian chorobowych;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W19.	metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia lub życia;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
A.W20.	uwarunkowania genetyczne rozwoju	P7SM_W	P7SM_WG

	chorób w populacji ludzkiej;		P7SM_WK
A.W21.	genetyczne i związane z fenotypem uwarunkowania umiejętności ruchowych.	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
A.U1.	rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U2.	palpacyjnie lokalizować wybrane elementy budowy anatomicznej i ich powiązania ze strukturami sąsiednimi, w tym kostne elementy będące miejscami przyczepów mięśni i więzadeł oraz punkty pomiarów antropometrycznych, mięśnie powierzchowne oraz ścięgna i wybrane wiązki naczyniowo-nerwowe;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U3.	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U4.	dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi), składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U5.	przeprowadzić podstawowe badanie narządów zmysłów i ocenić równowagę;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U6.	przeprowadzić ocenę zdolności wysiłkowej, tolerancji wysiłkowej, poziomu zmęczenia i przetrenowania;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U7.	wykorzystywać właściwości określonej grupy środków farmakologicznych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych chorobach;	P7SM_U	P7SM_UW

A.U8.	oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U9.	oceniać stan układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe) w celu wykrycia zaburzeń jego struktury i funkcji;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U10.	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U11.	przewidzieć skutki stosowania różnych obciążeń mechanicznych na zmienione patologicznie struktury ciała człowieka;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U12.	ocenić poszczególne cechy motoryczne;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U13.	oceniać sprawność fizyczną i funkcjonalną w oparciu o aktualne testy dla wszystkich grup wiekowych;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U14.	przeprowadzić wywiad i analizować zebrane informacje w zakresie potrzebnym dla prowadzenia fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW
A.U15	rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka oraz udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób dorosłych i dzieci.	P7SM_U	P7SM_UW
B. NAUKI OGÓLNE			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
B.W1.	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie;	P7SM_W	P7SM_WK
B.W2.	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych;	P7SM_W	P7SM_WK P7SM_WG
B.W3.	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz	P7SM_W	P7SM_WG

	członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego;		
B.W4.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W5.	podstawowe metody psychoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W6.	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W7.	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami;	P7SM_W	P7SM_WG P7SM_WK
B.W8.	podstawowe formy i sposoby przekazywania informacji z wykorzystaniem środków dydaktycznych w zakresie nauczania fizjoterapii, prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W9.	zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz funkcjonowania samorządu zawodowego fizjoterapeutów;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W10.	regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W11.	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W12.	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W13.	uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia	P7SM_W	P7SM_WG

	oraz skalę problemów związanych z niepełnosprawnością w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym;		
B.W14.	zasady analizy demograficznej oraz podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W15.	zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W16.	zasady kierowania zespołem terapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rehabilitacyjną;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W17.	zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W18.	zasady etyczne współczesnego marketingu medycznego;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W19.	zasady przeprowadzania uproszczonej analizy rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W20.	historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów;	P7SM_W	P7SM_WG
B.W21.	narzędzia informatyczne i statystyczne służące do opracowywania i przedstawiania danych oraz rozwiązywania problemów.	P7SM_W	P7SM_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
B.U1.	porozumiewać się w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U2.	dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami iw różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW

B.U3	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U4	organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U5.	przeprowadzić badanie przesiewowe w profilaktyce dysfunkcji i niepełnosprawności;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U6.	oszacować koszt postępowania fizjoterapeutycznego;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U7.	przeprowadzić uproszczoną analizę rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U8.	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U9.	wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych);	P7SM_U	P7SM_UW
B.U10.	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U11.	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych i uzyskiwać jego świadomą zgodę na te działania;	P7SM_U	P7SM_UW
B.U12.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	P7SM_U	P7SM_UW
C. PODSTAWY FIZJOTERAPII			

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
C.W1.	pojęcia z zakresu rehabilitacji medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W2.	mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W3.	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W5.	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W6.	teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W9.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W10.	wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W11.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności	P7SM_W	P7SM_WG

	osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;		
C.W12.	regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W13.	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W14.	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W15.	regulacje dotyczące wykazu wyrobów medycznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 784, z późn. zm.);	P7SM_W	P7SM_WG
C.W16.	wskazania i przeciwwskazania do zastosowania wyrobów medycznych;	P7SM_W	P7SM_WG
C.W17.	zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką.	P7SM_W	P7SM_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
C.U1.	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U2.	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U3.	dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych	P7SM_U	P7SM_UW

	u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami, przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych;		
C.U4.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, sposobu postępowania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, instruować opiekuna w zakresie sprawowania opieki nad osobą ze specjalnymi potrzebami oraz nad dzieckiem – w celu stymulowania prawidłowego rozwoju;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
C.U5.	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U6.	dobierać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U7.	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U8.	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności	P7SM_U	P7SM_UW

	manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;		
C.U11.	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U12.	obsługiwać aparaturę do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U13.	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
C.U14.	poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie samoobsługi i lokomocji, w tym w zakresie samodzielnego przemieszczania się i pokonywania przeszkód terenowych na wózku aktywnym;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
C.U15.	przewodzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami;	P7SM_U	P7SM_UW
C.U16.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie fizjoterapii oraz poinstruować pacjenta w zakresie posługiwania się nimi;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
C.U17.	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej.	P7SM_U	P7SM_UW

D. FIZJOTERAPIA KLINICZNA			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W1.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W2.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii, neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W3.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie: kardiologii i kardiologii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatricy, psychiatry, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W4.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia w najczęstszych chorobach w zakresie: kardiologii i kardiologii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatricy, psychiatry, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W5.	zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, po urazie wielomiejscowym i wielonarządowym, z uszkodzeniem kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyny górnej i kończyny	P7SM_W	P7SM_WG

	dolnej, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;		
D.W6.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania kardiologicznego, neurologicznego, ortopedycznego i geriatrycznego;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W7.	zasady interpretacji wyników badań dodatkowych w diagnostyce chorób układu krążenia i w fizjoterapii kardiologicznej, w tym: badania elektrokardiograficznego (EKG) i ultrasonograficznego, prób czynnościowych EKG, klinicznej oceny stanu zdrowia pacjenta z chorobą kardiologiczną według różnych skal, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W8.	wyniki testów wysiłkowych w fizjoterapii kardiologicznej i pulmonologicznej (test na ergometrze rowerowym, bieżni ruchomej, testy marszowe, test spiroergometryczny), skalę niewydolności serca NYHA (New York Heart Association) oraz wartości równoważnika metabolicznego MET;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W9.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania pulmonologicznego dla potrzeb fizjoterapii, ważniejsze badania dodatkowe i pomocnicze oraz testy funkcjonalne, przydatne w kwalifikacji i monitorowaniu fizjoterapii oddechowej;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W10.	zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne, w tym amputacje z przyczyn naczyniowych, i zabiegi z zakresu chirurgii małoinwazyjnej;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W11.	metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej w zakresie badań stosowanych w ginekologii i położnictwie;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W12.	fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W13.	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych;	P7SM_W	P7SM_WG

D.W14.	specyfikę postępowania z pacjentem z chorobą psychiczną i zasady właściwego podejścia do niego;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W15.	zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, w okresie ostrej niewydolności krążenia, w okresie ostrej niewydolności oddechowej, we wstrząsie, ze zdiagnozowaną sepsą, wentylovanym mechanicznie, po urazie czaszkowo-mózgowym oraz po urazie mnogim ciała;	P7SM_W	P7SM_WG
D.W16.	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning Disability and Health, ICF).	P7SM_W	P7SM_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U1.	przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U2.	przeprowadzić analizę biomechaniczną z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U3.	dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U4.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażień oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa;	P7SM_U	P7SM_U W

D.U5.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych, prowadzić naukę chodzenia w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U6.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U7.	instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U8.	przeprowadzić testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U9.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U10.	wykonywać pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie	P7SM_U	P7SM_U W

	funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej;		
D.U11.	instruować pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytłą;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U12.	przeprowadzić badanie neurologiczne dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne przydatne w fizjoterapii neurologicznej, w tym ocenę napięcia mięśniowego, kliniczną ocenę spastyczności oraz ocenę na poziomie funkcji ciała i aktywności, w szczególności za pomocą skal klinicznych, a także zinterpretować ważniejsze badania dodatkowe (obrazowe i elektrofizjologiczne);	P7SM_U	P7SM_U W
D.U13.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób z objawami uszkodzenia pnia mózgu, mózdzku i kresomózgowia, ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu, parkinsonizmu, chorób demielinizacyjnych oraz zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po złamaniach kręgosłupa z porażeniami, a także prowadzić postępowanie ukierunkowane na łagodzenie zaburzeń troficznych i wydalniczych, pionizację i naukę chodzenia lub poruszania się na wózku osób po urazach kręgosłupa;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U14.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po uszkodzeniach nerwów obwodowych, w polineuropatiach, w chorobach o podłożu nerwowo-mięśniowym, w chorobach pierwotnie mięśniowych oraz w różnych zespołach bólowych;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U15.	układać pacjenta w łóżku oraz wykonywać	P7SM_U	P7SM_U W

	kinezyterapię w łóżku u pacjentów z uszkodzeniem układu nerwowego, wykonywać pionizację i naukę chodzenia, a także prowadzić reedukację ruchową kończyny górnej u osób po udarach mózgu;		
D.U16.	instruować pacjentów z chorobami neurologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U17.	przeprowadzić wywiad oraz zebrać podstawowe informacje na temat rozwoju i stanu zdrowia dziecka;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U18.	ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U19.	przeprowadzić ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U20.	dokonać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w zakresie motoryki porozumiewania się w oparciu o odpowiednie skale;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U21.	przeprowadzić kliniczną ocenę podwyższonego lub obniżonego napięcia mięśniowego u dziecka w tym spastyczności i sztywności;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U22.	przeprowadzić kliniczną ocenę postawy ciała, w tym badanie skoliometrem Bunnella, oraz punktową i biostereometryczną ocenę postawy ciała, a także zinterpretować wyniki tych ocen;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U23.	na podstawie zdjęcia RTG kręgosłupa wyznaczyć kąt Cobba, kąt rotacji według jednego z przyjętych sposobów oceny, dokonać oceny wieku kostnego na podstawie testu Rissera oraz zinterpretować ich wyniki i na tej podstawie zakwalifikować skoliozę do odpowiedniego postępowania fizjoterapeutycznego;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U24.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie	P7SM_U	P7SM_U W

	fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z chorobami układu ruchu, takimi jak: wady wrodzone, wady postawy ciała, jałowe martwice kości;		
D.U25.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie przed- i pooperacyjne u dzieci leczonych operacyjnie;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U26.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z zaburzeniami ruchowymi pochodzenia ośrodkowego, mózgowym porażeniem dziecięcym, z dysrafizmem rdzeniowym, z chorobami nerwowo-mięśniowymi, z okołoporodowymi uszkodzeniami splotów i nerwów obwodowych, z neuroimogennymi zanikami mięśni (atrofiami i dystrofiami mięśniowymi);	P7SM_U	P7SM_U W
D.U27.	instruować opiekunów dzieci w zakresie tzw. pielęgnacji ruchowej, oraz dzieci i ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U28.	przeprowadzić podstawowe pomiary i próby czynnościowe, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, w tym pomiar tętna, pomiar ciśnienia tętniczego, test marszowy, test wstań i idź (get up and go), próbę czynnościową na bieżni ruchomej według protokołu Bruce’a oraz według zmodyfikowanego protokołu Naughtona oraz próbę wysiłkową na cykloergometrze;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U29.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z niewydolnością serca, nadciśnieniem, chorobą niedokrwienną	P7SM_U	P7SM_U W

	serca, po zawale serca, zaburzeniami rytmu serca i nabytymi wadami serca;		
D.U30.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów zakwalifikowanych do operacji serca, po zabiegach kardiochirurgicznych, z wszczepionym stymulatorem serca oraz po leczeniu metodami kardiologii interwencyjnej;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U31.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń oddechowych i technik relaksacyjnych w fizjoterapii kardiologicznej;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U32.	instruować pacjenta z chorobami układu krążenia w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu oraz aktywności fizycznej, jako prewencji wtórnej;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U33.	przeprowadzić badania czynnościowe układu oddechowego, w tym spirometrię oraz zinterpretować wyniki badania spirometrycznego, badania wysiłkowego i badania gazometrycznego;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U34.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać ćwiczenia w różnych chorobach układu oddechowego (ostrych i przewlekłych), w chorobach z przewagą zaburzeń restrykcyjnych oraz w chorobach z przewagą zaburzeń obturacyjnych;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U35.	wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii oddechowej w różnych chorobach pulmonologicznych, stanach po urazie klatki piersiowej, stanach po zabiegach operacyjnych na klatce piersiowej oraz po przeszczepach płuc;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U36.	instruować pacjenta z chorobą układu oddechowego w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania środków prewencji wtórnej;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U37.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta	P7SM_U	P7SM_U W

	– i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z czynnościowymi i organicznymi chorobami naczyń obwodowych oraz pacjentów po amputacji z przyczyn naczyniowych;		
D.U38.	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta po zabiegu na jamie brzusznej lub klatce piersiowej, wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie oskrzeli, instruować w zakresie profilaktyki wczesnych i późnych powikłań pooperacyjnych oraz udzielać zaleceń dotyczących pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U39.	stosować Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF);	P7SM_U	P7SM_U W
D.U40.	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne po porodzie mające na celu likwidowanie niekorzystnych objawów, w szczególności ze strony układu krążenia, kostno-stawowego i mięśniowego;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U41.	instruować kobiety ciężarne w zakresie wykonywania ćwiczeń przygotowujących do porodu i w okresie połogu;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U42.	wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u osób z nietrzymaniem moczu oraz instruować je w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U43.	planować i dobierać ćwiczenia krążeniowo-oddechowe dla dzieci i młodzieży – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – oraz instruować opiekunów dzieci i młodzieży w zakresie wykonywania tych ćwiczeń;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U44.	przeprowadzić całościową ocenę geriatryczną i interpretować jej wyniki;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U45.	dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K

	osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji;		
D.U46.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii kobiet po mastektomii, w tym postępowanie w przypadku obrzęku limfatycznego i upośledzenia funkcji kończyny górnej;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U47.	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego;	P7SM_U	P7SM_U W P7SM_U K
D.U48.	podejmować działania mające na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego;	P7SM_U	P7SM_U W
D.U49.	planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu oraz chorobami wewnętrznymi w zależności od stanu klinicznego, funkcjonalnego i psychicznego (poznawczo-emocjonalnego) chorego, jego potrzeb oraz potrzeb opiekunów faktycznych.	P7SM_U	P7SM_U W
E. METODOLOGIA BADAŃ NAUKOWYCH			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
E.W1.	metody i techniki badawcze stosowane w ramach realizowanego badania naukowego.	P7SM_W	P7SM_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
E.U1.	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;	P7SM_U	P7SM_WG
E.U2.	zinterpretować badanie naukowe i odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	P7SM_U	P7SM_UW P7SM_UK
E.U3.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej;	P7SM_U	P7SM_UW P7SM_UK
E.U4.	przeprowadzić badanie naukowe, zinterpretować i udokumentować jego wyniki;	P7SM_U	P7SM_WG

E.U5.	zaprezentować wyniki badania naukowego.	P7SM_U	P7SM_WG
F. PRAKTYKI FIZJOTERAPEUTYCZNE			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
F.W1.	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W2.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii i terapii manualnej, specjalnych metod fizjoterapii, ergonomii oraz fizykoterapii i masażu leczniczego;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W3.	metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu i w chorobach wewnętrznych;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W5.	metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii i planowanie fizjoterapii;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W6.	podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska niepełnosprawności;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W7.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej oraz dyscyplin sportowych osób z niepełnosprawnościami w rehabilitacji kompleksowej i podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W8.	zasady działania wyrobów medycznych stosowanych w rehabilitacji;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W9.	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W10.	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na dowodach naukowych (evidence based medicine/physiotherapy);	P7SM_W	P7SM_WG

F.W11.	standardy fizjoterapeutyczne;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W12.	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W13.	prawne, etyczne i metodyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę fizjoterapeuty w ich prowadzeniu;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W14.	zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz rolę fizjoterapeuty w propagowaniu zdrowego stylu życia;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące zależności psychosomatycznych i metod z zakresu budowania świadomości ciała;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W16.	zadania poszczególnych organów samorządu zawodowego fizjoterapeutów oraz prawa i obowiązki jego członków;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W17.	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty;	P7SM_W	P7SM_WG
F.W18.	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	P7SM_W	P7SM_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
F.U1.	przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych;	P7SM_U	P7SM_U W
F.U2.	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego;	P7SM_U	P7SM_U W
F.U3.	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy usprawniania osób z różnymi dysfunkcjami układu ruchu i innych narządów oraz układów, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, oraz celów kompleksowej rehabilitacji;	P7SM_U	P7SM_U W
F.U4.	wykazać specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej;	P7SM_U	P7SM_U W
F.U5.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji;	P7SM_U	P7SM_U W

F.U6.	zastosować wyroby medyczne oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać;	P7SM_U	P7SM_UW P7SM_UK
F.U7.	wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy;	P7SM_U	P7SM_U W
F.U8.	pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U9.	wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta;	P7SM_U	P7SM_UW P7SM_UK
F.U10.	określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U11.	inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U12.	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U13.	pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U14.	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U15.	aktywnie uczestniczyć w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U16.	stosować się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U17.	przestrzegać praw pacjenta;	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
F.U18.	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO

	wzajemnym zaufaniu i szacunku.		
W zakresie kompetencji społecznych do wszystkich grup A-F			
K_K01	rozumie potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i poszerzania zasobu swoich umiejętności poprzez samokształcenie przez całe życie w obszarze nauk o zdrowiu i praktyki fizjoterapeutycznej	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UO
K_K02	systematycznie analizuje schematy postępowania fizjoterapeutycznego i wyciąga wnioski w kontekście poprawy jakości pracy, analizy błędów oraz zachowania zasad bezpieczeństwa pracy	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UO
K_K03	posiada umiejętność komunikacji międzyludzkiej, zna swoje obowiązki i miejsce w grupie społecznej oraz reprezentuje postawę prospołeczną zarówno w przypadku pracy w zespole badawczym, fizjoterapeutycznym, z grupa pacjentów, jak i w przypadku indywidualnej pracy z pacjentem	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UO
K_K04	Zna prawa pacjenta oraz wykazuje postawę szacunku wobec pacjenta lub grupy społecznej z zamiarem oddziaływania na ich dobrostan psychiczny i fizyczny. Dbą o prestiż zawodu fizjoterapeuty	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UW
K_K05	Potrafi wypowiadać opinie dotyczące ogólnego stanu zdrowia, diagnostyki i oceny wyników badań oraz postępów fizjoterapeutycznych pacjenta lub grupy społecznej zachowując elementarne zasady etyki	P7SM_K	P7SM_UW P7SM_UO
K_K06	Systematycznie podejmuje aktywność fizyczną w celu utrzymania sprawności fizycznej niezbędnej do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowej oraz utrzymania wysokiej jakości usług fizjoterapeutycznych	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UO
Efekty uczenia się dla specjalności: Fizjoterapia osób w wieku podeszłym			

K2P_W01S1	Posiada wiedzę dotyczącą procesu starzenia w kontekście uwarunkowań biologicznych, demograficznych, psychologicznych i społeczno-socjalnych.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W02 S1	Posiada wiedzę na temat ogólnych celów polityki zdrowotnej i jej priorytetów wobec starości i ludzi starych.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W03 S1	Posiada wiedzę z wybranych aspektów pedagogiczno-etycznych w opiece nad pacjentami w podeszłym wieku.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W04 S1	Posiada wiedzę na temat sprzętu medycznego stosowanego u osób w wieku podeszłym.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W05 S1	Posiada wiedzę na temat profilaktyki starzenia.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W06 S1	Posiada wiedzę dotyczącą patologii narządowych i ustrojowych wywołanych procesem starzenia się.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W07 S1	Zna zasady opieki pielęgnacyjnej nad osobami w podeszłym wieku.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W08 S1	Posiada wiedzę dotyczącą rehabilitacji osób w wieku podeszłym	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W09 S1	Posiada wiedze dotyczącą różnych form aktywności fizycznej osób starszych	P7SM_W	P7SM_WG
Umiejętności			
K2P_U01 S1	Posiada umiejętność pogłębiania wiedzy dotyczącej opieki nad ludźmi w podeszłym wieku i wdrażania tych umiejętności do praktycznych rozwiązań	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_U02 S1	Posiada umiejętność samodzielnego rozpoznawania i wdrażania odpowiedniego postępowania rehabilitacyjnego.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U03 S1	Posiada umiejętność stosowania profilaktyki starzenia się.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U04 S1	Posiada umiejętność oceny potrzeb i zakresu rehabilitacji geriatrycznej.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U05 S1	Posiada umiejętność aranżowania i prowadzenia współpracy z podmiotami świadczącymi usługi na rzecz ludzi starych.	P7SM_U	P7SM_UW

K2P_U06 S1	Posiada umiejętność doboru odpowiedniego sprzętu medycznego u osób starszych.	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_U07 S1	Posiada umiejętność kreatywnego zaspokajania potrzeby ruchu i wypoczynku o osób starszych.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U08 S1	Umiejętność diagnozowania problemów psychospołecznych osób w wieku podeszłym	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U09 S1	Posiada umiejętność radzenia sobie z problemami wynikającymi z procesu starzenia się w kontekście uwarunkowań psychologicznych, pedagogicznych oraz etycznych.	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_KS01S2	Posiada świadomość własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do innych specjalistów.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_KS02S2	Wykazuje odpowiedzialność za zdrowie pacjenta.	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_KS03S2	Dyskutuje z pacjentem by skutecznie zasugerować mu potrzebę konsultacji medycznej.	P7SM_U	P7SM_UU
K2P_KS04S2	Posiada umiejętność stałego dokształcania się.	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_KS05S2	Przestrzega tajemnicy zawodowej, zasady etyki zawodowej i praw pacjenta.	P7SM_U	P7SM_UK
K2P_KS06 S1	Wykazuje odpowiedzialność za działania własne i właściwe organizowanie pracy własnej oraz zespołu.	P7SM_U	P7SM_UK
K2P_KS07 S1	Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_KS08 S1	Dobro pacjenta oraz grup społecznych stawia na pierwszym miejscu, okazuje szacunek wobec pacjenta (klienta) i grup społecznych.	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
Efekty uczenia się dla specjalności: fizjoterapia w sporcie z elementami odnowy biologicznej			
K2P_W01S2	Zna podstawowe terminy stosowane w sporcie.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W02S2	Zna zasady programowania obciążeń wysiłkowych i kontroli reakcji organizmu	P7SM_W	P7SM_WG

	dorosłych i dzieci.		
K2P_W03S2	Potrafi właściwie przedstawić patogenezę urazów sportowych.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W04S2	Posiada wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie podstaw traumatologii sportu, metod treningu oraz testów sprawnościowych stosowanych w sporcie.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W05S2	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy i wie jak postępować przy urazach.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W06S2	Zna zasady treningu zdrowotnego oraz możliwości wykorzystania metodyki treningu sportowego w treningu zdrowotnym.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W07S2	Zna podstawowe zasady profilaktyki uszkodzeń sportowych.	P7SM_W	P7SM_WG
K2P_W08S2	Posiada wiedzę teoretyczną z zakresu metod fizjoterapeutycznych stosowanych w sporcie: hydroterapia, kinezyterapia, fizykoterapia, drenaż limfatyczny oraz masaże sportowe.	P7SM_W	P7SM_WG
Umiejętności			
K2P_U01S2	Posiada umiejętność pomiaru podstawowych wskaźników fizjologicznych, przeprowadzenia i interpretacji wyników prób i testów wysiłkowych.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U02S2	Potrafi posługiwać się terminologią z zakresu fizjologii i patofizjologii.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U03S2	Potrafi zastosować pierwszą pomoc oraz posiada umiejętność planowania zabiegów fizjoterapeutycznych i odnowy biologicznej służących regeneracji organizmu sportowca	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_U04S2	Posiada umiejętność prawidłowego doboru oraz stosowania w praktyce zabiegów fizykalnych, kinezyterapeutycznych w odnowie biologicznej i sporcie.	P7SM_U	P7SM_UW
K2P_U05S2	Potrafi zastosować taping, masaże sportowe oraz drenaż limfatyczny w zależności od uprawianej dyscypliny	P7SM_U	P7SM_UK P7SM_UO

	sportowej.		
K2P_U06S2	Potrafi określić i zrealizować cel treningu zdrowotnego poprzez wybrane formy aktywności ruchowej; potrafi przygotować i przeprowadzić jednostkę treningu zdrowotnego do wybranego tematu.	P7SM_U	P7SM_UW
Kompetencje społeczne			
K2P_KS01S2	Wykazuje kreatywność w doborze odpowiedniej metody fizjoterapeutycznej poprzez ciągłe doskonalenie.	P7SM_K	P7SM_UW
K2P_KS02S2	Gotów do pracy zespołowej przy konkretnym zawodniku lub grupie zawodników.	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UO
K2P_KS03S2	Okazuje szacunek wobec sportowców dbając o prestiż i dobro swojego zawodu.	P7SM_K	P7SM_UW
K2P_KS04S2	Rozwiązuje skomplikowane problemy związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty w świecie sportowym.	P7SM_K	P7SM_UW
K2P_KS05S2	Wykazuje postawę promującą potrzebę rehabilitacji oraz profilaktyki w przebiegu kariery sportowej.	P7SM_K	P7SM_UK P7SM_UO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko

Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
<i>Usarek Włodzimierz</i>	dr inż., prof. PAM, Rektor Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – przewodniczący Zespołu;
<i>Drews Krzysztof</i>	prof. dr hab. med., Dziekan Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Krzysztof Kostewicz</i>	mgr, Prodzikan Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Łajdych Monika</i>	mgr, Prodzikan Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Łupicka Joanna</i>	dr n. med. Prodzikan Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Rejniak Alla</i>	mgr, Prodzikan Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Kadzińska Maria</i>	mgr, – Dyrektor Biblioteki Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I - członek Zespołu;
<i>Krzyżanowska Lucyna</i>	mgr, Kierownik Dziekanatu Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Białas Joanna</i>	mgr, Dyrektor Biura Karier Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Grzybiak Maria</i>	mgr inż., Pełnomocnik Rektora Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I ds. Praktyk – członek Zespołu;
<i>Cybulski Andrzej</i>	mgr inż., Dyrektor ds. Organizacji i Zarządzania Poznańskiej Akademii Medycznej im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu;
<i>Kapska Marta</i>	mgr, – Pełnomocnik Dziekana Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I ds. Praktyk - członek Zespołu;
<i>Biskup Małgorzata</i>	mgr, Pełnomocnik Rektora Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I ds. Osób z Niepełnosprawnością – członek Zespołu;
<i>Klorek Klaudia</i>	Przedstawiciel Samorządu Studenckiego Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek Zespołu.

I. Informacje ogólne o kierunku studiów	3
II. Zdefiniowane efekty uczenia się dla kierunku	3
Prezentacja uczelni	40
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	42
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	42
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	57
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	77
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	95
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	138
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	160
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	167
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	183
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	201
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	205
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	212

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I (dalej jako: PAM), do 31 stycznia 2024 r. funkcjonująca pod nazwą: Akademia Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I, rozpoczęła działalność na mocy pozwolenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nr DSW-3-4001-549/JP/04 z dnia 23 lipca 2004 r., wydanego na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późn. zm.) i została wpisana do rejestru uczelni niepaństwowych pod numerem 161, w oparciu o decyzję DSW-3-4001-692/TT/04 z dnia 16 września 2004 r. Dnia 8 czerwca 2011 r., stosownie do § 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie prowadzenia rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 348), wprowadzony został elektroniczny rejestr uczelni niepublicznych, w związku z tym konieczna stała się zmiana numerów rejestrowych wszystkich uczelni niepublicznych, w wyniku czego PAM widnieje obecnie pod numerem 305. Siedzibą PAM jest miasto Poznań. Główny budynek mieści się w Poznaniu (60-320), przy ulicy Bułgarskiej 55.

W Uczelni funkcjonują: Wydział Lekarski, Wydział Nauk Społecznych, Wydział Nauk Medycznych, Wydział Nauk Społecznych i Medycznych Filia PAM w Nowym Tomysłu, Wydział Nauk Społecznych Filia PAM w Wągrowcu oraz Wydział Nauk Społecznych Filia PAM w Warszawie.

Z uwagi na zmianę statusu Uczelni na akademię nauk stosowanych, w okresie od 1 marca 2022 r. do 31 stycznia 2024 r. Uczelnia funkcjonowała pod nazwą Akademia Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I. Decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr DSW-WUN.8016.89.2023.3.PD(BK) z dnia 23 listopada 2023 r. zmianie uległa nazwa Uczelni na Poznańską Akademię Medyczną Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I, którą oficjalnie wprowadzono z dniem 1 lutego 2024 r.

Na Wydziale Nauk Medycznych PAM prowadzone jest kształcenie na następujących kierunkach studiów:

- decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr DSW-3-WB-4003-807/05 z dnia 15 grudnia 2005r. Wydział Zdrowia Publicznego (obecnie: Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *wychowanie fizyczne*;
- decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr DSW-3-JP-4003-23/06 dnia 4 maja 2006 r. Wydział Zdrowia Publicznego (dziś Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *kosmetologia*;

- decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr DSW-3-WB-4003-101/06 z dnia 28 lipca 2006r. Wydział Zdrowia Publicznego (dziś Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *fizjoterapia*;
- decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW-2-07-4003-133/07 z dnia 3 sierpnia 2007r. Wydział Zdrowia Publicznego (dziś Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *ratownictwo medyczne*;
- decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr MNiSW-DKN.ZNU.6022.175.3.2013.AN z dnia 29 października 2013r. Wydział Zdrowia Publicznego (obecnie: Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku *fizjoterapia*;
- decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW.ZNU.6622.269.4.2015/2016.EK/AN z dnia 29 maja 2016r. Wydział Zdrowia Publicznego (dziś Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo*;
- decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW.WNN.6022.180.2018./2019.3.EK z dnia 7 lutego 2019r. Wydział Zdrowia Publicznego (dziś Wydział Nauk Medycznych) uzyskał uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo*.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,
2. związku kształcenia zobszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku,
3. zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczeniaspołeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,
4. sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów,
5. cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,
6. kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktykiw obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,
7. efektów uczenia sięprowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniemprzykładowych rozwinieć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
8. spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

Koncepcja kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych jest spójna z misją i strategią rozwoju Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I. Oparta jest ona na założeniu, iż *fizjoterapia* stanowi naukę interdyscyplinarną, składającą się z wielu teorii, nurtów oraz koncepcji ideowych, wykorzystujących zróżnicowane metody i techniki badań. Za priorytet uznano wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje, teoretyczne i praktyczne pozwalające na pracę w zespole rehabilitacyjnym oraz przygotowanie specjalistów posiadających umiejętności z zakresu planowania i wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest spójna z celami wynikającymi z Wizji i Misji Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I.

Wśród edukacyjnych wyzwań nowego wieku, promujących idee i cele czterech filarów edukacji „uczyć się – aby wiedzieć; uczyć się – aby działać; uczyć się – aby żyć wspólnie; uczyć się – aby być”, coraz wyraźniej pojawia się problem kształcenia oraz wychowania przyszłych pokoleń do życia, współtworzenia, współgospodarzenia, współrozwijania, współodpowiedzialności w państwie prawa, wiedzy i wartości.

Te postulaty stanowią wartości edukacyjne, które legły u podstaw programu studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie.

Koncepcja kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie jest spójna z celami wynikającymi z Wizji i Misji PAM.

Motywami przewodnimi Wizji i Misji PAM są: zawołanie *Homines Hominibus – Ludzie Ludziom*, zobowiązujące do wrażliwości na wszelkie problemy wspólnoty uczelni oraz *universitas*, odnoszące się do świadomości wspólnoty Uczelni.

Hasłem przyświecającym koncepcji kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych jest *Uczelnia oparta na wiedzy*, stawiająca za cel przygotowanie studentów do udziału w „społeczeństwie wiedzy”.

Za priorytety Uczelni uczyniono następujące wartości:

W – Wiedzę przekazywaną w procesie kształcenia, która stanowi o kompetencjach absolwentów. Powinna być ona zatem rzetelna, o wysokim poziomie teoretycznym, oparta na najnowszych zdobyczach nauki. Kadra dydaktyczna przygotowuje autorskie programy realizowanych zajęć, wskazując najnowszą i klasyczną literaturę oraz badania naukowe, odnosząc się ponadto do uznanych autorytetów w swoich dyscyplinach naukowych, nie pomijając przy tym własnych osiągnięć oraz doświadczeń.

S– Sukces Student, który dzięki edukacji uzyska właściwy zasób wiedzy i umiejętności, ma jako absolwent szansę znalezienia dobrej pracy, pozwalającej na osiągnięcie sukcesu zawodowego. Jest to jednocześnie sukces nauczycieli akademickich, którzy uczestniczą w procesie edukowania studentów, stwarzając im odpowiednie warunki nauczania oraz uczenia się poprzez dobór najefektywniejszych metod kształcenia.

P – Praktykę rozumianą zarówno jako obowiązkową część procesu kształcenia, dzięki której studenci mają możliwość konfrontowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zawodową rzeczywistością, jak i proces nabywania umiejętności, pozwalających na lepsze przystosowanie się do zmian gospodarczych i społecznych, uczący podejmowania decyzji oraz otwartości na zmiany.

I – Innowację rozumianą jako wykorzystanie przez nauczycieli akademickich innowacyjnych metod nauczania, pozwalających nie tylko na osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie poziomu wiedzy i jej rozumienia, ale przede wszystkim rozwijających kompetencje społeczne, nieodzowne w każdej pracy zawodowej. Ponadto innowacyjność powinna przejawiać się w podejmowaniu projektów naukowo-badawczych, realizowanych oryginalnymi metodami i narzędziami.

A – Aktywność rozumianą jako mobilizowanie wszystkich uczestników procesu edukacyjnego. Aktywność wykładowcy przekłada się na aktywność studenta. Aktywny student jest lepiej przygotowany do mobilnego zachowania zarówno na kolejnych etapach kształcenia, jak i na rynku pracy. Jednak to wykładowca musi dać przykład i mobilizować do aktywności swoich słuchaczy. Z kolei Uczelnia sama w sobie przejawia aktywność w śledzeniu tzw. losów zawodowych absolwentów oraz utrzymywania z nimi kontaktu.

Rozwój PAM w warunkach dynamicznie zmieniających się wyzwań społeczno- gospodarczych będzie możliwy przy innowacyjnym i strategicznym urzeczywistnianiu wizji oraz misji. Uczelnia swoje zadania w zakresie kształcenia i badań naukowych realizuje jako innowacyjne centrum kształcenia i doskonalenia kadr oraz badań naukowych, z zachowaniem równowagi między tradycyjną misją uniwersytecką i elementami działalności rynkowej.

Za najważniejsze i najpilniejsze kierunki działania PAM i na najbliższe lata przyjęto:

- kształcenie studentów na najwyższym poziomie,
- wykształcenie własnej i pozyskanie z zewnątrz kompetentnej kadry we wszystkich grupach pracowniczych,
- udoskonalenie odpowiedniej dla aktualnych potrzeb infrastruktury badawczo dydaktycznej,
- otwartość na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- partnerską współpracę ze studentami jako ważnej części wspólnoty uczelnianej,
- budowanie wizerunku uczelni w środowisku,
- prowadzenie badań naukowych,
- dostosowanie systemu zarządzania do postawionych zadań tak, aby zapewnić pełne uczestnictwo odpowiedzialność wszystkich pracowników oraz jednostek administracyjnych w procesie rozwoju uczelni w nowych warunkach.

Dynamiczne zmiany zachodzące w obszarze szkolnictwa wyższego, w szczególności w szkolnictwie niepublicznym, determinują potrzebę podejmowania nowych wyzwań adekwatnych do powstających uwarunkowań i potrzeb

PAM wpisuje się w program LLL (Lifelong Learning), tj. uczenia się przez całe życie i realizuje podstawowe idee LLL, jakimi są:

- 1) równorzędność uczenia się w różnych formach, miejscach i okresach życia,
- 2) uczenia się od pierwszych do ostatnich lat życia,

3) stawianie osoby uczącej się w centrum uwagi.

Realizując niniejsze założenia, PAM bierze pod uwagę następujące czynniki:

- potrzeby społeczeństwa wiedzy,
- potrzeby społeczeństwa demokratycznego,
- potrzeby społeczne krajowe i lokalne (zwłaszcza związane z rynkiem pracy),
- potrzeby indywidualne i strategie życiowe nowych interesariuszy,
- starzenie się społeczeństwa.

Osiągnięciu wskazanych idei służy:

- bogata oferta edukacyjna,
- bogata oferta studiów podyplomowych,
- bogata oferta kursów i szkoleń,
- czynny udział w targach edukacyjnych dający rozeznanie w aktualnych potrzebach rynku pracy.

PAM stara się kreować i uświadamiać potrzeby społeczne, będąc jednocześnie otwartą na sugestie zwrotne. Uczelnia na kolejne lata planuje dalszy rozwój.

Na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie prowadzone jest kształcenie w ramach specjalistycznej grupy zajęć zawodowych: *fizjoterapia w sporcie z elementami odnowy biologicznej*. W ofercie Uczelni pozostaje również do wyboru grupa specjalistycznych zajęć zawodowych *fizjoterapia w wieku podeszłym*, jednakże na przestrzeni ostatnich 5 lat nie była ona wybierana przez studentów w ramach grupy zajęć do wyboru.

Ponadto misją PAM jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz upowszechnianie osiągnięć nauki. Kształcenie i działalność badawczo-dydaktyczną staramy się realizować na jak najwyższym poziomie, odpowiadając na potrzeby środowiska, pozwalając na sprostanie wyzwaniom zmieniającej się społeczności. Jednocześnie zapewniamy możliwość realizacji indywidualnych potrzeb, zainteresowań i oczekiwań studentów.

Władze PAM za priorytety stawiają sobie: doskonalenie systemu dydaktycznego, rozwój dziedzin nauki reprezentowanych w uczelni, rozwój kadry badawczo-dydaktycznej, intensyfikowanie współpracy naukowej z ośrodkami akademickimi w kraju i za granicą, a także prowadzenie badań naukowych w formie projektów samodzielnych oraz podejmowanych wspólnie z jednostkami innych uczelni.

Podstawę kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie stanowią efekty uczenia się, do których dostosowany jest program studiów. Efekty uczenia się są zgodne z unormowaniami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu

lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755).

Uwzględniają także analizę zgodności zakładanych efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy.

Do efektów uczenia się przyporządkowano poszczególne zajęcia i opracowano dla każdego zajęcia szczegółowy program zajęć z uwzględnieniem liczby godzin, uzyskiwanych punktów ECTS, sposobu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zajęć i treści kształcenia oraz sposobu ich realizacji. Harmonogram realizacji programu studiów zakłada etapowość wprowadzania poszczególnych zajęć przy uwzględnieniu ich treści oraz stopniowania trudności, tak aby proces realizacji programu studiów realnie uwzględniał możliwości psychofizyczne studentów. Program studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie kładzie nacisk na szczególnie ważne umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w przyszłej pracy zawodowej. Jego konstrukcja jest spójna i logiczna oraz umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Program studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie bazuje na następujących grupach zajęć:

- grupa zajęć A – biomedyczne podstawy fizjoterapii;
- grupa zajęć B – nauki ogólne;
- grupa zajęć C – podstawy fizjoterapii;
- grupa zajęć D – fizjoterapia kliniczna (kliniczne podstawy fizjoterapii, fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu, fizjoterapia kliniczna w chorobach wewnętrznych, diagnostyka funkcjonalna i programowanie rehabilitacji);
- grupa zajęć E – metodologia badań naukowych;
- grupa zajęć F – praktyki fizjoterapeutyczne;
- grupa specjalistycznych zajęć zawodowych (fizjoterapia osób w wieku podeszłym, fizjoterapia w sporcie z elementami odnowy biologicznej).

Grupy ww. zajęć składają się z powiązanych ze sobą form zajęć, zależnie od charakteru wiedzy, zdobywanych umiejętności oraz kompetencji (wykłady, ćwiczenia, zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. e-learning, kształcenie zdalne na platformie ZOOM, praktyki fizjoterapeutyczne). Do realizowanej formy zajęć nauczyciel akademicki w porozumieniu z Dziekanem Wydziału Nauk Medycznych PAM wyznacza formę weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

Wydział Nauk Medycznych kładzie szczególny nacisk na tworzenie zintegrowanego środowiska akademickiego. Podejmując szereg działań, począwszy od wprowadzenia studentów pierwszego roku w świat akademicki, realizowanych dzięki przydzielonym opiekunom, sprawującym opiekę i nadzór nad poszczególnymi rocznikami studiów, organizuje szkolenia prowadzone przez pracowników administracji, zwłaszcza w pierwszym roku studiów. Pracownicy Wydziału Nauk Medycznych dążą do wypracowania

w świadomości studentów przeświadczenia, iż Wydział, dostarcza nie tylko usług edukacyjnych, lecz także pomaga, wspiera i motywuje do działania.

Wydział Nauk Medycznych zapewnia studentom szeroką gamę aktywności, rozumianą jako: stypendia, wolontariat, uczelniany klub sportowy AZS PAM, koła naukowe, studia podyplomowe, udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach naukowych.

Wszystkie powyżej opisane działania Wydziału Nauk Medycznych korelują ze Strategią Rozwoju PAM przyjętą na lata 2020-2024 w zakresie:

- kształcenia,
- badań naukowych,
- rozwoju kadry,
- infrastruktury naukowo-dydaktycznej,
- współpracy z otoczeniem,
- działalności studenckiej,
- budowy wizerunku Uczelni w środowisku i jej zarządzania.

W zakresie kształcenia i badań naukowych Uczelnia będzie realizować swoje zadania jako innowacyjne centrum kształcenia i doskonalenia kadr oraz badań naukowych z zachowaniem równowagi między tradycyjną misją akademicką i elementami działalności rynkowej.

Za najważniejsze kierunki działania Uczelni na najbliższe lata przyjęto:

- kształcenie studentów na najwyższym poziomie,
- prowadzenie badań naukowych,
- wykształcenie własnej i pozyskanie z zewnątrz kompetentnej kadry we wszystkich grupach pracowniczych,
- zbudowanie odpowiedniej dla aktualnych potrzeb infrastruktury naukowo-dydaktycznej,
- otwartość na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- partnerską współpracę ze studentami jako ważnej części wspólnoty uczelnianej w kształtowaniu klimatu dla przedsiębiorczości i samorządności studenckiej,
- budowanie wizerunku Uczelni w środowisku,
- dostosowanie systemu zarządzania do postawionych zadań, tak aby zapewnić pełne uczestnictwo i odpowiedzialność wszystkich pracowników i jednostek administracyjnych w procesie rozwoju Uczelni w nowych warunkach.

Strategia Rozwoju PAM im. Księcia Mieszka I na lata 2020-2024 zawiera zbiór zadań, które uznano jako priorytetowe w najbliższej przyszłości. Każde zadanie zostało powierzone do wykonania konkretnej jednostce organizacyjnej lub osobie. Przyjęty okres wdrażania celów strategicznych na lata 2020-2024 wydaje się optymalny. Dynamiczne zmiany zachodzące w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki, szczególnie w szkolnictwie niepublicznym, determinują potrzebę podejmowania nowych wyzwań, adekwatnych do powstających uwarunkowań oraz potrzeb. Należy nadmienić, iż proces doskonalenia koncepcji kształcenia prowadzony jest w sposób ciągły i permanentny. Wszelkie działania zarówno formalne, jak

i nieformalne, mają na celu nieustanną poprawę jakości realizowanej misji, jaką pełniemy, tak by studenci byli dumni z Wydziału, na którym studiują, absolwenci usatysfakcjonowani z uzyskanego wykształcenia, nauczyciele akademicy i pozostali pracownicy zadowoleni ze swojego miejsca pracy.

1.2. Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Kształcenie studentów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie ma profil praktyczny, poświadczony tytułem zawodowy magistra fizjoterapii, dopasowany przede wszystkim do lokalnego (choć nie tylko) rynku pracy.

Praktyczne kształcenie na kierunku *fizjoterapia* realizowane jest *inter alia* poprzez:

- utrzymywanie wysokiej efektywności procesu dydaktycznego,
- współpracę nauczycieli akademickich i studentów z praktycznym otoczeniem Uczelni,
- przygotowanie studentów do ustawicznego kształcenia, samokształcenia, samorozwoju i samodoskonalenia,
- kreatywność i mobilność studentów w ramach odpowiedzialności za własną karierę zawodową oraz umiejętność elastycznego rozumienia potrzeb edukacyjnych i specjalizacji zawodowej,
- podnoszenie jakości edukacji i preferowanie krytyczno-kreatywnych strategii kształcenia.

Uczelnia oferuje dla studentów z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów. Budynki uczelni wyposażone są w dźwigi osobowe umożliwiające dotarcie do wszystkich sal wykładowych i ćwiczeniowych. Na kierunku *fizjoterapia* nie posiadamy aktualnie studentów z niepełnosprawnościami.

Wszyscy wykładowcy mają wyznaczone godziny konsultacyjne dla studentów.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Od momentu powstania kierunku *fizjoterapia* bardzo istotna stała się współpraca Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi skutkująca szybkim i dynamicznym rozwojem Wydziału Nauk Medycznych. Jednolite studia magisterskie na kierunku *fizjoterapia* traktowane są jako forma praktycznej działalności związanej z procesem podejmowania odpowiedzialnych decyzji opartych na efektywnym wykorzystaniu posiadanego kapitału własnego i innych osób

w celu realizacji założonych i zaplanowanych zadań umożliwiających stały rozwój. W konsekwencji jest to szeroko rozumiana działalność wpisująca się w misję Uczelni.

Koncepcja kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie zakłada przygotowanie wysokiej klasy specjalistów zdolnych do sprawnego i efektywnego posługiwania się zdobytymi w procesie kształcenia: wiedzą i umiejętnościami z zakresu wybranej grupy specjalistycznych zajęć zawodowych oraz kompetencjami niezbędnymi do profesjonalnego wykonywania wybranego zawodu. Kształcenie na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie jest zgodne z Misją i Wizją PAM, która zakłada wzbogacenie i uaktualnienie oferty edukacyjnej, obejmującej społecznie ważne kierunki studiów odpowiadające potrzebom współczesnego rynku pracy oraz realizacji aspiracji naukowych i społecznych studentów oraz nauczycieli akademickich.

Program studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie zakłada wysoką jakość kształcenia oraz stałą ewaluację efektów uczenia się. W ramach realizacji programu studiów przewiduje się stałą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, co prowadzi do wzmocnienia więzi Uczelni z otoczeniem społecznym.

Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia możliwe jest między innymi przez nawiązanie współpracy z wykładowcami innych Uczelni oraz specjalistami – praktykami, co również odpowiada założeniom przyjętej Misji i Wizji funkcjonowania Uczelni.

Zaprezentowana koncepcja kształcenia jest wynikiem pracy Zespołu ds. Opracowania Celu Strategicznego – Kształcenie. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie brali udział interesariusze wewnętrzni w osobach nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Medycznych oraz interesariusze zewnętrzni, występujący w charakterze konsultantów, wskazujących Władzom Wydziału zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji oczekiwanych od absolwentów przez potencjalnych pracodawców.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Wymienione formy zajęć oraz weryfikacja zakładanych w poszczególnych grupach zajęć efektów uczenia się służą ukształtowaniu pożądanej sylwetki absolwenta kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie.

Absolwent kierunku *fizjoterapia* na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym prezentuje ogólną i szczegółową wiedzę z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu, oraz praktyczne umiejętności zdobyte w czasie ćwiczeń i praktyk studenckich.

Absolwent kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie zna i rozumie problematykę z zakresu nauk biologicznych, nauk medycznych, psychologii, pedagogiki, nauk socjologicznych, filozofii i bioetyki. Zna zasady oddziaływania sił mechanicznych na organizm człowieka zdrowego i chorego, w tym osoby starszej z różnymi dysfunkcjami i różnymi chorobami, w różnych warunkach. Zna i rozumie mechanizm działania czynników fizykalnych na organizm człowieka, oraz oddziaływania zabiegów fizykalnych w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami. Zna i rozumie wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii, zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych oraz zasady działania wyrobów medycznych i ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami. Zna i rozumie specjalistyczne zagadnienia z zakresu teorii, metodyki i praktyki fizjoterapii, zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania jego efektów w stopniu zaawansowanym. Absolwent zna i rozumie zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, a także zasady promocji zdrowia w stopniu zaawansowanym. Absolwent zna i rozumie prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania podmiotów zajmujących się rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami oraz etyczne, prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii, interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki. Potrafi tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami, w tym osób starszych, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, a także w ramach procesu kompleksowej rehabilitacji, kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego, dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać oraz zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych. Absolwent potrafi również zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób, wykazać wysoką sprawność fizyczną niezbędną do poprawnego demonstrowania i wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz stosowania metod specjalnych u osób z różnymi chorobami, dysfunkcjami oraz z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności i planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy. Absolwent potrafi inspirować inne osoby do uczenia się oraz podejmowania aktywności fizycznej, komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw oraz komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się swoją wiedzą. Absolwent potrafi

wykorzystywać wiedzę w zakresie racjonalizacji i optymalizacji fizjoterapii, także współpracując w zespole terapeutycznym oraz postępować zgodnie z zasadami etycznymi i bioetycznymi w wykonywaniu czynności właściwych dla zawodu fizjoterapeuty.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent PAM gotów jest do nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych, wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej, prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego. Gotów jest do kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, jak również do przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej. Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, korzystania z obiektywnych źródeł informacji, wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym oraz formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach.

Zna język obcy (z szczególnym uwzględnieniem języka specjalistycznego, medycznego) na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy w obszarze zagadnień fizjoterapeutycznych zarówno w aspekcie komunikacji międzyludzkiej i prowadzenia procesu terapeutycznego, jak i możliwości pozyskiwania informacji ze źródeł zagranicznych.

W programie studiów kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie uwzględniono postanowienia rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755) obejmujący zarówno zajęcia na Uczelni, w tym w odpowiednio wyposażonych pracowniach, jak i w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia w zakresie zajęć praktycznych i praktyk.

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku fizjoterapia jest wewnętrznie spójny, obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich prowadzonych od roku akademickiego 2019/2020 spełnia wymagania odnoszące się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 755). Konstrukcja programu studiów oraz metody

dydaktyczne umożliwiają uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację. Efekty uczenia się są również zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz z aktualnym stanem wiedzy, a także uwzględniają umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do wykonywania czynności zawodowych fizjoterapeuty. Efekty uczenia wyszczególnione są w szczegółowych programach zajęć.

Zakres studiów umożliwia także utrzymanie kondycji fizycznej, która pozwala w sposób skuteczny przedstawić, przeprowadzić i poprawnie zademonstrować ćwiczenia.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Wzorcami międzynarodowymi, które mają wpływ zarówno na koncepcję kształcenia, określanie efektów uczenia się oraz programów studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie, jak również na proces realizacji procesu dydaktycznego jest współpraca z podmiotami edukacyjnymi (uczelnie wyższe) i placówkami oraz ośrodkami medycznymi przejawiająca się w takich działaniach jak:

- stała wymiana informacji dotyczącej programów studiów pomiędzy PAM, a uczelniami partnerskimi;
- obserwacja sposobów realizacji programów studiów na uczelniach partnerskich w czasie wizyt oraz realizowanych mobilności;

Na szczególną uwagę zasługuje stałe stosowanie procedur *European Credit Transfer System* (ECTS). System punktów zaliczeniowych ECTS stosowany w PAM jest zgodny z zaleceniami Przewodnika Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów.

System akumulacji punktów obejmuje:

- przygotowanie programu studiów w oparciu o nakład pracy studentów i zakładane efekty uczenia się,
- zasady rejestracji studentów na poszczególne semestry i lata,
- organizację elastycznego procesu dydaktycznego,
- monitorowanie i ocenę prawidłowości funkcjonowania programu studiów.

Celem ww. systemu jest ułatwienie planowania, zdobywania, oceniania, uznawania i walidacji kwalifikacji oraz jednostek edukacyjnych, a także mobilności studentów. Punkty ECTS odzwierciedlają nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych w programie efektów uczenia się. Efekty uczenia się określają, co student powinien wiedzieć, rozumieć i potrafić zrobić po pomyślnym zakończeniu procesu kształcenia.

Nakład pracy określa czas, jakiego przeciętny student potrzebuje, aby zaliczyć wszystkie zajęcia ujęte w programie studiów i harmonogramie realizacji programu studiów (takie jak wykłady, seminaria, projekty, zajęcia praktyczne, samodzielna nauka i egzaminy) oraz uzyskać założone dla programu efekty uczenia się.

Nakład pracy studenta wskazuje na łączną liczbę godzin pracy przeciętnego studenta niezbędną dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Obejmuje godziny pracy w Uczelni przewidziane harmonogramem zajęć, indywidualną pracę studenta w Uczelni i poza nią, tak w czasie zajęć, jak i przygotowania się do zajęć oraz do egzaminów. Do powyższego doliczany jest czas poświęcony na egzaminy i inne formy zaliczania zajęć. Z uwagi na fakt, iż bierze się pod uwagę przeciętnego studenta, należy uwzględnić także przeciętny czas niezbędny do dodatkowego przygotowania się do sesji i egzaminów poprawkowych. Ponadto rozpatrywany jest czas, jaki student musi poświęcić na pełne przygotowanie się do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, w każdej dozwolonej ustanowionej przez PAM formie.

Czyniąc założenie, że nakład pracy dotyczy przeciętnego studenta zauważono, że ponadprzeciętnie zdolny student nie będzie potrzebował tak dużo założonego czasu. W związku z czym pozostały wolny czas może efektywnie wykorzystać na dodatkowe formy aktywności/uczenia się własnego rozwoju (np. udział w badaniach naukowych prowadzonych w Uczelni, udział w konferencjach naukowych).

Prowadzący mają na względzie fakt, że efekt uczenia się musi pozostać ten sam. Oznacza to, że przy mniejszej liczbie zajęć realizowanych w Uczelni student musi ponieść więcej nakładu pracy „własnej”, aby przygotować się do osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się.

W celu dokonania wyceny pracy własnej studenta identyfikuje się:

- wszystkie prace, jakie musi wykonać student, aby w pełnym zakresie osiągnąć założone efekty uczenia się,
- wiedzę, jaką musi posiadać student rozpoczynający kształcenie w danym obszarze,
- formę kształcenia, z uwzględnieniem warunku, że student aktywny zawodowo nie jest w stanie poświęcić na pracę własną więcej niż 20-30 godzin tygodniowo.

Planując rozkład zajęć w harmonogramach realizacji programu studiów uwzględnia się równomierne obciążenie studenta w poszczególnych semestrach. 60 punktów ECTS odpowiada rocznemu nakładowi pracy przeciętnego studenta studiów stacjonarnych i osiągniętym (w roku akademickim) efektem uczenia się. Zasadniczo nakład pracy studenta wraz z pracą własną wynosi około 1600 godzin w roku akademickim, co oznacza, że jeden punkt odpowiada 25-30 godzinom pracy.

Punkty ECTS są przypisywane do pełnego programu studiów, w tym do poszczególnych jego komponentów (takich jak grupa zajęć, zajęcia, praktyka zawodowa, ćwiczenia). Liczba punktów przypisywana jest każdemu komponentowi w zależności od jego wagi wyrażonej w kategoriach nakładu pracy potrzebnego do osiągnięcia w warunkach kształcenia formalnego założonych dla tego komponentu efektów uczenia się.

Punkty są przyznawane studentom po zaliczeniu zajęć ujętych w programie studiów lub pojedynczego komponentu programu studiów i uzyskaniu pozytywnej oceny osiągniętych efektów uczenia się.

Transfer punktów może się dokonać z jednego programu do drugiego, ale tylko wtedy, gdy właściwa jednostka/uprawniony organ uzna niniejsze punkty oraz związane z nimi efekty uczenia się.

W przypadku kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie student zobowiązany jest zdobyć co najmniej 300 punktów ECTS przez cały okres studiów. System punktów zaliczeniowych stosowany w PAM jest zgodny ze wskazówkami zawartymi w Przewodniku Europejskim – System Transferu i Akumulacji Punktów, opracowanym przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Punkty ECTS, które są przyporządkowane poszczególnym zajęciom (wykłady, ćwiczenia, zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. e-learning, kształcenie zdalne na platformie ZOOM, praktyki fizjoterapeutyczne), określają nakład pracy studenta, jaki musi ponieść, aby uzyskać zaliczenie danych zajęć w stosunku do nakładu pracy niezbędnego do zaliczenia semestru. W PAM uzyskanie przez studenta odpowiedniej liczby punktów kredytowych daje podstawę do zaliczenia semestru (roku) studiów. Zgodnie ze standardem kształcenia, program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. W przypadku PAM liczba punktów ECTS kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 235.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku

Podstawę kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie stanowią efekty uczenia się, do których dostosowany jest program studiów.

Efekty uczenia się są zgodne z unormowaniami Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755).

Efekty uczenia się zachowują spójność z treściami kształcenia oraz stosowanymi metodami dydaktycznymi.

Zawarte w programie studiów efekty uczenia się zostały opracowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uwzględniają także analizę zgodności zakładanych efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy.

Metodyka przygotowywania efektów uczenia się na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie opiera się na przyporządkowaniu do nich zajęć i treści kształcenia oraz sposobu ich realizacji. Etapowość wprowadzania poszczególnych zajęć i ich treści oraz stopniowanie trudności dostosowano w pełni do możliwości psychofizycznych studentów. Program studiów kładzie nacisk na szczególnie ważne umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w przyszłej pracy zawodowej. Jego konstrukcja jest spójna i logiczna oraz umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

1.8. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Program studiów spełnia wszystkie wymagania określone standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 755).

Na kierunku realizowanym w formie studiów niestacjonarnych liczba godzin zajęć zorganizowanych oraz punktów ECTS przedstawia się następująco:

Grupy zajęć w ramach, których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Grupa A. Biomedyczne podstawy fizjoterapii	400	25
Grupa B. Nauki ogólne	366	20
Grupa C. Podstawy fizjoterapii	780	45
Grupa D. Fizjoterapia kliniczna	1670	99
Grupa E. Metodologia badań naukowych	50	25
Grupa F. Praktyki fizjoterapeutyczne	1560	58
Grupa zajęć specjalistycznych (do wyboru): Fizjoterapia osób w wieku podeszłym ²	500	30
Grupa zajęć specjalistycznych (do wyboru): Fizjoterapii w sporcie z elementami odnowy biologicznej	500 ¹	30 ¹

Razem	5336	302
1 W wierszu razem wykazano tylko jedno z grup zajęć specjalistycznych (do wyboru);		
2 Grupa zajęć specjalistycznych (do wyboru): Fizjoterapia osób w wieku podeszłym znajduje się w ofercie Uczelni, jednakże od kilku lat nie jest wybierana przez studentów.		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. doboru kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, zewskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia,
2. doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwanie się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,
3. zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,
4. dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,
5. harmonogramu realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,
6. doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),
7. programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk,
8. doboru treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
9. spełnienia reguły wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich **efektów uczenia się**.

Treści programowe zostały podzielone na następujące grupy zajęć w programie studiów dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku *fizjoterapia*:

- grupa zajęć A – biomedyczne podstawy fizjoterapii;
- grupa zajęć B – nauki ogólne;
- grupa zajęć C – podstawy fizjoterapii;
- grupa zajęć D – fizjoterapia kliniczna (kliniczne podstawy fizjoterapii, fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu, fizjoterapia kliniczna w chorobach wewnętrznych, diagnostyka funkcjonalna i programowanie rehabilitacji);
- grupa zajęć E – metodologia badań naukowych;
- grupa zajęć F – praktyki fizjoterapeutyczne;
- grupa specjalistycznych zajęć zawodowych (fizjoterapia osób w wieku podeszłym, fizjoterapia w sporcie z elementami odnowy biologicznej).

Treści programowe, a także szczegółowy **opis efektów uczenia się** w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich odniesienie do efektów uczenia się dla dziedziny nauk o zdrowiu i nauk medycznych w pełni odpowiadają standardom kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu fizjoterapeuty zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (tj. Dz. U. z 2021, poz. 755)

Studia niestacjonarne na kierunku *fizjoterapia* prowadzone na Wydziale Nauk Medycznych PAM trwają 10 semestrów.

Liczba punktów potrzebna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających jednolitym studiom magisterskim na kierunku *fizjoterapia* wynosi 302 pkt ECTS.

Fizjoterapia jednolite studia magisterskie- przykładowe zajęcia oraz treści i efekty:

Nazwa zajęć: **Masaż leczniczy**

Cele przedmiotu i przykładowe treści:

Zapoznanie studenta z teorią masażu, jego właściwym rozumieniem, alternatywnymi formami, rodzajami masażu leczniczego oraz jego działaniem na organizm człowieka.

Zapoznanie studenta ze szczegółową metodyką, zasadami, warunkami, wskazaniami, przeciwwskazaniami i tokiem klasycznego masażu leczniczego.

Opanowanie przez studenta samodzielnego, poprawnego wykonywania poszczególnych ruchów/chwyków manualnych w obrębie technik masażu klasycznego.

Przygotowanie studenta do planowania i wykonywania masażu klasycznego w aspekcie różnych celów i wskazań terapeutycznych.

Nazwa efektu uczenia:

Zna zasady dobierania środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta.

Zna i rozumie teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii.

Wymienia, opisuje i wyjaśnia wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii.

C.W5., O.W1, C.W7., O.W6, C.W8, O.W6

Potrafi zaplanować i wykonać zabieg masażu zgodnie z celami i metodyką. Potrafi dobrać inne zabiegi fizykalne wspomagające masaż.

Potrafi wykorzystać sprzęt pomocniczy do masażu, w tym dobór kształtek do masażu, aparatów ułatwiających wibracje.

Potrafi poprawnie wykonać poznane techniki masażu klasycznego i ich modyfikacje, dobierając odpowiednio parametry mechaniczne (siłę, szybkość, kierunek ruchu i częstotliwość)

C.U8,O.U1,C.U9.,O.U8,C.U10.,O.U8

Przestrzega praw pacjenta i zasad etyki zawodowej na potrzeby terapii masażu. Rozumie potrzeby pacjenta, klienta. Dbą o dobrą komunikację.

K_K04,O.K4

Nazwa zajęć: Adaptowana aktywność fizyczna

Przykładowe treści i cele przedmiotu:

Nauka zasad różnych form adoptowanej aktywności ruchowej u osób z niepełnosprawnościami fizycznymi i intelektualnymi

Adaptacja poszczególnych form aktywności fizycznej do potrzeb i ograniczeń u różnych pacjentów

Sterowanie treningiem z uwzględnieniem zasad i założeń ARA

Prowadzenie treningu wybranych cech motorycznych jako treningu uzupełniającego w ARA

Wyznaczenie celów treningowych bliższych i dalszych

Nazwa efektu uczenia się:

Zna mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem;

Prezentuje zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;

Rozumie zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;

Zna regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami;

Zna zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością;

K_C.W2. ,O.W5, K_C.W.5., O.W4, K_C. W.11, O.W11, K_C. W.12., O.W12, K_C.W.13.

Umie dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami, przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych;

Potrafi konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń;

Umie dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego;

K_C. U.03, O.U1., K_C.U.05., O.U3, K_C. U.06., O.U8

Systematycznie analizuje schematy postępowania fizjoterapeutycznego i wyciąga wnioski w kontekście poprawy jakości pracy, analizy błędów oraz zachowania zasad bezpieczeństwa pracy

Zna prawa pacjenta oraz wykazuje postawę szacunku wobec pacjenta lub grupy społecznej z zamiarem oddziaływania na ich dobrostan psychiczny i fizyczny. Dbą o prestiż zawodu fizjoterapeuty

Systematycznie podejmuje aktywność fizyczną w celu utrzymania sprawności fizycznej niezbędnej do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowej oraz utrzymania wysokiej jakości usług fizjoterapeutycznych

K_K02, K_K04, K_K06

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody kształcenia, wykorzystywane na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie są ściśle powiązane z realizowanymi efektami uczenia się, pozwalając tym

samym na zdobycie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, właściwych m.in. dla grup specjalistycznych zajęć zawodowych.

Do głównych metod wykorzystywanych w trakcie zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem należą:

- a. metody podające – np. słowne (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: wykłady informacyjne, problemowe)
- b. metody poszukujące – np. metoda problemowa i sytuacyjna, „burza mózgów”, praca indywidualna i w grupach, analiza różnych źródeł wiedzy (takich, jak: film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, mapy, internet), metoda projektu, studium przypadku (casestudy), metoda obserwacji, dyskusja, metoda komunikacyjna, referat, konsultacje (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: ćwiczenia realizowane w sali czy w terenie);
- c. metody eksponujące – np. prezentacja multimedialna, pokaz, symulacyjna, zajęcia praktyczne – gier symulacyjnych i decyzyjnych (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: ćwiczenia realizowane w sali czy w terenie, ale również podczas wykładów);
- d. metody kształtujące umiejętności praktyczne – pokaz, symulacja, studium przypadku, ćwiczenia kliniczne i zajęcia praktyczne realizowane z pacjentem, które przygotowują studenta do samodzielnej pracy zawodowej.

Natomiast do zasadniczych metod wykorzystywanych podczas realizacji zajęć bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich należą:

- a. projekt – działanie, w którym student samodzielnie tworzy opracowanie bądź model systemu, będącej przedmiotem zadania;
- b. kształcenie zdalne (e-learning) – nauczanie na odległość z użyciem komputera i internetu;
- c. badania literaturowe – zebranie i opracowanie materiału do badań, studiowanie literatury przedmiotowej;
- d. pakiety edukacyjne (w tym samokształcenie kierowane) – zbiór materiałów dydaktycznych oraz zadań, za pomocą których student rozwiązuje zadania postawione przez nauczyciela.

Jako przykłady powiązania metod kształcenia z uzyskiwaniem efektów uczenia się w poszczególnych obszarach (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) można podać:

- a. metodę obserwacyjną – wykorzystywaną do realizacji efektów uczenia się w zakresie analizy zjawisk społecznych;
- b. metodę komunikacyjną, dyskusję, debatę – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie języków obcych, posługiwania się językiem specjalistycznym, czy zawodowym, dotyczących zagadnień w zakresie procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego;
- c. pracę grupową, analizę źródeł, studium przypadku, konsultacje – wykorzystywane do kształcenia w zakresie realizowania efektów uczenia się przypisanych do zajęć

- praktycznych, praktyk zawodowych w kontekście zadań zleconych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji;
- d. prezentację multimedialną, referat – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania wystąpień ustnych i prac pisemnych, w języku polskim i/lub w języku obcym;
  - e. dyskusje, konsultacje – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie przekonywania, negocjowania i rozwiązywania konfliktów; przekazywania i obrony własnych poglądów nie tylko w sprawach zawodowych; uświadamiania ważności postępowania etycznego w ramach wyznaczonych stanowisk organizacyjnych i społecznych.

Metody kształcenia dobierane są odpowiednio do form zajęć dydaktycznych, tak aby umożliwić realizację wyznaczonych celów i osiągnięcie przewidzianych programem studiów efektów uczenia się. Metody kształcenia są sprecyzowane w sylabusach zajęć, które dostępne są na stronie Uczelni.

Program studiów stwarza możliwość interakcji między prowadzącymi i studentami oraz wzajemnie między studentami, pozwalając na doskonalenie kompetencji miękkich, które wpływają na budowanie osobistej przewagi konkurencyjnej na rynku pracy oraz osiągnięcie sukcesów zawodowych. Głównym założeniem jest inicjowanie działań praktycznych i wspieranie samodzielności studiowania, stąd obecność w programach tak wielu metod aktywizujących.

Zajęcia praktyczne nakierowane są na wyrobienie umiejętności pracy z pacjentem (zajęcia kliniczne), jak i kompetencji miękkich oraz umiejętności analizowania i prezentowania wyników badań (np. Seminarium magisterskie).

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie kształcenia, mobilizują studentów do kreatywnego i abstrakcyjnego myślenia, przygotowują do projektowania badań czy rozwiązywania problemów klinicznych oraz umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Dobrze dobrane metody kształcenia stwarzają warunki, w których studenci zdobywają pewność w podejmowaniu decyzji w skomplikowanych sytuacjach terapeutycznych czy wnioskowaniu klinicznym.

Kształcenie na kierunku fizjoterapia opiera się przede wszystkim o metody interaktywne, które winny zastępować tradycyjne metody podające. Interaktywne metody nauczania są metodami kładącymi nacisk na twórczość, samodzielność dochodzenia do wiedzy, umiejętność zbierania i wyszukiwania informacji. Uczą one rozwiązywania napotykanых problemów współdziałając w grupie oraz zachęcają do zainteresowania się wykonywanym w przyszłości zawodem.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Dobór metod jest uzależniony od realizowanych efektów uczenia się. Metody są odmienne w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zróżnicowane w zależności od rodzaju i formy realizowanych zajęć.

W trakcie zajęć wykorzystuje się pomoce dydaktyczne (plansze anatomiczne, szkielet, poduszki sensoryczne, taśmy thera-band, piłki sensoryczne, kliny, pasy, wałki, taśmy Kinesio etc.) oraz dostępną aparaturę (instruktaż, samodzielna praca na sprzęcie). Do realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystywane są filmy instruktażowe, prezentacje multimedialne, obserwacje, zabiegi z analizą studium przypadku.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych są uzyskiwane przede wszystkim na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne zarówno w sytuacji, kiedy studenci uczą się wykonywania czynności na sobie (ćwiczenia w pracowniach kształcenia zawodowego), jak i sytuacjach, kiedy student pracuje z pacjentem (ćwiczenia kliniczne, praktyki zawodowe). W nauce czynności fizjoterapeutycznych najczęściej stosowane metody to: pokaz, analiza przypadków, metoda sytuacyjna, praca w parach. Podczas ćwiczeń praktycznych o innym charakterze stosuje się: inscenizacje, pracę w grupach oraz metodę warsztatową.

W trakcie studiów studenci uzyskują znajomość języka obcego (z szczególnym uwzględnieniem języka specjalistycznego, medycznego) na poziomie biegłości B2 plus Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy w obszarze zagadnień fizjoterapeutycznych zarówno w aspekcie komunikacji międzyludzkiej i prowadzenia procesu terapeutycznego, jak i możliwości pozyskiwania informacji ze źródeł zagranicznych. W trakcie rekrutacji studenci mają możliwość wyboru języka obcego. Do wyboru język angielski lub niemiecki. Przed rozpoczęciem zajęć studenci zostają podzieleni na grupy w zależności od stopnia znajomości języka obcego.

Przed rozpoczęciem zajęć studenci zostają podzieleni na grupy:

- Studenci ze znajomością języka obcego na poziomie A2 (z „tzw stara maturą”);
- Studenci ze znajomością języka obecnego na poziomie B1 („nowa matura”).

Zorganizowane w ten sposób kształcenie umożliwia studentom pozyskiwanie i przyswajanie zarówno wiedzy teoretycznej jak i praktycznej, pozwala na ich pełne zaangażowanie. Studenci uzyskują tym samym przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są pomocniczo w realizacji programu studiów. Maksymalna liczba godzin przeznaczona na kształcenie na odległość określona została w programie studiów. Zgodnie z Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (tj. Dz. U. z 2021, poz. 755), liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest nie większa niż 25% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Platforma uczelniana ZOOM to platforma nauczania na odległość pozwalająca na kontakt nauczyciela akademickiego i studenta w czasie rzeczywistym w ramach zajęć zdalnych.

Za treść merytoryczną kursu, jego zgodność z programem studiów oraz prawidłowe przeprowadzenie zajęć odpowiada prowadzący kurs nauczyciel akademicki.

Kurs realizujący kształcenie na odległość ujęty w programie studiów i harmonogramie realizacji programu studiów musi zawierać:

- nazwę zajęć oraz liczbę godzin realizacji zajęć w formie kształcenia na odległość;
- elementy informacyjne o charakterze organizacyjnym, dotyczące formy zajęć (ewentualne warunki przystąpienia do zajęć, etapy ich realizacji, warunki uzyskania zaliczenia, informacje dotyczące oczekiwanej samodzielnej pracy studenta oraz jego aktywności w ramach kursu, sposoby komunikacji w ramach kursu, formy i określenie czasu przeznaczonego na kontakt z prowadzącym kurs);
- treści programowe;
- ankietę ewaluacyjną dla uczestników kursu pozwalającą na podniesienie jakości kursu w następnych edycjach.

Prowadzący kurs zapewnia uczestnikom możliwość bezpośrednich konsultacji w Uczelni. Informacja o miejscu i terminie konsultacji powinna być zamieszczona jako element informacyjny kursu.

Nauczyciel akademicki, udostępniając kurs na platformie nauczania na odległość ponosi odpowiedzialność za treści w nim umieszczone, a w szczególności ponosi odpowiedzialność za ewentualne naruszenie praw autorskich innych osób wynikającą z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W ramach kursu na platformie uczelnianej wolno zamieszczać wyłącznie materiały, co do których uczestnikom kursu, użytkownikom oraz prowadzącym zajęcia przysługują zarówno osobiste, jak i majątkowe prawa autorskie.

Nauczyciel prowadzący e-kurs ma obowiązek:

- dbać o przestrzeganie harmonogramu zajęć w systemie mieszanym wynikający z organizacji roku akademickiego;
- przygotowania materiałów źródłowych do całych zajęć;
- umieszczać materiały w formie, np. szczegółowych treści programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się, konspektów zajęć, tekstów, prezentacji, grafik, animacji, nagrań audio lub wideo;
- utrzymywać stały kontakt ze studentami, monitorować nieaktywnych uczestników e-kursu regularnie;
- udzielać odpowiedzi i porad na zgłaszane przez studentów pytania, wątpliwości w formie wpisów na forach dyskusyjnych lub drogą mailową nie później niż w terminie 2 dni kalendarzowych;
- oceniać wykonane przez studentów testy, zadania oraz inne aktywności w ramach e-kursu;

- inicjować udział, moderować i podsumować dyskusje na forum;
- motywować studentów do nauki poprzez zachęcanie, dostarczanie nowych materiałów, wzbudzanie dyskusji, itp.;
- informować studentów o wynikach uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań na platformie;
- odbywać konsultacje w siedzibie Uczelni i dbać o przestrzeganie terminów spotkań w siedzibie Uczelni wynikających z organizacji roku akademickiego;
- realizować zagadnienia swoich zajęć zgodnie z opracowanym programem zajęć;
- sprawdzać wiedzę studentów poprzez m.in. umieszczanie zadań, testów, quizów do rozwiązania, przeprowadzanie kolokwiów.

Należy podkreślić, że Uczelnia otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Edukacji i Nauki na rozwój i doskonalenie infrastruktury oraz metod i technik kształcenia na odległość przyznawane uczelniom niepublicznym w kwocie 90 tysięcy zł.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studenci kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie mają możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów.

Zgodnie z § 19 Regulaminu studiów PAM, student po spełnieniu określonych warunków ma prawo do indywidualnej organizacji studiów. Zgodę na realizację studiów w danym semestrze według indywidualnej organizacji wydaje Dziekan Wydziału na uzasadniony wniosek studenta złożony przed rozpoczęciem zajęć. Indywidualna organizacja studiów polega na określeniu indywidualnych terminów zaliczeń, egzaminów i praktyk zawodowych przewidzianych harmonogramem realizacji programu studiów.

Zgodę na realizację studiów według indywidualnej organizacji może uzyskać student, który spełnia jeden z poniższych warunków:

- a. wychowuje małe dziecko,
- b. wyjeżdża na stypendium zagraniczne,
- c. studiuje na więcej niż jednym kierunku studiów,
- d. jest członkiem reprezentacji sportowej,
- e. nie może studiować w zwykłym trybie z powodu choroby, wypadku losowego lub pracy zawodowej, której wykonywanie zostanie potwierdzone na piśmie przez pracodawcę studenta.

Indywidualną organizację studiów student ustala z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia, którą zatwierdza Dziekan Wydziału. Realizacja studiów według indywidualnej organizacji studiów nie zwalnia studenta od zaliczenia wszystkich zajęć

i terminowego zdania wszystkich egzaminów przewidzianych harmonogramem realizacji programu studiów.

Student traci prawo do indywidualnej organizacji studiów, jeżeli nie wypełni w terminie zadań wynikających z uzgodnionego z Dziekanem Wydziału harmonogramu przebiegu indywidualnej organizacji studiów na dany semestr.

Każdy student wraz z decyzją o przyznaniu indywidualnej organizacji studiów otrzymuje Kartę indywidualnej organizacji studiów, w której wykładowca określa warunki zaliczenia danych zajęć. Termin zwrotu Karty ustala Dziekan Wydziału w drodze zarządzenia.

Ponadto na mocy § 27 Regulaminu studiów PAM student może wystąpić z wnioskiem do Dziekana Wydziału o udzielenie urlopu:

- a. zdrowotnego – w przypadku choroby,
- b. okolicznościowego – z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem, podjęcia studiów w innej uczelni lub innych ważnych sytuacji losowych.

Podstawą udzielenia urlopu zdrowotnego jest orzeczenie lekarskie. Po urlopie zdrowotnym student jest zobowiązany przedstawić Dziekanowi Wydziału zaświadczenie lekarskie o zdolności do dalszego studiowania na kierunkach studiów, które tego wymagają.

Jeżeli student studiuje na więcej niż jednym kierunku studiów, urlopu udziela Dziekan Wydziału właściwy dla podstawowego kierunku studiów. Urlop taki obejmuje wszystkie kierunki studiów.

Urlop okolicznościowy może być przyznany studentowi dwa razy w ciągu studiów.

W przypadku urlopu krótszego niż jeden semestr, studentowi nie przysługuje zwolnienie z opłat. W czasie urlopu student zachowuje prawa studenta z wyłączeniem świadczeń pomocy materialnej. Wyłączenie świadczeń pomocy materialnej nie dotyczy studenta, który otrzymał urlop krótszy niż jeden semestr.

Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem przysługuje prawo do urlopu, o którym mowa w art. 85 ust. 2 i n. ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) na zasadach tam opisanych.

Urlop zdrowotny może być udzielony jako:

- a. krótkoterminowy,
- b. długoterminowy.

Urlop krótkoterminowy udzielany jest na czas nie dłuższy niż miesiąc i nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczenia w terminie semestru lub roku studiów. Natomiast urlop długoterminowy udzielany jest na czas nie dłuższy niż rok akademicki i automatycznie powoduje przedłużenie terminu ukończenia studiów.

Opiekę nad studentami niepełnosprawnymi w PAM sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób z niepełnosprawnościami organizujący spotkania z zainteresowanymi studentami. Obok indywidualnych rozstrzygnięć spraw studentów niepełnosprawnych, w celu ułatwienia procesu dydaktycznego, Pełnomocnik Rektora ds. Osób niepełnosprawnościami podjął decyzję m.in. o bezpłatnym korzystaniu z usług kserograficznych. Ponadto Władze Wydziału Nauk Medycznych PAM dokładają wszelkich starań, aby pomagać i otaczać opieką wszystkich

studentów bez względu na stopień lub rodzaj niepełnosprawności. Organizowane są grupy wsparcia, które pomagają studentom z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia poprzez udostępnianie materiałów dydaktycznych, wymianę notatek i literatury, tworzenie grupowych adresów e-mail.

Uczelnia uczestniczy w programie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skutkujące likwidacją barier w dostępie do studiów.

W ramach programu:

- Wyznaczono pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami;
- Zorganizowano cykl szkoleń dla kadry dotyczących rozpoznania i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;
- Wykładowcy i pracownicy Uczelni wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński na temat usuwania barier architektonicznych oraz współpracy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami z wykładowcami i studentami
- Wyposażono stanowiska komputerowe do pracy dla osób różnymi typami niepełnosprawności;
- Wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością ruchową na ul. Bułgarskiej oraz w Domu Sportowca w Kwiejcach.

Studenci ze stwierdzonym orzeczeniem stopnia niepełnosprawności mają prawo do dostosowania zajęć do indywidualnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, a w szczególności do:

- a. otrzymania w formie pisemnej materiałów dydaktycznych od prowadzących zajęcia (w przypadku studentów niedosłyszących lub głuchych);
- b. odbywania zajęć w budynku na ul. Bułgarskiej 55 lub w budynku na ul. Świerzawskiej 18, które są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, gdzie wybudowano windy; ponadto usunięto bariery architektoniczne w przypadku studentów z niepełnosprawnością: ruchowo, niedowidzących lub niewidomych;
- c. nagrywania przebiegu zajęć na urządzenia rejestrujące dźwięk (w przypadku studentów niedowidzących lub niewidomych);
- d. wyznaczonego stałego miejsca w sali w trakcie trwania zajęć (dotyczy studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedowidzących lub niewidomych).

Po konsultacji z Pełnomocnikiem Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie zaliczeń i egzaminów, w zależności od stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności poprzez:

- a. wydłużenie czasu pisania zaliczenia / egzaminu;
- b. zamiany formy;
- c. przygotowanie materiałów zaliczeniowych/egzaminacyjnych w powiększonej czcionce;
- d. możliwość zdawania materiałów w mniejszych partiach.

2.5. Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Kształcenie na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie jest realizowane w trybie pięcioletnim w formie niestacjonarnej. Studia trwają 10 semestrów. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry.

Kształcenie w formie niestacjonarnej odbywa się w cyklu zjazdów weekendowych według wcześniej ustalanego harmonogramu zjazdów.

Harmonogram realizacji programu studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie obejmuje następujące grupy zajęć:

- grupa zajęć A – biomedyczne podstawy fizjoterapii;
- grupa zajęć B – nauki ogólne;
- grupa zajęć C – podstawy fizjoterapii;
- grupa zajęć D – fizjoterapia kliniczna;
- grupa zajęć E – metodologia badań naukowych;
- grupa zajęć F – praktyki fizjoterapeutyczne;
- grupa przedmiotów specjalistycznych (fizjoterapia osób w wieku podeszłym, fizjoterapia w sporcie z elementami odnowy biologicznej).

W ramach realizacji programu studiów, realizowane są zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia z:

- W grupie zajęć A, w ramach biomedycznych postaw fizjoterapii – zajęcia z anatomii, biologii medycznej, genetyki, biochemii, fizjologii, farmakologii w fizjoterapii, biofizyki i biomechaniki, patologii ogólnej, pierwszej pomocy – w wymiarze 400 godzin zajęć, którym przypisano 25 pkt ECTS;
- W grupie zajęć B, w ramach nauk ogólnych – zajęcia z języka obcego, psychologii, socjologii, pedagogiki, dydaktyki fizjoterapii, podstaw prawa, demografii i epidemiologii, ekonomii i systemów ochrony zdrowia, zarządzania i marketingu, filozofii, bioetyki, historii fizjoterapii, technologii informatycznych – w wymiarze 366 godzin, którym przypisani 20 pkt ECTS.

Język obcy (do wyboru język angielski lub język niemiecki) prowadzony jest w wymiarze 120 godzin, z podziałem na grupy zaawansowania, z uwzględnieniem języka specjalistycznego medycznego, co pozwala studentom zdobyć poziom biegłości B2⁺

- Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy w obszarze zagadnień fizjoterapeutycznych zarówno w aspekcie komunikacji międzyludzkiej i prowadzenia procesu terapeutycznego, jak i możliwości pozyskiwania informacji ze źródeł zagranicznych;
- W grupie zajęć C, w ramach podstaw fizjoterapii –fizjoterapia ogólna, kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu, kinezyterapia, terapia manualna, medycyna fizykalna, balneoklimatologia, odnowa biologiczna, masaż, metody specjalne fizjoterapii, adaptowana aktywność fizyczna, sport osób z niepełnosprawnościami, wyroby medyczne, fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia– w wymiarze 780 godzin, którym przypisano 45 pkt ECTS;
  - W grupie zajęć D, w ramach fizjoterapii klinicznej - zajęcia z klinicznych podstaw fizjoterapii w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej, klinicznych podstaw fizjoterapii w reumatologii, klinicznych podstaw fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii, klinicznych podstaw fizjoterapii w pediatrii i neurologii dziecięcej, klinicznych podstaw fizjoterapii w kardiologii i kardiologii, klinicznych podstaw fizjoterapii w pulmonologii, klinicznych podstaw fizjoterapii w chirurgii, klinicznych podstaw fizjoterapii w ginekologii i położnictwie, klinicznych podstaw fizjoterapii w geriatric, klinicznych podstaw fizjoterapii w psychiatrii, klinicznych podstaw fizjoterapii w intensywnej terapii, klinicznych podstaw fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej, fizjoterapii kliniczna w ortopedii, fizjoterapii kliniczna w traumatologii i medycynie sportowej, fizjoterapii kliniczna w reumatologii, fizjoterapii kliniczna w neurologii i neurochirurgii, fizjoterapii kliniczna w wieku rozwojowym, fizjoterapii kliniczna w chorobach wewnętrznych: kardiologii i kardiologii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, pediatrii, geriatric, fizjoterapii kliniczna w onkologii i medycynie paliatywnej, psychiatrii, onkologii i medycynie paliatywnej; diagnostyki funkcjonalnej i programowania rehabilitacji w dysfunkcjach układu ruchu (ortopedia, traumatologia, medycyna sportowa, neurologia), diagnostyki funkcjonalnej i programowania rehabilitacji w chorobach wewnętrznych (kardiologia, chirurgia, geriatric, paliatyw, ginekologii i położnictwie), diagnostyki funkcjonalnej i programowania rehabilitacji w wieku rozwojowym – w wymiarze 1670 godzin, którym przypisano 99 pkt ECTS;
  - W grupie zajęć E, w ramach metodologii badań naukowych – seminarium magisterskie (praca i egzamin magisterski) – w wymiarze 50 godzin, którym przypisano 25 pkt ECTS;
  - W grupie zajęć F, w ramach praktyk fizjoterapeutycznych – praktyka asystencka – wakacyjna, wakacyjna praktyka z kinezyterapii, praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu, wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna, wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna, praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – praktyka semestralna – w wymiarze 1560 godzin, którym przypisano 58 pkt ECTS;
  - Grupa zajęć specjalistycznych (do wyboru):

- Fizjoterapia osób w wieku podeszłym – gerontologia, aktywność fizyczna osób starszych, pielęgniarstwo geriatryczne, fizykoterapia i masaż pacjentów w wieku podeszłym, rehabilitacja geriatryczna w kardiologii, rehabilitacja geriatryczna w neurologii, rehabilitacja geriatryczna w chirurgii i ortopedii, rehabilitacja geriatryczna w medycynie paliatywnej, aspekty pedagogiczno-etyczne w opiece nad pacjentami w podeszłym wieku semestralna – w wymiarze 500 godzin, którym przypisano 30 pkt ECTS;
- Fizjoterapia w sporcie z elementami odnowy biologicznej - trening zdrowotny, metody treningu, testy i trening funkcjonalny, taping w sporcie, masaż sportowy, odnowa biologiczna w sporcie, drenaż limfatyczny w sporcie, hydroterapia w sporcie i odnowie biologicznej, Kinezyterapia w sporcie i odnowie biologicznej, Fizykoterapia w sporcie i odnowie biologicznej – w wymiarze 500 godzin, którym przypisano 30 pkt ECTS.

Sekwencja zajęć w planie studiów została tak przygotowana, aby realizacja zajęć tematycznie następnych mogła odbywać się dzięki wykorzystaniu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych uzyskanych w ramach realizacji poprzednich przedmiotów, co wskazuje na jej prawidłowość.

W pierwszej kolejności realizowane są treści kształcenia odnoszące się do ogólnych treści biomedycznych i humanistycznych tworzących podstawę kształcenia, a następnie realizowane są treści zawodowe i kierunkowe. Praktyki zaplanowano po realizacji zajęć do nich wprowadzających, co jest właściwe i co ułatwia osiągnięcie efektów uczenia przypisanych do praktyk zawodowych

2.6. Dobór form zajęć, proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie stosowane są następujące formy zajęć:

- wykłady;
- ćwiczenia;
- zajęcia praktyczne;
- zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (e-learning, zajęcia zdalne na platformie ZOOM);
- praktyki fizjoterapeutyczne.

Rodzajami zajęć są zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem oraz zajęcia realizowane bez bezpośredniego np. e-learning.

Podstawę organizacji procesu kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie stanowią efekty uczenia się, do których dostosowane są pozostałe elementy programu studiów, w tym harmonogramy realizacji programu studiów oraz harmonogramy zajęć.

Rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku.

Rektor PAM określa i ogłasza szczegółową organizację roku akademickiego, a w szczególności terminy: prowadzenia zajęć w ramach semestru, sesji egzaminacyjnych i przerw w nauce.

Kształcenie w formie niestacjonarnej realizowane jest w formie zjazdów (sobota i niedziela) zasadniczo dwa razy w miesiącu.

Harmonogram zajęć jest dostosowany do potrzeb i oczekiwań studentów, a wszelkie zmiany są na bieżąco podawana do wiadomości studentów za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

Wartości punktów ECTS odzwierciedlają ilość pracy koniecznej do zaliczenia pojedynczych zajęć, na zaliczenie których składają się powyżej ww. formy i rodzaje zajęć wraz z czasem na indywidualną pracę studenta.

Liczebność grup studenckich kształtuje się odpowiednio do formy zajęć:

- grupa ćwiczeniowa – do 25osób;
- grupa ćwiczeniowa podczas zajęć basenowych – do 15 osób;
- grupa ćwiczeniowa podczas zajęć praktycznych w szpitalach – do 8 osób;
- grupa ćwiczeniowa w ramach zajęć lektorat języka obcego – do 25 osób;

Wielkość poszczególnych grup uwzględnia możliwość efektywnej realizacji procesu nauczania w ramach poszczególnych form zajęć.

Kwestie szczegółowe dotyczące praw i obowiązków studenta, organizacji studiów, urlopów, zaliczania roku studiów, skreślenia z listy studentów, egzaminu dyplomowego i ukończenia studiów normuje Regulamin studiów PAM.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk

Praktyka jest obowiązkową i integralną częścią programu studiów. Realizacja praktyki przebiega zgodnie z programem praktyki zawodowej realizowanej na jednolitych studiach magisterskich na kierunku fizjoterapia, właściwym dla danego rodzaju praktyki. Praktyka zawodowa ukierunkowana jest na doskonalenie umiejętności praktycznych oraz wykorzystanie wiedzy teoretycznej w działalności praktycznej.

Praktyki zawodowe realizowane w ramach kształcenia w zakresie 5 letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku *fizjoterapia* odbywają się zgodnie z opracowanym i opublikowanym standardem kształcenia dla kierunku fizjoterapia (Rozporządzenie MNiSW z dnia 26 lipca 2019, tj. Dz.U. 2021 poz. 755 ze zm.). Praktykom przypisane są wskazane w w/w rozporządzeniu punkty ECTS. Rodzaje poszczególnych praktyk wymienione są

w programie studiów jednolitych magisterskich na kierunku fizjoterapia. Godzina praktyk jest równa godzinie dydaktycznej (45 minut).

Na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie praktyki zawodowe realizowane są w łącznej liczbie 1560 godzin, z podziałem na:

- praktyka asystencja – realizowana podczas wakacji w miesiącach lipiec, sierpień lub wrzesień (150 godzin) – 5 ECTS (realizowana po 2 semestrze studiów);
- praktyka z kinezyterapii (300 godzin) – 11 ECTS (realizowana na 5 oraz 6 semestrze studiów);
- praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu (200 godzin) – 8 ECTS (realizowana na 7 semestrze studiów);
- praktyka profilowana – wybieralna (400 godzin) –14 ECTS (realizowana po 8 semestrze studiów w trakcie wakacji oraz w trakcie 9 semestru);
- praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu (510 godzin) – 20 ECTS (realizowana w trakcie 10 semestru).

Przebieg praktyk zawodowych określony jest na poziomie uczelnianym i doprecyzowany na poziomie wydziałowym.

Zgodnie z Uczelnianym Regulaminem praktyk zawodowych odbywanych przez studentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I, nadzór nad organizacją i koordynacją praktyk Uczelni sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich. Obsługę administracyjną Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk Studenckich zapewnia Biuro Karier PAM.

Biuro Karier PAM poszukuje instytucji, mogących przyjąć studentów na praktyki zawodowe i prowadzi ich ewidencję. W tym zakresie współpracuje z Dziekanem Wydziału lub Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk Studenckich.

Student może samodzielnie poszukiwać instytucji, w której chciałby odbyć praktykę zawodową. Zobligowany jest do uzyskania pisemnej zgody kierownictwa instytucji na odbycie praktyki. Zgoda jest niezwłocznie przekazywana do Biura Karier PAM.

Student odbywa praktykę na podstawie umowy zawartej pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy. W imieniu Uczelni umowę podpisuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich.

Dziekan Wydziału Nauk Medycznych PAM może powołać Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk Studenckich.

Do podstawowych obowiązków Dziekana lub Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk Studenckich należy m.in.:

- zapoznanie studenta z obowiązującym Wydziałowym Regulaminem Praktyk,
- sporządzenie i przedstawienie ramowego programu praktyk,
- zapoznanie studenta z „Dziennikiem praktyk” oraz zasadami jego poprawnego wypełniania,
- pomoc w znalezieniu instytucji dla celów odbywania praktyki zgodnej z grupą specjalistycznych zajęć zawodowych, gdy student nie może wskazać jej samodzielnie,

- wsparcie Biura Karier w kontaktach z instytucjami, w których studenci mogliby odbywać praktyki,
- zaliczenie praktyki.

Na poziomie wydziałowym przebieg praktyki zawodowej normuje Regulamin praktyk zawodowych odbywanych przez studentów Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I.

Ponadto zadaniem studenckiej praktyki jest stworzenie warunków umożliwiających studentom nabywanie praktycznych kompetencji uzupełniających wiedzę teoretyczną zdobytą podczas studiów.

Przed udaniem się na praktykę student pobiera ze strony internetowej Uczelni, z Biura Karier PAM lub wirtualnego dziekanatu formularz pt. Oświadczenia o przyjęciu na praktykę. Wypełnione przez instytucję przyjmującą na praktykę Oświadczenie należy przedłożyć w Biurze Karier PAM. Na tej podstawie Biuro Karier PAM wydaje studentowi Skierowanie na praktykę oraz Umowę w sprawie realizacji praktyk.

Po otrzymaniu w Biurze Karier PAM Skierowania na praktykę i druku Umowy, która zawierana jest pomiędzy Uczelnią a instytucją organizującą praktykę Student udaje się na praktykę.

Student rozpoczynający praktykę zawodową zobowiązany jest zaopatrzyć się w: Dziennik praktyk, Kartę przebiegu praktyk, Świadectwo odbycia praktyk oraz Ankietę – opinia na temat odbytych praktyk.

W Dzienniku praktyk powinny zostać opisane zadania, które student wykonywał każdego dnia. Do Dziennika praktyk student powinien dołączyć dokumenty (załączniki) potwierdzające w szczególności wykonanie poszczególnych czynności (sprawozdania ze spotkań, wywiady z pracownikami instytucji, udział w szkoleniach, itd.), poświadczone przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji.

Zastrzega się prawo przeprowadzenia hospitacji w instytucji, w której odbywana jest praktyka zawodowa.

Zaliczenia praktyk dokonuje Dziekan oraz Prodziekani Wydziału Nauk Medycznych PAM lub Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich na podstawie kompletnej dokumentacji złożonej przez studenta.

Dokumenty stanowiące warunek zaliczenia praktyki zawodowej kształtują się następująco:

- Umowę w sprawie realizacji praktyk z placówką w której realizowane są praktyki zawodowe;
- Dziennik praktyk studenckich;
- Kartę przebiegu praktyki;
- Świadectwo odbycia praktyki.

Zaliczenie praktyki zawodowej następuje z chwilą uzyskania przez studenta wpisu zaliczenia praktyki dla danego semestru. Zaliczenia praktyki dokonuje Dziekan lub Prodziekan Wydziału odpowiedzialny za kierunek *fizjoterapia*.

Student zobowiązany jest do przedstawienia dokumentów potwierdzających odbycie praktyki zawodowej nie później niż do końca semestru przewidzianego na realizację praktyki zawodowej zgodnie z programem studiów i harmonogramem realizacji programu studiów.

Student zobowiązany jest do archiwizowania dokumentacji zaliczonych praktyk zawodowych przez okres pięciu lat po ukończeniu studiów i udostępnienia ich na prośbę Dziekanatu.

Wszelkie informacje dotyczące praktyki zawodowej na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie dostępne są na stronie internetowej PAM w zakładce Studenci podzakładce Praktyki zawodowe. Procedura przebiegu praktyki w wersji graficznej zawarta jest w dokumencie pt. Uczelniana procedura organizacji praktyk.

W czasie trwania praktyki w dowolnie wybranym dniu, w godzinach pracy danej placówki może być przeprowadzona hospitacja praktyk przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.

W dniu hospitacji ocenie poddana jest obecność studenta na placówce, a w przypadku jego nieobecności opiekun praktyki informuje o przyczynie absencji studenta. Ocenie podlega sprawowany nadzór przez opiekuna praktyk nad studentem.

Zawarte przez PAM umowy z instytucjami pozwalają na pełne pokrycie liczbowe zapotrzebowania na miejsca odbywania praktyk zawodowych przez studentów kierunku *fizjoterapia*.

Wśród instytucji, z którymi PAM zawarła umowy o realizację praktyk studenckich na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie znalazły się m.in.:

- Uzdrowisko Solanki Sp. z o.o., ul. Solankowa 77, 88-100 Inowrocław;
- Wielkopolskie Centrum Onkologii ul. Garbary 15, 61-866 Poznań;
- CRANIO sp. z o.o. sp. k. ul. Dąbrowskiego 77A, 60-529 Poznań
- TomMas Relax&Therapy Tomasz Tański ul. Krzyżowa 7/15 61-545 Poznań
- Klinika Rehabilitacji Rosmed Sp. z o.o. Glinno 247, 64-300 Nowy Tomyśl
- Gabinet Fizjoterapii Fizykoterapia Fizycel-Arnica ul. Na Kępie 7a, 64-360 Zbąszyń
- GABINET FIZJOTERAPII "JANIK" SZYMON JANICKI ul. Poznańska 3, 63-040
- OSESEK Rehabilitacja Niemowląt i Dzieci ul. Gnieźnieńska 32, 62-265 Sławno
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Szpitalna 10, 64-400 Międzychód
- MuscleFlow Mikołaj Dziamski ul. Elizy Orzeszkowej 34, 62-200 Gniezno
- Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno- Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przetążach sp. z o.o. Przetąży 20, 66--218 Lubrza
- NZOZ PZLR "Panaceum" Sp. z o.o. Gabinet Fizykoterapii i Rehabilitacji Ruchowej w Bolewicach
- Głogowski Szpital Powiatowy sp. z o.o. ul. Kościuszki 15, 67-200 Głogów
- Reha Time Sp. z o.o. ul. Wolnica 7/8/48, 61-746 Poznań
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy, ul. Traugutta 7, 62-400 Słupca
- Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu, 60-355 Poznań ul. Przybyszewskiego 49

- Gabinet Masażu i Rehabilitacji PROMYK ul. 17 stycznia 122, 64-400 Międzychód
- HIMAL Centrum Terapii Dzieci ul. Bliźniąt 12 C3, Nowe Miasto - Poznań
- Centrum Medyczne Brandmed ul. Daszyńskiego 1, 69-100 Słubice
- Szpital Wojewódzki w Poznaniu ul. Juraszów 7/19, 60-479 Poznań
- Centrum Rehabilitacji Fizjomedica ul. Staszica 67, 88-100 Inowrocław
- MEDPARK Wielkopolskie Centrum Zdrowia ul. Dworcowa 3, 62-051 Łęczyca
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Sukiennicza 13, 64-500 Szamotuły
- Szpital Rehabilitacyjno- Lecznicy dla Dzieci SP ZOZ w Wojnowie , Wojnowo 7A, 66-120 Kargowa
- Szpital w Puszczykowie im. Prof. S. T. Dąbrowskiego S.A. Józefa Ignacego Kraszewskiego 11, 62-040 Puszczykowo
- Centrum Medyczne HCP w Poznaniu ul.28 Czerwca 1956 nr 194, 61-485 Poznań
- Rehasol Clinic Medyczno- rehabilitacyjna sp. z o.o. w Swarzędzu
- Zakład Rehabilitacji i Fizykoterapii ul. Garczyńskiego 15/17, 61-527 Poznań
- Szpital Specjalistyczny im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu, ul. Młyńska 10, 33-300 Nowy Sącz
- Gabinet Fizjoterapii Dr Roksana Malak ul. Bułgarska 59a/272, 60-311 Poznań
- Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J.Strusia ul. Szwajcarska 3, 61-285 Poznań
- NZOZ PZLR Panaceum Sp. z o.o. ul. Slusarskiego 4A, 64-300 Nowy Tomyśl
- Szpital Średzki Serca Jezusowego SP.Z.O.O.-Ośrodek Usprawniania Leczniczego, ul.Żwirki i Wigury 10,63-000 Środa Wielkopolska
- Fundacja na rzecz profilaktyki rehabilitacji dzieci z wadami narządów ruchu ul.3maja 24, 54-400Oleśnica
- Patryk Wrotyński Fizjoterapia ul. Dąbrowskiego 353, 60-419 Poznań
- Rehakompleks Derezdenko RK Medical s.c. ul. Wyszyńskiego 155, 66-400 Gorzów Wlkp. , ul. Poniatowskiego 1A, 66-530 Drezdenko
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Szpitalna 7, 64-000 Kościan
- NZOZ Rehat- Rehabilitacja ul. Kcyńska 48, 62-100 Wągrowiec
- NZOZ Klinika Grunwaldzka ul. Grunwaldzka 324 , 60-166 Poznań
- Gabinet Fizjoterapii Fizykoterapia Fizycel -Arnica ul. Na Kępie 7a, 64-360 Zbąszyń
- Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej ul. Limanowskiego 20/22, 62-400 Ostrów Wielkopolski
- Kręg Clinic Klinika Prywatna Rehabilitacyjno-Ortopedyczna. ul.Strzeszyńska 192, 60-479 Poznań
- Osteopatia Rehabilitas Tomasz Borucki os. Piastowskie 98, 61-163 Poznań
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy , Rehabilitacji Medycznej ul. Mogileńska 42, 61-044 Poznań
- Renata Pieńkowska ul. Strażacka 1, 62-540 Kleczew
- Rehabilitacja i Masaż Mateusz Starosta ul. Narutowicza 18/2, 87-865 Izbica Kujawska
- Centrum Rehabilitacji Medi-Park, Międzychód, ul. Marszałka Piłsudskiego 55
- NZOZ PZLR Panaceum Sp. z o.o. ul. Parkowa 18, 64-305 Bolewice

- Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno- Wypoczynkowy "Pałac" sp z.o.o. w Przełazach, Przełazy 20, 66-218 Lubrza
- Marek Mackiewicz Fizjoterapia Trójpole1d/52, 61-693 Poznań
- Wielkopolska Przychodnia Sportowo-Lekarska, ul. Reymonta 35, 60-791 Poznań
- PHU SARA ul. promienista 22, 64-300 Nowy Tomyśl
- Fizjo Pro Filip Chrzanowski ul. Grunwaldzka 20, 62-200 Gniezno
- EUversity Sp.z o.o. ul. Daszyńskiego 1 69-100 Słubice
- Nowy Szpital we Wschowie Sp. z o.o ul. ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa
- Cryos Terapia Sp.z o.o. Aleje Kasprowicza 95/5, 51-146 Wrocław
- MuscleFlow Mikołaj Dziamski ul. Rolna 17 62-002 Suchy Las
- REHA ONE Gabinet Ortopedyczny i Fizjoterapeutyczny ul. Brzask 10d/202 60-369 Poznań
- FIZJOBABY Joanna Trawińska-Piosik ul. Poprzeczna 1, 64-500 Szamotuły
- Centrum Medyczne mgr Bożena Adamczyk al. Niepodległości 15, 66-100 Sulechów
- Centrum Rehabilitacji i Masażu ul. Głogowska 5a, 68-200 Żary

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się uzupełnienie treści programowych tak, aby były zgodne i kompleksowe z określonymi efektami uczenia się w ramach grupy zajęć D z zakresu fizjoterapii klinicznej , zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.	Zgodnie z zaleceniem uzupełniono treści programowe tak, by były zgodne i kompleksowe z określonymi efektami uczenia się w ramach zajęć D z zakresu fizjoterapii zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do zawodu fizjoterapeuty.
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. wymagań stawianych kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,
2. zasad, warunków trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,
3. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,
4. zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów,
5. sposobów oraz narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,
6. ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się,
7. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,
8. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
9. spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Ponadto warto dla każdego z ocenianych poziomów studiów zwięźle:

1. opisać rodzaje, tematykę i metodykę prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów,
2. scharakteryzować rodzaje, tematykę i metodykę prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),
3. opisać sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych),
4. przedstawić wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady rekrutacji na kierunku *fizjoterapia* limit przyjęć, oraz datę rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji w danym roku akademickim ustala Rektor PAM w porozumieniu z Senatem Uczelni. Warunki, tryb rekrutacji oraz limity przyjęć na dany rok akademicki określa się w drodze Uchwały Senatu PAM.

Przyjęcie na studia następuje przez:

1. rekrutację,
2. potwierdzenie efektów uczenia się,
3. przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej (§ 37 ust. 2 Statutu PAM).

Kandydaci na studia składają komplet wymaganych dokumentów w Dziale Rekrutacji Uczelni. Wykaz wymaganych dokumentów co roku publikowany jest na stronie internetowej Uczelni. Kandydat na studia ma ponadto możliwość pobrania druków w Dziale Rekrutacji. Wymagane dokumenty na kierunku *fizjoterapia* na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym obejmują:

- a. świadectwo dojrzałości – oryginał (do wglądu) oraz kserokopia;
- b. dowód osobisty do wglądu (lub inny dokument potwierdzający tożsamość kandydata na studia);
- c. wypełniona ankieta osobowa (formularz dostępny również w Dziale Rekrutacji);
- d. płyta cd ze zdjęciem;
- e. oświadczenie studenta o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych;
- f. dwie koperty zaadresowane zwrotnie;
- g. biała papierowa teczka zamykana na gumkę;
- h. dokument potwierdzający dane osobowe w przypadku zmiany nazwiska;
- i. umowa o naukę – w dwóch egzemplarzach;
- j. zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza sportowego lub lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na kierunku *fizjoterapia*;
- k. dokumenty poświadczające posiadanie klasy mistrzowskiej lub sportowej (opcjonalnie).

Warunkiem przyjęcia kandydata na kierunek *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie jest pozytywny wynik egzaminu maturalnego oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach wychowania fizycznego w toku nauki w szkole średniej wyrażone oceną z przedmiotu wychowanie fizyczne.

Rekrutację przeprowadza komisja rekrutacyjna, powoływana przez Rektora PAM, na wniosek Dziekana Wydziału. Od decyzji komisji rekrutacyjnej przysługuje odwołanie do Rektora PAM. Decyzję podejmuje Rektor PAM po rozpatrzeniu wniosku przez uczelnianą komisję rekrutacyjną. Decyzja Rektora PAM jest ostateczna (§ 37 ust. 9-10 Statutu PAM).

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Na Wydziale Nauk Medycznych PAM funkcjonuje system określający zasady uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni. Pierwszym elementem systemu jest określenie zasad rekrutacji na studia, które szczegółowo omówiono powyżej.

W przypadku studentów z innej jednostki organizacyjnej Uczelni, innych uczelni (w tym zagranicznych) ubiegających się o przeniesienie do Wydziału Nauk Medycznych PAM, weryfikacji podlegają zdobyte wcześniej punkty ECTS, które mogą być uznane w miejsce punktów z zajęć zawartych w programie studiów, w przypadku zbieżności efektów uczenia się w obydwu jednostkach. Podobna zasada stosowana jest wobec studentów uczestniczących w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus.

Decyzję o przyjęciu w przypadku przeniesienia z innej jednostki/uczelni podejmuje Dziekan Wydziału Nauk Medycznych w drodze decyzji z zaznaczeniem, że student powinien wypełnić wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza. W wypadku różnic w programach studiów Dziekan Wydziału może wyznaczyć studentowi różnice programowe, które student zobligowany jest zaliczyć w terminie wskazanym przez Dziekana. Zaliczenie różnic programowych dokumentowane jest odpowiednio w *Karcie różnic programowych* i stanowi warunek zaliczenia danego roku akademickiego.

Przeniesienie się jest możliwe w każdym momencie roku akademickiego, z zastrzeżeniem, że student przyjmowany jest na semestr równorzędny do tego, na którym studiował w uczelni, którą opuszcza.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Procedurę przeprowadzania w PAM potwierdzania efektów uczenia się kandydatów, którzy posiadają zasób wiedzy, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów, w tym: zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań i terminy ich wykonania, sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa *Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I*.

Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej:

1. dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U z 2022 r. poz. 574, z późn.) i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

2. kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1) – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
3. kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie (§ 3 ust. 1 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi nie więcej niż 50% punktów ETCS przypisanych do zajęć danego programu studiów. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie wyników uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu (§ 3 ust. 2-3 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się, zawartym w programie studiów obowiązującym dla danego kierunku, poziomu i profilu. Postępowanie w przedmiocie potwierdzenia efektów uczenia się przeprowadza się na wniosek osoby zainteresowanej – Wnioskodawcy. Za datę wszczęcia procedury w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się uważa się dzień złożenia przez zainteresowanego kompletnego wniosku oraz podpisanie umowy w sprawie opłaty za postępowanie związane z potwierdzeniem efektów uczenia się. Potwierdzenie efektów uczenia się jest ważne przez okres jednego roku akademickiego (§ 3 ust. 4-8 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wnioskodawca składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się dla danego kierunku/zajęcia/grupy zajęć do Dziekana Wydziału.

Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

1. kserokopię świadectwa dojrzałości (oryginał należy udostępnić do wglądu),
2. kserokopię dyplomu ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich wraz z suplementem do dyplomu (oryginał należy udostępnić do wglądu),
3. dokumenty potwierdzające wymagany staż zawodowy, przez które należy rozumieć: umowy o pracę, umowy cywilnoprawne, staże zawodowe, zaświadczenia o udziale w wolontariacie, zaświadczenia z zakładów pracy, świadectwa pracy, kopie wpisu do rejestru działalności gospodarczej,
4. dokumentację pozwalającą na ocenę wiedzy, umiejętności kompetencje, które zostały przez kandydata nabyte w drodze edukacji poza formalnej i nieformalnej, przez którą należy rozumieć: certyfikaty, dyplomy, zaświadczenia o odbytych i ukończonych kursach, dokumenty potwierdzające udział w projekcie badawczym, rekomendacje, itp.,

5. potwierdzenie uiszczenia opłaty z tytułu procedury potwierdzania efektów uczenia się (§ 4 ust. 3 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się).

Wnioski o potwierdzanie efektów uczenia wraz z wymaganymi dokumentami mogą być składane w ciągu całego roku, jednakże nie później niż:

- a. do dnia 1 marca roku kalendarzowego, w którym Wnioskodawca chce podjąć naukę w ramach semestru zimowego,
- b. do dnia 31 sierpnia roku kalendarzowego poprzedzającego rok kalendarzowy, w którym Wnioskodawca chce podjąć naukę w ramach semestru letniego (§ 4 ust. 4 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Dziekan Wydziału w terminie 7 dni przekazuje wniosek wraz z całą dokumentacją do Wydziałowej Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się. Wydziałową Komisję Weryfikującą Efekty Uczenia się – odrębna dla każdego kierunku studiów – powołuje Dziekan Wydziału – na podstawie zarządzenia Rektora.

W skład Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się wchodzi minimum 3 nauczycieli akademickich, w tym:

1. nauczyciel akademicki posiadający stopień doktora, dysponujący wiedzą na temat programu studiów, którego efekty uczenia się dotyczą, a także wykazujący znajomość procesu uznawania efektów uczenia się,
2. Prodziekan Wydziału lub nauczyciel akademicki reprezentujący dziedzinę nauki z zakresu dyscypliny naukowej, której efekty uczenia się dotyczą,
3. nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcie/grupę zajęć lub prowadzący zajęcie/grupę zajęć, którego efekty uczenia się są uznawane albo nauczyciel akademicki posiadający doświadczenie dydaktyczne w realizacji zajęcia/grupy zajęć, którego efekty uczenia się są uznawane.

Dziekan Wydziału Nauk Medycznych PAM wyznacza spośród członków Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się Przewodniczącą Komisji (§ 5 ust. 1-5 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wydziałowa Komisja Weryfikująca efekty uczenia się:

- a. przygotowuje wykaz zajęć dla danego kierunku i poziomu studiów objętych procedurą potwierdzenia efektów uczenia się i dokonuje aktualizacji tej listy w kolejnym roku akademickim, najpóźniej do dnia 1 marca roku poprzedzającego kolejny rok akademicki,
- b. zapoznaje się z dokumentacją złożoną przez Wnioskodawcę i sprawdza jej kompletność, w przypadku stwierdzenia, że wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się jest niekompletny, zobowiązuje kandydata do niezwłocznego uzupełnienia wniosku – pod rygorem pozostawienia go bez rozpoznania,
- c. określa formę weryfikacji efektów uczenia się – zgodną z Regulaminem studiów PAM oraz kartami okresowymi osiągnięć studenta,

- d. wyznacza termin weryfikacji – jednakże nie później niż w ciągu trzydziestu dni od daty złożenia przez Wnioskodawcę dokumentów – i zawiadamia o nim Wnioskodawcę,
- e. sporządza protokół z potwierdzenia efektów uczenia się,
- f. przekazuje protokół wraz z wnioskiem i załącznikami do Dziekana Wydziału (§ 5 ust. 5 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Liczba terminów posiedzeń Komisji i ich częstotliwość zależy od liczby zajęć/grup zajęć objętych potwierdzeniem efektów uczenia się. Nieusprawiedliwiona nieobecność Wnioskodawcy w wyznaczonym terminie jest równoznaczna z odstąpieniem od wniosku, a w konsekwencji skutkuje otrzymaniem negatywnego wyniku w procesie weryfikacji. Za usprawiedliwioną nieobecność należy uznać nieobecność związaną z chorobą lub inną niezależną od Wnioskodawcy przyczyną, potwierdzoną formalnym dokumentem. O niemożności stawiennictwa na posiedzeniu i jej przyczynie Wnioskodawca powinien zawiadomić niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od zaistnienia przyczyny (§ 5 ust. 6-9 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wydziałowa Komisja Weryfikująca Efekty Uczenia się sporządza protokół, w którym przedstawia decyzję o potwierdzeniu bądź niepotwierdzeniu efektów uczenia się, który przekazuje się w dwóch egzemplarzach do Dziekana Wydziału Nauk Medycznych. Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje Wnioskodawca (§ 5 ust. 10-11 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Od decyzji wydanej przez Wydziałową Komisję Weryfikującą Efekty Uczenia się, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Rektora, w terminie czternastu dni od daty otrzymania decyzji. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Dziekana Wydziału. Rektor rozpoznaje odwołanie w ciągu trzydziestu dni od daty wniesienia odwołania. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, Rektor kieruje do Wydziałowej Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się, która brała udział w wydaniu zaskarżonej decyzji, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzja wydana przez Rektora jest decyzją ostateczną (§ 6 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Do zadań Dziekana Wydziału Nauk Medycznych PAM należy:

1. udzielanie Wnioskodawcom informacji na temat aktualnych programów studiów oraz obowiązujących w Uczelni procedur potwierdzania efektów uczenia się,
2. publikowanie aktualnych informacji dotyczących procedur efektów uczenia się na stronie internetowej Uczelni,
3. wstępna weryfikacja wniosków dotyczących potwierdzenia efektów uczenia się na wybranym przez wnioskodawcę kierunku, poziomie i formie studiów – pod kątem jego możliwości i doświadczenia,
4. przyjmowanie wniosków o potwierdzenie efektów uczenia się wraz z załącznikami i przekazywanie ich do Wydziałowych Komisji Weryfikujących Efekty Uczenia się,
5. wydawanie Wnioskodawcy protokołu z potwierdzenia efektów uczenia się, przyjmowanie odwołań od decyzji Wydziałowych Komisji Weryfikujących Efekty Uczenia

się i przekazywanie ich Rektorowi (§ 7 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wnioskodawcy, którym potwierdzono efekty uczenia się będą mogli zostać przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników, uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów zawartych w uchwale o rekrutacji. Na każdym kierunku i poziomie studiów na uczelni tworzy się listy rankingowe kandydatów, którym potwierdzono efekty uczenia się – w oparciu o zaliczone w toku procedury punkty ECTS. Decyzję o przyjęciu wnioskodawcy na studia podejmuje Dziekan Wydziału (§ 8 ust. 1-3 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Kandydaci przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się są zwolnieni z realizacji zajęć/grup zajęć zaliczonych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Zaliczenie zajęć/grup zajęć w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się dokumentowane jest w protokole, a także na kartach okresowych osiągnięć studenta oraz w suplemencie do dyplomu. W sytuacji, w której zaliczenie dotyczy zajęcia, z którego zgodnie z obowiązującym programem studiów student otrzymuje ocenę, zamiast oceny wprowadza się zapis „zaliczono”. Wnioskodawca otrzymuje za zaliczone w ramach potwierdzenia efektów uczenia się zajęcia liczbę punktów ECTS przyporządkowaną do danego zajęcia. Do średniej ocen ze studiów danej osoby nie wlicza się zajęć, zaliczonych przez nią w następstwie potwierdzenia efektów uczenia się (§ 8 ust. 4-8 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się).

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Egzamin dyplomowy odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I wydanym na każdy rok akademicki. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić student, który zaliczył wszystkie zajęcia, złożył wszystkie egzaminy i zaliczenia oraz zaliczył praktyki zawodowe. Do dnia egzaminu dyplomowego należy uregulować bieżące opłaty z tytułu czesnego oraz wymagane opłaty administracyjne. Student przystępuje do egzaminu dyplomowego wyposażony w dokument potwierdzający tożsamość oraz długopis. Egzamin dyplomowy może zostać uznany za zdany z wynikiem pozytywnym w przypadku, gdy odpowiedź studenta na każde z pytań będzie oceniona co najmniej na ocenę dostateczną. Ocena z egzaminu dyplomowego stanowi średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych z odpowiedzi na zadane pytania. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, Dziekan Wydziału wyznacza drugi termin egzaminu dyplomowego jako ostateczny. Powtórny egzamin dyplomowy może odbyć się nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego terminu. Zasady usprawiedliwiania nieobecności na egzaminie dyplomowym reguluje Zarządzenie Dziekana.

Ostateczny wynik studiów w przypadku jednolitych studiów magisterskich kończących się pracą dyplomową oblicza się według następujących zasad:

- 1/2 średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w całym okresie studiów z egzaminów oraz z zaliczeń końcowych z ocena z zajęć niekończących się egzaminem,
- 1/4 oceny egzaminu dyplomowego,
- 1/4 oceny pracy dyplomowej.

W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą:

- dostateczny – od 3,00 do 3,20
- dość dobry – od 3,21 do 3,70
- dobry – od 3,71 do 4,20
- ponad dobry – od 4,21 do 4,50
- bardzo dobry – od 4,51 do 5,00

Wynik egzaminu dyplomowego ogłaszany jest przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej indywidualnie każdemu Studentowi.

Absolwent otrzymuje w ciągu 30 dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego dyplom ukończenia studiów wyższych, potwierdzający uzyskanie odpowiedniego tytułu zawodowego i suplementu do dyplomu.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

PAM systematycznie prowadzi działania na rzecz monitoringu i oceny progresji studentów w różnych obszarach jej działalności. Corocznie prowadzone są oceny dotyczące statystyki kandydatów i liczby osób przyjętych na studia, na podstawie których podejmowane są odgórne decyzje dotyczące m.in. intensyfikacji działań promocyjnych, rozszerzenia oferty dydaktycznej w zakresie grup specjalistycznych zajęć zawodowych, utworzenia nowych jednostek organizacyjnych Uczelni, uruchomienia nowych kierunków studiów, uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego (np. poprzez modernizację infrastruktury czy też systemu bibliotecznego, zwiększenie możliwości rozwoju dla studentów), jak również przeciwdziałania skreśleniom z listy studentów.

Analiza liczby kandydatów na studia, osób przyjętych na studia i osób studiujących w formie niestacjonarnej na jednolitych studiach magisterskich na kierunku *fizjoterapia* wskazuje na przestrzeni ostatnich lat ma nieznaczną tendencję rosnącą.

Nabór studentów na pierwsze lata studiów przez ostatnie dwa lata utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Największy odsiew studentów ma miejsce w pierwszym roku studiów. Główną przyczyną jest niepodjęcie studiów lub rezygnacja z ich kontynuacji. Jako powód rezygnacji studenci podają najczęściej przyczyny osobiste i finansowe. Jednak w opinii nauczycieli akademickich i pracowników Wydziału Nauk Medycznych przyjęty system weryfikacji zakładanych efektów uczenia się powoduje systematyczną naturalną selekcję studentów nieprzygotowanych do nauki. Powyższe tłumaczy również znikomą liczbą studentów skreślanych za niezaliczenie semestru lub roku.

Do podstawowych narzędzi monitorowania i oceny progresji studentów należą statystyki prowadzone w odniesieniu do kandydatów przez Dział Rekrutacji PAM, który w okresie rekrutacyjnym przedstawia Rektorowi PAM i na wniosek Dziekana Wydziału dzienne i miesięczne zestawienia liczby osób zrekrutowanych. Po zakończeniu rekrutacji omawiane są ostateczne zestawienia osób zrekrutowanych na poszczególne kierunki studiów. Dienne i miesięczne zestawienia Działu Rekrutacji w trakcie procesu rekrutacyjnego pozwalają na modyfikację dotychczas prowadzonej kampanii reklamowej przez Dział Marketingu PAM i dotarcia do szerszego grona kandydatów. W spotkaniach cyklicznych uczestniczy Rektor PAM, Prorektor PAM, Dziekani Wydziałów, Dział Marketingu oraz Dział Rekrutacji PAM. Na kierunku *fizjoterapia* znaczna liczba studentów kończy studia w terminie. Brak ukończenia studiów w terminie wynika najczęściej z przyczyn losowych, zdrowotnych, zawodowych lub osobistych.

Odsiew studentów związany ze skreśleniem z listy studentów monitorowany jest semestralnie przez Dziekana Wydziału poprzez zestawienia sporządzane przez Dziekanat Uczelni. Dziekan Wydziału na bieżąco monitoruje liczbę skreśleń na wniosek studenta, z uwagi na zaległości finansowe (na podstawie zestawienia Kwestury PAM), braku postępów w nauce. W tym ostatnim przypadku po rozmowie ze studentem stosowana jest procedura skierowania na powtarzanie semestru / roku studiów.

W celu zminimalizowania liczby skreśleń z listy studentów z przyczyn wskazanych w Regulaminie studiów PAM (Rozdział 7) Dziekan Wydziału w trakcie spotkań organizacyjnych udziela informacji na temat obowiązujących w Uczelni procedur.

Jednocześnie zauważa się w wypadku skreśleń z listy studentów tendencję zwykłą w zakresie wykorzystania przez studenta procedury wznowienia studiów (Rozdział 8 Regulaminu studiów PAM.)

Dodatkowo w celu monitorowania progresji studentów w nauce po zakończeniu roku akademickiego Dziekan lub Prodziekan Wydziału wspólnie z pracownikami Dziekanatu PAM analizują okresowe osiągnięcia studentów w wirtualnym dziekanacie pod kątem spełnienia wymogów dydaktycznych. Warunkiem uzyskania wpisu na następny rok studiów jest

uzyskanie liczby punktów ECTS wynikającej z programu studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów. Zaliczenia roku dokonuje Dziekan Wydziału po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć i praktyk zawodowych ujętych w programie studiów. Student, który nie spełnił wszystkich wymogów może wnioskować do Dziekana Wydziału wpis warunkowy na kolejny semestr. Student, który został warunkowo wpisany na kolejny rok studiów obowiązany jest do zaliczenia powtarzanych zajęć w terminie wskazanym przez Dziekana Wydziału.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Funkcjonujące w PAM zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów zamierzonych efektów uczenia się odnoszą się do każdego z etapów kształcenia. Występują one w postaci procedury dotyczącej systemu weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się. Podlegają jej wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne oraz wszyscy studenci PAM. Przedmiotem procedury weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się przez studentów jest przedstawienie obiektywnego, materialnego dowodu potwierdzającego, że założone i umieszczone w szczegółowych treściach programowych efekty uczenia się zostały osiągnięte.

Weryfikacja osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się obejmuje następujące obszary:

- a. wiedzę,
- b. umiejętności,
- c. kompetencje społeczne.

Prowadzenie weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się ma odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach (ocenach) studentów, a te w średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w danym roku akademickim, jak również w całym okresie studiowania przez studenta.

Szczegółowe efekty uczenia się zapisywane są w szczegółowych treściach programowych i są zgodne z efektami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (tj. Dz. U. z 2021, poz. 755)

Dziekan Wydziału Nauk Medycznych PAM we współpracy z Wydziałową Komisją ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia weryfikuje składane przez nauczycieli akademickich szczegółowe treści programowe pod względem zgodności z efektami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Uwzględnienie w szczegółowych treściach programowych sposobów weryfikacji efektów uczenia się umożliwia dokonanie oceny stopnia ich osiągnięcia. Są one formułowane m.in.

z wyszczególnieniem warunków zaliczenia, konieczności złożenia/napisania odpowiednich prac czy kryteriów ocen wykonywanych ćwiczeń, projektów, testów sprawdzających oraz wykonywania czynności podczas zajęć praktycznych.

Efekty kształcenia osiągnane w ramach praktyk zapisane są w dzienniku praktyk i weryfikowane przez pełnomocnika ds. praktyk studenckich lub inną wyznaczoną przez Dziekana osobę.

Ogólną formą zaliczenia poszczególnych zajęć jest egzamin lub zaliczenie z oceną.

Aby zaliczyć zajęcia kończące się egzaminem student powinien zaliczyć ćwiczenia z tych zajęć oraz uzyskać pozytywną ocenę z egzaminu pisemnego lub ustnego. Szczegółowe wytyczne co do zaliczania zajęć zawarte są w szczegółowych treściach programowych.

Wartości punktów ECTS odzwierciedlają ilość pracy koniecznej do zaliczenia pojedynczych zajęć. Warunkiem ukończenia studiów jest pozytywne złożenie egzaminu dyplomowego – obrony pracy magisterskiej.

Warunkiem uzyskania kwalifikacji (efektów uczenia się poświadczonych dyplomem) jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów oraz złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągnanych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągnanych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Weryfikacja osiągnania zamierzonych efektów uczenia się obejmuje następujące rodzaje i formy zajęć:

- a. zajęcia w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem (wykłady oraz ćwiczenia realizowane w sali i w podmiotach wykonywujących działalność leczniczą, w tym praktyki);
- b. zajęcia bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem.

Po zakończeniu danego roku akademickiego analiza osiągnienia zamierzonych efektów uczenia się wraz z opinią nauczycieli akademickich oraz wnioskami i propozycjami działań doskonalących jest jednym z głównych zagadnień poruszanych na spotkaniu Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Procedury (metody) weryfikacji osiągnania zamierzonych efektów uczenia się przez studentów dotyczą przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, form i warunków dopuszczenia do egzaminu lub zaliczenia, studenckich praktyk zawodowych oraz egzaminu dyplomowego.

Procedura dotycząca przeprowadzania zaliczeń i egzaminów obejmuje określenie w szczegółowych treściach programowych do każdego zajęcia szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się przez studenta poprzez wskazanie:

- a. poszczególnych składowych oceny końcowej (etapów realizacji zamierzonych efektów uczenia się),
- b. formy przeprowadzania zaliczeń i egzaminów (ustna lub pisemna),
- c. nakładu pracy przeciętnego studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów uczenia się,
- d. zakresu materiału koniecznego do opanowania na poszczególne oceny.

W systemie oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych stosuje się następujące metody weryfikacji efektów uczenia się:

- a. metody weryfikacji wiedzy: kolokwia, egzaminy/zaliczenie pisemne, egzaminy/zaliczenie ustne, testy pisemne, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wypracowania pisemnego, itp.;
- b. metody weryfikacji umiejętności: projekt, ćwiczenia laboratoryjne, prezentacja ustna, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wypracowania pisemnego, rozwiązywanie zadań, dyskusje i debaty, rzadziej egzamin pisemny lub ustny, symulacje, opis przypadku, praca z pacjentem;
- c. metody weryfikacji kompetencji społecznych: obecność na zajęciach, dyskusje i debaty, prezentowane postawy.

Do składowych ocen uzyskiwanych w trakcie zaliczeń i egzaminów zalicza się:

- a. w odniesieniu do zajęć kończących się zaliczeniem z oceną: obecność na zajęciach, aktywność, rozliczenie się studenta z materiału realizowanego w ramach zajęć bez bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium kończącego zajęcia, itp.,
- b. w odniesieniu do zajęć kończących się egzaminem: uzyskanie pozytywnej oceny z części ćwiczeniowej realizowanych zajęć, obecność na zajęciach, rozliczenie się studenta z materiału realizowanego w ramach zajęć bez bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta, uzyskanie pozytywnej oceny z pracy śródsemestralnej, itp.

Z kolei w odniesieniu do realizowanych praktyk zawodowych osiągnięcie założonych efektów uczenia się następuje poprzez ocenę każdego z nich, a jest weryfikowane przez osobę wydającą opinię o praktykach ze strony podmiotu, w którym jest ona realizowana. Weryfikacją, a dalej dokumentowaniem efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych jest także ocena działań i postaw studenta w trakcie odbywanej praktyki zawodowej. Weryfikacja efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk zawodowych odbywa się m.in. poprzez hospitacje praktyk prowadzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Hospitacji Praktyk.

Szczególną rolę w weryfikacji i dokumentowaniu efektów uczenia się pełni egzamin dyplomowy. Szczegółowe zasady dotyczące procesu dyplomowania określają:

1. Regulamin studiów PAM
2. Zasady dyplomowania obowiązujące na Wydziale Nauk Medycznych PAM.

Egzamin dyplomowy sprawdza wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w całym okresie studiów.

Obowiązująca na Wydziale Nauk Medycznych PAM procedura dyplomowania reguluje szczegółowo działania związane z całokształtem procesu dyplomowania.

Na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie część zajęć wskazana w harmonogramach realizacji programów studiów odbywa się bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. W tym rodzaju zajęć mogą być wykorzystywane m.in. następujące metody (formy) oceniania i weryfikowania efektów uczenia się:

- a. projekt,
- b. zajęcia praktyczne,
- c. badania literaturowe,
- d. pakiety edukacyjne (w tym samokształcenie kierowane, kształcenie na odległość (e-learning)).

Weryfikację potwierdzania efektów uczenia się dotyczących zajęć bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów przeprowadza prowadzący zajęcia według zasad określonych w szczegółowych treściach programowych. Oceny uzyskane w wyniku przeprowadzonych zaliczeń i egzaminów zostają wpisane przez nauczyciela do protokołu końcowego zaliczenia zajęć oraz indeksie elektronicznym.

Zgodnie z § 11 Regulaminu studiów PAM w Uczelni obowiązuje następująca skala ocen:

- bardzo dobry (5,0);
- dobry plus (4,5);
- dobry (4,0);
- dostateczny plus (3,5);
- dostateczny (3,0);
- niedostateczny (2,0).

Ocena niedostateczna oznacza niezyskanie zaliczenia bądź niezdanie egzaminu.

Skala ocen w systemie ECTS ma zastosowanie przy transferze punktów dla studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej. Przedstawione zasady budowania systemu ECTS na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Stosowany system stwarza studentom możliwość wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej w ramach programu Erasmus Plus.

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć i roku studiów określa Regulamin studiów PAM. Zaliczenia roku studiów dokonuje Dziekan Wydziału po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć i praktyk zawodowych ujętych w harmonogramie realizacji programu studiów potwierdzonym wpisaniem do protokołów końcowych oraz indeksu elektronicznego. Warunkiem przystąpienia do egzaminu z danych zajęć jest zaliczenie ćwiczeń, potwierdzone wpisem do protokołu końcowego oraz indeksu elektronicznego. Studentowi przysługuje prawo do składania egzaminu/zaliczenia poprawkowego nr 1 i egzaminu/ zaliczenia poprawkowego nr 2 z każdego zajęć.

Wpisy w protokołach końcowych i indeksie elektronicznym (od roku akademickiego 2020/2021 w protokołach końcowych oraz indeksie elektronicznym) stanowią podstawę do uzyskania zaliczenia roku studiów, a tym samym świadczą o osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się.

Na zakończenie każdego roku akademickiego założone do osiągnięcia efekty uczenia się są przedmiotem analizy na spotkaniu Rady Wydziału. Wówczas ocenia się stopień ich realizacji i podejmuje decyzje o ewentualnym podjęciu działań doskonalących (np. kwestii dalszego zatrudnienia poszczególnych osób, właściwego przyporządkowania tychże osób do poszczególnych form zajęć, jak również ewentualnej modyfikacji sposobów weryfikacji efektów uczenia się czy właściwego ich określenia). Ponadto w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia Dziekan Wydziału po zakończeniu każdego semestru przedkłada Senatowi Uczelni *Okresowe sprawozdanie z działalności Wydziału oraz Okresową ocenę realizacji procesu dydaktycznego*. W kwestiach tych podejmowana jest stosowna uchwała Senatu PAM.

3.8. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Prace etapowe, zaliczeniowe, egzaminacyjne stanowią materialny dowód weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studenta. Wspomniana powyżej procedura weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się określa również formy wymagań nauczycieli wobec studentów, wyróżniając poszczególne rodzaje prac (pozwalające weryfikować wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne) takie, jak:

- a. prace kolokwialne,
- b. prace śródsemestralne,
- c. testy sprawdzające,
- d. projekty indywidualne i zespołowe,
- e. prezentacje multimedialne, referaty,
- f. zadania praktyczne: praca z pacjentem, symulacja, opis przypadku;

Prace studentów mogą mieć dwie formy:

- a. ustną,
- b. pisemną.

Szczegółowe wymagania w tej kwestii zawarte są w szczegółowych treściach programowych dla poszczególnych zajęć, w których nauczyciele akademicy określają dokładnie ich rodzaje, formy, sposoby oceniania i warunki zaliczenia.

Szczegółowe treści programowe stanowią podstawę określenia tematyki prac, która powinna być zgodna z efektami uczenia się dla danych zajęć, a tym samym z zakresem tematycznym i zagadnieniami sformułowanymi do każdego tematu zajęć (zarówno wykładów jak i ćwiczeń).

Podstawę metodyki prac etapowych oraz zaliczeniowych stanowią wytyczne związane z określeniem w szczegółowych treściach programowych do każdego zajęcia szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się przez studenta, a w tym również weryfikowania efektów dotyczących wymaganych prac etapowych i egzaminacyjnych. Prace oceniane są według kryteriów określonych w szczegółowych treściach programowych bądź dołączanych wraz ze składanymi pracami. Oceny uzyskiwane z prac etapowych i egzaminacyjnych wykładowca podaje każdorazowo dla danych zajęć.

W odniesieniu do praktyk zawodowych stanowiących integralny element procesu kształcenia student wpisuje do Dziennika praktyk realizowane zadania podczas każdego dnia praktyki. Opiekun praktyk weryfikuje te zapisy i na podstawie dokonywanej w czasie praktyk oceny studenta (na podstawie poziomu wykonywania ćwiczeń indywidualnych i grupowych, obserwacji studenta podczas pracy z pacjentem, weryfikacji sposobu postępowania podczas studium przypadku) ocenia, czy student osiągnął poszczególne efekty kształcenia i na tej podstawie dokonuje wpisu oceny do dziennika praktyk.

3.9.Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Podstawą dokumentowania efektów uczenia się jest procedura weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się przez studentów, której wytyczne przekładają się na sposoby materialnego dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się. Prowadzone jest ono po zakończeniu każdego semestru. Każdy prowadzący zajęcia jest zobligowany do wypełniania protokołów końcowych zaliczenia zajęć, a które świadczą o uzyskaniu przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Ponadto każda osoba prowadząca zajęcia przedkłada Dziekanowi Wydziału Nauk Medycznych PAM pisemne prace studentów: prace zaliczeniowe i egzaminacyjne. Prace studentów składane są w formie wydrukowanej zgodnie z zasadami przyjętymi na Wydziale w zakresie archiwizowania prac zaliczeniowych / egzaminacyjnych. W wypadku zaliczenia lub egzaminu przeprowadzanego w formie ustnej wykładowca przedkłada Dziekanowi Wydziału listę zagadnień zaliczeniowych lub egzaminacyjnych wraz z kryteriami oceny.

Studenci realizujący praktyki zawodowe, przedkładając Dziekanowi Wydziału Nauk Medycznych PAM dokumentację potwierdzającą osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i odbycie praktyki w liczbie godzin przewidzianej w harmonogramie realizacji programu studiów wraz z Dziennikiem praktyk.

3.10. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Zgodnie z ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) PAM prowadzi monitoring karier zawodowych absolwentów. Na podstawie upoważnienia ustawowego (art. 352 ust. 15), w celu przeprowadzenia monitoringu, Uczelnia może przetwarzać dane osobowe absolwentów obejmujące: imiona i nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej. Administratorem danych osobowych jest Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I. Monitorowaniem są objęci absolwenci studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Monitorowanie przeprowadzane jest w szczególności po roku oraz po 3 latach od dnia ukończenia studiów. Monitorowanie służy pozyskaniu informacji na temat sytuacji zawodowej absolwentów. Dane te wykorzystywane są w doskonaleniu oferty dydaktycznej oraz dostosowaniu programów studiów do potrzeb rynku pracy. Dzięki informacjom uzyskanym od absolwentów uczelnia ma również możliwość weryfikacji jakości i efektywności kształcenia. W monitoringu wykorzystany został kwestionariusz ankiety zawierający pytania pozwalające na ustalenie statusu absolwenta na rynku pracy oraz związku wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów. Badanie pozwala również uzyskać odpowiedź na pytanie, czy w wykonywanej pracy absolwenci wykorzystują zdobytą w trakcie studiów wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Monitoring przeprowadzany jest przez Biuro Karier uczelni, w każdym roku akademickim, w lipcu i sierpniu. Biuro Karier tworzy bazę adresów poczty elektronicznej absolwentów, którzy ukończyli studia zachowując podział na kierunki studiów. Rok po ukończeniu studiów absolwenci otrzymują na adres poczty elektronicznej link do ankiety monitorowania karier zawodowych absolwentów. Ponownie ankieta wysyłana jest do tej samej grupy absolwentów po 3 latach. Wyniki ankiet przekazywane są do Wydziałowych Zespołów Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia i podlegają opracowaniu odrębnie dla każdego kierunku studiów.

Po odesłaniu ankiety przez absolwenta, wszystkie dane są opracowywane i przygotowane do raportu. W trzecim etapie, czyli po co najmniej 5 latach od daty ukończenia studiów ponownie zostaje rozesłany link do ankiety, którą absolwent wypełnia drogą elektroniczną.

Cele, jakie zostały postawione przed badaniem to:

1. określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I;
2. określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy;
3. gromadzenie informacji dotyczących otoczenia gospodarczo-społecznego absolwenta poszukującego pracy.

Głównym celem analizy badań zawartych w ankiecie przeprowadzonej przez Biuro Karier Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I jest próba ustalenia wstępnych wniosków z badań losów zawodowych absolwentów przez Władze Wydziału Nauk Medycznych, które są pomocne w doskonaleniu wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia.

Realizacja założonych celów pozwala na uzyskanie przez Władze Wydziału Nauk Medycznych PAM szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni. Proces badawczy pozwala również na przekazanie studentom oraz pracownikom Biura Karier Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I informacji pomagających w wyborze kariery zawodowej oraz najlepszych sposobów realizacji celów zawodowych absolwenta.

Ankieta składa się z 14 pytań odnoszących się do między innymi następujących obszarów:

- 1) podjęcia pracy;
- 2) rodzaju podjętej pracy;
- 3) zgodności pracy z ukończonym profilem kształcenia;
- 4) przyczyny niepodjęcia pracy;
- 5) tego w jakiś sposób ukończony kierunek studiów zapewnił absolwentom wiedzę niezbędną do obecnie wykonywanej pracy;
- 6) czy zachodzi konieczność uzupełniania wiedzy lub umiejętności;
- 7) jak ważne przy zatrudnianiu na obecnym stanowisku był dla pracodawcy udział w stażach i praktykach.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów na kierunku *fizjoterapia* na podstawie ww. ankiety wskazują na następujące prawidłowości:

- 68 % ankietowanych podjęło pracę, 10 % z nich pracują na podstawie umowy cywilnoprawnej (zlecenie, dzieło), 51% badanych odważyło się na jednoosobową działalność gospodarczą (samozatrudnienie);
- 32% ankietowanych obecnie nie podejmuje pracy ze względu na problemy zdrowotne lub obowiązki rodzinne;
- 47 % ankietowanych obecnie nie planuje kontynuować dalszego kształcenia 43% ankietowanych planuje dalsze kształcenie poprzez kursy kwalifikacyjne podnoszące

- kompetencje oraz dostosowane do rynku pracy; 10% ankietowanych planuje dalsze kształcenie na studiach wyższych zaocznych (łącznie studiów z pracą) ;
- 40 % respondentów uważa że uczelnia całkowicie spełniła oczekiwania studentów odnośnie wybranego kierunku oraz przygotowania do podjęcia pracy; 34% ankietowanych oceniają poziom studiów jako dobry;
  - praca dla 90% ankietowanych odpowiada profilowi ukończonego kierunku studiów, natomiast 4% pracuje w innym w zawodzie;
  - 40% respondentów uważa umiejętności nabyte podczas studiów za przydatne w aktualnej pracy; 25% nie potrafi jednoznacznie określić czy nabyte podczas studiów umiejętności odpowiadają praktycznemu zastosowaniu w aktualnej pracy;
  - 75% ankietowanych uważa, iż podjęło dobrą decyzję odnośnie wyboru uczelni oraz kierunku kształcenia ze względu na poziom kształcenia, atmosferę panującą w uczelni, relacje z wykładowcami oraz pracownikami administracyjnymi.

Wśród odpowiedzi na pytania „Co najbardziej podobało się studentom podczas studiów” najczęściej spotykają się: atmosfera na uczelni, zajęcia praktyczne, pracownie fizjoterapeutyczne oraz praktyki zawodowe; „Co chcieli by zmienić” – mniej biurokracji, załatwianie spraw internetowo, większa dostępność wykładowców .

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3: -----

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),*
- 2. obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),*
- 3. łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową,*
- 4. założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.*
- 5. systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych,*
- 6. spełnienia reguł wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Proces dydaktyczny na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie realizuje obecnie bardzo dobrze przygotowany pod względem merytorycznym zespół nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Stanowią oni gwarancję wysokiego poziomu dydaktyki, osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie zajęć prowadzonych na kierunku *fizjoterapia* i wytworzenia prawdziwie akademickiej atmosfery.

Kwalifikacje i dorobek naukowy nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia znajdujących się w obsadzie kadrowej kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie jest zgodny z zakresem prowadzonych przez nich zajęć i opisany został w Załączniku nr 2.1.4 do raportu samooceny.

Obsada kadrowa poszczególnych zajęć z uzasadnieniem doboru osoby prowadzącej zajęcia zawarta została w Załączniku nr 2.1.2 do raportu samooceny.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie cechuje się wysokim przygotowaniem dydaktycznym do prowadzenia zajęć. Ponadto ważnym elementem jest dorobek naukowy i zawodowy wykładowców.

Oprócz tradycyjnie pojmowanej dydaktyki i działalności naukowo-badawczej pracownicy Wydziału Nauk Medycznych PAM prowadzący zajęcia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie podejmują szereg działań dotyczących działalności naukowej i dydaktycznej Wydziału. Są one jednocześnie jego ważnymi osiągnięciami dydaktyczno-naukowymi.

Ważnym elementem jest w tym zakresie organizacja corocznego cyklu konferencji metodyczno - szkoleniowych, który został zapoczątkowany w roku 2019 r.

I Konferencja Metodyczno-szkoleniowa pt. *Dbłość o zdrowie człowieka w ujęciu interdyscyplinarnym* miała miejsce 12 maja 2019r.

Tematyka wystąpień na konferencji obejmowała:

- Stany nagłe w urologii dziecięcej – prof. dr hab. n. med. Andrzej Jankowski;
- Wypadki nurkowe – zaawansowane postępowanie na miejscu zdarzenia – dr n. med. Maciej Naskręt;
- Ratowniczy ping-pong, czyli o współpracy między ZRM a PSP – dr n. o zdr. Tomasz Kubiak;
- Jednostka Ratownictwa Górniczo Hutniczego – Jakub Lewicki, Piotr Posypanko, studenci III roku Ratownictwa Medycznego;
- Adam Gostyński Nowe wyzwanie dla nauki – triathlon – dr Monika Stefaniak;
- Zdrowotne korzyści treningu HIIT – dr Artur Salamon;
- Ćwiczenia mięśni brzucha w ujęciu biomechanicznym – dr Artur Salamon.

Kolejna konferencja z tego cyklu odbyła się dnia 17 grudnia 2022 r. Tematyka wystąpień dotyczyła następujących kwestii:

- Wiedza personelu pielęgniarskiego dotyczącego ochrony osobistej przeciwko Covid-19 – dr Monika Zysnarska;
- Osteoporoza w populacji wielkomiejskiej na przykładzie mieszkanki Poznania – dr Tomasz Kostyk;
- Ryzyko wystąpienia nowotworów układu oddechowego w związku z wykonywanym zawodem ze szczególnym uwzględnieniem zawodu strażaka - dr Kubiak Tomasz;
- Ocena kompetencji opiekuńczych pielęgniarek z wykorzystaniem skali CNPI – 23 – dr Emilia Kłós Jasińska;

- Trajektoria badań nad żyjącymi z HIV i chorymi na AIDS w aspekcie wielopłaszczyznowej perspektywy na kanwie medycyny, wirusologii, epidemiologii i historii pandemii AIDS – dr Remigiusz Jarosław Tritt;
- Brazylijska sztuka walki Capoeira. Propozycja nowej ciekawe aktywności fizycznej do realizacji zajęć fakultatywnych wychowania fizycznego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych – mgr Krzysztof Bączyk;
- Trening siłowy w rekompozycji składu ciała – dr Salamon Artur;
- Receptory AMPA i NMDA w procesach kogniwnistycznych ośrodkowego układu nerwowego człowieka - dr Bałuka Bogusław

W kwietniu 2024r na Wydziale Nauk Medycznych odbył się cykl konferencji Międzynarodowych zorganizowanych przez nasz Wydział oraz Brand Med. Centrum Medyczne z siedzibą w Słubicach pod ogólnym tytułem „Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej”.

Konferencje odbywały się w trzech modułach:

13 IV 2024 - Międzynarodowa konferencja naukowa „Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej, cz. I Ratownictwo medyczne"

20 IV 2024 – Międzynarodowa konferencja naukowa „Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej, cz. II Fizjoterapia"

27 IV 2024 - Międzynarodowa konferencja naukowa „Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej, cz. III Pielęgniarstwo"

W ramach konferencji w II module Fizjoterapia wystąpienia prezentowali dr Monika Stefaniak, dr Wieczorek Baranowska Anna, mgr Aleksandra Sobiecka Listewnik oraz mgr Lidia Sufinowicz.

W dniu 6 czerwca 2024r odbyła się organizowana przez PAM konferencja naukowa „Niepodzielne Zdrowie – interakcje ze zdrowiem psychicznym” (stacjonarnie i online).

Temat wiodący konferencji to idea niepodzielności zdrowia – zdrowia pacjenta i całego sektora opieki zdrowotnej. Zgodnie z definicją zdrowia Światowej Organizacji Zdrowia, trzy sfery zdrowia (fizyczna, psychiczna i społeczna) wzajemnie się przenikają i oddziałują na siebie.

W dniach 22-23 czerwca na terenie Politechniki Poznańskiej dr Stefaniak Monika oraz mgr Łajdych Monika wraz z naszym interesariuszem zewnętrznym, Prezesem Stowarzyszenia Zespołu Williamsa panią Aleksandrą Sobieską -Listewnik reprezentowały naszą Uczelnię oraz Wydział Nauk Medycznych podczas I Forum Szkoleniowo- Naukowego pod tytułem Sport, Rekreacja i Turystyka dla każdego – sprawni w niepełnosprawności.

Zaprezentowały tam swoją pracę naukową pod tytułem: „Turystyka jako forma rehabilitacji dzieci i młodzieży z zespołem Williamsa” będzie ona wydrukowana jako rozdział w monografii, który jest w przygotowaniu do druku.

Ponadto nasza Uczelnia od dwóch lat zajmuje się współorganizacją Europejskiej Sesji Chirurgii Laryngologicznej Live(www.els.livesurgery.net). Sesje te rozpoczęły się 2015r., a od 2023r. współorganizowane są przez naszą Uczelnię. Polegają one na transmisji w Internecie kilkudziesięciu operacji laryngologicznych rocznie wykonywanych na 9-11 salach operacyjnych w różnych krajach Europy. Studio centralne z 4 moderatorami – wybitnymi specjalistami z różnych krajów znajduje się zawsze w Poznaniu w siedzibie PCSS. Audytorium stanowią studenci kierunków medycznych i lekarze medycyny z całego świata. Na podstawie zestawień informatycznych sesje te są oglądane łącznie w 130 krajach, na wszystkich kontynentach, a estymacja wskazuje na udział około 40 tys. lekarzy każdorazowo. Sesje te organizowane są jeden raz w roku, trwają 7 godzin i lekarze z całego świata mają możliwość uczestniczenia w najbardziej innowacyjnych operacjach w zakresie krtani i szyi. Trzeba pamiętać, że laryngologia europejska jest najlepsza na świecie i stąd niezwykle aspekt edukacyjny tych sesji. Współorganizatorem tego wydarzenia jest Europejskie Towarzystwo Laryngologiczne, Urząd Miasta Poznania, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe oraz Poznańska Akademia Medyczna. W ostatnich sesjach uczestniczyli nasi studenci, co było dla nich atrakcyjnym uzupełnieniem wiedzy teoretycznej, której nabywanie rozpoczęli. Ten ostatni przykład, czyli sesje chirurgii live są prowadzone tylko w języku angielskim, co stanowi dodatkową motywację dla naszych studentów ażeby podwyższać swoje kompetencje w opanowaniu tego języka. Chcielibyśmy podkreślić, że współorganizacja unikalnej w skali europejskiej sesji chirurgii live, pokazuje naszym studentom znaczenie polskiej nauki. Przygotowanie takich wydarzeń zmienia kierunek myślenia o polskich specjalistach, jasno

wskazując, że nie wpisujemy się jedynie w rolę „turystów naukowych”, wyjeżdżających na zagraniczne konferencje w celu podnoszenia kwalifikacji i wiedzy.

W tym roku w ramach rozszerzenia konwencji tej konferencji wprowadziliśmy dla studentów Wydziału Nauk Medycznych kierunku fizjoterapia moduł fizjoterapii laryngologicznej, który odbywał się w formie konferencji on-line.

Tematyka obejmowała następujące wystąpienia:

- Fizjoterapia w problematyce szumów usznych,
- Dysfagia w pracy fizjoterapeuty
- Problematyka dysfunkcji stawów skroniowo-żuchwowych w pracy fizjoterapeuty.

Dnia 6 grudnia 2024r. odbyło się Międzyuczelniane Sympozjum Naukowe zorganizowane przez Wydział Nauk Medycznych oraz Studenckie Koło Naukowe Physis pod tytułem „Zdrowie i Integracja: Nowotwory, wolontariat i niepełnosprawność we współczesnych wyzwaniach medycyny i społeczeństwa”.

Sympozjum odbyło się z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza obchodzonego corocznie 5 grudnia na mocy rezolucji Zgromadzenia ONZ z 1985 roku z największą radością zapraszamy do udziału w Międzyuczelnianym Sympozjum Naukowym, które odbędzie się w dniu 7 grudnia br. w gmachu Poznańskiej Akademii Medycznej.

Tytuł Sympozjum: „Zdrowie i integracja: nowotwory, niepełnosprawność i wolontariat we współczesnych wyzwaniach medycyny i społeczeństwa” miał nawiązywać zarówno do problematyki schorzeń nowotworowych, będących ogromnym problemem medycznym i społecznym, ale i niepełnosprawności będącej wynikiem tych chorób. Chcieliśmy na nim poruszyć ważne kwestie związane z postrzeganiem osób z niepełnosprawnościami oraz ukazać zalety wolontariatu studenckiego jako formy integracji społecznej i praktyki zawodowej dla studentów kierunków medycznych.

Tematyka wystąpień:

- Prof. dr hab. Med. Krzysztof Drews – Dziekan Wydziału Nauk Medycznych – prezentacja pt.: „Profilaktyka raka szyjki macicy”
- Katarzyna Ceglarska, Agata Wojciechowska - SSPN - prezentacja pt.: „Wolontariat a integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami”
- Lidia Sufinowicz – Wolontariuszka Roku 2024, wiceprezes Poznańskiego Towarzystwa Amazonki - prezentacja pt.: „Profilaktyka a rak piersi” +pokaz protez piersi i modeli ze zmianami patologicznymi
- dr Monika Stefaniak – adiunkt PAM - prezentacja pt.: „Fizjoterapia pacjentek po rekonstrukcji piersi po mastektomii w wyniku choroby nowotworowej”
- dr Anna Baranowska – ANS w Lesznie - prezentacja pt.: „Niepełnosprawność intelektualna dzieci”
- Aleksandra Sobieska – Listewnik – prezeska Stowarzyszenia Zespołu Williamsa w Polsce - prezentacja pt.: „Osoby z niepełnosprawnością chcą żyć na równych prawach”
- Magdalena Zaborowska - Vbionic – prezentacja pt.: „Vbionic - technologie, które przywracają ruch i niezależność” + pokaz nowoczesnych protez.

Dnia 14 grudnia 2024r na Wydziale Nauk Medycznych odbyło się szkolenie naukowe na temat "Podstawy działalności naukowej i publikacyjnej w oparciu o listę ministerialną czasopism indeksowanych". Szkolenie poprowadził dr Krystian Wochna pracownik naukowo-dydaktyczny AWF w Poznaniu, członek Editorial Board czasopisma Scientific Reports (IF 3.8, 140 pkt. MNiSW) wydawnictwa Springer Nature, recenzował dla Frontiers in Aging Neuroscience, BMC Musculoskeletal Disorders, Journal of Clinical Medicine oraz Journal of Personalized Medicine. W czasie szkolenia zostały przedstawione informacje na temat struktury artykułu, ORCID, H-index, cytowań, opłat za artykuły, awansów naukowych w oparciu o cykle publikacji. Szkolenie miało na celu zachęcenie wszystkich wykładowców wydziału do czynnego publikowania swych osiągnięć naukowych i badawczych.

Wszystkie organizowane przez nas konferencje, sympozja oraz szkolenia miały być w swoich założeniach platformą wymiany myśli i doświadczeń oraz nowoczesnych trendów szkoleniowych z zakresu szeroko rozumianych nauk o zdrowiu.

W niniejszą działalność wpisuje się także publikowanie artykułów bądź rozdziałów w monografiach naukowych lub czasopismach naukowych z afiliacją dla PAM.

Wydawnictwo PAM wydrukowało ostatnio następujące publikacje naszych nauczycieli akademickich Akademii:

- Publikacja zbiorowa Pandemia COVID-19. Aspekty prawne, społeczne i medyczne, 2022.
- Aleksandra Zbaraszewska, Anna Zbaraszewska, Polsko-łacińsko-angielski glosariusz terminów anatomicznych, Wydawnictwo WSPiA 2022.

W druku wydawnictwa PAM znajduje się natomiast publikacja naszego wykładowcy kierunku *fizjoterapia* dr Mirosława Mrozkowiaka zatytułowana Kompleksowa metoda rehabilitacji po zakażeniu Covid-19.

Ponadto w przygotowaniu do druku jest monografia Wydziału Nauk Medycznych – „Najlepsze prace magisterskie 2024r. - fizjoterapia i pielęgniarstwo”

4.2. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową

Władze Uczelni oraz Wydziału Nauk Medycznych dbają o stałe podnoszenie poziomu kształcenia poprzez prowadzenie polityki kadrowej zmierzającej do pozyskiwania najlepszych specjalistów z określonych dyscyplin naukowych. Realizacja koncepcji kształcenia, a w ramach niej zajęć przewidzianych w programie studiów wymaga wiedzy, umiejętności i kompetencji, tak teoretycznych, jak i praktycznych, stąd obok nauczycieli akademickich w procesie kształcenia uczestniczą m.in. osoby posiadające tytuły i stopnie naukowe w takich dyscyplinach naukowych jak: nauki medyczne, nauki o zdrowiu, nauki o kulturze fizycznej, nauki społeczne i prawne. W znakomitej większości nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową i/lub zawodową, co zostało wykazane w Załączniku nr 2.1.4 do raportu samooceny.

Wybrane publikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *fizjoterapia*:

- **Huta-Osiecka A., Wochna K.,** Stemplewski R., Marciniak K., Podgórski T., Kasprzak Z., Leszczyński P., Nowak A.: (2022) Influence of Nordic walking with poles with an integrated resistance shock absorber on carbohydrate and lipid metabolic indices and white blood cell subpopulations in postmenopausal women. "PeerJ" 2022 vol. 10 e13643, s. 1-19, DOI 10.7717/peerj.13643.
- **Huta-Osiecka A., Wochna K.,** Kasprzak Z., Nowak A.: (2021) Seasonal variation of 25-Hydroxyvitamin D and indices of carbohydrate and lipid metabolism in postmenopausal women, „PeerJ” 2021, vol. e11341, s. 1-14, DOI

10.7717/peerj.11341.

- **Wochna K.**, Nowak A., **Huta-Osiecka A.**, Sobczak K., Kasprzak Z., Leszczyński P.: (2019) Bone mineral density and bone turnover markers in postmenopausal women subjected to an aqua fitness training program, “International Journal of Environmental Research and Public Health” 2019, vol. 16 (14) 2505, s. 1-8, DOI 10.3390/ijerph16142505.
- **Huta-Osiecka A.**, Kasprzak Z., Wochna K., Nowak A. (2017): Serum 25-hydroxyvitamin D concentrations and selected diet components in postmenopausal women, “Acta Scientiarum Polonorum. Technologia Alimentaria” 2017, vol. 16 (4), s. 443-449, DOI 10.17306/J.AFS.2017.0519.
- Dalz M., Śliwicka E., **Huta-Osiecka A.**, Nowak A (2016).: The role of physical activity in bone metabolism and osteoporosis prevention, “Trends in Sport Sciences” 2016, vol. 23 (2), s. 63-71.
- Kasprzak Z. Śliwicka E. Henning K. Pilaczyńska-Szcześniak Ł. **Huta-Osiecka A.**, Nowak A. (2015): Vitamin D, Iron Metabolism, and Diet in Alpinists During a 2-Week High-Altitude Climb, “High Altitude Medicine & Biology” 2015, vol. 16 (3), s. 230-235, DOI 10.1089/ham.2015.0008.
- Bolach B., Bolach E., **Huta-Osiecka A. (2010)**: Urazy i przeciążenia u sportowców uprawiających rugby na wózkach, „Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu” 2010, t. 30 (2010), s. 126-135
- **R.J. Tritt**, B. Bałuka, (2019) Fizjoterapeutyczne wspomaganie aktywności seksualnej pacjentów w chorobach somatycznych. [w:] Poprawa jakości życia – spektrum terapii. Gdańsk, 2019, s. 115-130
- **R.J. Tritt**, B. Bałuka, (2019) Trajektoria seksualności człowieka w pryzmacie wielopłaszczyznowej normy i dysfunkcji oraz możliwości wspomagania rehabilitacyjnego z uwzględnieniem działań fizjoterapeutycznych. [w:] Poprawa jakości życia – spektrum terapii. Gdańsk 2019, s. 78-102
- **R.J. Tritt**, B. Bałuka, (2017) W stronę wiedzy i niewiedzy – wędrówka w głąb ludzkiego mózgu. Receptory AMPA i NMDA w neuroplastyczności pamięciowej i rozwojowej, „Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu” 2017, vol. 44 (5) Zeszyty Pedagogiczno-Medyczne, s. 35-51.
- **R.J. Tritt**, B. Bałuka,(2016) Historia poglądów na temat patologizacji orientacji homoseksualnej i biseksualnej. [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 76-107.

- B. Bałuka, **R.J. Tritt**, (2016) Samobójstwa w populacjach LGB - ujęcie interdyscyplinarne. [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 172-201.
- B. Bałuka, **R.J. Tritt**, (2016) Aspekty bio-psycho-geriatryczne w populacji LGB. [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 202-223.
- **R.J. Tritt**, A. Loewe, B. Bałuka, T.M. Krystyan,(2016) Promocja zdrowia psychicznego i edukacja seksualna w grupie osób nieheteroseksualnych, [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 252-273
- **Wochna K.**, (2024) Health Hazard Associated with the Presence of Clostridium Bacteria in Food Products *Foods* 2024, 13 (16), 2578
- **Wochna K.**, (2023) Effect of a 3-month L-carnitine supplementation and resistance training program on circulating markers and bone mineral density in postmenopausal women: a randomized controlled trial *Nutrition & Metabolism* 2023, vol. 20, art. 32
- **Wochna K.**, (2023) The Effects of 6-Month Aqua Aerobics Training on Cardiometabolic Parameters in Perimenopausal Women—A Randomized Controlled Trial *Biology* 2023, 12 (4), 588
- **Huta-Osiecka A., Wochna K.**, Kasprzak Z., Nowak A. (2021): Seasonal variation of 25-Hydroxyvitamin D and indices of carbohydrate and lipid metabolism in postmenopausal women, „PeerJ” 2021, vol. e11341, s. 1-14, DOI 10.7717/peerj.11341.
- U. Czerniak, K. Domaszewska, **K. Wochna**, M. Wilski, M. Koper, K. Marciniak, D. Bukowska (2020): The effects of Nordic Walking with poles with an integrated resistance shock absorber on cognitive abilities and cardiopulmonary efficiency in postmenopausal women, “Frontiers in Aging Neuroscience” 2020, t. 12, DOI 10.3389/fnagi.2020.586286.
- **Wochna K.**, Nowak A., Huta-Osiecka A., Sobczak K., Kasprzak Z., Leszczyński P. (2019): Bone mineral density and bone turnover markers in postmenopausal women subjected to an aqua fitness training program, “International Journal of Environmental Research and Public Health” 2019, vol. 16 (14) 2505, s. 1-8, DOI 10.3390/ijerph16142505.
- M. Habiera, D. Jerszyński, **K. Wochna**, P. Kalinowski, J. Konarski, i in. (2018): Zmienność siły ciągu pływaków we wstępnym etapie szkolenia pod wpływem rocznego

programu treningowego, „Aktywność Ruchowa Ludzi w Różnym Wiek” 2018, nr 39(3), s. 57-71.

- **K. Wochna**, K. Pietrusik, K. Sobczak (2017): Alternatywne formy nauczania pływania dzieci w młodszym wieku szkolnym, [w:] Aktywność fizyczna a zdrowie. Teoria i aplikacje, red. J. Kwieciński, M. Tomczak, Konin 2017, s. 293-304.
- R. Strzelczyk, **K. Wochna**, J. Konarski, D. Jerszyński, K. Jurdeczka, P. Kalinowski (2017): Wpływ autorskiej metody wizualizacji ruchu na zmiany w technice pływania kraulem na grzbiecie, [w:] Aktywność fizyczna a zdrowie. Teoria i aplikacje, red. J. Kwieciński, M. Tomczak, Konin 2017, s. 137-155.
- **Huta-Osiecka A.**, Kasprzak Z., **Wochna K.**, Nowak A. (2017): Serum 25-hydroxyvitamin D concentrations and selected diet components in postmenopausal women, “Acta Scientiarum Polonorum. Technologia Alimentaria” 2017, vol. 16 (4), s. 443-449, DOI 10.17306/J.AFS.2017.0519.
- K. Antosiak-Cyrak, M. Habiera, D. Jerszyński, **K. Wochna**, K. Sobczak, i in (2016): Zmienność globalnej koordynacji ruchowej u 12-letnich chłopców uprawiających piłkę nożną w półrocznym cyklu treningowym, „Aktywność Ruchowa Ludzi w Różnym Wiek” 2016, nr 32 (4), s. 83-90.
- D. Jerszyński, **K. Wochna**, J. Ciereszko, K. Antosiak-Cyrak, M. Habiera, i in. (2016): Wpływ eksperymentalnego treningu wizualizacji ruchu na zmiany techniki pływania kraulem na grzbiecie u dzieci we wstępnym etapie, „Aktywność Ruchowa Ludzi w Różnym Wiek” 2016, nr 32 (4), s. 91-108.
- K. Sobczak, K. Antosiak-Cyrak, J. Apolinarska, J. Ciereszko, M. Habiera, D. Jerszyński, K. Pietrusik, **K. Wochna (2016)**: Profil motywacyjny rodziców kierujących dzieci w wieku niemowlęcym na naukę pływania, „Aktywność Ruchowa Ludzi w Różnym Wiek” 2016, nr 32 (4), s. 119-124.
- Jerszyński D., Antosiak-Cyrak K., Habiera M., **Wochna K.**, Rostkowska E. (2013): Changes in selected parameters of swimming technique in the back crawl and the front crawl in young novice swimmers. “Journal of Human Kinetics” 2013, vol. 37, s. 161-171, DOI 10.2478/hukin-2013-0037.
- **B. Andrzejewski (2022)**: Porträts der Nationen, mit der Interphilosophie gezeichnet, Halle – Wittenberg 2022, ss. 300.
- **B. Andrzejewski (2021)**: Opera selecta, Poznań 2021, 2 tomy, ss. 1041 s.

- **B. Andrzejewski (2021):** Vor, mit und nach Jaspers – ein Beitrag zur Öko-Philosophie, [w:] Karl Jaspers: filozofia wieczysta – filozofia czasu, red. C. Piecuch, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2021, s. 87-99.
- **B. Andrzejewski (2021):** Korzenie i skrzydła. Zapiski rodu Grójeckich, Wyd. Nauk. Bogucki, Poznań – Środa Wielkopolska 2021, ss. 236.
- **B. Andrzejewski (2018):** История немецкой философии до середины XIX века, Respublikanskij Minsk, 2018, ss. 178.
- **B. Andrzejewski (2018):** Filozofia słowa. Zarys dziejów, Poznań 2016, ss. 305, dodruk Poznań 2018.
- **B. Andrzejewski:** Filozofia komunikacji w kontekście filozofii człowieka, [w:] Oblicza współczesnej komunikacji, red. A. Stępińska, E. Jurga-Wosik, B. Secler, Nowy Targ 2018, s.123-136.
- **B. Andrzejewski (2018):** Ein Pole, der deutsche Philosophie schätzt, [w:] Wir sprechen gerne Deutsch, red. U. Weinreich, Paderborn 2018, s. 32-46.
- **B. Andrzejewski (2017):** Der „polnische Humanismus“ von Władysław Mieczysław Kozłowski. Die Philosophie als Erzieherin, [w:] Philosophie und Bildung, red. I. Alechnowicz-Skrzypek, D. Barcik, H. Friesen, München 2017, s. 187-193.
- **B. Andrzejewski (2017):** Wort und Welt. Zu den aktivistischen Sprachtheorien, [w:] Sprache und Wörterbücher, red. R. Lipczuk, M. Lisiecka-Czop, K.H. Ramers, Hamburg 2017, s. 9-18.
- **B. Andrzejewski (2016):** Über Kant und Schelling hinaus. Zur Frage der existenziellen Theorie der Kommunikation bei Jaspers, [w:] Kulturkonflikte und Kommunikation. Zur Aktualität von Jaspers' Philosophie, red. A. Cesana, Würzburg 2016, s. 13-19.
- Biernacki J., Draber W., **Salamon A (2020):**.: Jogging, jako jedna z form aktywności fizycznej w leczeniu cukrzycy. (2020) Oddano do druku
- **Salamon A.**, Biernacki J. (2018): HIIT – High Intensity Interval Training, materiały sympozjum naukowego nt. Zdrowie w ujęciu interdyscyplinarnym, organizowanym na Wydziale Zdrowia Publicznego WSPiA 12.05.2018 r.
- Biernacki J., **Salamon A. (2018):** Ćwiczenia mięśni brzucha w ujęciu biomechanicznym. Materiały sympozjum naukowego nt. Zdrowie w ujęciu interdyscyplinarnym, organizowanym na Wydziale Zdrowia Publicznego WSPiA 12.05.2018 r.
- Rynkiewicz M., Kos H., Żurek P., Biernacki J., Pokrywka K., **Kończakowski Z.**, Rynkiewicz T. (2013): Motoryczne uwarunkowania wyniku sportowego polskich kajakarzy

- juniorów. W: XVIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku. Szczecin-Małkocin 5-6 grudnia 2013, s. 37-38. Streszczenie.
- **K. Bączyk.** (2012) Wpływ aktywności fizycznej na zdrowie seksualne człowieka, „Polski Przegląd Nauk o Zdrowiu” 2012, nr 1 (30), s.
  - **K. Bączyk.** (2012), Wpływ aktywności fizycznej o charakterze wytrzymałościowym na funkcjonowanie układu krążenia człowieka, „Polski Przegląd Nauk o Zdrowiu” 2012, nr 4 (30).
  - **Z. Maćkowiak, W. Osiński, A. Salamon (2015):** The Effect of Sensorimotor Training on the Postural Stability of Visually Impaired Women Over 50 Years of Age, “Journal of Women & Aging” 2015 nr 27 (1), s. 68-80.
  - R. Stemplewski, J. Maciaszek, **A. Salamon, M. Tomczak, W. Osiński (2012):** Effect of moderate physical exercise on postural control among 65-74 years old men, “Archives of Gerontology and Geriatrics” 2012 nr 54 (3), s. 279-283.
  - R. Szeklicki, W. Osiński, J. Maciaszek, R. Stemplewski, **A. Salamon (2013):** Correlations between habitual physical activity and self-perceived functional fitness, self-sufficiency fitness and health among men over 60 years old, “Human Movement” 2013, nr 14 (1), s. 7-34.
  - R. Stemplewski, **A. Salamon (2012):** Body balance, falls and their causes in the elderly, [w:] Aktywność fizyczna w wieku starszym w badaniach naukowych (potrzeby i korzyści). Physical activity and ageing in research (needs and benefits), pod red. J. Maciaszka, R. Szeklickiego i W. Osińskiego, Poznań 2012, s. 167-176.
  - **Z. Maćkowiak, D. Sadowska, A. Salamon (2011):** Selected factors affecting the postural stability of visually impaired people, [w:] Doktorant a innowacyjność podejmowanych tematów badań. Cz. 3: Nauki humanistyczne i społeczno-ekonomiczne, pod red. M. Kuczery, Kraków 2011, s. 278-284.
  - R. Stemplewski, J. Maciaszek, W. Osiński, R. Szeklicki, **A. Salamon (2010):** Effects of moderate physical effort on postural stability among elderly man. EGREPA 2010 Conference "seniors in the 21 st century-physical activity a tool for health, fitness and social integration", Prague, September 23-25, 2010; “Review of Aging and Physical Activity” 2010, nr 7 (1) (streszczenie).
  - R. Szeklicki, W. Osiński, R. Stemplewski, J. Maciaszek, **A. Salamon (2010):** Habitual physical activity and perceived functional and self-sufficiency fitness as predictors of postural stability among elderly men fallers and non-fallers, Sport Science where the cultures meet. 15th ECSS Congress, 23-26 June 2010, Antalya-Turkey. Book of abstracts, Antalya-Turkey, European College of Sport Science, 2010 (streszczenie).

- **Marciniak K.**, Maciaszek J., **Cyma-Wejchenig M.**, Szeklicki R., **Maćkowiak Z.** (2020), et al: The effect of Nordic walking training with poles with an integrated resistance shock absorber on the functional fitness of women over the age of 60, “International Journal of Environmental Research and Public Health” 2020, vol. 17 (7); 2197, s. 1-11, DOI 10.3390/ijerph17072197.
- **Cyma-Wejchenig, Magdalena**, Janusz Maciaszek, Julia Ciężyńska, and Rafał Stemplewski.(2024). The Level of Physical Activity, E-Game-Specific Reaction Time, and Self-Evaluated Health and Injuries’ Occurrence in Non-Professional Esports Players. *Electronics* 13, no. 12:2328.
- Dubbeldam, R., Stemplewski, R., Pavlova, I., **Cyma-Wejchenig, M.**, Esser, P., Bentlage, E., Alcan, V., Lee, S., Netz, Y., Pelclova, J. (2024). Technology-assisted physical activity interventions for older people in their home-based environment – a scoping review. Conference: PhysAgeNet & EGRAPA Conference 2024 “Evidence Based Physical Activity in Old Age” At: Kaunas Lithuania
- **Cyma-Wejchenig, M.**, Lee, S., Pavlova, I., Morais, A.I., Alcan, V., Kara, I., Stemplewski, R.(2024). Recruitment Strategies for Engaging Older Adults in Physical Activity and TechnologyBased Health Programs: A Systematic Review Protocol. Conference: PhysAgeNet & EGRAPA Conference 2024 “Evidence Based Physical Activity in Old Age” At: Kaunas Lithuania
- Stemplewski, R., Ciazynska, J., **Cyma-Wejchenig, M.**, & Maciaszek, J. (2023). The Effect of Sleep Deprivation on Postural Stability Among Physically Active Young Adults. *Scientific Reports*, 13(1), Article 17477. Tarnas, J., **Cyma-Wejchenig, M.**, Schaffert, M., Stemplewski, R. (2023). Audio Feedback with the Use of a Smartphone in Sailing Training among Windsurfers. *Applied Sciences* 13 (5), 3357.
- **Marciniak, K.**, Maciaszek, J., **Cyma-Wejchenig, M.**, Szeklicki, R., & Stemplewski, R. (2021). The Effect of Nordic Walking Training with Poles with an Integrated Resistance Shock Absorber on the Body Balance of Women over the Age of 60. *Healthcare*, 9(3), Article 267.
- **Cyma-Wejchenig, M.**, Maciaszek, J., Marciniak, K., & Stemplewski, R. (2020). The Effects of Cognitive Task and Change of Height on Postural Stability and Cardiovascular Stress in Workers Working at Height. *International journal of environmental research and public health* 17 (18), 6541.
- **Cyma-Wejchenig, M.**, Tarnas, J., **Marciniak, K.**, & Stemplewski, R. (2020). The Influence of Proprioceptive Training with the Use of Virtual Reality on Postural Stability of Workers Working at Height. *Sensors*, 20(13), Article 3731.

- **Marciniak, K.,** Maciaszek, J., **Cyma-Wejchenig, M.,** Szeklicki, R., **Maćkowiak, Z.,** Sadowska, D., Stemplewski, R. (2020). The Effect of Nordic Walking Training with Poles with an Integrated Resistance Shock Absorber on the Body Balance of Women over the Age of 60. *International journal of environmental research and public health* 17 (7), 2197.
- **Cyma-Wejchenig, M., Marciniak, K.,** Tomczak, M., & Stemplewski, R. (2018). Postural Stability and Physical Activity of Workers Working at Height. *American Journal Of Men's Health* 12 (4), Chronic diseases and body mass index (BMI) and physical activity of women after 60 years old [W:] *Physical activity and unrating – taking care of health and life quality*. Poznań: Scientific Publishing House Bogucki, 2015,91-97, May 21, 2015
- Kantanista A., Glapa A., Banio A., Firek W., Ingarden A., Malchrowicz-Moško E., Markiewicz P., Płoszaj K., Ingarden M., **Maćkowiak Z. (2018):** Body Image of Highly Trained Female Athletes Engaged in Different Types of Sport, “*BioMed Research International*” 2018, Vol. 2018; 6835751, s. 1-8. DOI 10.1155/2018/6835751.
- **Maćkowiak Z. (2015):** Neurac – nowoczesny sposób podnoszenia sprawności funkcjonalnej, [w:] *Aktywność fizyczna i żywienie. W trosce o zdrowie i jakość życia*, pod red. R. Stemplewskiego, R. Szeklickiego, J. Maciszka, Poznań 2015, s. 135-142.
- **Maćkowiak Z. (2015):** Założenia teoretyczne oraz efektywność programów aktywności fizycznej osób po 50 roku życia, [w:] *Aktywność fizyczna i żywienie. W trosce o zdrowie i jakość życia*, pod red. R. Stemplewskiego, R. Szeklickiego, J. Maciszka, Poznań 2015, s. 43-54.
- **Maćkowiak Z. (2015):** The Effect of Sensorimotor Training on the Postural Stability of Visually Impaired Women Over 50 Years of Age, “*Journal of Women & Aging*” 2015, vol. 27 (1), s. 68-80, DOI 10.1080/08952841.2014.928140.
- **Maćkowiak Z.(2015):** Sensorimotor training and the changes in bioelectric activity in select muscles in visually impaired women over 50 years old. Trening sensomotoryczny a zmiany aktywności bioelektrycznej wybranych mięśni u słabowidzących kobiet po 50 roku życia, „*Antropomotoryka*” 2013, nr 61, s. 17-28.
- Rynkiewicz M. Milcuszek M. , Pajor K., **Maćkowiak Z. (2022)** Ćwiczenia fizyczne czy orteza korygująca postawę ciała - co wpływa lepiej na poprawę ciała?, W: *Post hominum memoriam. Księga pamiątkowa poświęcona profesorowi Tadeuszowi Rynkiewiczowi, 2022 , (Red.) Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Arkadiusz Wołoszyn / red. nauk. Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Arkadiusz Wołoszyn, Gorzów Wielkopolski: Akademia im. Jakuba z Paradyża (#), s. 115--126, ISBN: 9788366703834*

- **Łuczak M.**(2021), Chmiel A., Wyszowska I.: Profesor Jerzy Gaj, „Przegląd Wielkopolski” 2021, nr 2/132, s. 89-93.
- Witkowski M., Tomczak E., **Łuczak M.**, Bronikowski M., Tomczak M. (2020): Fighting left handers promotes different visual perceptual strategies than right handers: the study of eye movements of foil fencers in attack and defence, “BioMed Research International” 2020, Vol. 2020; 4636271, s. 1-11, DOI: 10.1155/2020/4636271.
- Jurek T., **Łuczak M.**, Wyszowska I. (2019): Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu w latach 1950-2019, Poznań 2019, ss. 490.
- Witkowski M., Karpowicz K., **Łuczak M.**, Borysiuk Z., Bojkowski Ł (2019)., et all: Visual perception strategies as a factor of importance for differentiating during fight the fencers in left-handed against the right-handed and during combat opponents with the same dominant hand, “Archives of Budo” 2019, vol. 15, s. 221-231.
- **Łuczak M.M (2019)**, Eugeniusz Piasecki i jego rola w powstaniu i rozwoju Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego (1919-1939), „Kronika Miasta Poznania” 2019, nr 1, s. 317-332.
- **Łuczak M.**(2019): Piasecki Eugeniusz Witold prof. dr hab. lekarz, [w:] Luminarze nauki Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1919-2019, red. Z. Pilarczyk, Poznań 2019, s. 551-557.
- **Łuczak M.**(2018), Wkład pracowników poznańskiego Studium Wychowania Fizycznego w rozwój leczenia ruchem w latach 1919-1950, [w:] Medycyna i rehabilitacja w Polsce w latach 1918-2018. Cz. I. Z historii medycyny i rehabilitacji w Polsce w latach 1918-2018, pod red. M. Migały, B. Płonki-Syroki i S. Jandzisia, Opole 2019, s. 207-218.
- **Łuczak M (2019)**., Jandziś S., Chmiel A.: Wkład Profesora Eugeniusza Piaseckiego w rozwój wychowania fizycznego w Polsce, „Sport i Turystyka” 2019, nr 2 (1), s. 11-33, DOI 10.16926/sit.2019.02.01.
- Jandziś S., Puszczalowska-Lizis E., **Łuczak M.** (2018): Prekursorskie działania Edwarda Madeyskiego na rzecz rozwoju fizjoterapii, wychowania fizycznego i higieny we Lwowie w latach 1870-1906, „Fizjoterapia Polska” 2018, nr 18 (4), s. 130-136.
- **Tritt R.**, Młynarczyk A. M., Proch J. (2022), Attempt to Combine Physicochemical Data with Thermal Remote Sensing to Determine the Extent of Water Mixing between River and Lake, “Remote Sensing” 2022, vol. 14, nr 16, s. 1-14, Nr art. DOI 10.3390/rs14164020.
- **Tritt R.J.** (2022), Patofizjologia i etiopatogeneza uwarunkowań zaburzeń neuropsychiatrycznych zakażeń SARS-CoV-2- jako fundament wiedzy dla nauczycieli

wychowania fizycznego, [w:] Spektrum peregrynacji po kulturze fizycznej dla mistrzów wychowania fizycznego, red. Białas M., Sklaski D., Gdańsk, 2022

- **Tritt R. J.** (2022), Ewolucja pojęcia rasy człowieka, w kontekście antropologii fizycznej- jako podstawa naukowych poszukiwań mistrzów wychowania fizycznego, [w:] Spektrum peregrynacji po kulturze fizycznej dla mistrzów wychowania fizycznego, red. Białas M., Sklaski D., Gdańsk, 2022.
- **Tritt R. J.** (2022), Biologiczne determinanty orientacji homoseksualnej- jako podstawa wiedzy dla nauczycieli i trenerów sportu, [w:] Białas M., Sklaski D., Spektrum peregrynacji po kulturze fizycznej dla mistrzów wychowania fizycznego, Gdańsk, 2022.
- M. Słowik, K. Kiss, S. Czigány, A. Gradwohl-Valkay, J. Dezső, Á. Halmai, A. Marciniak, **R. Tritt**, E. Pirkhoffer (2021): The influence of changes in flow regime caused by dam closure on channel planform evolution: insights from flume experiments, "Environmental Earth Sciences" 2021, vol. 80, Art. no: 165 (2021) DOI 10.1007/s12665-021-09437-5.
- **Tritt R.J. (2019)**, Trajektoria seksualności człowieka w pryzmacie wielopłaszczyznowej normy i dysfunkcji oraz możliwości wspomaganie rehabilitacyjnego z uwzględnieniem działań fizjoterapeutycznych, [w:] Poprawa jakości życia – spektrum terapii, red. Białas M, Gdańsk 2019, s. 78-102.
- **Tritt R.J.(2019)**, Fizjoterapeutyczne wspomaganie aktywności seksualnej pacjentów w chorobach somatycznych, [w:] Poprawa jakości życia – spektrum terapii, red. Białas M, Gdańsk 2019, ss.115-130.
- **R.J. Tritt**, B. Bałuka (2017) W stronę wiedzy i niewiedzy 7 wędrówka w głąb ludzkiego mózgu. Receptory AMPA i NMDA w neuroplastyczności pamięciowej i rozwojowej, „Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu. Zeszyty pedagogiczno-medyczne” 2017, t. 44, s. 35-51.
- **R.J. Tritt** red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz (2016): LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, Warszawa 2016, ss. 304.
- **R.J. Tritt**, B. Bałuka, (2016) Historia poglądów na temat patologizacji orientacji homoseksualnej i biseksualnej. [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 76-107.
- B. Bałuka, **R.J. Tritt (2016)**, Samobójstwa w populacjach LGB - ujęcie interdyscyplinarne. [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 172-201.

- B. Bałuka, R.J. Tritt, (2016) Aspekty bio-psycho-geriatryczne w populacji LGB. [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 202-223.
- R.J. Tritt, A. Loewe, B. Bałuka, T.M. Krystyan (2016), Promocja zdrowia psychicznego i edukacja seksualna w grupie osób nieheteroseksualnych, [w:] LGB: zdrowie psychiczne i seksualne, red. nauk. R. Kowalczyk, R.J. Tritt, Z.L. Starowicz, Warszawa 2016, s. 252-273.
- **Stefaniak M.**(2021): Quality of Life and Physical Activity of People over 60 years of Age in the Era of Covid -19. The Book of Articles National Scientific Conference “e-Factory of Science” V edition, April 10, 2021, s. 159.
- **Stefaniak M.** (2021): Platforma internetowa jako narzędzie do pracy fizjoterapeuty z osobami w wieku senioralnym, IX Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarnej EUREKA 10 czerwca 2021 r.. Streszczenie opublikowane w Book of Abstracts, s.47.
- **Stefaniak M.** (2021): Specyfika i odmiany Assisted Animal Therapy w dobie pandemii. Konferencja: Praktyki wobec zwierząt w XXI wieku. 15-16 października 2021. Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
- **Stefaniak M.**, Pawlak A. (2011): The effectiveness of taping kinesiology treatments in patients after mastectomy. Ed. Biernacki J, Majchrzycki M. Physiotherapy – theory and practice. Wyd. WSPiA w Poznaniu 2011, s. 71-82.
- **Stefaniak M.**, Śleboda R., Nowak A., Maciaszek J., Osiński W., Stemplewski R., Szeklicki R., **Salamon A.** (2010): Tai Chi w profilaktyce osteoporozy u starszych mężczyzn. Starość u progu XXI wieku, [w:] Uniwersytety Trzeciego Wieku wobec problemów starzejącego się społeczeństwa. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2010, s. 87-90.
- Maciaszek J., **Stefaniak M.**, Śleboda R.:(2010) Wpływ częstości podejmowania treningu TAI CHI na sprawność funkcjonalną mężczyzn w wieku starszym. Effect of frequency Tai CHI training on functional fitness among elderly men, “Antropomotoryka” 2010, nr 20 (50), s. 115-121.
- **Stefaniak M.** (2021): “Quality of Life and Physical Activity of People Over 60 years of Age in The Era of Covid -19. The Book of Articles National Scientific Conference “e-Factory of Science” V edition, April 10, 2021: ISBN: 978-83-961157-0-6 s. 159.
- **Stefaniak M.** (2021): IX Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarnej EUREKA 10 czerwca 2021 r. „Platforma internetowa jako narzędzie do pracy fizjoterapeuty z osobami w wieku senioralnym”. Streszczenie opublikowane w Book of Abstracts ISBN 978-83-958175-7-1 s.47.

- **Stefaniak M.** (2021): Specyfika i odmiany Assisted Animal Therapy w dobie pandemii. Konferencja: Praktyki wobec zwierząt w XXI wieku. 15-16 października 2021.w: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
- **Stefaniak M.** (2022): Wielotorowość postępowania fizjoterapeutycznego z zaburzeniami w obrębie rozciągnięta podeszwy – case report. Rozdział w monografii: Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Lublin 2022
- **Stefaniak M.,** Sufinowicz L. (2022): Wspomaganie na etapie okołoperacyjnym pacjentek z nowotworem piersi przez Amazonki- Ochotniczki" Rozdział w monografii: Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Lublin 2022).**Stefaniak M.** (2023): Miejsce i rola tańca w fizjoterapeutycznych programach profilaktyki hipodynamii [w]: Badania naukowe dotyczące aktywności fizycznej i jej znaczenia w życiu człowieka. red. Ewelina Chodźko, Paulina Pomajda. Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Lublin 2023 (ISBN: 978-83-67881-06-7,
- **Stefaniak M.,** Pachuc K. (2023): Terapia motoryki małej z elementami integracji sensorycznej u dzieci z zespołem Williamsa. [w]: Fizjoterapia w medycynie i ochronie zdrowia człowieka. red. Monika Maciąg, Alicja Danielewska Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Lublin 2023 ISBN:, 978-83-67881-07-4,
- **Stefaniak M.,** (2023): Miejsce i rola tańca w fizjoterapeutycznych programach profilaktyki hipodynamii [w:] Badania naukowe dotyczące aktywności fizycznej i jej znaczenia w życiu człowieka. red. Chodźko E., Pomajda P. Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Lublin 2023 ISBN: 978-83-67881-06-7
- **Stefaniak M.** (2024)Terapia poliwalna w praktyce fizjoterapeutycznej, Wydawnictwo Tygiel Lublin, Innowacyjna Fizjoterapia 20.04.2024 r.". Books of Abstracts, rozdział **w monografii oddany do recenzji w wydawnictwie.**
- **Stefaniak M., Łajdych M,** Sobieska-Listewnik A. (2024) Turystyka jako forma rehabilitacji dzieci i młodzieży z zespołem Williamsa. I Forum Szkoleniowo-Naukowe Sport, Rekreacja i Turystyka dla Każdego - Sprawni w Niepełnosprawności Politechnika Poznańska, 22-23.06.2024 r. rozdział w monografii w przygotowaniu do druku
- **Zasadzka Ewa,** Borowicz Adrianna Maria, Roszak Magdalena, Pawlaczyk Mariola. (2015) Assessment of the risk of falling with the use of timed up and go test in the elderly with lower extremity osteoarthritis. Clin. Interv. Aging. 2015 : Vol. 10, s. 1289-1298. Impact Factor: 2.133 Punktacja MEIN: 20

- **Zasadzka Ewa**, Pieczyńska Anna [A.], Trzmiel Tomasz, Pawlaczyk Mariola. (2020) Polish translation and validation of the SARC-F tool for the assessment of sarcopenia. Clin. Interv. Aging. 2020 : Vol. 15, s. 567-574. Impact Factor: 4.458 Punktacja MEiN: 100
- **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Roszak Magdalena, Pawlaczyk Mariola. (2020) Is the outcome of frailty syndrome gender dependent? J. Women Aging. 2020 : Vol. 32, nr 3, s. 349-360. Impact Factor: 1.969 Punktacja MEiN: 40
- **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Kasior Iwona, Hojan Katarzyna. (2023) Does hand grip strength (HGS) predict functional independence differently in patients post hip replacement due to osteoarthritis versus patients status post hip replacement due to a fracture? Clin. Interv. Aging. 2023 : Vol. 18, s. 1145-1154.
- **Zasadzka Ewa**, Tobis Sławomir, Trzmiel Tomasz, Marchewka Renata, Kozak Dominika, Rokseła Anna, Pieczyńska Anna, Hojan Katarzyna. (2022) Application of an EMG-rehabilitation robot in patients with post-coronavirus fatigue syndrome (COVID-19) - a feasibility study. Int. J. Environ. Res. Public Health. 2022 : Vol. 19, nr 16, art. 10398 [s. 1-11] Punktacja MEiN: 140
- Pieczyńska Anna, Pilarska Agnieszka, Adamska Krystyna, **Zasadzka Ewa**, Hojan Katarzyna. (2022) Psychological characteristics associated with post-treatment physical status and quality of life in patients with brain tumor undergoing radiotherapy. J. Pers. Med. 2022: Vol. 12, nr 11, art. 1880 [s. 1-16]. Punktacja MEiN: 70
- Trzmiel Tomasz, Pieczyńska Anna, **Zasadzka Ewa**, Pawlaczyk Mariola. (2022) Rapid and immediate effects of brachial plexus manual stimulation on handgrip strength. Rehab. Med. 2022 : T. 26, nr 3, s. 21-25 Punktacja MEiN: 100
- **Zasadzka Ewa**, Pieczyńska Anna A., Trzmiel Tomasz, Kleka Paweł, Pawlaczyk Mariola. (2022) Correlation between handgrip strength and depression in older adults - a systematic review and a meta-analysis. Int. J. Environ. Res. Public Health. 2021 : Vol. 18, nr 9, art. 4823 [s. 1-15] Impact Factor: 4.614 Punktacja MEiN: 140
- **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Pieczyńska Anna, Hojan Katarzyna. (2021) Modern technologies in the rehabilitation of patients with multiple sclerosis and their potential application in times of COVID-19. Medicina (Kaunas). 2021 : Vol. 57, nr 6, art. 549 [s. 1-30] Impact Factor: 2.948 Punktacja MEiN: 40
- Trzmiel Tomasz, Pieczyńska Anna, **Zasadzka Ewa**, Pawlaczyk Mariola. (2021) Tytuł oryginału: Respiratory function and muscle strength vs. past work type: a cross-sectional study among retirees. Can. Geriatr. J. 2021 : Vol. 24, nr 4, s. 297-303 Punktacja MEiN: 40

- Pieczyńska Anna, **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Pyda Małgorzata, Pawlaczyk Mariola. (2021) The effect of a mixed circuit of aerobic and resistance training on body composition in older adults-retrospective study. *Int. J. Environ. Res. Public Health*. 2021 : Vol. 18, nr 11, art. 5608 [s. 1-12]. Impact Factor: 4.614 Punktacja MEiN: 140
- Trzmiel Tomasz, Pieczyńska Anna, **Zasadzka Ewa**, Pawlaczyk Mariola. (2021) The impact of lifetime work and non-work physical activity on physical fitness among white - and blue - collar retirees: a cross-sectional study. *Front. Med.* 2021: Vol. 8, art. 745929 [s. 1-11], Impact Factor: 5.058 Punktacja MEiN: 70
- **Zasadzka Ewa**, Pieczyńska Anna, Trzmiel Tomasz, Hojan Katarzyna. (2021) Virtual reality as a promising tool supporting oncological treatment in breast cancer. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2021 : Vol. 18, nr 16, art. 8768 [s. 1-17] Impact Factor: 4.614 Punktacja MEiN: 140
- Trzmiel Tomasz, Purandare Barbara, Michalak Michał, **Zasadzka Ewa**, Pawlaczyk Mariola. (2019) Equine assisted activities and therapies in children with autism spectrum disorder: A systematic review and a meta-analysis. *Complement. Ther. Med.* 2019: Vol. 42, s. 104-113. Impact Factor: 2.063 Punktacja MEiN: 100
- Pieczyńska Anna, **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Pawlaczyk Mariola. (2019) Physical activity and fitness in white- and blue-collar retired men. *Am. J. Mens Health* 2019 : Vol. 13, nr 6 Impact Factor: 1.605 Punktacja MEiN: 70
- Pieczyńska Anna, **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Pawlaczyk Mariola. (2019) Physical activity, physical fitness and quality of life of the University of the Third Age students. *Med. Sci. Pulse.* 2019 : Vol. 13, nr 3, s. 10-15. Punktacja MEiN: 40
- **Zasadzka Ewa**, Trzmiel Tomasz, Kleczewska Maria, Pawlaczyk Mariola. (2018) Comparison of the effectiveness of complex decongestive therapy and compression bandaging as a method of treatment of lymphedema in the elderly. *Clin. Interv. Aging.* 2018 : Vol. 13, s. 929-934. Impact Factor: 2.585 Punktacja MEiN: 25
- Tobis Sławomir, Jaracz Krystyna, Talarska Dorota, Kropińska Sylwia, **Zasadzka Ewa**, Pawlaczyk Mariola, Wieczorowska-Tobis Katarzyna, Philp Ian, Suwalska Aleksandra. (2010) Validity of the EASYCare Standard 2010 assessment instrument for self-assessment of health, independence, and well-being of older people living at home in Poland. *Eur. J. Ageing.* 2018 : Vol. 15, nr 1, s. 101-108. Impact Factor: 2.182 Punktacja MEiN: 30
- **Wochna K.**, Ogurkowska M., Leszczyński P., Stemplewski R., **Huta-Osiecka A.**, Błaszczyk A., Mączyński J., Nowak A. (2022). Nordic walking with an integrated resistance shock

absorber affects the femur strength and muscles torques in postmenopausal women. Scientific Reports. 12, 20089. IF 4.996, MEiN 140

- **Wochna K.**, Nowak A., **Huta-Osiecka A.**, Sobczak K., Kasprzak Z., Leszczyński P. (2019) Bone mineral density and bone turnover markers in postmenopausal women subjected to an aqua fitness training program. International Journal of Environmental Research and Public Health, vol. 16, 14, 2505. IF 2.849 MEiN 140

Domaszewska K., Koper M., **Wochna K.**, Czerniak U., Marciniak K., Wilski M., Bukowska D. (2020) The Effects of Nordic Walking With Poles With an Integrated Resistance Shock Absorber on Cognitive Abilities and Cardiopulmonary Efficiency in Postmenopausal Women. Frontiers in Aging Neuroscience IF 5.750 MEiN 100 pkt

- Micielska K., Kozłowska M., Kortas J.A, Rodziewicz-Flis E., Antosiewicz J., **Wochna K.**, Lombardi G., Ziemann E. (2021) Nordic Walking rather than High Intensity Interval Training reduced myostatin concentration more effectively in elderly subjects and the range of this drop was modified by metabolites of vitamin D. Nutrients 13, 4393. IF 5.719 MEiN 140

- Domaszewska K., Boraczyński M., Yi-Yuan Tang, Gronek J., Wochna **K.**, Boraczyński T., Wieliński D., Gronek P. (2022) Protective Effects of Exercise Become Especially Important for the Aging Immune System in The Covid-19 Era. Aging and Disease IF 6.745 MEiN 140 Huta-Osiecka A., Wochna K., Kasprzak Z., Nowak A. (2021) Seasonal Variation Of 25-Hydroxyvitamin D And Indices Of Carbohydrate And Lipid Metabolism In Postmenopausal Women. PeerJ IF 2.984 MEiN 100

- **Huta-Osiecka A.**, **Wochna K.**, Stemplewski R., **Marciniak K.**, Podgórski T., Kasprzak Z, Leszczyński P., Nowak A. (2022) Influence of Nordic Walking with Poles with an Integrated Resistance Shock Absorber on carbohydrate and lipid metabolic indices and white blood cell subpopulations in postmenopausal women. PeerJ IF 2.984 MEiN 100

- Jerszyński D., Antosiak-Cyrak K., Habiera M., **Wochna K.**, Rostkowska E. (2013) Changes in Selected Parameters of Swimming Technique in the Back Crawl and the Front Crawl in Young Novice Swimmers. Journal of Human Kinetics IF 0.698 MEiN 15

- Pospieszna B., **Wochna K.**, Jerszyński D., Gościnną K., Czapski J. (2016) Ergogenic effects of dietary nitrates in female swimmers. Trends in Sport Sciences 23 (1). MEiN 20

- **Huta-Osiecka A.**, Kasprzak Z., **Wochna K.**, Nowak A. (2017) Serum 25-hydroxyvitamin D concentrations and selected diet components in postmenopausal women. Acta Scientiarum Polonorum. Technologia Alimentaria 16 (4) , 443-449 ; 2. MEiN 15

- Sobczak K., **Wochna K.**, Pietrusik K., Strzelczyk K., Domaszewska K. (2021) Assessment of respiratory function and aerobic capacity in postmenopausal women participating in water aerobics classes. Trends in Sport Sciences 28 (3). MEiN 20
- Pietrusik K., **Wochna K.** (2016) Nauczanie pływania dzieci w młodszym wieku szkolnym. AWF Poznań (podręcznik akademicki).
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.**(2022), Dymorfizm płciowy i środowiskowy częstości istotnych związków masy i wysokości ciała z cechami stóp wśród 7-13 – letniej młodzieży. Sexual and environmental dimorphism of the frequency of significant correlations of body mass and height with feet features among 7-13-year-old adolescents. Journal of Education, Health and Sport. 2022;12(5):128-139.
- **Mrozkowiak M., Sokołowski M., Postuszny M., Kaiser A.**(2018): Sexual dimorphism of the incidence of significant relationships between selected parameters of feet and characteristics of trunk in adolescents aged 14 – 18 years, Journal of Education, Health and Sport. 2018;8(3):253-266. eISSN 2391-8306. DOI
- **Mrozkowiak M., Sokołowski M., Postuszny M., Kaiser A.**:(2018) Sexual dimorphism of the incidence of significant relationships between selected foot parameters and trunk parameters in children aged 7 – 13 years, Journal of Education, Health and Sport. 2018;8(2):334-348. eISSN 2391-8306. DOI
- **Mrozkowiak M., Sokołowski M., Kaiser A., Postuszny M.** (2018): The incidence of significant relationships between selected parameters of feet and parameters of trunk in children aged 4, 5 and 6 years, Journal of Education, Health and Sport. 2018;8(2):320-333. eISSN 2391-8306. DOI
- **Mrozkowiak M., Postuszny M., Sokołowski M., Kaiser A.** (2018): The incidence of significant relationships between selected parameters of feet and parameters of trunk in adolescents aged 14-18 years. Journal of Education, Health and Sport.2018;8(2):305-319. eISSN 2391-8306 DOI
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.** (2017) The effect of BEMER therapy on selected blood indicators in the process of biological restitution after exercise endurance. A case study. Journal of Education, Health and Sport. 2017;7(7):703-722
- **Mrozkowiak M., Postuszny M., Sokołowski M., Kaiser A., Szurmik T** (2017)., Związki cech opisujących tułów z cechami stóp młodzieży w perspektywie bezpieczeństwa zdrowotnego,[red.] Marek Sokołowski, Mirosław Mrozkowiak, Andrzej Tomczak, [w] Aspekty systemu bezpieczeństwa narodowego Polski - wyzwania i zagrożenia, Warszawa, 2017, 325-338.
- **Postuszny M.** (2015), Magnetoterapia w leczeniu chorób osób starszych, Praktyczna Fizjoterapia & Rehabilitacja, nr 67 (2015), s. 59 – 62

- **Postuszny M., Mrozkowiak M.**(2015), Spór o działanie pola magnetycznego – czy naprawdę nie ma żadnych przeciwwskazań?, *Praktyczna Fizjoterapia & Rehabilitacja*, nr 66 (2015), s. 38 – 40, ISSN:2081-187X
- **Postuszny M. (2015)**, Magnetoterapia – terapia naturalna wspomozona osiągnięciami technologii, *Praktyczna Fizjoterapia & Rehabilitacja*, 06. 2015
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.**(2015), Fluktuacja dynamiki i dymorfizm płciowy cech somatycznych, typu budowy i otłuszczenia ciała dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 18 lat, środowiska miejskiego regionu warmińsko-mazurskiego = Fluctuation of dynamics and sexual dimorphism of somatic features, body types and adiposity values in children and adolescents at the ages from 4 to 18 living in the urban areas of Warmia and Mazury. *Journal of Education, Health and Sport*. 2015;5(7):401-428.
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.** (2015), Szark-Eckardt M., Żukowska H., Bendiková E., The correlations among the complex of spine-pelvis traits and the feet traits in girls aged 4 to 6 years, *Aktuálne problémy telesnej výchovy a športu IV, Zbornik vedeckých prác*, Ružomberok 2015, s. 152-159
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.** (2014), Refleksje nad postawą ciała w kontekście genetyki i epigenetyki = Some reflections on body posture In teh context of genetics and epigenetics, *Journal of Health Sciences* 2014; 4(13): 187-200, ISSN 1429-9623/2300-665X
- **Postuszny M., Mrozkowiak M.** (2014), Człowiek – biomaszyna rozpatrywany z punktu widzenia teorii tensegrity w oparciu o matematykę I geometrię fraktalną = Human being – a biomachine, analysed from the perspective of tensegrity theory, based on mathematics and ifs. *Journal of Health Sciences*, 2014; 4(13): 227 – 233, ISSN 1429 – 9623/2300-665X
- **Postuszny M.** , Szulc K. (2014), Apiterapia „mądrość pszczół”, a ekologia pogranicza, w: *Monografia Pogranicze bezpieczeństwa człowieka, Międzynarodowa konferencja Naukowa pt. Ekologia pogranicza – EP’*, Gorzów Wlkp. – Poznań 2014, str. 24-36
- **Mrozkowiak M., Postuszny M. (2014)**, Żukowska H., Iemakov S., Szark-Eckardt M., The correlations among the complex of spine- pelvis traits and feet traits In boys aged 4 to 6 years, *Pedagogics – Psychology, Medical – Biological Problems of Physical Training and Sports*, nr 8(2014), str. 46 – 51, ISSN 2308-7269
- **Postuszny M.** (2014), Nietradyconnyje metody w mediko-socjalnoj rabotie, Inowacy w organizacy socjalnoj raboty s maładjożju, *Konferencja naukowo-pratyczna*, Mińsk 2014
- **Mrozkowiak M., Postuszny M. (2013)**, Odnowa biologiczna jeźdźca WKKW, *Praktyczna fizjoterapia i Rehabilitacja*, 2013, nr 43, s. 46-51
- **Postuszny M.**, Kilka słów w kwestii otyłości, *Teoria i Metodyka rekreacji ruchowej w świetle aktualnych badań*, konferencja AWF Poznań 10-12 października, Poznań 2012

- **Mrozkowiak M., Postuszny M.** (2012), Fluktuacja dynamiki i dymorfizm płciowych cech somatycznych, typy budowy i otłuszczenia ciała dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 18 lat środowiska miejskiego regionu warmińsko-mazurskiego, w: Przegląd Antropologiczny 2012
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.** (2012), Fluktuacja dynamiki i dymorfizm płciowych cech somatycznych, typy budowy i otłuszczenia ciała dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 18 lat środowiska wiejskiego regionu warmińsko-mazurskiego, Uniwersytet im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Wydział Kultury Fizycznej, Zdrowia i Turystyki, Bydgoszcz 2012
- **Postuszny M.**, Chiropraktyka McTimoney- Corleya, (2011) w: Zeszyt Naukowy WSPiA w Poznaniu, Poznań 2011
- **Postuszny M., Postuszny M (2011).**, Aktywność ruchowa kobiet w ciąży i w okresie połogu, WSHiG w Poznaniu, P. S. N. Animacji i Turystyki, Poznań 2011
- **Mrozkowiak M., Postuszny M. (2011)**, Dyskrypcja długości, wysokości i szerokości pięciu łuków dynamicznych stóp w warunkach obciążenia masą własną populacji męskiej w wieku od 4 do 18 lat w świetle mory projekcyjnej, w: Zeszyt Naukowy PAN, Lublin 2011
- **Postuszny M (2011).**, Biomedyczne aspekty starzenia się człowieka ze szczególnym uwzględnieniem kobiet. Rola ćwiczeń fizycznych w przeciwdziałaniu procesowi starzenia się, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kobieta w XXI wieku”, Wydawnictwo Naukowe Poznań „Maiuscula” 2011
- **Mrozkowiak M., Postuszny M.**(2011), Problemy diagnostyki, rehabilitacji i rozwoju dziecka niepełnosprawnego, w: Zeszyt Naukowy PAN Lublin 2011, V Ogólnopolska Konferencja naukowo-szkoleniowa UM w Lublinie
- **Postuszny M.** (2011), Historyczne aspekty ćwiczeń relaksacyjno-oddechowych, w: MonografiaWWHiG, Poznań 2011
- **Postuszny M., Lapina S.** (2011), Rekreacja jako sposób wzmacniania układu krążenia człowieka, w: Studia Periegetica nr 5, Zeszyty Naukowe WWSTiZ w Poznaniu, Poznań 6/2011
- **Postuszny M., Lapina S** (2011)., Człowiek stary – zmiany w nim się dokonujące. Zapobieganie starzeniu się poprzez rekreację, w: Zeszyty Naukowe WSPiA w Poznaniu, Poznań 6/2011
- **Postuszny M.** (2010), Cennaść zdrowia w powidenczeskich strategiach studenckiejmłodioży, Kręg-Clinic, Poznań 2010
- **Postuszny M.**, Reabilitacja i jejoprimienienie na praktykie, (2006) w: Piramida, Poznań 2006
- Lapina S., **Postuszny M (2010).**, Strategia razwitjafizycznej kultury, sporta i turizmasowremiennombiaforuskomobszczestwie, w: MonografiaWWHiG, Poznań 2010
- **Postuszny M.** (2010), Zastosowanie hipoterapii w leczeniu mózgowego porażenia dziecięcego, w: Monografia nr 4/10 WWSTiZ w Poznaniu, Poznań 2010, s. 181

- **Postuszny M.**, Lapina S. (2010), Zdrowotne funkcje rekreacji, w: Studia Periegetica nr 5, Zeszyty Naukowe WWSTiZ w Poznaniu, Poznań 2010
- **Postuszny M.**, Kubacki M. (2012), Masaż oraz wybrane zabiegi fizykalne w odnowie biologicznej, WWSTiZ, seria podręczniki, Poznań 2012
- **Postuszny M. (2009)**, Mózgowe porażenie dziecięce a hipoterapia, Monografia WSHiG, Poznań 2009 (5), s 269
- **Postuszny M.**(2009), Hipoterapia a autyzm, Monografia WSHiG, Poznań 2009 (5), s. 277
- **Mrozkowiak M., Postuszny M. (2009)**, Deskrypcja asymetrii trójkątów talii populacji kobiet i mężczyzn w wieku od 4 do 18 lat, w: Polski Przegląd Naukowy o Zdrowiu nr 3/2009, 2009
- **Mrozkowiak M., Postuszny M. (2009)**, Deskrypcja asymetrii łopatek w płaszczyźnie czołowej i poprzecznej populacji kobiet i mężczyzn regionu warmińsko-mazurskiego w wieku od 4 do 18 lat = Description of asymmetry of the scapulas in frontal and lateral plane in the population of women and men aged 4 to 18 from the province of Warmia and Mazury. Polski Przegląd Nauk o Zdrowiu = Polish Review of Health Sciences 2009, 21, nr 4 s. 408-413.
- **Postuszny M (2007).**, Socjalna robota c młodzieży w narkotycznej zawisnoci, S. W. Lapina (naucz. Red.), G. F. Bielugina. A. A. Żarikowa , Mińsk 2007, s. 189
- **Postuszny M. (2007)**, Osobienności socjalnej roboty z deviantnej młodzieży (oput prjeduprjezdjenja narkomanii w młododożnoj svjedje), S. W. Lapina, A. M. Żuk – mój sviet, wyp. 7 naučnoje izdanje , Mińsk 2007, s. 256

- **Postuszny Mariusz, Postuszny Michał. (2011)** Aktywność ruchowa kobiet w ciąży i w okresie połogu. Teoria i praktyka usług turystycznych, rekreacyjnych i hotelarsko-żywnieniowych w świetle badań, Monografie nr 9. Siwiński W, Tauber R.D, Mucha-Szajek E (red.), Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2011 [4 pkt MNiSW]
- **Mrozkowiak Mirosław, Postuszny Michał (2015)** BCEF. Fluktuacja dynamiki i dymorfizm płciowy cech somatycznych, typu budowy i otluszczenia ciała dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 18 lat, środowiska warmińsko-mazurskiego = Fluctuation of dynamics and sexual dimorphism of somatic features, body types and adiposity values in children and adolescents at the ages from 4 to 18 living in the urban areas of Warmia and Mazury. Journal of Education, Health and Sport. 2015;5(7):401-428. ISSN 2391-8306. DOI 10.5281/zenodo.20366
- **Michał O. Postuszny, Małgorzata M. Waszak (2021)**, Wpływ manipulacji stawu krzyżowo-biodrowego na zmiany wartości COP w procesie utrzymania równowagi statycznej ciała. The Influence of Sacroiliac Joint Manipulation on Changes in the Values of the Center of Pressure in the Process of Maintaining Static Body Balance, Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics, Volume 44, Issue 5, 2021,

- **Mrozkowiak M.** (2021), Correlations Between Selected Pelvic Traits in Habitual Posture Among Female Individuals of Urban and Rural Environments from 3 to 20 Years Old, American Journal
- Mrozkowiak M.(2024) Zdolności Koordynacyjne w jeździectwie, Horse & Business Magazine, wyd. nr 2/28, 2024 r. ISSN 2544-767X.
- **Mrozkowiak M.**, Associations between selected pelvic traits in habitual posture among male, individuals of urban rural environments aged 3 to 20 years
- **Mrozkowiak M.** (2024), Zwinność w sporcie, Horse & Business Magazine, wyd. nr 2/28, 2024
- **Mrozkowiak M. (2023)**, Restitution of the size of postural features in the frontal plane after loading with the weight of school items carried with the right and left hand in 7year-old-pupils of both sexes. Restytucja wielkości cech postawy w płaszczyźnie czołowej po obciążeniu masą transportowanych przyborów szkolnych w trybie ciągu lewą i prawą ręką uczniów obojga płci w wieku 7 lat, Fizjoterapia Polska, 2023, 1 (23).
- **Mrozkowiak M.** (2023) Trening uzupełniający, odnowa biologiczna i fizjoterapia wybranych schorzeń jeźdźca, Firma Reklamowa Graf Media, Warszawa 2023, 808 stron.
- **Mrozkowiak M.**, Górny M., Górna I., Zusková K., Kohout P., Blahutková M., Mrozkowiak Magdalena, Postępowanie Rehabilitacyjne u osób po zakażeniu SARS-COV
- **Mrozkowiak M. (2023)**, The Restitution of the Body Posture Values in the Sagittal and Transversal Plane after Carrying a Schoolbag on the Chest and its Correlations with Physical Activity Among 7-Year-Old Children of Both Sexes, American Journal of Biomedical Science & Research, 2023, 1-17, ISSN 2642-1747. Rest. KL. strz, pop.
- **Mrozkowiak M. (2023)**, The influence of the schoolbag's weight carried on the chest on the body posture features in the frontal plane and its correlations with physical fitness in 7-year-old children of both sexes. American Journal of Biomedical Science & Research, 2023, 19(4), 493-508.
- **Mrozkowiak M.** (2023), The difference of the influence of the weight of school supplies on body posture features in carrying on the right or left shoulder by 7yearold students of both sexes. Różnica wpływu na cechy postawy ciała w transporcie masy przyborów szkolnych na prawym lub lewym barku przez 7-letnich uczniów obojga płci, Fizjoterapia Polska, 2023, 3 (23), 11-37.
- Rządowski K., **Mrozkowiak M.** (2023), Environmental dimorphism of the frequency of significant correlations of the torso features with the feet features among 7-13-year-old youth. Journal of Education, Health and Sport. 2023;32(1):128-144.
- Rządowski K., **Mrozkowiak M.**(2023), Sexual and environmental dimorphism of the frequency of significant correlations of body mass and height with feet features among 7-13-year-old adolescents. Journal of Education, Health and Sport. 2023;33(1):78-90.

- Rzadkowski K., **Mrozkowiak M.** (2023), The frequency of significant relationships of selected features describing feet with the torso features among youth aged 7-13. *Journal of Education, Health and Sport.* 2023;32(1):109-127.
- Rzadkowski K., **Mrozkowiak M.** (2023), Sexual and environmental dimorphism of the frequency of significant correlations of body mass and height with feet features among 7-13-year-old adolescents. *Journal of Education, Health and Sport,* 2023;33(1):78-90.
- **Mrozkowiak M.** (2023) Restitution of the Values of Body Posture Features in the Frontal Plane after Carrying a Schoolbag on the Chest and its Correlations with Physical Fitness Among 7-Year-Old Children, *American Journal of Biomedical Science & Research,* 2023, V. 19. (6), 599-615.
- **Mrozkowiak M.** (2023), The influence of stress of a 5-month duration on selected blood features of the inmate in his sixth life decade. Case study, *American Journal of Biomedical Science & Research,* 2023, V. 19, (6), 716-728.
- **Mrozkowiak M.**(2023), The influence of the angle of the trunk flexion and extension in the sagittal plane and flexion in the frontal plane on the value of features describing the spine and pelvis among 7 to 15-year-old youth of both sexes. *Journal of Education, Health and Sport.*
- **Mrozkowiak M.** (2023), Wpływ kąta zgięcia i wyprostowania tułowia w płaszczyźnie strzałkowej oraz zgięcia w czołowej na wielkość cech opisujących kręgosłup i miednicę wśród 7- 15-letniej młodzieży obojga płci, *Journal of Education, Health and Sport,* 2023, 45(1), 35-56.
- **Mrozkowiak M.** (2023), Restitution of the Values of Body Posture Features in Sagittal and Transversal Plane after Carrying the Schoolbag on the Right or Left Shoulder and at the Heteronymous Hip and its Correlations with Physical Fitness Among 7-Year-Old Children of Both Sexes, *American Journal of Biomedical Science & Research,* 2023.
- **Mrozkowiak M.** (2023) The effect of the length, angle, height, and depth of lumbar lordosis on selected features of thoracic spine. *Journal of Education, Health and Sport.* 2023;19(1):105-118.
- **Mrozkowiak M.** (2023), The Influence of the Weight of the School Backpack Carried on the Chest on the Body Posture Features in the Sagittal and Transversal Plane and its Relationships with Physical Fitness in 7-Year-Old Children of Both Sexes, *American Journal of Biomedical Science & Research,* 2023, V. 20 – ISSUE 2, 251-263, ISSN: 2642-1747.
- **Mrozkowiak M.** (2023), The influence of low-progressive scoliosis and its atlas on selected features of the pelvis and spine among 7-15-year-old youth of both sexes and environments. Wpływ niskostopniowej skoliozy i jej kręgu szczytowego na wybrane cechy miednicy i kręgosłupa wśród 7-15 letniej młodzieży obojga płci i środowisk, *Journal of Education, Health and Sport,* 2023;48(1):54-95.
- **Mirosław Mrozkowiak,** (2023) Restitution of the Values of Body Posture Features in Sagittal and Transversal Plane after Carrying the Schoolbag on the Right or Left

Shoulder and at the Heteronymous Hip and its Correlations with Physical Fitness Among 7-Year-Old Children of Both Sexes. *Am J Biomed Sci & Res.* 2023 20(4), 414-430, AJBSR.MS.ID.002725, DOI: 10.34297/AJBSR.2023.20.002725

- **Mrozkowiak M. (2023)**, Which way of carrying a fourkilogram schoolbag disturbs the body posture the least and which disturbs the most in 7yearold students of both sexes? Który sposób noszenia czterokilogramowego szkolnego plecaka zaburza najmniej, a który najbardziej postawy ciała 7-letnich uczniów obojga płci? *Fizjoterapia Polska*, 23(5), 2023, 1-24.
- **Mrozkowiak M. (2023)**, Restitution of the Value of Posture Features in the Sagittal and Transversal Planes After Carrying the Schoolbag on the Back and its Relationships with Physical Fitness in 7-Year-Old Children of Both Sexes, *American Journal of Biomedical Science & Research*, 2023, 20 (5).
- **Mrozkowiak M. (2024)**, Współczesny trening jeźdźca, *Horse & Buisness Magazine*, wyd. nr 1/27, 2024 r. ISSN 2544-767X.
- Wendt Michał, **Waszak Małgorzata. (2024)** Assessment of the stiffness of the upper trapezius muscle in a group of asymptomatic people with cervical spine rotation asymmetry. *PLoS One* 2024; 19(2):1-22 DOI: 10.1371/journal.pone.0298544 Impact Factor: 2.900 Punktacja MNiSW: 100.000
- Ratajczak Marzena, Wendt Michał, Śliwicka Ewa, Skrypnik Damian, Zieliński Jacek, Kusy Krzysztof, Krutki Piotr, **Waszak Małgorzata. (2023)** Subjective assessment and biochemical evaluation of traction therapy in women with chronic low back pain: does body mass index matter? A clinical study. *BMC Musculoskeletal Disorders* 2023; 24; 196: 1-14 DOI: 10.1186/s12891-023-06300-5 Impact Factor: 2.200 Punktacja MNiSW: 100.000
- Nowaczyk Marta, Cieślik Krystyna, **Waszak Małgorzata. (2023)** Assessment of the impact of increased physical activity on body mass and adipose tissue reduction in overweight and obese children. *Children* 2023; 10(5); 764:1-24 DOI: 10.3390/children1005076 Impact Factor: 2.000 Punktacja MNiSW: 40.000
- Ratajczak Marzena, **Waszak Małgorzata**, Śliwicka Ewa, Wendt Michał, Skrypnik Damian, Zieliński Jacek, Krutki Piotr. (2023) In search of biomarkers for low back pain: can traction therapy effectiveness be prognosed by surface electromyography or blood parameters? *Frontiers in Physiology* 2023;14;1290409: 1-15 DOI: 10.3389/fphys.2023.1290409 Impact Factor: 3.200 Punktacja MNiSW: 100.000
- **Waszak Małgorzata. (2022)** Cięża wielopłodowa w zaawansowanym wieku rozrodczym. [W]Cięża wielopłodowa / redakcja Grzegorz H. Bręborowicz, Witold Malinowski, Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie: Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., 2022, 214-228 Punktacja MNiSW: 20.000
- Wendt Michał, Banio Adrainna, **Waszak Małgorzata. (2021)** Impact of Active Rehabilitation on wheelchair distance in men with spinal cord injury at the cervical or thoracic levels. *Acta Kinesiologica* 2021; 15(1): 144-153 DOI: 10.51371/issn.1840-2976.2021.15.1.18 Punktacja MNiSW: 140.000

- Lewandowski Jacek, Kocur Piotr, Wendt Michał, Wiernicka Marzena, Ogurkowska Małgorzata, Straburzyńska-Lupa Anna, Goliwąg Magdalena, Cieślik Krystyna, **Waszak Małgorzata. (2021)** Sexual dimorphism of lumbar lordosis and lumbar spine mobility during the period of progressive development. *Anthropologischer Anzeiger: Journal of Biological and Clinical Anthropology* 2021;78 (4): 331-346 DOI: 10.1127/anthranz/2021/135 Impact Factor: 0.667Punktacja MNiSW: 70.000
- Poślusznny Michał O., Waszak Małgorzata. (2021) The influence of sacroiliac joint manipulation on changes in the values of the center of pressure in the process of maintaining static body balance. *Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics* 2021; 44(5): 408-419 DOI: 10.1016/j.jmpt.2021.05.003 Impact Factor: 1.300 Punktacja MNiSW: 70.000
- Wendt Michał, Kocur Piotr, Lewandowski Jacek, **Waszak Małgorzata. (2021)**Effect of the Combined Therapy of the Muscle Energy Technique and Trigger Point Therapy on the Biophysical Parameters of the Trapezius Muscle: a Randomized Clinical Trial. *MLTJ - Muscles, Ligaments and Tendons Journal* 2021; 11(1): 41-53 DOI: 10.32098/mltj.01.2021.05 Punktacja MNiSW: 100.000
- Wendt Michał, **Waszak Małgorzata.**(2020) Evaluation of the combination of muscle energy technique and trigger point therapy in asymptomatic individuals with a latent trigger point. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020; 17(22); 8430: 1-20 DOI: 10.3390/ijerph17228430 Impact Factor: 3.390 Punktacja MNiSW: 140.000
- Hnatyszyn Andrzej, Szalata Marlena, Skrzypczak-Zielinska Marzena, Wielgus Karolina, Stanczyk Jerzy, Dziuba Ireneusz, Mikstacki Adam, Dobrowolska Agnieszka, **Waszak Małgorzata**, Hnatyszyn Piotr Tomasz, Słomski Ryszard. (2019) DNA variants in *Helicobacter pylori* infected patients with chronic gastritis, dysplasia and gastric cancer. *Advances in Medical Sciences.*2019; 64(1): 79-84 DOI: 10.1016/j.advms.2018.12.002 Impact Factor: 2.570 Punktacja MNiSW: 100.000
- Wójcik, M., Aniśko, B., Siatkowski, I. (2024). Quality of life in women with normal pregnancy. *Scientific Reports*. 14:12434.
- Aniśko, B., **Siatkowski, I., Wójcik, M.** (2024). Body mass composition analysis as a predictor of overweight and obesity in children and adolescents. *Frontiers in Public Health*.
- Krawczyk, A., Rosicka, K., **Wójcik, M.** (2024). Stretching of the anterior fascial tape in women after a caesarean section. *Fizjoterapia Polska*, 24(1); 229-234.
- Lenczewski, K., **Wójcik, M.** (2024). Functional connections between the temporomandibular joint and the hip joint. *Fizjoterapia Polska*, 24(1); 122-125.
- Zamara, W., **Wójcik, M.** (2024). The impact of suboccipital muscle inhibition on postural stability in young individuals. *Fizjoterapia Polska*, 24(1); 42-47.

- **Wójcik, M.**, Placek, K., Drejza, M., Goździewicz, T., Pisarska-Krawczyk, M., Luwański, D., Plagens-Rotman, K., Kędzia, W., Jarząbek-Bielecka, G. (2023). Application of balneoclimatology and physiotherapy in endometriosis. *Acta Balneologica*, VOL.LXV,6(178):421-428.
- **Wójcik, M.**, Placek, K. (2023). Application physiotherapy and balneoclimatology in gynaecology. *Acta Balneologica*, VOL.LXV,4(176):253-262.
- Wójcik, M., Placek, K., Szczepaniak, R. (2023). Physiotherapeutic assessment in gynecology. *Fizjoterapia Polska*, 23(4):54-64
- Placek, K., Aniśko, B., Wójcik, M. (2023). Application of balneological treatment in the treatment of obesity in children. *Acta Balneologica*, VOL.LXV,5(177):340-343.
- Mizgier, M., Jarząbek-Bielecka, G., Drejza, M., Luwański, D., **Wójcik, M.**, Plagens-Rotman K., Goździewicz T., Pisarska-Krawczyk M., Kędzia W. (2023) Associations between Diet and Changes in Pain Levels among Young Women with Premenstrual Syndrome - A Preliminary Study during the COVID-19 Pandemic. *Journal of Clinical Medicine*, 12(12):4015.
- **Wójcik, M.**, Goździewicz, T., Hudakova, Z., **Siatkowski, I.** (2023). Endometriosis and the Temporomandibular Joint-Preliminary Observations. *Journal of Clinical Medicine*, 12, 2862. doi:10.3390/jcm12082862.
- **Wójcik, M.**, Placek, K., Goździewicz, T., Plagens-Rtoman, K., Merks, P., Mizgier, M., Luwański, D., Pisarska-Krawczyk, M., Kędzia, W., Jarząbek-Bielecka G. (2023). The application of physiotherapy in urinary incontinence. *Clinical and Experimental Obstetrics & Gynecology*, 50(1):7.
- Szymańska, P, Aniśko, B, **Wójcik, M.** (2023). The effect of stretching exercises on the mobility of the spine in the sagittal plane in people using digital devices – preliminary observations. *Fizjoterapia Polska*, 23(5); 108-117
- Siedlecka, M., Aniśko, B., Placek, K., **Wójcik, M.** (2023). Low back pain occurrences and gynecological disorders in female equestrians and strengthening of core stability muscles lumbar spine. *Fizjoterapia Polska*, 23(4); 156-162.
- Goździewicz T., Jarząbek-Bielecka G., Luwański D., **Wójcik M.**, Plagens-Rotman K., Mizgier M., Pisarska-Krawczyk M., Kędzia W. (2022). The Role of Visceral Therapy in the Sexual Health of Women with Endometriosis during the COVID-19 Pandemic: A Literature Review. *Journal of Clinical Medicine*, 11:5825.
- **Wójcik, M.**, Jarząbek-Bielecka, G., Merks, P., Plagens-Rotman, K., Pisarska-Krawczyk, M., Kędzia, W., Mizgier, M., Wilczak, M. (2022). The role of visceral therapy, Kegel's

muscle, core stability and diet in pelvic support disorders and urinary incontinence – including sexological aspects and the role of physiotherapy and osteopathy. *Ginekologia Polska*, 93 (12):1018–1027.

- **Wójcik, M.**, Szczepaniak, R., Placek, K. (2022). Physiotherapy Management in Endometriosis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, (19):16148.
- Wójcik, M., Plagens-Rotman, K., Mizgier, M., Kędzia, W., Merks, P., Jarząbek-Bielecka, G. (2022). Visceral therapy in disorders of the female reproductive organs. *Ginekologia Polska*, 93(6):511-518.
- **Wójcik, M.**, Jarząbek-Bielecka, G., Merks, P., Luwański, D., Plagens-Rotman, K., Pisarska-Krawczyk, M., Mizgier, M., Kędzia, W. (2022). Visceral therapy and physical activity for selected dysfunctions, with particular emphasis on locomotive organ pain in pregnant women – importance of reducing oxidative stress. *Antioxidants*, 11:1118.
- Drejza, M.A., Rylewicz, K., Majcherek, E., Gross-Tyrkin, K., Mizgier, M., Plagens-Rotman, K., **Wójcik, M.**, Panecka-Mysza, K., Pisarska-Krawczyk, M., Kędzia, W., Jarząbek-Bielecka, G. (2022). Definition of oxidative stress and its markers in obstetrics and gynaecology - scoping literature review. *Antioxidants*, 11: 1118.
- Plagens-Rotman, K., Jarząbek-Bielecka, G., Merks, P., Wróblewska-Seniuk, K., Mizgier, M., Jakubek, E., Grześkiewicz, S., **Wójcik, M.**, Kędzia, W. (2022). Peutz-Jeghers syndrome a review of gynecological implications and the management of these patoemts through the presentation of a case report. *Clinical and Experimental Obstetrics & Gynecology*, 49(4):085.
- Komisarek, O., Malak, R., Kwiatkowski, J., Wiecheć, K., Szczapa, T., Kasperkowicz, J., Matthews-Kozanecka, M., Matthews-Brzozowska, T., **Wójcik, M.**, Samborski, W., Mojs, E. (2022). The Evaluation of Facial Muscles by Surface Electromyography in Very Preterm Infants. *Biomedicines*, 10(11):2921.
- Plagens-Rotman, K., Jarząbek-Bielecka, G., Lorkiewicz-Muszyńska, D., Przysańska, A., Obrębowska, A., Pawlaczyk, M., Jakubek, E., Mizgier, M., Pisarska-Krawczyk, M., Pawlaczyk, M., Opydo-Szmaczek, J., Luwański, D., Merks, P., Kaczmarek, A., **Wójcik, M.**, Kędzia, W., Drejza, M., Wilczak, M. (2022). Outline of the Problem of Sexual Violence against Children Including STD. The application of physiotherapy in urinary incontinence. *Clinical and Experimental Obstetrics & Gynecology*, 50(6):117.
- **Wójcik, M.**, Siatkowski, I., Żurek, P. (2022). Application of functional tests in the prevention from musculoskeletal injuries in young classical style wrestlers. *Journal of Men's Health*, 18(5): 111.

- **Wójcik M.**, Siatkowski I., Żekanowska E. (2022). A proposal for the use of craniosacral therapy in firefighter cadets to decrease cortisol levels and improve postural stability. *Journal of Men's Health*, 18(6): 140.
- Rechenek-Białkowska, M., Jarząbek-Bielecka, G., Plagens-Rotman, K., Lorkiewicz-Muszyńska, D., Łabęcka, M., Przysańska, A., Obrębowska, A., Pawlaczyk, M., Jakubek, E., Mizgier, M., Kędzia, W., Pisarska-Krawczyk, M., Pawlaczyk, M., Opydo-Szymaczek, J., Wójcik, M., Merks, P., Luwański, D., Wilczak, M. (2022). Przemoc seksualna wobec dzieci z uwzględnieniem zagrożenia STD i opieki nad ofiarami także w wieku dojrzałym. *Medycyna Rodzinna*, 1;11-15.
- Plagens-Rotman, K., Jarząbek-Bielecka, G., Różycka, M., Persona, A., Szymczak-Biały, A., Malewski, M., **Wójcik, M.**, Mizgier, M., Bielecki, M., Merks, P., Kędzia, W., Jakubek, E., Luwański, D., Pisarska-Krawczyk, M., Wilczak, M. (2022). Znaczenie oceny jakości życia pacjentów z nowotworem jako jedno z zagadnień onkoseksuologii istotne w praktyce lekarza rodzinnego. *Medycyna Rodzinna*, 1;7-10.
- Placek, K., Skolik, B., Szczepaniak, R., Polczyk, A., Walicka-Cupryś, K., **Wójcik, M.**, Malak, R., Rakowicz, E., Dąbek-Szwajlik, A., Maicki, T., Lipińska, A., Boguniecka, A., Przybylski, M., Chyliński, P., Doś, J., Niżnik, S., Starski, D., Kozakiewicz, M. (2022). Study on the level of professional satisfaction of students of physiotherapy after one year of studying remotely in connection with the COVID-19 pandemic. *Fizjoterapia Polska*, 22(4),154-161.
- Dziembowska, I., Wójcik, M., Żekanowska, E. (2022). Caffeine and alcohol - friends or foes of human iron stores? *Journal of Trace Elements in Medicine and Biology*, 71(2):126922.
- Dziembowska, I., **Wójcik, M.**, Bukowski, J., Żekanowska E. (2021). Physical training increases erythroferrone levels in men. *Biology*, 10(11):1215.
- **Wójcik, M.**, Dziembowska, I., Izdebski, P., Żekanowska, E. (2019). Pilot randomized single-blind clinical trial, craniosacral therapy vs control on physiological reaction to math task in male athletes. *International Journal of Osteopathic Medicine*, 32:7-12.
- Dziembowska, I., **Wójcik, M.**, Hołyńska-Iwan, I., Litwic-Kamińska, K., Słomka, A., Żekanowska E. (2019). Female volleyball players are more prone to cortisol anticipatory stress response than sedentary women. *Medicina*, 55(6):258.
- **Wójcik, M.**, Siatkowski, I. (2017). Evaluation of weak links of musculoskeletal system and experiencing pain in children and adolescents attending ballet school. *Polish Annals of Medicine*, 24:166-170.

- **Wójcik, M., Siatkowski, I.** (2015). Assessment of spine pain presence in children and young persons studying in ballet schools. *Journal of Physical Therapy Science*, 27(4):1103-1106.
- **Wójcik, M., Siatkowski, I.** (2014). Selected lower limbs flexibility tests as an element of functional assessment for ballet school students – preliminary observation. *Polish Annals of Medicine*, 21: 20-23.
- **Wójcik, M., Siatkowski, I.** (2014). The usefulness of performance matrix tests in locomotor system evaluation of girls attending a ballet school – preliminary observation. *Journal of Physical Therapy Science*, 26:41-44.
- **Wójcik, M., Dziembowska, I., Izdebski, P., Żekanowska, E.** (2019). Pilot randomized single-blind clinical trial, craniosacral therapy vs control on physiological reaction to math task in male athletes. *International Journal of Osteopathic Medicine*, 32:7-12.
- **Wójcik M., Siatkowski I., Żekanowska E.** (2022). A proposal for the use of craniosacral therapy in firefighter cadets to decrease cortisol levels and improve postural stability. *Journal of Men's Health*, 18(6): 140.
- **Wójcik, M., Siatkowski, I.** (2023). The effect of cranial techniques on the heart rate variability response to psychological stress test in firefighter cadets. *Scientific Reports*, 13:7780.
- **Wójcik, M., Bordoni, B., Siatkowski, I., Żekanowska, E.** (2023). The Effect of Craniosacral Therapy on Blood Levels of Stress Hormones in Male Firefighter Cadets: A Randomized Clinical Trial. *Behav. Sci*, 13:914.
- **Wójcik, M., Placek, K., Bordoni, B.** (2023) Application of craniosacral therapy in practice. *Fizjoterapia Polska*, 23(5); 136-144.
- **Żak, M., Anisko, B., Wójcik, M.** (2023). Wpływ rolowania na stabilność posturalną wśród zawodników trenujących piłkę nożną. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Marcinkowska-Gapińska, A., Matthews-Brzozowska, T. (red.). *Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna*, 12 (s.83-97).
- **Rosalski, J., Aniśko, B., Wójcik, M.** (2023). Wpływ mobilizacji blizny na jakość życia po leczeniu operacyjnym nowotworu tarczycy. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Marcinkowska-Gapińska, A., Matthews-Brzozowska, T. (red.). *Biomechanika i reologia Biofizyka a Medycyna*, 12 (s.98-111).
- **Kud, N., Aniśko, B., Wójcik, M.** (2023). Objawy zaburzeń układu stomagnotycznego wśród grona pedagogicznego szkół na terenie Gorzowa Wielkopolskiego. Kubisz, L.,

Hojan-Jeziarska, D., Marcinkowska-Gapińska, A., Matthews-Brzozowska, T. (red.).
Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna, 12 (s.60-182).

- Gościło, K., Anisko, B., **Wójcik, M.** (2023). Wpływ ćwiczeń mięśni głębokich brzucha na stabilność posturalną u zawodników trenujących piłkę nożną. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Marcinkowska-Gapińska, A., Matthews-Brzozowska, T. (red.). Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna, 12 (s.112-125).
- Przystupa, K., Aniśko, B., Żurek, P., **Wójcik, M.** (2022). Wpływ laseroterapii i magnetoterapii niskiej częstotliwości na występowanie dolegliwości bólowych w odcinku lędźwiowym kręgosłupa u kobiet powyżej 60 roku życia. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Medycyna fizykalna i promieniowanie elektromagnetyczne, Biofizyka a Medycyna, 11 (s.217-229).
- Komor, P., Aniśko, B., Żurek, P., **Wójcik, M.** (2022). Wpływ treningu stabilizacji centralnej na parametry stabilności posturalnej u młodych pływaków. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna, 11 (s.63-79).
- Dzwonczyk, A., Aniśko, B., Żurek, P., **Wójcik, M.** (2022). Wpływ aplikacji kinesiotapingu i treningu propriocepcji na stabilność posturalną. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna, 11 (s.49-62).
- Gulik, M., Żurek, P., Wójcik, M. (2022). Wpływ rozciągania mięśni na zmniejszenie odczuć bólowych w stawie biodrowym u juniorów młodszych trenujących piłkę nożną – obserwacje wstępne. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna 11 (s.168-181).
- Joniec, F., Żurek, P., **Wójcik, M.** (2022). Najczęściej występujące urazy kończyny dolnej u młodych zawodników piłki nożnej – obserwacje wstępne. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna, 11 (s. 182-192).
- Sadecka, N., Żurek, P., **Wójcik, M.** (2022). Wpływ ćwiczeń segmentarnej stabilizacji na zmniejszenie dolegliwości bólowych w odcinku lędźwiowym kręgosłupa – obserwacje wstępne. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika i reologia, Biofizyka a Medycyna, 11 (s.193-205).
- **Wójcik, M.**, Dziembowska, I., Żekanowska, E. (2021). Wpływ osteopatycznej terapii czaszkowo-krzyżowej na stabilność posturalną ciała. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D.,

Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika, Biofizyka a Medycyna, 10 (s.155-164).

- **Wójcik, M.**, Dziembowska, I., Żekanowska, E. (2020). Wpływ osteopatycznych technik czaszkowo-krzyżowych na posturalność ciała i pobudzenia układu autonomicznego. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.). Biomechanika, Biofizyka a Medycyna, 9 (s.46-58).
- **Wójcik, M.**, Dziembowska, I., Żekanowska, E. (2019). Wpływ terapii czaszkowo - krzyżowej na stabilność posturalną – badania pilotażowe randomizowane. Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, T., Marcinkowska-Gapińska, A. (red.) Medycyna fizykalna i pola elektromagnetyczne, Biofizyka a Medycyna, 8 (s.149-160).
- Wdowiak, E., **Wójcik, M.**, Hojan-Jeziarska, D. (2016). Działania terapeutyczne poprawiające jakość życia dziecka z zespołem Williama. Kubisz, L., Obrębowski, A., Hojan-Jeziarska, D., Hojan, E., Wiskirska-Woźnica, B. (red) Wyzwania współczesnej protetyki słuchu, 1(1) (s.153-166).
- **Wójcik, M.**, Wdowiak, E., Hojan-Jeziarska, D. (2016). Terapia czaszkowo-krzyżowa w ujęciu osteopatycznym. Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, Kubisz, L. (red.) Fizykodiagnostyka i rehabilitacja w medycynie i stomatologii – kontynuacja, (s.106-118).
- Zubowicz, J., **Wójcik, M.**, Hojan-Jeziarska, D. (2016). Równowaga mięśniowa tułowia – istota core stability. Hojan-Jeziarska, D., Matthews-Brzozowska, Kubisz, L. (red.) Fizykodiagnostyka i rehabilitacja w medycynie i stomatologii – kontynuacja, (s.119-128).
- Kamińska-Kowalewska, H., **Wójcik, M.**, Celka, R. (2015). Sprawność fizyczna żołnierzy IV przeciwlotniczego pułku im. Generała Dywizji Stefana Roweckiego Grota w Lesznie. Sokołowski, M., (red.) Morfofunkcjonalne uwarunkowania służby wojskowej, Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej sekcja Kultury Fizycznej w wojsku, (s.101-118).
- Zubowicz, J., **Wójcik, M.**, Hojan-Jeziarska, D., Kubisz, L. (2014). Wpływ wolnozmiennych i stałych pól magnetycznych na redukcję dolegliwości bólowych kręgosłupa. Gauza-Włodarczyk, M., Kubisz, L., Hojan-Jeziarska, D. (red.) Wpływ pól magnetycznych na organizmy żywe, Biofizyka a Medycyna, 2 (s.63-72).
- Tomaszewska, E., Majchrzycki, M., **Wójcik, M.** (2014). Koncepcja Core Stability, powięź piersiowo-lędźwiowa, dysbalans mięśniowy a emocje jako czynniki wpływające na równowagę mięśniową tułowia. Wiernicka, M., Kamińska, E., Majchrzycki, M. (red) Dysfunkcje narządów ruchu. Różne oblicza fizjoterapii, 5 (s.63-72).

- Tomaszewska, E., Majchrzycki, M., **Wójcik, M.** (2014). Wykorzystanie zabiegów akupresury w dolegliwościach bólowych kręgosłupa – studium przypadku. Wiernicka, M., Kamińska, E., Majchrzycki, M. (red) Dysfunkcje narządów ruchu. Różne oblicza fizjoterapii, 5 (s.53-62).
- Nonn-Wasztan, S., **Wójcik, M.** (2013). Zastosowanie stretchingu i jego form u tancerzy. Majchrzycki, M., Łączak-Trzaskowska M., Gajewska, E. (red.) Dysfunkcje narządów ruchu. Diagnostyka i usprawnianie pacjentów z dysfunkcjami narządów ruchu, 3 (s.50-62).
- Nonn-Wasztan, S., **Wójcik, M.** (2013). Propozycja programu kompleksowej odnowy biologicznej dla osób uprawiających jogging. Majchrzycki, M., Łączak-Trzaskowska M., Gajewska, E. (red.) Diagnostyka i usprawnianie pacjentów z dysfunkcjami narządów ruchu, 3 (s.83-92).
- **Chermuła Błażej** (2022) "Human ovarian follicular granulosa cells isolated during ART procedure reflect substantial changes in activation of hormonal signaling pathways, during long-term in vitro conditions" *Medical Journal of Cell Biology* 2022, vol. 4
- **Chermuła Błażej (2021)** Cellular processes in human ovarian follicles are regulated by expression profile of new gene markers - clinical approach *Journal of Clinical Medicine* 2021, vol. 11, nr 1, art. 73
- **Chermuła Błażej** (2021) Expression of the apoptosis regulatory gene family in the long-term in vitro cultured human cumulus cells *Medical Journal of Cell Biology* 2021, vol. 9, nr 1
- **Chermuła Błażej (2021)** Expression profile of new gene markers and signaling pathways involved in immunological processes in human cumulus-oophorus cells *Genes (Basel)* 2021, vol. 12, nr 9, art. 1369
- **Chermuła Błażej** (2021) Histone demethylases JHDM1D, PHF2 and PHF8 expression pattern in granulosa cells obtained from patients undergoing IVF procedure during short-term IVF *Medical Journal of Cell Biology* 2021, vol. 9, nr 1
- **Chermuła Błażej** (2021) Human granulosa cells - stemness properties, molecular cross-talk and follicular angiogenesis *Cells* 2021, vol. 10, nr 6, art. 1396
- **Chermuła Błażej** (2020) Expression of genes involved in the inflammatory response in human granulosa cells in short-term in vitro culture *Medical Journal of Cell Biology* 2020, vol. 8, nr 4
- **Chermuła Błażej** (2020) Genes regulating hormone stimulus and response to protein signaling revealed differential expression pattern during porcine oocyte in vitro

maturation, confirmed by lipid concentration *Histochemistry and Cell Biology* 2020, vol. 154, nr 1

- **Chermuła Błażej (2020)** Human cumulus cells in long-term in vitro culture reflect differential expression profile of genes responsible for planned cell death and aging – a study of new molecular markers *Cells* 2020, vol. 9, nr 5, art. 1265
- **Chermuła Błażej (2020)** Muscle cell morphogenesis, structure, development and differentiation processes are significantly regulated during human ovarian granulosa cells in vitro cultivation " *Journal of Clinical Medicine* 2020, Vol. 9, nr 6, art. 2006"
- **Chermuła Błażej (2019)** Coenzyme and cofactor metabolism belongs to biochemical processes significantly regulated in human granulosa cells collected after IVF during long-term primary in vitro culture *Medical Journal of Cell Biology* 2019, vol. 7, nr 4
- **Chermuła Błażej** Genes regulating biochemical pathways of oxygen metabolism in porcine oviductal epithelial cells during long-term IVC *Medical Journal of Cell Biology*, 2019, Vol. 7, nr 2
- **Chermuła Błażej (2019)** Genes responsible for proliferation, differentiation, and junction adhesion are significantly up-regulated in human ovarian granulosa cells during a long-term primary in vitro culture *Histochemistry and Cell Biology*, 2019, Vol. 151, nr 2
- **Chermuła Błażej (2019)** Human ovarian granulosa cells isolated during an IVF procedure exhibit differential expression of genes regulating cell division and mitotic spindle formation *Journal of Clinical Medicine* 2019, vol. 8, nr 12, art.. 2026
- **Chermuła Błażej (2019)** Human Wharton's jelly mesenchymal stem cells: properties, isolation and clinical applications *Journal of Biological Regulators and Homeostatic Agents* 2019, vol. 33, nr 1
- **Chermuła Błażej (2019)** New gene markers of angiogenesis and blood vessels development in porcine ovarian granulosa cells during short-term primary culture in vitro *BioMed Research International* 2019, Vol. 2019, art. 6545210
- **Chermuła Błażej (2019)** The unique mechanisms of cellular proliferation, migration and apoptosis are regulated through oocyte maturational development - a complete transcriptomic and histochemical study *International Journal of Molecular Sciences* 2019, Vol. 20, nr 1, art. 84
- **Chermuła Błażej (2019)** Transcriptomic pattern of genes regulating protein response and status of mitochondrial activity are related to oocyte maturational competence –

a transcriptomic study *International Journal of Molecular Sciences* 2019, Vol. 20, nr 9, art. 2238

- **Kus Krzysztof** (2024) Analysis of attitudes and practices towards the influenza vaccine in high-risk adults in Poland *Vaccines* 2024, vol. 12, nr 3, art. 341 *Aspekty Evidence-based Pharmacy a wiarygodność dowodów naukowych Farmakoekonomika Szpitalna* 2024, nr 61
- **Kus Krzysztof (2024)** Medicines prices in International (Geary-Khamis) Dollar. The comparison between regulated and deregulated markets *PLoS One* 2024, vol. 18, nr 12, art. e0304400
- **Kus Krzysztof (2024)** Impact of the SARS-CoV-2 vaccination program on presenteeism and absenteeism among healthcare workers in Poland *Vaccines* 2024, vol. 12, nr 1, art. 23
- **Kus Krzysztof** (2024) The potential of incorporating a pharmacist-only medicine category in Poland *Scientia Pharmaceutica* 2024, vol. 92, nr 1, art. 11
- **Kus Krzysztof** (2023) Association between compliance with COVID-19 restrictions and the risk of SARS-CoV-2 infection in Poland *Healthcare (Basel)* 2023, vol. 11, nr 6, art. 914
- **Kus Krzysztof** (2023) Directions of hyaluronic acid application in cosmetology *Journal of Cosmetic Dermatology* 2023, vol. 22, nr 3
- **Kus Krzysztof** (2023) Pharmacovigilance practice among pediatric neurologists from Poland and Germany *BMC Medical Education* 2023, vol. 23, art. 547
- **Kus Krzysztof** (2023) Polycystic ovary syndrome (PCOS) - the application of selected off-label drugs found in medical database *Acta Poloniae Pharmaceutica* 2023, vol. 80, nr 5
- **Kus Krzysztof** (2023) Rapid review of vortioxetine - the efficacy and safety profile. Part 1 *Farmakoekonomika Szpitalna* 2023, nr 57
- **Kus Krzysztof** (2023) The comparison of Kardia Mobile and Hartmann Veroval 2 in 1 in detecting first diagnosed atrial fibrillation *Cardiology Journal* 2023, vol. 30, nr 5
- **Kus Krzysztof** (2023) The growing market for natural cosmetics in Poland: consumer preferences and industry trends *Clinical Cosmetic and Investigational Dermatology* 2023, vol. 16

- **Kus Krzysztof (2023)** The mental health of Poles during the COVID-19 pandemic
International Journal of Environmental Research and Public Health 2023, vol. 20, nr 3, art. 2000
- **Kus Krzysztof (2023)** Tozinameran (Pfizer, BioNTech) and elasomeran (Moderna) efficacy in COVID-19 - a systematic review of randomised controlled trial studies
Healthcare (Basel) 2023, vol. 11, nr 11, art. 1532

4.3. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Obsada zajęć dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych PAM jest dobierana z uwzględnieniem praktycznego profilu kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie oraz dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się zakładane efekty uczenia się. Kształcenie prowadzone jest przez nauczycieli akademickich lub inne osoby posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe adekwatne do prowadzonych zajęć oraz doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Ze szczególnym uwzględnieniem zajęć grupy C i D, gdzie zajęcia prowadzone są przez fizjoterapeutów posiadających doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym dla prowadzonych przez siebie zajęć.

Dobór obciążeń dydaktycznych odpowiada kompetencjom dydaktycznym oraz zainteresowaniom naukowo-badawczym poszczególnych pracowników. Kadra dydaktyczno-naukowa Wydziału Nauk Medycznych stanowi jego bardzo istotną wartość. W większości są to osoby z bogatym doświadczeniem dydaktyczno-naukowym oraz praktyką fizjoterapeutyczną. Bogate grono praktyków służy studentom swoim doświadczeniem zawodowym, pozwalając im zdobyć nie tylko wiedzę, ale również wykorzystywane przez nich w pracy zawodowej umiejętności praktyczne. Studenci bardzo doceniają ten aspekt kształcenia i niejednokrotnie podkreślają fakt, że prowadzący zajęcia mają wieloletnie doświadczenie zawodowe, co przekłada się na jakość prowadzonych zajęć.

Politykę kadrową na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie w zakresie rozwoju i doskonalenia własnej kadry można ująć generalnie poprzez następujące cele i założenia:

- włączanie poszczególnych pracowników w działalność naukowo-badawczą, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną Wydziału Nauk Medycznych PAM;
- system wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego i naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych;
- pozyskiwanie kadry z innych ośrodków akademickich w Polsce.

Kadra Wydziału Nauk Medycznych jest dobierana w uwzględnieniu powyższych celów i założeń polityki kadrowej.

Przy rekrutacji pracowników niezwykle istotne jest zbadanie chęci własnego rozwoju u osób aplikujących na stanowiska pracy na Wydziale Nauk Medycznych. Uczelnia, jak również Wydział, buduje własne zaplecze kadry, która systematycznie naukowo, zawodowo i dydaktycznie się rozwija, jest zaangażowana w życie wspólnoty akademickiej, cechuje się ambicją oraz kreatywnością, a w szczególności jest otwarta na studentów, realizując się nie tylko badawczo, ale również dydaktycznie i wychowawczo, z pasją podchodząc do realizowanych przez siebie działań.

Raz w roku w Uczelni odbywają się szkolenia w zakresie platformy do zajęć zdalnych ZOOM, dzięki czemu nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia podnoszą swoje kompetencje cyfrowe w tym zakresie. Znakomita większość nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora jest przygotowana do prowadzenia zajęć w języku obcym, głównie angielskim oraz rosyjskim.

Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Medycznych PAM w sprawie procedury obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia, odpowiedzialny za obsadę zajęć dydaktycznych jest Dziekan Wydziału Nauk Medycznych.

Przy obsadzie zajęć Dziekan Wydziału bierze pod uwagę następujące kryteria:

- wykształcenie kierunkowe nauczyciela akademickiego,
- dorobek naukowy,
- dorobek badawczy,
- osiągnięcia praktyczne,
- doświadczenie zdobyte poza uczelnią.

Jakość kadry dydaktycznej jest weryfikowana poprzez okresową ocenę nauczyciela akademickiego podsumowującą jego działalność dydaktyczną (liczba wypromowanych prac dyplomowych, liczba przeprowadzonych wykładów, ćwiczeń, seminariów), naukową (wykaz opublikowanych prac naukowych) i badawczą (plan badawczy) w danym okresie rozliczeniowym. Okresowe oceny nauczycieli akademickich są następnie analizowane i oceniane przez Wydziałową Komisję ds. Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich.

W ocenie jakości kadry uczestniczą także studenci, dokonując oceny nauczyciela akademickiego poprzez wypełnienie stosownej ankiety o charakterze anonimowym. Ankietyzacja wśród studentów pozwala na określenie przeciętnej oceny danego nauczyciela akademickiego w kontekście prowadzonych przez niego zajęć. Skala ocen jest pięciostopniowa od 1-5.

Weryfikacji jakości kadry służą ponadto hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone przez Dziekana Wydziału lub inną wyznaczoną przez niego osobę. Po przeprowadzonej hospitacji osoba hospitująca przedstawia nauczycielowi akademickiemu, którego zajęcia dydaktyczne podlegały procedurze hospitacji, uwagi pozytywne oraz negatywne. W wypadku uwag negatywnych przedstawia się zalecenia w przedmiocie poprawy jakości realizowanych zajęć

dydaktycznych. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych jest uwzględniana przy okresowej ocenie nauczyciela akademickiego.

Nadrzędnym celem hospitacji jest inspirowanie i wspomaganie rozwoju zawodowego nauczyciela akademickiego, zachęcanie do innowacyjnych działań oraz podejmowania nowatorstwa. Hospitacje nastawione są na samokontrolę i samoocenę nauczyciela akademickiego.

Refleksje, spostrzeżenia, uwagi z odbytych hospitacji są przedmiotem dyskusji pomiędzy stronami, a wnioski prezentowane są na spotkaniu Rady Wydziału.

4.4. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

PAM dba o stały rozwój kadry naukowo-dydaktycznej i nieustannie ją aktywizuje poprzez szereg kompleksowych działań, do których można zaliczyć m.in.:

- zachęcanie kadry do udziału w licznych konferencjach naukowych (wewnętrznych i zewnętrznych);
- zachęcanie kadry do publikowania w Wydawnictwie PAM;
- nagradzanie i wyróżnianie najlepszych pracowników podczas oficjalnych uroczystości uczelnianych (np. medal Mieszka I lub statuetka Mieszka I wręczana podczas inauguracji roku akademickiego).

Warto nadmienić, że w ostatnim roku medale Mieszka I otrzymali wykładowcy akademicki kierunku *fizjoterapia* dr Salamon Artur oraz dr Monika Stefaniak oraz prodziekan Wydziału Nauk Medycznych mgr Krzysztof Kostewicz oraz mgr Alla Rejniak.

Tematem przewodnim badań nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Medycznych PAM w roku akademickim 2019/2020 były:

- prof. Henryk Wysocki – Postępy kardiologii.
- prof. Andrzej Jankowski – Wady wrodzone dróg moczowych.
- prof. dr hab. n. med. Jerzy Szczapa – Zakażenia owodniowe – ciągłe, aktualny problem kliniczny.
- prof. Andrzej Nowakowski – podręcznik dla studentów i lekarzy pt. „Spondyloortopedia”, tłumaczenie podręcznika na j. niemiecki z serii historycznej pt. Konrad T.A. Biesialski (1868-1930), Podręcznik pt. Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi (1868-2018) 150 lecie”.
- dr Jakub Białachowski – Metodologia tworzenia szczegółowego programu postępowania rehabilitacyjnego dla pacjentów po doznanym udarze mózgu w oparciu o pracę terapeutyczną z konkretnym pacjentem.
- dr n.med. Remigiusz Tritt – Edukacja i profilaktyka HIV/AIDS/STI’s.

- dr Tomasz Kubiak – Wypalenia zawodowe i stres wśród pracowników służb mundurowych.
- dr Artur Salamon – Leczenie, profilaktyka, diagnostyka urazów w obrębie ścięgna Achillesa.
- dr Witold Draber – Poziom wyrównania metabolicznego u pacjenta z cukrzycą typu B.
- dr Monika Zysnarska – Samoocena zdrowia osób w starszym wieku w czasie leczenia szpitalnego.

Plany badawcze nauczycieli akademickich Wydziału Zdrowia Publicznego na rok akademicki 2020/2021 obejmowały następującą problematykę:

- dr Monika Zysnarska-dobrostan bio-psycho-społeczny studentów studiów uzupełniających magisterskich w okresie pandemii.
- dr n. med. Remigiusz Tritt – Wybrane stany zagrożenia życia i zdrowia wynikające ze stosowania chemseksu w kontekście medycyny ratunkowej.
- dr Jolanta Sielska – Analiza czynników ryzyka występowania odleżyn w oddziale neurologii w roku 2019.
- dr Tomasz Kubiak - Stan epidemii a funkcjonowanie PRM.
- dr Joanna Łupicka – Rozwój, budowa, morfologia oraz czynności układów autonomicznych człowieka. Rozwój gałęzi grzbietowych u zarodków ludzkich.
- dr Witold Draber – Wyrównanie metaboliczne pacjentów z cukrzycą typu 2 – kontynuacja.
- dr Bogusław Bałuka – Badania w zakresie wybranych determinantów biologicznych, fizjologicznych, biochemicznych, chemicznych i fizycznych warunkujących stan zdrowia oraz zakres aktywności bio-psycho-społecznej na różnych etapach rozwoju ontogenetycznego człowieka w okresie pandemicznym.
- prof. dr hab. n. med. Jerzy Szczapa – Wpływ witaminy D na odporność w okresie wczesnodziecięcym.
- dr Artur Salamon – Morfofunkcyjne uwarunkowania aktywności fizycznej.
- dr Monika Stefaniak – Wpływ treningu plyometrycznego na parametry szybkości równowagi i stabilności centralnej u sportowców amatorów i osób niewytranowanych.

Plany badawcze nauczycieli akademickich Wydziału Zdrowia Publicznego na rok akademicki 2021/2022 przedstawiają się następująco:

- dr Maria Połocka-Molińska – Jakość życia kobiet po amputacji narządu rodneho.
- dr Monika Zysnarska – Dobrostan bio-psycho-społeczny studentów studiów uzupełniających magisterskich w okresie pandemii – kontynuacja.
- dr Tomasz Kubiak – Stan epidemii a funkcjonowanie PRM.
- dr Bogusław Bałuka – Przemoc wobec kobiet i mężczyzn w świetle badań opinii środowiska społecznego wybranych członków społeczności senioralnej aglomeracji wałbrzyskiej.

- dr n. med. Remigiusz Tritt – Wybrane stany zagrożenia życia i zdrowia wynikające ze stosowania chemseksu w kontekście medycyny ratunkowej- kontynuacja
- dr Artur Salamon – Morfofunkcjonalne uwarunkowania aktywności fizycznej.
- dr Witold Draber – Zasady pobierania krwi i jej składników, organizacja publicznej służby krwi w Polsce na przykładzie RCKiK w Poznaniu.

Plany badawcze nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Medycznych na rok akademicki 2022/2023 przedstawiają się następująco:

- dr Połocka Molińska Maria - Poczucie koherencji kobiet z nowotworem narządu rodneho
- dr Kostyk Tomasz - Osteoporoza jako problem populacji wielkomiejskiej
- dr Zysnarska Monika - Dobrostan bio-psychospołeczny personelu pielęgniarskiego zatrudnionego na oddziale neurologicznym
- dr Bałuka Bogusław – Ocena sprawności fizycznej za pomocą Fullerton Functional Fitness Test wybranych grup wiekowych seniorów Wałbrzycha niezakażonych i po przebytych zakażeniu SARS- COV-, COVID-19. Badania retrospektywne oraz prospektywne – analiza porównawcza.
- dr Salamon Artur - Morfofunkcjonalne uwarunkowania aktywności fizycznej
- dr Łupicka Joanna- Rozwój, budowa, morfologia oraz czynności układów autonomicznych człowieka. Rozwój gałęzi grzbietowych u zarodków ludzkich
- dr Tritt Remigiusz - Ocena sprawności fizycznej za pomocą Fullerton Functional Fitness Test wybranych grup wiekowych seniorów Poznania niezakażonych i po przebytych zakażeniu SARS- COV-, COVID-19. Badania retrospektywne oraz prospektywne – analiza porównawcza.
- dr Kubiak Tomasz – Analiza działań ratownika medycznego w aspekcie współpracy służb ratunkowych.

Plany badawcze nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Medycznych na rok akademicki 2023/2024 przedstawiają się następująco:

- dr Łupicka Joanna- Rozwój, budowa, morfologia oraz czynności układów autonomicznych człowieka. Rozwój gałęzi grzbietowych u zarodków ludzkich;
- dr Salamon Artur - Motoryczne oraz społeczne i pedagogiczne uwarunkowania wyniku sportowego w kajakarstwie jako podstawa do indywidualizacji oraz optymalizacji procesu treningowego, Poziom rozwoju sprawności fizycznej dzieci i młodzieży z klas mundurowych;
- dr Biernacki Jacek - Motoryczne oraz społeczne i pedagogiczne uwarunkowania wyniku sportowego w kajakarstwie jako podstawa do indywidualizacji oraz optymalizacji procesu treningowego, Poziom rozwoju sprawności fizycznej dzieci i młodzieży z klas mundurowych;
- dr Stefaniak Monika – Fizjoterapia geriatryczna – szanse i zagrożenia

Plany badawcze nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Medycznych na rok akademicki 2024/2025 przedstawiają się następująco:

- dr Stefaniak Monika – Fizjoterapia geriatryczna – szanse i zagrożenia oraz Fizjoterapia, edukacja i rozwój dzieci i młodzieży z zespołem Williamsa
- dr Łupicka Joanna- Rozwój, budowa, morfologia oraz czynności układów autonomicznych człowieka. Rozwój gałęzi grzbietowych u zarodków ludzkich;
- dr Salamon Artur - Profilaktyka zdrowia uczniów szkół artystycznych
- dr Mrozkowiak Mirosław – Wyznaczenie normatywnych wielkości krzywizn strzałkowych kręgosłupa osób o wysokości ciała od 180 do 195cm obojga płci.

Zarządzeniem Rektora PAM został ustanowiony specjalny fundusz na stypendia naukowe dla nauczycieli akademickich Uczelni, w tym Wydziału Nauk Medycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się wdrożenie skutecznych działań naprawczych w celu zapewnienia prawidłowej obsady zajęć umożliwiających właściwą ich realizację tak, aby kwalifikacje i kompetence oraz doświadczenie osób prowadzących kształcenie na kierunku studiów przygotowujących do wykonywania zawodu fizjoterapeuty były zgodne z regułami, wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty	Zgodnie z powyższymi zaleceniami Uczelnia podjęła analizę stan kadry realizującej proces kształcenia na kierunku fizjoterapia. Pozyskano kadrę dydaktyczną posiadającą doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej związanej z fizjoterapią ze szczególnym uwzględnieniem osób posiadających uprawnienia do wykonywania zawodu fizjoterapeuty jak również odpowiedni dorobek naukowy i doświadczenie praktyczne.
2.		
...		

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. *stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy,*
2. *infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe,*
3. *dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych,*
4. *udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością,*
5. *dostępności infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,*
6. *systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,*
7. *sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,*
8. *spełnienia reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy

Siedziba Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I (PAM) mieści się przy ulicy Bułgarskiej 55 w Poznaniu. W obrębie głównego kampusu Uczelni, zlokalizowanego przy ulicach Bułgarskiej 55 i Świerzawskiej 18, znajdują się cztery budynki mieszczące pomieszczenia dydaktyczne, administrację uczelni oraz działy odpowiedzialne za obsługę procesu dydaktycznego. Całkowita powierzchnia użytkowa tych budynków wynosi

8800m². W sąsiedztwie budynku przy ul. Świerzawskiej 18 zlokalizowano ogrodzone, kryte sztuczną nawierzchnią boisko sportowe oraz halę sportową o powierzchni użytkowej ok. 400m².

Na terenie kampusu PAM znajduje się parking z miejscami na 54 pojazdy oraz ogrodzony, zamknięty parking dla nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych Uczelni.

Budynki, zakupione i zaadaptowane do funkcji dydaktycznej ze środków własnych Uczelni, stoją na gruntach użytkowanych na zasadach dzierżawy wieczystej od Skarbu Państwa.

Budynek przy ulicy Bułgarskiej 55, o łącznej powierzchni użytkowej 2500m², mieści:

- Rektorat i siedziby władz Wydziałów,
- Dziekanat oraz kasę dla studentów,
- Dział rekrutacji z Biurem karier,
- Pomieszczenia dydaktyczne:
  - Salę konferencyjną na 140 miejsc,
  - Pracownia fizjoterapii;
  - Pracownię kosmetologii;
  - Pracownię ratownictwa medycznego (SOR);
  - Pracownię mikrobiologii i histologii;
  - Pracownię anatomii z wirtualnym stołem anatomicznym;
  - 6 pracowni umiejętności pielęgniarских;
  - 11 sal seminaryjnych i wykładowych (od 20 do 77 miejsc),
  - 2 pracownie komputerowe z 20 stanowiskami każda,
  - Strefę fitness i siłownię,
  - Strefę SPA (pracownia kosmetyczna, pracownia hydroterapii oraz odnowy biologicznej),
  - Wydawnictwo Naukowe PAM.

Budynek znajdujący się przy ulicy Świerzawskiej 18 (powierzchnia użytkowa 3900m²) mieści:

- Siedzibę Założyciela,
- Administrację uczelni,
- Aulę na 140 miejsc i 2 sale konferencyjne (100 i 134 miejsca),
- Biblioteka z czytelnią i ogólnodostępnymi stanowiskami komputerowymi z dostępem do internetu (14 stanowisk, w tym 4 przystosowane dla osób niepełnosprawnych), schodolaz prowadzący do biblioteki pomagający osobom z niepełnosprawnościami dostać się do biblioteki, punktem ksero oraz archiwum,
- 28 pomieszczeń dydaktycznych, w tym:
  - Pracownia anatomii,
  - Pracownia biofizyki i fizjologii,
  - Pracownia biochemii,
  - Pracownia fizykoterapii,
  - 2 pracownie kinezyterapii,
  - 2 pracownie medycznych czynności ratunkowych,
  - Pracownia pierwszej pomocy;

- Pracownia terapii manualnej,
- Pracownia biomechaniki;
- Pracownia masażu,
- Pracownia aktywnej rehabilitacji,
- Pracownia gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej,
- Pracownia wysiłku fizycznego,
- Pracownia wizażu,
- Pracownia kosmetyczna,
- Pracownia komputerowa (20 stanowisk),
- 4 pracownie do nauki języków obcych,
- Sale seminaryjne i wykładowe (od 18 do 46 miejsc).

Dodatkowo, na terenie miasta Poznania uczelnia dysponuje dzierżawionymi pomieszczeniami dydaktycznymi:

- Basen kryty – Termy Maltańskie, ul. Termalna 1, Poznań.

Największy i najlepszy wodny kompleks rekreacyjno-sportowy w Polsce wykorzystujący naturalne wody geotermalne. Termy Maltańskie to aż 18 basenów sportowych i rekreacyjnych o całkowitej powierzchni lustra wody 5000 m², kompleks pełnowymiarowych basenów olimpijskich o światowym standardzie, zaprojektowany z myślą o amatorach wodnych aktywności, profesjonalnych sportowcach oraz organizacji największych zawodów sportowych: pełnowymiarowy, olimpijski basen sportowy o długości 50 m (z możliwością podziału na 2 mniejsze), basen o głębokości 5 m, wieża do skoków, siłownia i sauny. Baseny sportowe, jako jedne z nielicznych w Polsce, umożliwiają organizację zawodów rangi Mistrzostw Świata i Europy.

Ponadto na terenie miasta Poznania uczelnia ma podpisane umowy z licznymi podmiotami medycznymi, gdzie realizowane są zajęcia praktyczne, tj. z poradniami, szpitalami oraz domem pomocy społecznej.

- *Centrum Medycznym HCP im. św. Jana Pawła II ul. 28 czerwca 194 w Poznaniu*
Szpital HCP oferuje studentom bogato wyposażoną infrastrukturę pracowni rehabilitacyjnej oraz możliwość odbywania zajęć praktycznych na oddziałach kardiologii, rehabilitacji kardiologicznej, udarowo – neurologicznym, anestezjologii i Intensywnej Terapii, chirurgii Ogólnej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu oraz centrum Zdrowia Psychicznego. Pracownia rehabilitacji dysponuje następującymi innowacyjnymi aparatami do terapii fizjoterapeutycznej: robot do neurorehabilitacji – Luna EMG, bieżnia do próby wysiłkowej, platforma balansowa – SIGMA, ALFA – platforma stabilometryczna (Moduł sieci VAST), Gamma - Platforma dynamograficzna (Moduł sieci VAST), Telko – przyrząd do rehabilitacji kończyn dolnych z oporem elastycznym, Cubito – przyrząd do rehabilitacji nadgarstka i przedramienia z oporem elastycznym, Vectis Mini – przyrząd rehabilitacyjny kończyny górnej w obrębie stawu barkowego, Kabina Ugul wraz

z kozetką rehabilitacyjną, atlas do ćwiczeń firmy Ketler, cyklometr kardiologiczny Ketler, stepper InSPORTline, stół do pionizacji pacjentów, liczne drabinki rehabilitacyjne, materace, maty do ćwiczeń, laski rehabilitacyjne.

– *Dom Pomocy Społecznej ul. Św. Rocha w Poznaniu*

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Poznaniu prowadzony jest przez Siostry Serafitki. Zapewnia całodobową opiekę 60 podopiecznym z wieloraką niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną.

Zróżnicowane potrzeby podopiecznych związane z różnym stopniem ich niepełnosprawności wymagają stosowania coraz to nowszych i bardziej adekwatnych form terapii i rehabilitacji. Podopieczni na terenie Domu korzystają z zajęć różnych metod fizjoterapeutycznych, uzupełnianych zabiegami fizykoterapeutycznymi (w tym także hydroterapii), komory hiperbarycznej oraz nowoczesnych urządzeń wspomagających pionizację i chód. Dodatkowo podopieczni biorą udział w zajęciach integracji sensorycznej, muzykoterapii oraz indywidualnych zajęć z pedagogiem specjalnym odbywających się w odpowiednio wyposażonych salach. Ponadto odbywają się zajęcia dogoterapii lub alpakoterapii. Do dyspozycji jest kryty basen zewnętrzny oraz plac zabaw wraz z całym ogrodem.

– *Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy*

Szpital zapewnia studentom zajęcia na oddziałach chorób płuc i gruźlicy, na oddziale rehabilitacji pulmonologicznej oraz w pracowni snu.

Oddział rehabilitacyjny zapewnia całodobową opiekę w zakresie rehabilitacji pulmonologicznej. Przed rozpoczęciem terapii każdy pacjent ma wykonany komplet badań diagnostycznych w pracowni badań czynnościowych, laboratorium (spirometria, bodypletyzmografia, gazometria oraz inne badania laboratoryjne)

Wyposażenie diagnostyczne i lecznicze Oddziału stanowią aparatura w pracowni badań czynnościowych Spirometr LungTest 1000 z dodatkowym modułem do bodypletyzmu grafii, Ergo-spirometr, DLCO.

Gabinet fizjoterapii oddziału dysponuje sprzętem do zabiegów fizykalnych (elektroterapia, laseroterapia, ultradźwięki, magnetoterapia, głęboka oscylacja, światłolecznictwo, lampa sollux, hydromasaż (urządzenie do suchego masażu wodnego) Sala ćwiczeń wyposażona jest w UGUL (Uniwersalny Gabinet Usprawnienia Leczniczego), drabinki, materace, kije do ćwiczeń, kije trekkingowe, piłki rehabilitacyjne, stoliki do ćwiczeń manualnych, rotory do ćwiczeń kończyn górnych i dolnych, rowery z regulowanym oporem, urządzenie do ćwiczeń górnych i dolnych partii ciała z oporem (NuStep).

– *Solanki Uzdrowisko Inowrocław*

Solanki uzdrowisko to nowoczesny obiekt, miejsce kompleksowej rehabilitacji w zakresie kinezyterapii, terapii manualnej, masażu i balneoterapii.

Uzdrowisko dysponuje następującymi oddziałami neurologicznym, kardiologicznym, ortopedycznym oraz rehabilitacji uroginekologicznej.

W dziedzinie rehabilitacji uzdrowiskowej sanatorium dysponuje bogatym zapleczem zabiegów fizykoterapeutycznych. Ponadto studenci mają okazję zapoznać się z możliwościami egzoszkieletu, który jest rewolucyjnym urządzeniem w rehabilitacji osób niepełnosprawnych ruchowo. Przenośny bioniczny szkielet przeznaczony jest do reedukacji chodu. Warto nadmienić, że do niedawna egzoszkielec używany był jedynie w celach wojskowych. Dziś, ten zaawansowany technicznie i technologicznie sprzęt stanowi przełomową metodę rehabilitacji dla osób dotkniętych dysfunkcją ruchu. Pacjenci borykający się ze zmniejszoną sprawnością kończyn dolnych, paraliżem lub niedowładem kończyn dolnych ubrani w egzoszkielec mają szansę wstać, usiąść i chodzić mimo niepełnosprawności.

– *Szpital Wojewódzki w Poznaniu*

Szpital Wojewódzki w Poznaniu to jednostka o wieloletniej tradycji, która leczy pacjentów na 26 oddziałach szpitalnych, w tym wielu oddziałach rehabilitacyjnych. Dysponują oni m. in. własną Stacją Dializ, Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym, lądowiskiem dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, Pracownią Kardiologii Inwazyjnej i Naczyniowej oraz licznymi pracowniami diagnostyki obrazowej.

Na terenie szpitala studenci mają możliwość realizowania zajęć na następujących oddziałach: Oddział Internistyczno-Kardiologiczny z Pododdziałem Intensywnego Nadzoru Internistyczno-Kardiologicznego; Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Diabetologicznym; Oddział Kardiologii Inwazyjnej i Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Intensywnej Opieki Kardiologicznej; Oddział Otolaryngologii; Oddział Ortopedii i Chirurgii Urazowej Narządu Ruchu z Pododdziałem Endoprotezoplastyki; Oddział Okulistyczny; Oddział Transplantologii i Chirurgii Ogólnej; Oddział Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej; Oddział Położniczo-Ginekologiczny z Pododdziałem Ginekologii Onkologicznej i Pododdziałem Endokrynologii Ginekologicznej; Oddział Noworodkowy z Pododdziałem Intensywnej Opieki Neonatologicznej; Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii; Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym; Oddział Urologiczny; Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR); Oddział Rehabilitacyjny; Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej; Oddział Rehabilitacji Neurologicznej; Oddział Diennej Rehabilitacji Kardiologicznej;

Studenci mają zatem możliwość realizowania zajęć praktycznych w największym szpitalu miasta Poznania.

- *Dom pomocy społecznej ul. Konarskiego oraz ul. Zamenhofa*

Dom Pomocy Społecznej w Poznaniu przy ul. Konarskiego 11/13 z Oddziałem przy ul. Zamenhofa 142a, świadczy dla mieszkańców całodobową opiekę i pielęgnację, pomoc w wykonywaniu czynności dnia codziennego i załatwianiu spraw osobistych oraz urzędowych. Mieszkańcy zapewnione mają wsparcie socjalne, opiekę i doradztwo psychologiczne, fizjoterapię oraz opiekę pielęgniarską.

Działalność kulturalna Domu, skupia się na integracji osób niepełnosprawnych i zdrowych, pokonywaniu barier, stwarzaniu wzajemnej akceptacji, tolerancji i zrozumienia.

Oferowane usługi i zajęcia organizowane przez Dom Pomocy Społecznej, mają na celu przede wszystkim, skrócenie przebiegu procesu adaptacji, aktywizowanie mieszkańców oraz podtrzymywanie ich sprawności fizycznej i intelektualnej.

Studenci fizjoterapii, uczestnicząc w zajęciach z geriatry w Domu Pomocy Społecznej mogą zdobyć cenne umiejętności i wiedzę w kilku kluczowych obszarach:

opieki nad osobami starszymi, fizjoterapia geriatryczna – zdobywają praktyczne doświadczenie w prowadzeniu ćwiczeń fizjoterapeutycznych, które pomagają w utrzymaniu sprawności fizycznej i poprawie jakości życia seniorów.

Poznają techniki wspierania zdrowia psychicznego mieszkańców, co jest kluczowe dla ich ogólnego dobrostanu. Uczą się, jak organizować i prowadzić zajęcia kulturalne i integracyjne, które pomagają w budowaniu społeczności i pokonywaniu barier między osobami niepełnosprawnymi a zdrowymi.

Mają okazję pracować w zespole złożonym z różnych specjalistów, takich jak pielęgniarki, psychologowie i pracownicy socjalni, co pozwoli im na lepsze zrozumienie holistycznego podejścia do opieki nad osobami starszymi.

- *Ośrodek Rehabilitacyjno- Leczniczy Krąg Clinic*
specjalistyczna klinika rehabilitacyjna o profilu ortopedyczno-neurologicznym i chiropraktycznym. Studenci mogą realizować tam zajęcia z rehabilitacji ortopedycznej, traumatologii narządu ruchu i neurologicznej. Klinika oferuje kompleksową rehabilitację dla pacjentów z problemami ortopedycznymi i neurologicznymi, w tym leczenie bólów kręgosłupa, stawów oraz urazów sportowych.

Do dyspozycji studentów i pracowników PAM pozostają:

- „Dom sportowca PAM” w Kwiejcach w Puszczy Noteckiej: ośrodek konferencyjno-sportowy z własną bazą hotelową, bezpośrednim dostępem do jeziora, bazą sprzętu pływającego i sportowego, boiskiem sportowym, siłowniami, salą judo i salami konferencyjnymi. Obiekt, wyremontowany i rozbudowany ze środków własnych PAM, jest w całości własnością Uczelni,
- „Dom Pracy Twórczej” w Chwaliszewie (gmina Kcynia), należący do uczelni, mieszczący się w odrestaurowanym, klasycystycznym pałacu z XIX wieku, w otoczeniu sześćohektarowego, zabytkowego parku krajobrazowego.

Funkcjonujące na terenie Uczelni pracownie oraz pozostałe pomieszczenia dydaktyczne na terenie uczelni oraz w innych miejscach z którymi Uczelnia współpracuje wyposażone są w sprzęt i urządzenia umożliwiające realizację treści kształcenia na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym. Duży nacisk kładziony jest na utrzymanie

kompletnej bazy nowoczesnego sprzętu dydaktycznego, wykorzystywanego w trakcie kształcenia na kierunkach praktycznych.

W Uczelni znajdują się:

- pracownia fizykoterapii wyposażona w kompletne stanowiska do prowadzenia zabiegów fizykoterapeutycznych tj: stanowisko do magnetoterapii: kozetka, aparat, cewka mała i duża, taboret fizjoterapeutyczny, stanowisko do światłoterapii: lampa SOLUX – filtr czerwony i niebieski, taboret fizjoterapeutyczny, stanowisko do laseroterapii: aparat do laseroterapii z głowicą skanującą, kozetka, taboret fizjoterapeutyczny, okulary ochronne 2 szt., stanowisko do ultradźwięków: kozetka, taboret fizjoterapeutyczny, aparat do ultradźwięków dwukanałowy, głowica 4 cm³, stanowisko do elektroterapii: kozetka, taboret fizjoterapeutyczny, aparat do elektroterapii i elektroterapii podciśnieniowej, stanowisko do mechanicznego drenażu limfatycznego: kozetka, taboret fizjoterapeutyczny, aparat do mechanicznego drenażu limfatycznego, akcesoria, dwa stanowiska do terapii skojarzonej: 2x kozetka, 2x taboret fizjoterapeutyczny, 2 x aparat do terapii skojarzonej, inhalator ultradźwiękowy. Dodatkowo pracownia wyposażona w sprzęt multimedialny i tablice edukacyjne niezbędny dla wykładowcy podczas prowadzenia zajęć.
- pracownia fizjoterapii - w pracowni znajduje się 8 stanowisk do prowadzenia terapii (kozetka, taboret, komplet wałków, parawan) co umożliwia prowadzenie zajęć z takich przedmiotów jak masaż leczniczy, terapia manualna, diagnostyka, masaż sportowy i wszystkich innych przedmiotów w których niezbędne jest ćwiczenie przez studentów nowych umiejętności praktycznych. Pracownia wyposażona w kompletny nowoczesny system multimedialny niezbędny do prowadzenia zajęć dydaktycznych
- pracownia terapii manualnej – wyposażona w 10 stanowisk wyposażonych w : kozetkę i taboret fizjoterapeutyczny, zestaw klinów i wałków (różne rozmiary), sprzęt multimedialny ekran + rzutnik, modele anatomiczne: kręgosłup, szkielet, kończyna dolna, kończyna górna;
- pracownia kinezyterapii wyposażona w niezbędny sprzęt diagnostyczny, wykorzystywany podczas nauki i ćwiczenia przez studentów następujących zagadnień. Diagnostyka wad postawy, diagnostyka w kinezyterapii, diagnostyka kompleksowa narządu ruchu itp., w tym: platforma podoskopowa, lustro do oceny postawy ciała, goniometry, miary krawieckie, waga lekarska z miarą, dynamometr ręczny.

W pracowni poza całą bazą sprzętu diagnostycznego znajduje się liczny sprzęt służący do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej min: dwa stanowiska UGUL wyposażone w komplet podwieszek, obciążników, karabińczyków i kozetki, kształtki fizjoterapeutyczne (wałki, kliny), dwa stanowiska do terapii indywidualnej- wyposażone w kozetki i taboret fizjoterapeutyczny, dwie drabinki gimnastyczne z urządzeniami do ćwiczeń indywidualnych, stół do rehabilitacji ręki, tor do nauki czynności lokomocyjnych z poręczami i możliwością modyfikowania trudności chodzenia, komplet taśm dynamicznych typu Theraband, materace gimnastyczne, Red Cord trainer- mobilny

- z możliwością zamocowania do drabinek, balkonik, kule łokciowe, platforma trakcyjna Lumbar Traction, wózki inwalidzkie aktywne, zestaw kiji do Nordic Walking.
- sala gimnastyki korekcyjno- kompensacyjnej wyłożona materacami gimnastycznymi służąca do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjnej i kompensacyjnej, specjalistycznych technik kinezyterapii, kinezyterapii i kinezyterapii w sporcie i odnowie biologicznej. Sala wyposażona min. w drabinki gimnastyczne, kształtki fizjoterapeutyczne (wałki, kliny – różne rozmiary), piłki fitBall - różne rozmiary, bosu, tor sensomotoryczny wieloelementowy z możliwością modyfikowania, laski gimnastyczne, poduszki sensomotoryczne, berety sensomotoryczne, grzybek sensomotoryczny, lina, tablica wykładowa kredowa. W pracowni studenci nabywają umiejętności w zakresie prowadzenia treningów medycznych, wykonywania ćwiczeń czynnych, biernych, czynno – biernych, z odciążeniem i z obciążeniem.
  - pracownia wysiłku fizycznego stanowiąca bazę dydaktyczną wykorzystywaną w diagnostyce fizjoterapeutycznej oraz profilaktyce urazów jak i badania wydolności biomechanicznej. Studenci podczas zajęć korzystają min ze stanowiska do pomiaru siły mięśniowej, fotel izokinetyczny, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem, urządzenia do badania siły mięśniowej i wydolności mięśni kończyny dolnej, rotoru do badania siły mięśniowej i wydolności mm kończyn górnych, platformy dynamometryczna, wagi do pomiaru masy i składu ciała, miary z podstawką, stanowiska komputerowe z drukarką i oprogramowaniem do pomiarów.
  - Pracownia biofizyki i fizjologii wyposażona jest w sprzęt niezbędny do realizacji treści kształcenia. Są to m.in. suwmiarki elektroniczne, audiometr, oftalmoskop Luxascope Oculus, młotki neurologiczne z igłą i pędzelkiem, stroik laryngologiczny, tablica okulistyczna Snellena, tablice Ishihary, glukometr, termometry bezdotykowe, ciśnieniomierze, pulsoksymetry, ława optyczna, kamera termowizyjna oraz sprzęt multimedialny – tablica oraz laptop;
  - pracownia fizjoterapii SPA przeznaczona do prowadzenia zajęć z odnowy biologicznej, w szczególności masaży relaksacyjnych w tym masaż gorącymi kamieniami, masaż relaksacyjny, oraz wykonywanie zabiegów w kapsule SPA JET. Wyposażenie pracowni umożliwia studentom poznania nowoczesnych technik relaksacyjnych niezbędnych w prowadzeniu odnowy biologicznej sportowców.
  - pracownia hydromasażu, w której prowadzone są zajęcia praktyczne z hydroterapii i odnowy biologicznej, oraz wszystkich innych przedmiotów praktycznych podczas których student nabywa nowych umiejętności w zakresie fizykoterapii i odnowy biologicznej. Podczas prowadzenia zajęć można zademonstrować i wykonać zabiegi masażu wirowego kończyn dolnych, kończyn górnych oraz hydromasaż całego ciała.
  - pracownia anatomiczna wyposażona w nowoczesne pomoce dydaktyczne – modele poszczególnych narządów i układów ciała człowieka oraz tablice anatomiczne. Uczelnia może z dumą poszczycić się również posiadaniem specjalistycznego stołu anatomicznego, który wykorzystywany jest do zajęć z anatomii. Studenci podczas zajęć

mają możliwość zgłębiania tajników ludzkiego ciała oraz procesów życiowych w nim zachodzących.

Pracownia wirtualnej anatomii - wyposażona w stół anatomiczny firmy Asclepius z ekranem 84" z możliwością pionizacji. Stół Asclepius zapewnia dostęp do modułów: anatomia, embriologia, histologia, histopatologia, radiologia i zoologia. Wielkość ekranu stołu zapewnia możliwość szczegółowego wyświetlenia obrazu ciała kobiety lub mężczyzny w wymiarach naturalnych. Oprogramowanie stołu zapewnia dostęp do 13 wyodrębnionych układów anatomicznych, możliwość wizualizacji przepływu krwi, dysekcji oraz korzystania z wirtualnych endoskopów. Pracownia wirtualnej anatomii wyposażona jest także w tablice multimedialną, na której możliwe jest wyświetlanie obrazu ze stołu anatomicznego, dodatkowo Uczelnia posiada pracownię anatomii wyposażoną w nowoczesne pomoce dydaktyczne – liczne modele poszczególnych narządów i układów ciała człowieka oraz tablice anatomiczne. Pracownia wyposażona jest w tablicę multimedialną oraz laptop z dostępem do oprogramowania anatomicznego. W pracowni dostępne są także atlasy anatomiczne oraz podręczniki; – pracownia mikroskopowa – wyposażona w 11 nowoczesnych mikroskopów Zeiss Primostar 3, w tym jeden mikroskop Zeiss Primostar 3 z kamerą, przeznaczony dla wykładowcy prowadzącego zajęcia ze studentami. W pracowni znajduje się tablica multimedialna, która umożliwia wyświetlanie obrazu zarówno z mikroskopu z kamerą, jak i innych treści. Wyposażenie pracowni mikroskopowej stanowią także zestawy preparatów histologicznych oraz inne pomoce dydaktyczne – atlasy i podręczniki.; – pracownia biochemii zapewnia dostęp do nowoczesnego sprzętu wykorzystywanego do badań laboratoryjnych. Na stanie pracowni znajdują się m.in.: aparat do elektroforezy poziomej, zestaw do wyznaczania gęstości ciał stałych, termostat laboratoryjny, lepkościomierz Hopplera, spektrofotometr Genesys 180 Double Beam UV-VIS z drukarką, wirówki i miniwirówki, wytrząsarki, wagi laboratoryjne, dygestorium, cieplarki, komora BIO SAN DNA/RNA UV-Cleaner i inne sprzęty pozwalające na pełną realizację treści kształcenia;

- Pracownia biochemii wyposażona jest w nowoczesny sprzęt do wykonywania badań laboratoryjnych przy użyciu nowoczesnego sprzętu do analizy biochemicznej.

Sale seminaryjne, wykładowe i pracownie wyposażone są w sprzęt multimedialny: komputery, projektory i sprzęt nagłośnieniowy, rzutniki pisma i tablice zmywalne.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Zajęcia i praktyki zawodowe realizowane poza Uczelnią w instytucjach zewnętrznych mają za zadanie przygotowanie studentów kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie do praktycznej nauki zawodu.

Podczas zajęć studenci mają możliwość zapoznania się z praktycznymi aspektami zagadnień ujętych w szczegółowych treściach programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się. Uzyskana wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne są sukcesywnie wzbogacane poprzez poznanie i korzystanie z infrastruktury i wyposażenia, jakim dysponują podmioty współpracujące z Wydziałem Nauk Medycznych PAM na rzecz szeroko pojętej edukacji.

Do niniejszych podmiotów należą między innymi:

- Basen kryty – Termy Maltańskie, ul. Termalna 1, Poznań;
- Szpital- Centrum Medyczne HCP w Poznaniu;
- Szpital Wojewódzki w Poznaniu;
- Szpital – Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka;
- Wielkopolskie Centrum Onkologii;
- Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii;
- Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy;
- Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży niepełnosprawnej w Poznaniu;
- Uzdrowisko Solanki – Inowrocław;
- DPS ul. Konarskiego oraz ul. Zamenhofska;
- Fundacja Stworzenia Pana Smolenia;
- Ośrodek Rehabilitacyjno- Leczniczy Krąg Clinic
- Dom Sportowca Kwiejce.

Praktyki zawodowe studentów kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie, odbywają się w szpitalach oraz w klinikach prywatnych. Po zakończeniu każdej praktyki, studenci składają w biurze praktyk ankiety oceny praktyki oraz ankiety oceny praktyki sporządzone przez zakładowego opiekuna praktyk. Ankiety te służą ewaluacji i ocenie zakładów pracy, gdzie realizowane są praktyki.

Przykładowe miejsca praktyk, w których studenci odbywali praktyki:

- Uzdrowisko Solanki Sp. z o.o., ul. Solankowa 77, 88-100 Inowrocław;
- Wielkopolskie Centrum Onkologii ul. Garbary 15, 61-866 Poznań;
- CRANIO sp. z o.o. sp. k. ul. Dąbrowskiego 77A, 60-529 Poznań
- TomMas Relax&Therapy Tomasz Tański ul. Krzyżowa 7/15 61-545 Poznań
- Klinika Rehabilitacji Rosmed Sp. z o.o. Glinno 247, 64-300 Nowy Tomyśl
- Gabinet Fizjoterapii Fizykoterapia Fizycał-Arnica ul. Na Kępie 7a, 64-360 Zbąszyń
- GABINET FIZJOTERAPII "JANIK" SZYMON JANICKI ul. Poznańska 3, 63-040
- OSESEK Rehabilitacja Niemowląt i Dzieci ul. Gnieźnieńska 32, 62-265 Sławno
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Szpitalna 10, 64-400 Międzybórz
- MuscleFlow Mikołaj Dziamski ul. Elizy Orzeszkowej 34, 62-200 Gniezno
- Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno- Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przelazach sp. z o.o. Przelazy 20, 66--218 Lubrza

– NZOZ PZLR "Panaceum" Sp. z o.o. Gabinet Fizykoterapii i Rehabilitacji Ruchowej w Bolewicach

– Głogowski Szpital Powiatowy sp. z o.o. ul. Kościuszki 15, 67-200 Głogów

– Reha Time Sp. z o.o. ul. Wolnica 7/8/48, 61-746 Poznań

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy, ul. Traugutta 7, 62-400 Słupca

– Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu, 60-355 Poznań ul. Przybyszewskiego 49

– Gabinet Masażu i Rehabilitacji PROMYK ul. 17 stycznia 122, 64-400 Międzychód

– HIMAL Centrum Terapii Dzieci ul. Bliźniąt 12 C3, Nowe Miasto - Poznań

– Centrum Medyczne Brandmed ul. Daszyńskiego 1, 69-100 Słubice

– Szpital Wojewódzki w Poznaniu ul. Juraszów 7/19, 60-479 Poznań

– Centrum Rehabilitacji Fizjomedica ul. Staszica 67, 88-100 Inowrocław

– MEDPARK Wielkopolskie Centrum Zdrowia ul. Dworcowa 3, 62-051 Łęczyca

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Sukiennicza 13, 64-500 Szamotuły

– Szpital Rehabilitacyjno- Lecznicy dla Dzieci SP ZOZ w Wojnowie , Wojnowo 7A, 66-120

Kargowa

– Szpital w Puszczykowie im. Prof. S. T. Dąbrowskiego S.A. Józefa Ignacego

Kraszewskiego 11, 62-040 Puszczykowo

– Centrum Medyczne HCP w Poznaniu ul.28 Czerwca 1956 nr 194, 61-485 Poznań

– Rehasol Clinic Medyczo- rehabilitacyjna sp. z o.o. w Swarzędzu

– Zakład Rehabilitacji i Fizykoterapii ul. Garczyńskiego 15/17, 61-527 Poznań

– Szpital Specjalistyczny im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu, ul. Młyńska 10, 33-

300 Nowy Sącz

– Gabinet Fizjoterapii Dr Roksana Malak ul. Bułgarska 59a/272, 60-311 Poznań

– Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J.Strusia ul. Szwajcarska 3, 61-285 Poznań

– NZOZ PZLR Panaceum Sp. z o.o. ul. Slusarskiego 4A, 64-300 Nowy Tomyśl

– Szpital Średzki Serca Jezusowego SP.Z.O.O.-Ośrodek Usprawniania Lecznicygo, ul. Żwirki i Wigury 10,63-000 Środa Wielkopolska

– Fundacja na rzecz profilaktyki rehabilitacji dzieci z wadami narządów ruchu ul.3maja 24, 54-400Oleśnica

– Patryk Wrotyński Fizjoterapia ul. Dąbrowskiego 353, 60-419 Poznań

– Rehakompleks Derezenko RK Medical s.c. ul. Wyszyńskiego 155, 66-400 Gorzów

Wlkp. , ul. Poniatowskiego 1A, 66-530 Drezdenko

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Szpitalna 7, 64-000 Kościan

– NZOZ Rehat- Rehabilitacja ul. Kcyńska 48, 62-100 Wągrowiec

– NZOZ Klinika Grunwaldzka ul. Grunwaldzka 324 , 60-166 Poznań

– Gabinet Fizjoterapii Fizykoterapia Fizyca -Arnica ul. Na Kępie 7a, 64-360 Zbąszyń

– Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej ul. Limanowskiego 20/22, 62-400 Ostrów

Wielkopolski

– Krąg Clinic Klinika Prywatna Rehabilitacyjno-Ortopedyczna. ul.Strzeszyńska 192, 60-479 Poznań

- Osteopatia Rehabilitas Tomasz Borucki os. Piastowskie 98, 61-163 Poznań
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy , Rehabilitacji Medycznej ul. Mogileńska 42, 61-044 Poznań
- Renata Pierkowska ul. Strażacka 1, 62-540 Kleczew
- Rehabilitacja i Masaż Mateusz Starosta ul. Narutowicza 18/2, 87-865 Izbica Kujawska
- Centrum Rehabilitacji Medi-Park, Międzychód, ul. Marszałka Piłsudskiego 55
- NZOZ PZLR Panaceum Sp. z o.o. ul. Parkowa 18, 64-305 Bolewice
- Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno- Wypoczynkowy "Pałac" sp z.o.o. w Przełazach, Przełazy 20, 66-218 Lubrza
- Marek Mackiewicz Fizjoterapia Trójpole1d/52, 61-693 Poznań
- Wielkopolska Przychodnia Sportowo-Lekarska, ul. Reymonta 35, 60-791 Poznań
- PHU SARA ul. promienista 22, 64-300 Nowy Tomyśl
- Fizjo Pro Filip Chrzanowski ul. Grunwaldzka 20, 62-200 Gniezno
- EUversity Sp.z o.o. ul. Daszyńskiego 1 69-100 Słubice
- Nowy Szpital we Wschowie Sp. z o.o ul. ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa
- Cryos Terapia Sp.z o.o. Aleje Kasprowicza 95/5, 51-146 Wrocław
- MuscleFlow Mikołaj Dziamski ul. Rolna 17 62-002 Suchy Las
- REHA ONE Gabinet Ortopedyczny i Fizjoterapeutyczny ul. Brzask 10d/202 60-369 Poznań
- FIZJOBABY Joanna Trawińska-Piosik ul. Poprzeczna 1, 64-500 Szamotuły
- Centrum Medyczne mgr Bożena Adamczyk al. Niepodległości 15, 66-100 Sulechów
- Centrum Rehabilitacji i Masażu ul. Głogowska 5a, 68-200 Żary
- FIZJO-DAR Dariusz Korzeniowski 62-030 Luboń ul. Konarzewskiego 25c/32;

Ponadto Uczelnia ma podpisaną umowę z Prosektorium – w zakresie zajęć sekcyjnych Uczelnia zawarła współpracę z POZNAŃ LAB Instytut Medycyny Praktycznej w Przeźmierowie.

Ośrodek posiada salę sekcijną o powierzchni ok. 100 m² oraz pomieszczenia techniczne: służbę/przebieralnię dla uczestników zajęć wraz z szafkami indywidualnym, toalety, magazyn tzw. „czysty” na materiały jednorazowe, pomieszczenie przygotowawcze, magazyn preparatów anatomicznych wyposażony w zamrażarki.

Prosektorium wyposażone jest w 6 stołów sekcyjnych wykorzystywanych na potrzeby ćwiczeń oraz stół sekcyjny tzw. „demo”, na którym przeprowadzane są demonstracje dysekcji lub wybranych technik operacyjnych. Każde stanowisko posiada lampę operacyjną z kamerą, stół narzędziowy, ssak oraz zestaw narzędzi chirurgicznych: skalpele, pęsety anatomiczne i chirurgiczne, haki, podważki, kochery, itp. Prosektorium zapewnia uczestnikom zajęć chirurgiczną odzież jednorazową (fartuchy, rękawiczki, maseczki, ochraniacze na obuwiu, czepki), materiały zużywalne, a także personel techniczny odpowiedzialny za przygotowanie preparatów oraz stanowisk pracy, nadzór podczas ćwiczeń, mycie, dezynfekcję i dekontaminację narzędzi. Ponadto sala sekcyjna posiada

monitory wykorzystywane do pokazu wypreparowanych struktur anatomicznych, bądź demonstrowania wybranych technik operacyjnych.

Obraz z monitorów może być również transmitowany do Sali konferencyjnej, znajdującej się na piętrze, a także innego dowolnego miejsca. Prosektorium gwarantuje pracę w komfortowych warunkach, jest klimatyzowane i wykończone w wysokim standardzie. Podczas zajęć wykorzystywane są preparaty anatomiczne pochodzące od licencjonowanych dostawców z USA – posiadają certyfikaty FDA, są testowane pod kątem wirusologicznym i nie wykazują aktywności biologicznej. Wysoka jakość preparatów nieutralizowanych, świeżo mrożonych, zapewnia doskonałą jakość narządów i tkanek oraz nie powoduje ograniczeń podczas preparowania wybranych struktur anatomicznych oraz stosowania różnorodnych technik operacyjnych. Od tego roku studenci kierunku *fizjoterapia* w ramach poszerzenia swojej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji będą mogli uczestniczyć w zajęciach w tej instytucji.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Uczelnia, w tym Wydział Nauk Medycznych dysponuje zasobami materialnymi oraz infrastrukturą wspierającą proces kształcenia i związaną z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, do której należą:

1. Biblioteka PAM z informatycznym systemem bibliotecznym, który umożliwia zdalne przeglądanie katalogów, sprawdzenie dostępności książek, jak również ich rezerwowanie, przedłużanie terminu zwrotu, itp.,
2. materiały dydaktyczne udostępniane przez wykładowców w formie papierowej oraz elektronicznej (w zależności od potrzeb);
3. środki multimedialne pomocne w realizacji zajęć dydaktycznych;
4. system wirtualny dziekanat umożliwiający m.in. monitorowanie przebiegu procesu kształcenia indywidualnego studenta, monitorowanie efektywności kształcenia i wpisywania ocen przez wykładowców.

Ponadto studenci za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej otrzymują od wykładowców i pracowników administracyjnych wszelkie informacje dotyczące poszczególnych zajęć (np. materiały dydaktyczne czy informacje organizacyjne).

Uczelnia posiada łącze internetowe we wszystkich budynkach, które użytkuje. Każdy student uprawniony jest do korzystania z zasobów łącza przy wykorzystaniu komputerów stacjonarnych dostępnych m.in. w Bibliotece PAM łącze internetowe jest wykorzystywane również przez prowadzących zajęcia i nauczycieli akademickich, którym udostępniona

zostaje także infrastruktura Wi-Fi z routerami pozwalającymi na swobodne korzystanie z internetu we wszystkich budynkach należących do infrastruktury Uczelni.

Zajęcia zdalne prowadzone są przez nauczycieli akademickich na platformie ZOOM zapewniającej odbywanie zajęć w czasie rzeczywistym. Każdy nauczyciel akademicki posiada indywidualny login i hasło do platformy ZOOM. Link do danych zajęć wykładowca ma obowiązek przekazać z należywym wyprzedzeniem staroście danego roku studiów oraz na adres e-mail danej grupy studentów. Nad prawidłowym działaniem platformy ZOOM i organizacją zajęć dydaktycznych czuwa specjalnie do tego powołany Pełnomocnik Rektora ds. Platformy ZOOM. Nadzór nad terminowością i jakością prowadzonych zajęć zdalnych na platformie ZOOM sprawuje Dziekan Wydziału.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

W celu dostosowania infrastruktury Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w budynku przy ul. Świerzawskiej 18 oraz w budynku przy ul. Bułgarskiej 55 zainstalowane zostały windy oraz schodofaz dla osób z niepełnosprawnościami. W najbliższym czasie zostaną podjęte prace związane z nadbudową o jedną kondygnację budynków na ul. Bułgarskiej 55 i przy ul. Świerzawskiej 18 celem podniesienia jakości zajęć praktycznych.

Wszystkie sale wyposażone są w rzutniki multimedialne, na których są prezentowane treści wykładu, co jest doskonałym ułatwieniem dla osób z niepełnosprawnością słuchu. Ponadto wykładowca ma możliwość korzystania ze sprzętu nagłośniającego salę (w przypadku studentów słabosłyszących).

Studenci z niepełnosprawnością mają możliwość uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych wraz ze swoim opiekunem (małżonkiem, rodzicem), który wspomaga studenta w procesie dydaktycznym lub w sprawach administracyjnych.

Wspierając studentów niewidomych i słabowidzących w Bibliotece uczelni (Czytelnia) stworzono stanowiska komputerowe z elektroniczną lupą powiększającą obraz na ekranie komputera oraz stanowisko z autolektorem.

Dodatkowo w Bibliotece PAM znajduje się wyodrębniony księgozbiór dla osób z niepełnosprawnością, w tym słowniki mimiczne, książki pisane językiem Braille'a, książki z powiększoną czcionką.

Osoby z niepełnosprawnością mają możliwość uczestnictwa w kursie języka migowego.

Uczelnia uczestniczy w programie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skutkujące likwidacją barier w dostępie do studiów. W ramach programu:

- Wyznaczono pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami;
- Zorganizowano cykl szkoleń dla kadry dotyczących rozpoznania i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;

- Wykładowcy i pracownicy Uczelni wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński na temat usuwania barier architektonicznych oraz współpracy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami z wykładowcami i studentami
- Wyposażono stanowiska komputerowe do pracy dla osób różnymi typami niepełnosprawności;
- Wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością ruchową na ul. Bułgarskiej oraz w domu sportowca w Kwiejcach.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Uczelnia, w tym Wydział Nauk Medycznych, podobnie jak w przypadku technologii informacyjno-komunikacyjnych, dysponuje infrastrukturą wspierającą proces kształcenia i jednocześnie umożliwiającą studentom pracę własną zarówno na terenie Uczelni (Biblioteka PAM – Czytelnia), jak i z domowego zacisza poprzez korzystanie z udogodnień systemowych i informatyczno-komunikacyjnych, które zdecydowanie bardziej są preferowane przez studentów, co daje się zaobserwować na podstawie liczby osób korzystających z pracy własnej na miejscu w Uczelni i osób wykorzystujących narzędzia informatyczne. Należą do nich przede wszystkim:

- a. zasoby biblioteczne,
- b. materiały dydaktyczne udostępniane przez wykładowców w formie papierowej oraz elektronicznej,
- c. platforma do zajęć zdalnych ZOOM,
- d. środki multimedialne pomocne w realizacji zajęć dydaktycznych.

Studenci, także za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej, otrzymują od wykładowców wszelkie informacje dotyczące poszczególnych zajęć, w tym np. materiały dydaktyczne czy informacje organizacyjne, co ułatwia im proces kształcenia w zakresie ich indywidualnego rozwoju. Zdalny kontakt z wykładowcą poprzez platformę ZOOM. Uczelnia posiada łącze internetowe we wszystkich budynkach, co również pozwala studentom na swobodne realizowanie zadań w ramach pracy własnej właściwie z każdego miejsca.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Przez cały rok akademicki studenci jednolitych studiów magisterskich na kierunku *fizjoterapia* mają zapewniony dostęp do Biblioteki PAM.

Biblioteka PAM ma swoją siedzibę przy ul. Świerzawskiej 18, wejście „B”, pokój 024. Składa się z biblioteki i czytelni dostępnej dla czytelników pięć dni w tygodniu. Wyposażona w 6 komputerów z dostępem do internetu, drukarkę, skaner i ksero- jest doskonałym zapleczem do zgłębiania wiedzy oraz czytelni. Biblioteka jest wyposażona w odrębne stanowiska dla studentów niepełnosprawnych posiadające zainstalowane specjalne urządzenia ułatwiające czytanie na ekranie komputera tzw. lupy, jak również auto-lektora wspomagającego czytanie.

Ze zbiorów biblioteki korzystają nie tylko studenci, słuchacze studiów podyplomowych, nauczyciele akademicy i pracownicy administracyjni PAM ale również prezencyjnie w czytelni studenci innych uczelni.

Biblioteka PAM zapewnia możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych *Academica*.

1. Zbiory:

Biblioteka PAM jest placówką naukowo-dydaktyczną, która gromadzi zbiory o charakterze uniwersalnym ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin naukowych zgodnych z profilem Uczelni.

Zakres merytoryczny księgozbioru obejmuje szeroko rozumiane: prawo, administrację, pedagogikę, oświatę, edukację, wychowanie, psychologię, socjologię, filozofię, etykę, religioznawstwo, psychologię społeczną, zarządzanie i marketing, public relations, sport i kulturę fizyczną, nauki medyczne i podręczniki do nauki języków obcych. Zakres tematyczny literatury jest systematycznie poszerzany i ma na celu zabezpieczenie procesu naukowo-dydaktycznego PAM.

Na Uczelni funkcjonuje Rada Biblioteczna, której zadaniem jest nadzorowanie polityki gromadzenia księgozbioru. Analizowana jest zasadność dokonywanych zakupów oraz merytoryczna przydatność prenumerowanych czasopism.

Księgozbiór wydawnictw zwartych Biblioteki PAM liczy ogółem **22 973** woluminów. Uzupełniony jest przez **94** tytuły wydawnictw ciągłych w formie drukowanej i **68** tytułów czasopism online. Do dyspozycji studentów są pełnotekstowe bazy danych pozyskane w ramach projektu Wirtualna Biblioteka Nauki oraz wykupiona licencja prawniczej bazy LEX SIGMA i Archiwa Via Medica (Pielęgniarstwo) – czasopisma on-line.

- **LEX SIGMA** to kompleksowe źródło informacji prawnej. Baza aktualizowana jest codziennie i rozbudowana o moduł Prawa Międzynarodowego oraz pakiet e-booków oraz czasopism one-line.
- **EBSCO** oferuje czasopisma z dziedziny humanistyki (psychologia, socjologia), nauk społecznych, biologii, techniki, ekonomii i gospodarki, medycyny i ochrony zdrowia.

- **ELSAVIER** zapewnia możliwość dotarcia do pełnych tekstów elektronicznych wersji czasopism naukowych z zakresu nauk technicznych, chemii, fizyki i matematyki oraz nauk przyrodniczych i medycznych.
- **SPRINGER** zapewnia dostęp do pełnych tekstów elektronicznych wersji czasopism, tym razem wydawnictwa Springer. Oferowane czasopisma obejmują szeroki zakres dziedzin wiedzy, m.in. nauki medyczne, przyrodnicze, humanistyczne (psychologia, socjologia, prawo) oraz ekonomię, informatykę, chemię i fizykę.
- **WEB OF KNOWLEDGE** platforma udostępnia abstrakty, informacje bibliograficzne oraz indeksy cytowań. Obejmują one czasopisma z dziedzin nauk ścisłych, społecznych oraz humanistycznych. Za pośrednictwem platformy możliwe jest przeszukiwanie baz Web of Science, Medline oraz Journal Citation Reports.
- **ARCHIWA VIA MEDICA** baza medyczna w formie on-line posiada 33 tytuły fachowych czasopism medycznych.

2. Gromadzenie:

Gromadzenie literatury odbywa się poprzez planowe zakupy, dary i wymianę międzybiblioteczną wydawnictw własnych.

W polityce gromadzenia zbiorów wielką wagę przykładą się do bieżących nabytków. Systematycznie analizujemy polski rynek wydawniczo-księgarski. Zakupy dokonywane są w oparciu o literaturę programową podstawową i uzupełniającą (szczegółowe treści programowe pozwalające na uzyskanie efektów uczenia się), bezpośrednie zamówienia nauczycieli akademickich i studentów oraz katalogi oferty wydawniczej księgarń, hurtowni i wydawnictw.

Wymiana międzybiblieczna obejmuje: Bibliotekę Uniwersytecką i Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu, a także z Bibliotekę Główną AWF im. J. Kukuczki w Katowicach, Bibliotekę i Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku, Bibliotekę Gnieźnieńskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Menedżerskiej „Millenium”, Bibliotekę Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Bibliotekę Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Raciborzu oraz UAM Collegium Europeanum Gnesnense w Gnieźnie, oraz Wydziałem Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu.

Biblioteka PAM prowadzi również ścisłą współpracę z Wydawnictwem Naukowym PAM, które stwarza możliwość prezentacji dorobku naukowego pracowników badawczo-dydaktycznych Uczelni.

3. Udostępnianie:

Księgozbiór podzielono na dwie zasadnicze części:

- księgozbiór podstawowy dostępny w czytelni – tworzą go czasopisma, słowniki, encyklopedie, wydawnictwa informacyjne oraz pojedyncze egz. każdego tytułu znajdującego się w zbiorach,
- księgozbiór do wypożyczania na zewnątrz.

Biblioteka posiada zbiór literatury wydzielony jako Księgozbiór Specjalny, a utworzony z myślą o studentach niepełnosprawnych Uczelni.

Dla ułatwienia korzystania z całych zasobów biblioteki rozbudowana została strona internetowa. Zawiera nie tylko katalog on-line zbiorów własnych, ale także katalogi innych bibliotek naukowych, bibliotek cyfrowych, zbiór czasopism on-line, podręczne słowniczki, atlasy oraz pomocnik tworzenia bibliografii załącznikowej, jak również przykłady poszczególnych opisów bibliograficznych według rodzaju źródła.

Studenci mogą zamawiać książki i przedłużać terminy zwrotów wypożyczeń poprzez pocztę elektroniczną.

Biblioteka prowadzi wypożyczanie międzybiblioteczne.

4. Działalność informacyjna:

Biblioteka PAM udziela informacji ustnej i pisemnej poprzez pocztę elektroniczną w zakresie:

- aktualnego stanu kont czytelników;
- informacji o zasobach biblioteki PAM;
- materiałów bibliograficznych do prac;
- obsługi wyszukiwarek internetowych;
- obsługi tekstowych i bibliograficznych baz danych;
- sposobów przeszukiwania informacji naukowej w internecie;
- tworzenia bibliografii załącznikowej;
- oferty wydawniczej Wydawnictwa PAM.

5. Działalność dydaktyczna:

Działalność dydaktyczna to przede wszystkim spotkania informacyjne dla studentów pierwszego roku, jak również praktyczna pomoc udzielana studentom w czytelni. Dla studentów rozpoczynających przygotowania do pisania pracy dyplomowej zorganizowane zostały spotkania z zakresu zbierania źródeł informacji do bibliografii oraz sposobu jej tworzenia. Przeprowadzane są indywidualne szkolenia w zakresie gromadzenia danych w oparciu o katalogi i bazy on-line. Organizowane coroczne profesjonalne szkolenia z obsługi pełno tekstowych baz danych pozwalają studentom na kompetentne wykorzystywanie światowych zasobów nauki, a jednocześnie uzyskiwanie urzędowych certyfikatów.

Dla studiów na kierunku **FIZJOTERAPIA** na poziomie studiów o profilu praktycznym zgromadzono **983** tytuły książek, co stanowi **2 949** egzemplarzy książek, które pozwolą na prowadzenie procesu dydaktycznego dla poszczególnych zajęć na tym kierunku studiów.

Do dyspozycji studentów PAM poprzez link do Wirtualnej Bazy Nauki (<http://www.wbn.edu.pl/>) pozostają następujące źródła:

- Wybrane czasopisma Freedom Collection, w tym 1615 tytułów bieżących z rocznikami od 1995 oraz 181 tytułów archiwalnych, 19 czasopism z grupy Cell i 4 czasopisma z grupy Lancet oraz książki: 1712 monografii z lat 2013 r. i 2014 r. oraz 803 wolumeny serii książkowych lub poradnikowych z lat 2011-2015,
- Springer Link – Czasopisma, w tym 2235 tytuły bieżące ze wszystkimi dostępnymi rocznikami oraz 392 tytuły archiwalne, archiwum serii książkowych (10.430 wolumenów), 16.653 książek wydanych w latach 2004, 2005 i 2009-2011, 9.492 książki z 2017 r., 10.026 książek z 2018 r. oraz 10.417 książek z 2019 r.,
- Wiley Online Library – Czasopisma Full Collection 2019, w tym 1405 tytułów bieżących z rocznikami od 1997 oraz 2450 książek wydanych w latach 2009 i 2015,
- nature.com – Czasopismo Nature, roczniki od 2010 r.,
- sciencemag.org – Czasopismo Science, roczniki od 1997 r.,
- E-czasopisma – Wyszukiwarka czasopism dostępnych w ramach licencji krajowych,
- E-książki – Przeglądarka dziedzinowa i wyszukiwarka książek dostępnych w ramach licencji krajowych,
- Infona –Archiwum krajowe wraz z bieżącymi zasobami i codzienną aktualizacją czasopism Elsevier, Springer i Wiley, książki Springer z lat 2004, 2005 i 2009-2011 oraz książki Wiley z lat 2009 i 2015, ponadto archiwa licencji konsorcyjnych ACS i IEEE oraz otwarte zasoby polskie,
- Ebsco – Czasopisma naukowe i książki różnych wydawców, gazety i inne publikacje.

Ponadto Uczelnia posiada dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica.

Studenci posiadają dostęp do elektronicznych zasobów baz czasopism z następujących linków:

- **Wiadomości lekarskie** – jest oficjalnym czasopismem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego wydawanym od 1928 roku. W miesięczniku publikowane są artykuły oryginalne, poglądowe i kazuistyczne. „Wiadomości Lekarskie” pełni ważną rolę czasopisma naukowego i platformy edukacyjnej dla młodych lekarzy.
- **Acta Balneologica Archives** - jest czasopismem naukowym Polskiego Towarzystwa Balneologii i Medycyny Fizykalnej, (balneologia, bioklimatologia, balneochemia, hydrogeologia) i medycyny fizykalnej (fizjoterapia, krioterapia, kinezyterapia, presoterapia, rehabilitacja). Czasopismo adresowane jest nie tylko do lekarzy i specjalistów rehabilitacji i fizjoterapii, ale także do naczelników oddziałów szpitalnych, dyrektorów szpitali, kierowników uzdrowisk i sanatoriów, kierowników szpitali

publicznych i prywatnych, przychodni i ośrodków SPA i wellness oraz specjalistów z innych dziedzin medycyny.

- **Emergency Medical Service Archives – ratownictwo medyczne.**
- **Developmental Period Medicine Archives** – w czasopiśmie publikowane są oryginalne prace badawcze i kliniczne ze szczególnym uwzględnieniem kontinuum między życiem płodowym przez okres okołoporodowy, poporodowy i poza nim.
- **PubMed** – to pełno tekstowe archiwum czasopism biomedycznych i nauk przyrodniczych w Narodowej Bibliotece Medycznej Narodowego Instytutu Zdrowia Stanów Zjednoczonych (NIH/NLM).
- **Głos fizjoterapeuty** – czasopismo online dla fizjoterapeutów, opisuje najważniejsze wydarzenia w świecie polskiej fizjoterapii.
- **Rehabilitacja w praktyce** – czasopismo online i w formie dla studentów solidna dawka wiedzy z zakresu fizjoterapii i rehabilitacji.
- **Praktyczna fizjoterapia** – dostęp na miejscu w bibliotece Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I;
- **Na Ratunek** – czasopismo online dla studentów.
- **Wychowanie fizyczne i zdrowotne** – dwumiesięcznik adresowany do nauczycieli wychowania fizycznego i trenerów sportowych.
- **RESsto** – to profesjonalna platforma czasopism elektronicznych UAM, skonfigurowana zgodnie z oprogramowaniem Open Journal Systems, dostosowana do aktualnych standardów naukowych publikacji elektronicznych.
- **APA Psycinfo** – pierwszorzędna baza danych abstrahujących i indeksujących obejmująca nauki behawioralne i społeczne od autorytetów w dziedzinie psychologii;
- **Psychology Database** – baza danych psychologii łączy pełne teksty z psychologicznych i psychosomatycznych czasopism naukowych z różnymi źródłami treści, w tym rozprawami i filmami szkoleniowymi, aby pomóc nowym studentom połączyć teorię z praktyką. Obejmuje szeroki zakres tematów, w tym psychologię kliniczną i społeczną, genetykę, psychologię biznesu i ekonomii, komunikację, kryminologię, uzależnienia, neurologię, opiekę społeczną i wiele innych;
- **Biblioteka Nauki** – udostępnia w sposób otwarty pełne teksty publikowanych w polskich czasopismach naukowych i pełne teksty wybranych książek naukowych wraz z ich metadanymi;
- **Kultura i Wychowanie** – międzynarodowe elektroniczne czasopismo naukowe. Obszar zainteresowań periodyku z założenia ma szeroką formułę, odwołującą się do zagadnień związanych z interdyscyplinarną relacją kultury i wychowania. Prezentowane wyniki badań naukowych, głównie z obszaru pedagogiki, ujmowane są w dwa bloki tematyczne: rozprawy filozoficzno-historyczne oraz rozprawy teoretyczno-empiryczne.

Szkoleniem bibliotecznym objęci są wszyscy studenci pierwszego roku. Dla studentów rozpoczynających przygotowania do pisania pracy dyplomowej organizowane są spotkania

warsztatowe z zakresu zbierania źródeł informacji do bibliografii, sposobu jej tworzenia. Monitorowaniem, oceną i doskonaleniem systemu biblioteczno-informacyjnego zajmuje się Rada Biblioteczna, w skład, której wchodzi pracownicy Biblioteki PAM oraz interesariusze wewnętrzni – studenci oraz nauczyciele akademicy. Radę powołuje się zarządzeniem Rektora, który określa jej kompetencje oraz zakres i formy działania.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W zakresie monitorowania oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej Wydział Nauk Medycznych PAM przeprowadza m.in. badania ankietowe w zakresie jakości kształcenia dotyczące zadowolenia studentów ze studiowania w Uczelni i jakości kształcenia. Podstawowym celem przeprowadzonego badania jest poznanie opinii studentów na temat przebiegu procesu kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych PAM. Studenci są pytani m.in. o efektywność działania administracji Uczelni, poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych, jakość i przepływ udostępnianych informacji czy infrastrukturę. Cele szczegółowe badania koncentrują się na takich aspektach jak poznanie subiektywnej opinii studentów dotyczącej funkcjonowania poszczególnych struktur Uczelni zarówno związanych z administracją, jak i zajęciami dydaktycznymi.

Ww. badanie zostało zaprojektowane w formie kwestionariusza ankiety, uzupełnianego podczas zajęć dydaktycznych przez studentów w formie tradycyjnej po to, aby uzyskać jak największą liczbę wyników. Na podstawie przeprowadzonych badań wyciągane są wnioski i formułowane rekomendacje, mające na celu polepszenie warunków studiowania na Wydziale Nauk Medycznych PAM.

W obiektach przy ul. Bułgarskiej 55 i ul. Świerzawskiej 18 co roku w okresie wakacyjnym sprawdzany jest stan bazy dydaktycznej. Uczelnia przeprowadza systematycznie remonty i usprawnienia w funkcjonowaniu bazy dydaktycznej poprzez naprawę mebli, zakup tablic interaktywnych, malowanie sal i korytarzy oraz modernizację sieci informatycznej.

Ponadto na podstawie Zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Medycznych PAM wprowadzono cykliczną procedurę oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej jako jednego z czynników warunkujących wysoką jakość kształcenia na Wydziale.

Podmiotem dokonującym oceny są studenci oraz pracownicy dydaktyczni Wydziału.

Przedmiotem oceny zasobów materialnych są:

- a. stan techniczny pomieszczeń dydaktycznych,
- b. stan i ilość sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć kierunkowych na Wydziale
- c. wyposażenie i stan środków audiowizualnych i innych pomocy dydaktycznych,
- d. wyposażenie w sprzęt komputerowy, jego stan techniczny,
- e. zasoby Biblioteki PAM i ich dostępność,
- f. czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku,

g. ocena środków wsparcia dla studentów.

Ocena dokonywana jest metodą ankiety anonimowej, nie rzadziej niż raz do roku. Dziekan Wydziału dokonuje zbiorczego zestawienia wyników ankiet i przekazuje je Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Po uzyskaniu opinii Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia Dziekan Wydziału podejmuje stosowne działania korygujące lub występuje z wnioskiem do Rektora PAM w celu zapewnienia optymalnego poziomu zasobów materialnych.

Szkoleniem bibliotecznym objęci są wszyscy studenci pierwszego roku. Dla studentów rozpoczynających przygotowania do pisania pracy dyplomowej organizowane są spotkania warsztatowe z zakresu zbierania źródeł informacji do bibliografii, sposobu jej tworzenia. Monitorowaniem, oceną i doskonaleniem systemu biblioteczno-informacyjnego zajmuje się Rada Biblioteczna, w skład której wchodzi pracownicy Biblioteki PAM oraz interesariusze wewnętrzni – studenci oraz nauczyciele akademicy. Radę powołuje się zarządzeniem Rektora, który określa jej kompetencje oraz zakres i formy działania.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. zakresu i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych,
2. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

PAM podejmuje współpracę z różnymi podmiotami (gospodarczymi, badawczo-rozwojowymi i z otoczenia społeczno-gospodarczego) funkcjonującymi w obszarach pokrywających się z kierunkiem *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie oraz z grupami specjalistycznych zajęć zawodowych realizowanymi w procesie kształcenia na tym kierunku.

Ważnym aspektem ww. współpracy jest wyposażanie studentów w narzędzia niezbędne do podniesienia ich atrakcyjności na rynku pracy, jak również umożliwienie podmiotom pozyskania dobrze przygotowanych kandydatów na pracowników. Nierzadko studenckie praktyki zawodowe są załączkiem kariery zawodowej studenta.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje swym zakresem nie tylko zapewnianie jakości kształcenia i rozwoju współpracy na rzecz aktywnej edukacji dla potrzeb *fizjoterapii* oraz problematyki dydaktycznej i naukowej, w tym wymianę doświadczeń z zakresu organizacji przedsięwzięć zdrowotnych, medycznych i sportowych. Dotyczy również obustronnej promocji i obejmowania patronatem honorowym przedsięwzięć naukowych, wykładów specjalnych, konferencji, sympozjów, warsztatów, szkoleń specjalistycznych i przedsięwzięć sportowych, organizacja i udział w imprezach medycznych, wystawach medycznych realizowanych na targach sprzętu medycznego, wystawach anatomicznych.

Zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym określa Zarządzenie Dziekana Wydziału Nauk Medycznych PAM. W trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia programy studiów i harmonogramy realizacji programów studiów oraz efekty uczenia się przekazywane są interesariuszom zewnętrznym pełniącym rolę opiniodawczo-doradczą i konsultacyjną.

Interesariusze zewnątrzni powoływani są spośród przedstawicieli podmiotów zainteresowanych jakością kształcenia studentów m.in. na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie.

Interesariusze zewnętrzni mogą wyrażać opinie i sugestie dotyczące programów studiów i harmonogramów realizacji programów studiów oraz efektów uczenia się oraz szeroko pojętej jakości kształcenia:

- podczas posiedzeń interesariuszy organizowanych przez Wydział Nauk Medycznych PAM,
- w bezpośrednich konsultacjach z Dziekanem Wydziału lub osobą przez niego upoważnianą,
- w drodze pisemnej.

Posiedzenia interesariuszy zewnętrznych odbywają się 1 raz w semestrze.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce:

- podczas zajęć ujętych w programie studiów oraz harmonogramie realizacji programu studiów;
- podczas wymiany wiedzy w trakcie organizowanych przez Wydział Nauk Medyczny konferencji, sympozjów, dni otwartych, Campów Fizjoterapeutycznych lub warsztatów i specjalistycznych szkoleń fizjoterapeutycznych;
- podczas spotkań poświęconych realizowaniu praktyk zawodowych;
- poprzez bezpośredni udział w realizacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych grup zajęć ujętych w programie studiów oraz harmonogramie realizacji programu studiów.

Procedura zatwierdzania i zmiany programów studiów na Wydziale Nauk Medycznych na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie przebiega kilkuetapowo:

Etap 1. Zainicjowanie zmiany programu studiów

Do podmiotów inicjujących zmiany w programach studiów należą:

- nauczyciele akademicki;
- studenci;
- interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni;
- Rada Wydziału.

Po zakończeniu każdego roku akademickiego nauczyciele akademicki są proszeni przez Dziekana Wydziału o uwagi co do obowiązującego programu studiów. Nauczyciele akademicki etatowi oraz zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych dzielą się swoimi spostrzeżeniami co do sekwencji zajęć w programie studiów, wymiaru zajęć wykładowych, ćwiczeniowych oraz w ramach kształcenia na odległość. Wszystkie uwagi zgłaszane przez nauczycieli akademickich mailowo lub ustnie są odnotowywane przez Prodziekanów.

Drugim podmiotem inicjującym są studenci, którzy za pośrednictwem starosty roku zgłaszają do Władz Wydziału swoje uwagi co do wymiaru zajęć, form zajęć oraz kształcenia

na odległość. Najczęściej takie uwagi są zgłaszane podczas dyżuru Dziekana i Prodzikanów i odnotowywane.

Również w ramach spotkań z Radą Pracodawców i poszczególnymi interesariuszami z otoczenia społeczno-gospodarczego przedstawiane są sugestie co do ewentualnych korekt w programie studiów na danym kierunku.

Wszystkie ww. uwagi są następnie przedstawiane informacyjnie na posiedzeniu Rady Wydziału i dyskutowane.

Etap 2. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia

Zgłoszone przez wskazane powyżej podmioty inicjujące uwagi do programów studiów są w etapie 2 dyskutowane na posiedzeniu Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Komisja opracowuje projekt zmian w programie studiów i przedstawia do wiadomości Dziekana. W posiedzeniu Komisji uczestniczą obowiązkowo studenci.

Etap 3 wprowadzenie punktu dotyczącego zmiany w programie studiów do porządku posiedzenia senatu

Dziekan Wydziału zgłasza do Rektora PAM wniosek o wprowadzenie do porządku posiedzenia Senatu punktu pt. zmiany w programie studiów dla danego kierunku. Do wniosku zostaje załączony projekt zmian w programie studiów tak, by mogli zapoznać się z dokumentem Senatorowie oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego.

Etap 4: Podjęcie uchwały Senatu o wprowadzeniu zmian w programie studiów

Na posiedzeniu Senatu dyskutowany jest punkt dotyczący zmian w programie studiów. Przed powzięciem uchwały Dziekan Wydziału prezentuje Senatorom oraz przedstawicielom Samorządu Studenckiego PAM proponowane zmiany i uzasadnia ich wprowadzenie. Następnie zarządzania jest dyskusja i po jej zakończeniu głosowanie nad uchwałą.

Etap 5: Zamieszczenie zmienionego programu studiów w BIP PAM

Zmiany w programie studiów publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej PAM.

Wpływ interesariuszy na program studiów oraz poszerzenie oferty dla studentów Wydziału Nauk Medycznych:

- na wniosek interesariuszy zajęcia z balneoklimatologii studenci mają możliwość realizować w całości na terenie uzdrowiska Uzdrowisko Solanki Inowrocław, korzystając z bogatej i najnowocześniejszej infrastruktury;
- na wniosek naszych interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w celu poszerzenia wiedzy i umiejętności praktycznych z anatomii wprowadzone zostają na zakończenie

zajęć z anatomii dodatkowe zajęcia dla chętnych studentów w prosektorium – w zakresie zajęć sekcyjnych. Uczelnia zawarła współpracę z POZNAŃ LAB Instytut Medycyny Praktycznej w Przeźmierowie. Ośrodek posiada salę sekcyjną o powierzchni ok. 100 m² oraz pomieszczenia techniczne: służyć/przebieralnię dla uczestników zajęć wraz z szafkami indywidualnym, toalety, magazyn tzw. „czysty” na materiały jednorazowe, pomieszczenie przygotowawcze, magazyn preparatów anatomicznych wyposażony w zamrażarki. Prosektorium wyposażone jest w 6 stołów sekcyjnych wykorzystywanych na potrzeby ćwiczeń oraz stół sekcyjny tzw. „demo”, na którym przeprowadzane są demonstracje dysekcji lub wybranych technik operacyjnych. Każde stanowisko posiada lampę operacyjną z kamerą, stolik narzędziowy, ssak oraz zestaw narzędzi chirurgicznych: skalpele, pęsety anatomiczne i chirurgiczne, haki, podważki, kochery, itp. Prosektorium zapewnia uczestnikom zajęć chirurgiczną odzież jednorazową (fartuchy, rękawiczki, maseczki, ochraniacze na obuwie, czepki), materiały zużywalne, a także personel techniczny odpowiedzialny za przygotowanie preparatów oraz stanowisk pracy, nadzór podczas ćwiczeń, mycie, dezynfekcję i dekontaminację narzędzi. Ponadto sala sekcyjna posiada monitory wykorzystywane do pokazu wypreparowanych struktur anatomicznych, bądź demonstrowania wybranych technik operacyjnych. Obraz z monitorów może być również transmitowany do Sali konferencyjnej, znajdującej się na piętrze, a także innego dowolnego miejsca. Prosektorium gwarantuje pracę w komfortowych warunkach, jest klimatyzowane i wykończone w wysokim standardzie. Podczas zajęć wykorzystywane są preparaty anatomiczne pochodzące od licencjonowanych dostawców z USA – posiadają certyfikaty FDA, są testowane pod kątem wirusologicznym i nie wykazują aktywności biologicznej. Wysoka jakość preparatów nieutrwalonych, świeżo mrożonych, zapewnia doskonałą jakość narządów i tkanek oraz nie powoduje ograniczeń podczas preparowania wybranych struktur anatomicznych oraz stosowania różnorodnych technik operacyjnych;

- dzięki współpracy z Olimpiadami Specjalnymi nasi studenci biorą czynny udział jako wolontariusze w zajęciach sportowych z zawodnikami z niepełnosprawnościami podczas pływania, zapasów, judo czy jazdy konnej. W miesiącu listopadzie 2022 r., jako wolontariusze brali czynny udział współorganizując Mistrzostwa Polski w pływaniu dla osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- na wniosek grupy interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych organizowany jest cyklicznie Fizjo Camp, gdzie studenci 5 roku na terenie naszego ośrodka w Kwiejcach mają okazję brać udział w kilkudniowych warsztatach i kursach fizjoterapeutycznych, które prowadzone są przez naszych interesariuszy zewnętrznych oraz wykładowców naszej uczelni;
- Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom z Zespołem Williamsa nasi studenci mają możliwość współorganizować Coroczne Ogólnopolskie Spotkania Rodzin Dzieci i Młodzieży z Zespołem Williamsa – realizacja zajęć z dziećmi, współorganizacja konferencji naukowej, prowadzenie badań naukowych na osobach cierpiących na zespół Williamsa, dzięki którym powstają prace naukowe współredagowane przez nauczycieli

- akademickich PAM oraz studentów – przewidywana praca magisterska dotycząca tematyki chorób rzadkich i Zespołu Williamsa do obrony w roku 2025r.;
- W ramach współpracy ze Studenckim Stowarzyszeniem Pomocy Niepełnosprawnym studenci mają możliwość, dowiedzieć się, jak ważne w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami jest empatyczne podejście i wyczuwanie, jak niebagatelne w kontaktach z osobami z niepełnosprawnościami jest znaczenie dobrego humoru i jaką oczywistością są podstawy kultury osobistej, czego unikać, na co można sobie pozwolić jeśli chodzi o kontakt z osobami z niepełnosprawnością, dowiadują się jak wygląda niepełnosprawność, której na pierwszy rzut oka nie widać.
  - W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Amazonki nasi studenci mogą brać czynny udział w działaniach wspierających profilaktykę nowotworów piersi, ponadto interesariusz ten chętnie zaprasza naszych studentów do kontaktów z pacjentami onkologicznymi w ramach działań fizjoterapeutycznych oraz wspierania innych działań Stowarzyszenia.
  - Na wniosek części interesariuszy szczegółowe treści programowe z języka angielskiego zostały znacznie poszerzone o język medyczny - specjalistyczny.
  - W ramach współpracy międzynarodowej z naszym partnerem z Belgii studenci mają możliwość udziału w licznych szkoleniach z zakresu fizjoterapii wodnej na specjalistycznym sprzęcie hydrolider aquabike, szkoleń online.
  - na wniosek WOPR Wielkopolska powołano na terenie Uczelni Drużynę Ratownictwa WOPR PAM, studenci, ratownicy reprezentują naszą uczelnię podczas mistrzostw ratowników WOPR realizowanych na terenie miasta Poznania, ponadto część z naszych studentów (w tym studenci fizjoterapii) przygotowuje się do czerwcowych Mistrzostw Polski w Ratownictwie Wodnym;
  - Na terenie Uczelni organizowane są kursy i szkolenia specjalistyczne w ramach współpracy z PCE możliwość udziału w kursach technika masażu leczniczego, kursów terapeuty zajęciowego, kursach technika farmacji – kursy te zakończone są egzaminem państwowym.
  - W ramach współpracy z Akademią Sportu i Rekreacji każdy student fizjoterapii ma możliwość ukończenia kursu instruktora pływania oraz kursów ratowniczych.
  - W ramach działalności naszego koła naukowego i współpracujących z nim interesariuszy prowadzone były i są między innymi liczne szkolenia i warsztaty - suche igłowanie, masaż kamieniami, elementy hipoterapii, szkolenia z zakresu rozpoznawania nowotworów piersi przy wykorzystaniu specjalistycznych fantomów, szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej i wykorzystania AED, zajęcia z zawodnikami ampiełki oraz z zawodnikami koszykówki na wózkach, USG w fizjoterapii.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Jedną z form współpracy Wydziału Nauk Medycznych PAM z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami przyjmuje postać podpisanych porozumień i realizacji ustaleń w nich zawartych. Wybrani przedstawiciele podmiotów gospodarczych powołani zostają do Rady Pracodawców, której głównym zadaniem jest ocena praktycznego kształcenia studentów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie.

Obszarem wspólnych działań z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest partycypowanie w procesie zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni. Pracodawcy w ww. Radzie Pracodawców jako kolegialnym organie doradczym Dziekana Wydziału Nauk Medycznych wyrażają opinie m.in. w sprawach zapotrzebowania rynku na kwalifikacje zawodowe i umiejętności przyszłych absolwentów, a także zakładanych do osiągnięcia efektów uczenia się. Poprzez opiniowanie, zgłaszanie wniosków i czynny udział w naradach mają realny współudział w kształtowaniu i dostosowywaniu do aktualnych potrzeb rynku, zarówno programów, jak i koncepcji kształcenia w ramach grup specjalistycznych zajęć zawodowych na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie.

Ścisła współpraca obejmuje również pozyskiwanie, gromadzenie i przekazywanie środowisku akademickiemu wiedzy praktycznej związanej z przyszłymi miejscami pracy absolwentów. Odbywa się to w procesie dydaktycznym, realizowanych w miejscach służących nabywaniu przez studentów umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Ma to niejednokrotnie miejsce w środowisku pracodawców, tzn. w podmiotach leczniczych, różnego rodzaju instytucjach, ale również w jednostkach uczelnianych innych niż jednostka macierzysta, związanych z kierunkiem *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie.

Kolejną formą współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami w zakresie realizacji procesu kształcenia jest przyjmowanie studentów Wydziału Nauk Medycznych na praktyczne zajęcia oraz studenckie praktyki zawodowe, których celem jest realizacja procesu kształcenia pod kątem praktycznego przygotowania studentów do przyszłego zawodu, zdobycia umiejętności i kompetencji społecznych będących jednocześnie elementem procesu kształcenia, na którego formę, koncepcję i realizowany program realny wpływ ma Rada Pracodawców.

Obecnie dzięki istniejącej współpracy możliwości zorganizowania miejsc praktyk przez Wydział Nauk Medycznych PAM przewyższają zapotrzebowanie ze strony studentów. Niemniej Wydział stara się zawierać nowe porozumienia, aby oferta ze strony Wydziału w tym zakresie była jeszcze bardziej atrakcyjna dla studentów, a przede wszystkim, aby merytorycznie odpowiadała kierunkowi studiów i realizowanymi na nim grupami specjalistycznych zajęć zawodowych.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami w zakresie realizowania praktyk zawodowych ma na celu umożliwienie studentom weryfikacji posiadanej wiedzy z jej zastosowaniem w konkretnych podmiotach.

Studenci PAM na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie stosownie do wybranej grupy specjalistycznych zajęć zawodowych realizują praktyki zawodowe m.in. w:

- szpitalach;

- klinikach;
- sanatoriach
- DPS;
- prywatnych podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Powyższe rodzaje współpracy pozwalają na udział interesariuszy zewnętrznych zarówno w programowaniu (opiniowanie, zgłaszanie wniosków, wskazywanie sugestii, propozycji, itp.) jak i realizacji procesu kształcenia (np. zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe), a w tym w realizacji prac etapowych (np. zaliczeniowych, śródssemesteralnych, itp.).

Najczęstszą formą praktykowanej współpracy od strony Uczelni jest umożliwianie udziału jej przedstawicieli w przedsięwzięciach popularyzujących edukację i szeroko pojętą fizjoterapię. Z drugiej zaś strony to udział przedstawicieli pracodawców w konsultacjach związanych ze zmianą harmonogramu realizacji programu studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie oraz szczegółowych treści programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się.

Dzięki współpracy Rada Pracodawców ma również możliwość sugerowania sposobu organizacji przez Uczelnię studiów podyplomowych, kursów dokształcających, szkoleń i kursów językowych dla pracowników instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, dla których zaproponowana oferta byłaby atrakcyjna. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcy będący partnerami Uczelni mają również możliwość uczestnictwa w wybranych projektach naukowo-badawczych interesujących strony.

Wypełnianie wzajemnych zobowiązań i utrzymywanie relacji dotyczy też wzajemnej promocji, zamieszczania logotypów oraz informacji o nawiązanej i rozwijającej się współpracy, jak również dystrybucji materiałów promocyjnych.

Zakres zawartych z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami porozumień dotyczy nie tylko zasobów kadrowych, w tym wiedzy praktycznej i doświadczenia, ale również zaplecza tychże podmiotów, w tym ich infrastruktury udostępnianej do celów dydaktycznych. Proces kształcenia koordynowany jest zarówno ze strony Uczelni, ale również w ramach współpracy przez wyznaczonych, przygotowanych zawodowo opiekunów dydaktycznych po stronie pracodawców. Wszystkie te działania służą zarówno wzmacnianiu pozycji absolwentów Uczelni na rynku pracy, jak i dbałości o rozwój oraz poszerzanie wiedzy studentów w obszarach związanych z kierunkiem *fizjoterapia* i grupami specjalistycznych zajęć zawodowych realizowanymi w ramach procesu kształcenia.

Zasady podejmowanej współpracy z podmiotami społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami dotyczą również realizacji projektów badawczo-rozwojowych i naukowo-badawczych. Obustronny wspólny udział w ich realizacji oparty jest na równoważnym zaangażowaniu i adekwatnych korzyściach dla obu stron. Udostępnianie ze strony Uczelni zasobów bibliotecznych, wiedzy naukowej wykładowców, umiejętności dydaktycznych oraz metodycznych w prowadzeniu procesów naukowo-badawczych, a ze strony podmiotów i instytucji zewnętrznych infrastruktury i zasobów wiedzy praktycznej, owocuje w postaci realizacji cennych pod względem naukowo-praktycznym projektów.

Współpraca instytucji społeczno-gospodarczych, w tym pracodawców z Uczelnią daje też możliwość uzyskania lub podwyższania kwalifikacji zawodowych swoich pracowników. Korzyścią płynącą niewątpliwie ze współpracy z Uczelnią jest dla środowiska otoczenia zewnętrznego, w tym gospodarczego, możliwość publikacji i rozpowszechnienia ofert praktyk przekazywanych przez instytucje za pomocą strony internetowej, kampanii e-mailingowej oraz tablice Biura Karier PAM.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),*
- 2. aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,*
- 3. stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,*
- 4. skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry,*
- 5. udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,*
- 6. sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia programu studiów i jego realizację.*

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów).

Wydział Nauk Medycznych czyni starania mające na celu stałe zwiększanie zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Za pośrednictwem władz Uczelni oraz koordynatora programu Erasmus Plus podejmowane są wysiłki nakierowane na wzmocnienie wsparcia mobilności międzynarodowej studentów oraz nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych Wydziału, a także tworzenie programów wymiany z uczelniami partnerskimi. W ostatnich latach sytuacja epidemiczna w wymiarze szerszym niż krajowa wyraźnie utrudniła bezpośrednią współpracę międzynarodową, co również miało wpływ na stopień umiędzynarodawiania procesu kształcenia.

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia wiąże się ściśle z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku *fizjoterapia* w zakresie działań zmierzających do:

- 1) zbudowania wysokiej jakości – atrakcyjnych dla cudzoziemców – programów studiów;
- 2) zawierania umów o współpracy z partnerami zagranicznymi;
- 3) zwiększenia liczby wspólnych projektów edukacyjnych i zawodowych realizowanych przez Uczelnię z zagranicznymi partnerami (m.in. wspólna organizacja międzynarodowych konferencji naukowych z partnerami z Europy Środkowo-Wschodniej);
- 4) zwiększenia grona cudzoziemców studiujących w Wydziale;
- 5) podnoszenia poziomu profesjonalizmu kadry akademickiej przez większe zaangażowanie w badania i projekty zawodowe oraz edukacyjne prowadzone z partnerami zagranicznymi;
- 6) stworzenia warunków mających przyciągnąć najlepszych studentów i naukowców zagranicznych;
- 7) zwiększenia mobilności międzynarodowej studentów i pracowników naukowych poprzez udział w programie Erasmus Plus.

Istotnym celem misji Uczelni i Wydziału Nauk Medycznych jest rozwijanie umiejętności praktycznej aplikacji wiedzy w odniesieniu do społecznych, edukacyjnych i ekonomicznych realiów życia zawodowego absolwentów oraz organizowanie studentom możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej, poprzez sprawne i efektywne funkcjonowanie Uczelni w różnych obszarach jej działalności, w tym także związanej z rozwojem współpracy międzynarodowej, wreszcie także elastyczność i dążenie do wykorzystania nowych możliwości kształcenia poprzez prowadzenie badań i projektów zawodowych i upowszechnianie osiągnięć naukowych.

Podkreślić należy udział przedstawicieli Uczelni w wielu konferencjach międzynarodowych między innymi:

Konferencje zagraniczne

1. 19-20.04.2017, Kijów, Ukraina, Kyiv National University of Culture and Arts, International Scientific and Practical Conference “Ukraine and the world: theoretical and

- practical aspects in the field of the international relations activity”, referat n.t. Miejsce religii i filozofii w budowaniu płaszczyzny porozumienia międzynarodowego, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski).
2. 15–17.06.2017 – Udział w Kongresie Verein Deutsche Sprache (Kusel, Niemcy), (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
  3. 04–06. 09.2017 – organizacja i czynny udział w Drugim Kongresie Międzynarodowej Unii Języka Niemieckiego (ISPRUD), Mielno-Unieście (Referat: Zur Menschen- und Naturauffassung der deutsche Frühromantik), (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
  4. 12.04.2018 – Wykład w Ambasadzie RP w Bogocie, Kolumbia – „Polskie drogi ku tożsamości i niepodległości – refleksje filozoficzne”, (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
  5. 18 – 19. 04. 2018, Kijów, Ukraina Kijów, Ukraina, Kyiv National University of Culture and Arts, International Scientific and Practical Conference “Ukraine and the world: theoretical and practical aspects in the field of the international relations activity”, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
  6. 21–23. 06. 2018 – Udział w Kongresie Verein Deutsche Sprache (Offenburg, Niemcy), (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
  7. 15 – 17 11. 2018, Bułgaria, Sofia, Uniwersytet św. Klemensa Ohridskiego, Wydział Studiów Słowiańskich, THIRD INTERNATIONAL PHILOLOGICAL FORUM FOR YOUNG SCHOLARS, FIELDS OF COOPERATION, referat nt. Prorocza wizja Europy w twórczości Jeana Raspaila, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
  8. 13–15. 12. 2018 – czynny udział w konferencji: Kant and New Concepts II: Thought, Language and Society, Amsterdam, Holandia (Referat: Mensch und Wort – Kant, Hegel und Schelling über modus existendi), (Prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski)
  9. 15.02.2019, Kamieniec Podolski, Ukraina (Narodowy Uniwersytet im. Iwana Ohienki) IV Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna Актуальні проблеми психології особистості на європейському просторі, referat nt. Роль школьного читання в формуванні личности молодих людей (Rola lektur szkolnych w kształtowaniu osobowości ludzi młodych), (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
  10. 02-05.07.2019, Kazań, Rosja (Stowarzyszenie Antropologów i Etnologów Rosji, Kazański Uniwersytet Federalny, Instytut Historii Akademii Nauk w Tatarstanie im. Sh. Marjani, Instytut Etnologii i Antropologii Rosyjskiej Akademii Nauk N. N. Miklukho-Maklay przy wsparciu Rządu Republiki Tatarstanu) XIII Kongres Antropologów i Etnologów Rosji. Etnokonfesjonalność między patriarchatem a współczesnością, referaty na temat: Изменения института семьи у старообрядцев в Эстонии и Польше на примере традиционной семейной модели (Zmiany w instytucji rodzinnej staroobrzędowców w Estonii i Polsce na przykładzie tradycyjnego modelu rodzinnego) От религии к идеологии - между откровением и институционализированной религией (Od religii do ideologii - między objawieniem a religią zinstytucjonalizowaną), (Ks. dr hab. Mirosław Michalski).

11. .10-12.10.2019 Sofia, Bułgaria, (Nowy Uniwersytet Bułgarski i Wojskowa Akademia Techniczna im. Ferdynanda I w Belgradzie, Rumunia) MCWE 2019: The First International Conference on Military Cultur and War Experience (Pierwsza Międzynarodowa Konferencja na temat kultury wojskowej i doświadczeń wojennych), referat nt. God and war: the question about the problem of the so-called religious war, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski).
12. .24-25. 10. 2019, Liptovský Ján, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika Katedra bezpečnosti a obrany, 10. Medzinárodná vedecká konferencia Národná a medzinárodná bezpečnosť 2019, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski).
13. .29-30.10.2019, Nowosybirsk, Rosja (Rząd Obwodu Nowosybirskiego; Syberyjski Instytut Zarządzania - oddział Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Administracji Publicznej pod patronatem prezydenta Federacji Rosyjskiej; Metropolia rosyjskiego Kościoła prawosławnego w Nowosybirsku; Nowosybirski regionalny oddział Światowego Rosyjskiego Soboru Ludowego; Nowosybirskie prawosławne seminarium teologiczne diecezji nowosybirskiej Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego) Międzynarodowa konferencja naukowo-praktyczna „Państwo, społeczeństwo i kościół: naród rosyjski i jedność narodowa”, referat nt. Институционализи́рованная рели́гия как национально-государственнообразующий элемент, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
14. 07-08.11.2019, Podhajsk, Republika Słowacka, Międzynarodowa konferencja naukowa „BEZPIECZEŃSTWO, EKSTREMIZM, TERRORYZM 2019 “ (Eastern European Development Agency), planowana publikacja w czasopiśmie EURÓPOSKA VEDA, ISSN 2585-7738, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
15. 11.2019, 26 Międzynarodowa Konferencja „Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie (dr n.med. Remigiusz Tritt).
16. 10.12.2019, Sofia, Bułgaria (UniBIT – Uniwersytet Bibliotekoznawstwa i Technologii Informacyjnych State University of Library and Information Technologies - Bułgaria, Bulgarian Forum for Inter-religious Dialogue and Partnership) VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Harmonia w różnorodności”, 6th „Harmony in Diversity” Conference, in occasion of 10th December – the International Human Rights Day referat nt. Christian ethics towards hate - others, but equal to God, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
17. 11-12.09.2020, Indie, Higher Education and Research Society, Mumbai, India International e-Conference on Environment, Literature and Culture, referat nt. The revelation of Ggod in nature as the foundation of the original religious experience and a source of inspiration for pro-ecological activities on the inter-religious level, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
18. 25-26.09.2020, Warszawa, Educational Conference on the world day of Parkinson’s disease. Konferencja edukacyjna PTCHPiZRi sekcji schorzeń pozapiramidowych PTN, (dr n. o k.f. Monika Stefaniak)

19. 28-29.09. 2020 New York, USA, *Unequal World* Online Conference: Human Development in the Context of Current Global Challenges, Unequal World Research Center in partnership with the Research Association for Interdisciplinary Studies (RAIS), ConScienS, IRLA and IPSEC., referat nt. Religion as experience of equality and unity (Religia jako doświadczenie jedności i równości), (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
20. 23-24.09.2021, Międzynarodowa konferencja naukowa on-line: „Brücken statt Mauer” („Mosty zamiast murów”) wraz z wykładem 24.09.2021 r. „Polen und Deutsche – Vergleich der Mentalitäten” (prof.dr hab. Bolesław Andrzejewski)
21. 15-17.10.2020, Bucharest, Romania (Military Technical Academy "Ferdinand I") MCWE 2020: The Second International Conference on Military Culture and War Experience, referat na temat: Were the Crusades religious wars? - an attempt at a retrospective analysis from the position of the theology of religion, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
22. 30 – 31.10.2020, Buffalo, World Center for Women's Studies, Uniwersytet of Buffalo, 6th annual World Conference of the World Center for Women's Studies, environment and gender equity in the post covid world, referat na temat: Educate to know and understand. How to see a woman in the Christian Church?, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
23. 10.12.2020, Sofia, Bułgaria ((UniBIT – Uniwersytet Bibliotekoznawstwa i Technologii Informacyjnych State University of Library and Information Technologies - Bułgaria, Bulgarian Forum for Inter-religious Dialogue and Partnership) VII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Harmonia w różnorodności”, 7th „Harmony in Diversity” Conference, in occasion of 10th December – the International Human Rights Day, referat nt. Keep Polishness – the creation of the Polish National Catholic Church in the United States of America, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
24. 24-25. 01. 2021, New York, USA, *Unequal World* Online Conference: The Right to Education – *Transforming the World Through Inclusive Quality Education*, Unequal World Research Center, IPSEC, and UN Liaison Office for IRLA and SDA, RAIS, and ConScienS., referat nt. About the need for philosophical education and aversion to it in school (on the example of Poland), (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
25. 10.04.2021, National scientific Conference „E-factory of science” z prezentacją on-line pt.: Quality of life and physical activity of people over 60 years age in the era of COVID-19”, (dr. n. o k.f. Monika Stefaniak).
26. 28.05.2021, Konferencja British Association of Sport & Exercise Medicine Conference (Basem Spring Conference with Accreditation for Continuing Medical Education) „Hip & Groin Vision Day” on-line 6 pkt. Certyfikat. (dr. n. o k.f. Monika Stefaniak).
27. 28.05.2021, Belgrad, Serbia (Center for Study of Religion and Religious Tolerance and Faculty of Political Sciences - University of Belgrade), Politology of religion: III Biannual Conference 2021, referat nt. Institutionalized religion – distorted religion as a tool of control and enslavement of man, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)

28. 2-3.07.2021, 1st International Virtual Congress on Coservative Treatment of Pelvic Floor Dysfunction. (dr. n. o k.f. Monika Stefaniak).
29. 21 – 22 10.2021, Liptovský Ján, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika Katedra bezpieczeństwa a obrony, 12. Medzinárodná vedecká konferencia Národná a medzinárodná bezpečnosť 2021, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
30. 10.12.2021, Sofia, Bułgaria ((UniBIT – Uniwersytet Bibliotekoznawstwa i Technologii Informacyjnych State University of Library and Information Technologies - Bułgaria, Bulgarian Forum for Inter-religious Dialogue and Partnership) VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Harmonia w różnorodności”, 8th „Harmony in Diversity” Conference, in occasion of 10th December – the International Human Rights Day, referat nt. Between the deposit of the revelation and politics - the circumstances of the creation of the Utrecht Union of Old Catholic Churches, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
31. Validation of the frax and the garvan nomogram for predicting of ten-year fracture occuring in men. 39th Annual Congress - ECTS 2012, Stockholm [Sweden] 19-23.05.2012, abstracts źródło: Bone 2012;Vol.50,Suppl.1,p.S152 (dr Tomasz Kostyk)
32. KONFERENCJA BRITISH ASSOCIATION OF SPORT & EXERCISE MEDICINE CONFERENCE (BASEM SPRING CONFERENCE WITH ACCREDITATION COUNCIL FOR CONTINUING MEDICAL EDUCATION) “HIP & GROIN VISION DAY” 28.05.2021 ONLINE 6 PKT CERTYFIKAT – (dr. n. o k.f. Monika Stefaniak).
33. 1st International Virtual Congress on Conservative Treatment of Pelvic Floor Dysfunction July 2nd- 3rd, 2021- (dr. n. o k.f. Monika Stefaniak).
34. NATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE „E-FACTORY OF SCIENCE”, Z PREZENTACJA ONLINE PT:” QUALITY OF LIFE AND PHYSICAL ACTIVITY OF PEOPLE OVER 60YEARS OF AGE IN THE ERA OF COVID -19.” 10.04.2021 BOOK OF ARTICLES: ISBN: 978-83-961157-0-6 s. 159.- (dr. n. o k.f. Monika Stefaniak).
35. Międzynarodowa Konferencja: „Physical education and sport in research”. Rydzyna, 11-12.2009 r. (dr Maćkowiak Zuzanna)
36. Międzynarodowa konferencja naukowo-szkoleniowa pt. „Wyzwania Współczesnej Geriatrii i Gerontologii 2014”. Choroby Neurodegeneracyjne Problemem XXI Wieku. Poznań, 04.10.2014 (dr Maćkowiak Zuzanna)

Udział w zagranicznych grantach, projektach naukowych:

1. 01.02–30.04 2019 – Kierownictwo polsko-niemieckiego projektu, realizowanego w Uniwersytecie Halle-Wittenberg, finansowanego przez stronę niemiecką. Temat: „Portraets der Nationen mit Inter-philosophie gezeichnet”, (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
- 2 Scientific Grant Agency of the Ministra of Education of the Slovak Republic (project VEGA 1/0175/14) – grant w ramach Naukowego Programu Ministerstwa Nauki Republiki Słowackiej. Pt. Identification of factors and intificators of changes in the security situations in the social environment for the needs of designing preventions strategies and their financing. Faculty of Security Engineering University of Zilina Słowacja. Kierownik projektu: prof. Ladislav Hofreiter, Csc, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski).

3. Scientific Project "Takedown", identification number 700688, call for Proposals H2020-FCT-2015 of the European Union Framework Program for Sustainable Research and Innovation - Horizon 2020 (2018), (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
4. Scientific Projekt KEGA 015PU-4/2016 Elektronický mediálny text a detské publikum. Vedúci projektu E. Dolinska, Slovakia, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski)
5. Scientific Projekt KEGA, c.032KU-4/2016, Podpora inkluzivnej edukacie na predprimarnom stupni skolskej sustavy s akcentom na socialne znevychodnene skupiny, (Ks. dr hab. Mirosław Michalski).

Istotnym elementem umiędzynarodowienia jest udział w działalności publikacyjnej pracowników Uczelni czego przykładem są:

Publikacje zagraniczne :

1. Mirosław A. Michalski, Dominika S. Wysoczyńska, Illegal immigration as the beginning of the end in the works of Jean Raspail. Nelegálna imigrácia ako zájiatok konca v práci Jean Raspail, w: BANSKOBYSSTRICKÉ ZÁMOCKÉ DNI PRÁVA IV. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie red. Michal Turošík, Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Banská Bystrica 2019, s. 19 -29, ISBN 978-80-557-1556-8 EAN 9788055715568
2. Ein Pole, der deutsche Philosophie schätzt, [w:] Wir sprechen gerne Deutsch, red. U. Weinreich, IFB Verlag Deutsche Sprache, Paderborn 2018, s. 32-46, (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
3. Мирослав А. Михальский, Институционализирующая религия как национально-государственнообразующий элемент, в: Государство, Общество и Церковь: российская нация и национальное единство. Материалы науч.-практ. конф. с международным участием, г. Новосибирск, 29-30 Октября 2019г.: в 2 ч. Ч.1/ под науч. ред. Л.В. Савинова.—Новосибирск : Изд-во СибАГС Сибирский институт управления – филиал РАНХиГС, г. Новосибирск, Российская академия народного хозяйства и государственной службы при Президенте Российской Федерации , 2019, с.107 -109. ISBN 978-5-8036-0963-6
4. Мирослав А. Михальски, Christian ethics towards hate – others, but equal to God, Християнска етика по отношение на омразата – различни, но равни пред Бога, в: Хармония в различията, сборник с доклади. Научна конференция „Хармония в различията” София, 10.12.2019. Editors Georgeta Nazarska and Svetla Shapkalova: Za bukвите – O pismeneh Academic Publishing House, София 2019, с. 105-111. ISSN 2367-7899
5. Mirosław A. Michalski, Is hate a sin? Retrospective consideration in the light of theistic and heteronomic ethics and Christian personalism, w: Hate, red. Paweł Czarnecki, Apsley Business School, London 2020, s.75 – 83. ISBN 978-1-9164804-1-4
6. Mirosław A. Michalski Religion as Experience of Equality and Unity, w: UNEQUAL WORLD Conference Human Development in the Context of Current Global Challenges. Book of

- abstrakts, red. Nelu Burcea, Marian Gh. Simion, Denise E. Burrill, New York 2020, s.72. ISBN: 978-1-945298-29-5.
7. Mirosław A. Michalski, Were the Crusades religious wars? - an attempt at a retrospective analysis from the position of the theology of religion in: Military cultur and war experience Book of Abstracts No.2/2020, edit. Adela-Livia Catana, Daniela Moldevenau, Military Technical Academy "Ferdinand I" Publishing House, Bucharest 2020, p. 46. ISSN 2734-6862 ISSN-L 2734 – 6862
  8. Mirosław A. Michalski, The revelation of God in nature as the foundation of the original religious experience and a source of inspiration for pro-ecological activities on the inter-religious level, in: Journal of Higher Education and Research Society, A Refereed International, Volume 8, Issue II 2020, p. 307 – 317. ISSN-2349-0209 (<https://herso.org/vol-8-issue-2-october-2020/>)
  9. Mirosław A. Michalski, Preserve Polishness – The establishment of the Polish National Catholic Church of the United States of America, in: Хармония в различията, сборник с доклади. Научна конференция „Хармония в различията” София, 10.12.2020. Editors Georgeta Nazarska and Svetla Shapkalova: Za bukвите – O pismeneh Academic Publishing House, София 2020, с. 123-134. ISSN 2367-7899.
  10. Mirosław A. Michalski, About the Need for Philosophical Education and Aversion to It in School (On the Example of Poland), UNEQUAL WORLD Conference The Right to Education Transforming the World Through Inclusive Quality Education. Book of abstrakts, red. Nelu Burcea, Lisa M. Beardsley-Hardy, Shazia Nasir, New York 2021, s.61. ISBN: 978-1-945298-34-9.
  11. Mirosław A. Michalski, Dominika Wysoczyńska, Est Unum Deum – about the need for new and permanent religious education, w: Educational challenges of religious freedom, red. Tomasz Huzarek, Jan Wólkowski, Wydawnictwo Bernardinum, Pelplin 2021, s. 47-63. ISBN: 978-83-8127-706-8.
  12. Mirosław A. Michalski, Between the deposit of the revelation and politics - the circumstances of the creation of the Utrecht Union of Old Catholic Churches, in: Хармония в различията, сборник с доклади. Научна конференция „Хармония в различията” София, 10.12.2021. Editors Georgeta Nazarska and Svetla Shapkalova: Za bukвите – O pismeneh Academic Publishing House, София 2021, с. 276 - 294. ISSN 2367-7899.
  13. Wochna K., Ogurkowska M., Leszczyński P., Stemplewski R., Huta-Osiecka A., Błaszczuk A., Mączyński J., Nowak A. (2022). Nordic walking with an integrated resistance shock absorber affects the femur strength and muscles torques in postmenopausal women. Scientific Reports. 12, 20089. IF 4.996, MEiN 140
  14. Wochna K., Nowak A., Huta-Osiecka A., Sobczak K., Kasprzak Z., Leszczyński P. (2019) Bone mineral density and bone turnover markers in postmenopausal women subjected to an aqua fitness training program. International Journal of Environmental Research and Public Health, vol. 16, 14, 2505. IF 2.849 MEiN 140

15. Domaszewska K., Koper M., Wochna K., Czerniak U., Marciniak K., Wilski M., Bukowska D. (2020) The Effects of Nordic Walking With Poles With an Integrated Resistance Shock Absorber on Cognitive Abilities and Cardiopulmonary Efficiency in Postmenopausal Women. *Frontiers in Aging Neuroscience* IF 5.750 MEiN 100 pkt
16. Micielska K., Kozłowska M., Kortas J.A, Rodziewicz-Flis E., Antosiewicz J., Wochna K., Lombardi G., Ziemann E. (2021) Nordic Walking rather than High Intensity Interval Training reduced myostatin concentration more effectively in elderly subjects and the range of this drop was modified by metabolites of vitamin D. *Nutrients* 13, 4393. IF 5.719 MEiN 140
17. Domaszewska K., Boraczyński M., Yi-Yuan Tang, Gronek J., Wochna K., Boraczyński T., Wieliński D., Gronek P. (2022) Protective Effects of Exercise Become Especially Important for the Aging Immune System in The Covid-19 Era. *Aging and Disease* IF 6.745 MEiN 140
18. Wochna K., Kasprzak Z., Nowak A. (2021) Seasonal Variation Of 25-Hydroxyvitamin D And Indices Of Carbohydrate And Lipid Metabolism In Postmenopausal Women. *PeerJ* IF 2.984 MEiN 100
19. Huta-Osiecka A., Wochna K., Stemplewski R., Marciniak K., Podgórski T., Kasprzak Z, Leszczyński P., Nowak A. (2022) Influence of Nordic Walking with Poles with an Integrated Resistance Shock Absorber on carbohydrate and lipid metabolic indices and white blood cell subpopulations in postmenopausal women. *PeerJ* IF 2.984 MEiN 100
20. Jerszyński D., Antosiak-Cyrak K., Habiera M., Wochna K., Rostkowska E. (2013) Changes in Selected Parameters of Swimming Technique in the Back Crawl and the Front Crawl in Young Novice Swimmers. *Journal of Human Kinetics* IF 0.698 MEiN 15
21. Pospieszna B., Wochna K., Jerszyński D., Gościnną K., Czapski J. (2016) Ergogenic effects of dietary nitrates in female swimmers. *Trends in Sport Sciences* 23 (1). MEiN 20
22. Huta-Osiecka A., Kasprzak Z., Wochna K., Nowak A. (2017) Serum 25-hydroxyvitamin D concentrations and selected diet components in postmenopausal women. *Acta Scientiarum Polonorum. Technologia Alimentaria* 16 (4) , 443-449 ; 2. MEiN 15
23. Sobczak K., Wochna K., Pietrusik K., Strzelczyk K., Domaszewska K. (2021) Assessment of respiratory function and aerobic capacity in postmenopausal women participating in water aerobics classes. *Trends in Sport Sciences* 28 (3). MEiN 20

25. FRAX calculator and Garvan nomogram in male osteoporotic population. Autorzy: Pluskiewicz W, Adamczyk P, Franek E, Sewerynek E, Leszczyński P, Wichrowska H, Napiórkowska L, Stuss M, Ptaszek A, Kostyk T, Golba KS, Garbacz W, Drozdowska B. Źródło: - *Aging Male* 2014; 17(3): 174-182 Wskaźnik Impact Factor ISI: 2.000 Punktacja Min. Nauki: 25.000 (dr Tomasz Kostyk)

Udział w komitetach międzynarodowych i zagranicznych konferencji

1. 19-20.04.2017, Kijów, Ukraina, Kyiv National University of Culture and Arts, International Scientific and Practical Conference "Ukraine and the world: theoretical and practical aspects in the field of the international relations activity"
2. 18 – 19. 0. 2018, Kijów , Ukraina Kijów, Ukraina, Kyiv National University of Culture and Arts, International Scientific and Practical Conference "Ukraine and the world: theoretical and practical aspects in the field of the international relations activity"
3. 25. 10. 2019, Liptovský Ján, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika Katedra bezpečnosti a obrany, 10. Medzinárodná vedecká konferencia Národná a medzinárodná bezpečnosť 2019 .
4. 07-08.11.2019, Podhajska, Republika Słowacka, MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „BEZPIECZEŃSTWO, EKSTREMIZM, TERRORYZM 2019 “ (Eastern European Development Agency).
5. 10.12.2019, Sofia, Bułgaria (UniBIT – Uniwersytet Bibliotekoznawstwa i Technologii Informacyjnych State University of Library and Information Technologies - Bułgaria, Bulgarian Forum for Inter-religious Dialogue and Partnership) VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Harmonia w różnorodności”, 6th „Harmony in Diversity” Conference, in occasion of 10th December – the International Human Rights Day.
6. 28-29.09. 2020 New York, USA, Unequal World Online Conference, Unequal World Research Center in partnership with the Research Association for Interdisciplinary Studies (RAIS), ConScienS, IRLA and IPSEC.
7. 24-25. 01. 2021, New York, USA, Unequal World Online Conference: The Right to Education – Transforming the World Through Inclusive Quality Education, Unequal World Research Center, IPSEC, and UN Liaison Office for IRLA and SDA, RAIS, and ConScienS
8. 21 – 22 10.2021, Liptovský Ján, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika Katedra bezpečnosti a obrany, 12. Medzinárodná vedecká konferencia Národná a medzinárodná bezpečnosť 2021.
9. 10.12.2021, Sofia, Bułgaria ((UniBIT – Uniwersytet Bibliotekoznawstwa i Technologii Informacyjnych State University of Library and Information Technologies - Bułgaria, Bulgarian Forum for Inter-religious Dialogue and Partnership) VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Harmonia w różnorodności”, 8th „Harmony in Diversity” Conference, in occasion of 10th December – the International Human Rights Day.

Członek międzynarodowych rad w tym reprezentujący PAM (ks. dr hab. Mirosław Michalski):

- "Harmony in Diversity" członek Rady Redakcyjnej - State University of Library and Information Technologies - Bułgaria (Od 2018)
- European Association for Security – członek Rady Naukowej.

Zagraniczne staże i wyjazdy

- 6-10.03. 2017 r, Słowacja, Akadémia Ozbrojených Síł gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši– Program Erasmus + 2014 – 2020.
- 16-20.04.2018, Słowacja, Universita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Pravnicka faculta - Program Erasmus + 2014 – 2020.
- 18–25.08.2018, Hiszpania, Madryt, wizyta studyjna i badania poświęcone antysemityzmowi w literaturze hiszpańskiej.
- 18–29.09.2018, Hiszpania, Malaga, Grenada, Swilla, Hiszpania wizyta studyjna i badania poświęcone antysemityzmowi w literaturze hiszpańskiej.
- 14–18.11.2018, Bułgaria, Sofia, wyjazd w celu podpisania Memorandum of Understanding z State University of Library Studies and Information Technologies – Sofia Bulgaria.

Recenzowanie prac zagranicznych:

- Blažej LIPPAY Tomáš SCHÓBER Pavel NEČAS CONTEMPORARY AIR POWER: SIGNIFICANT SECURITY STAKEHOLDER Scientific Monograph., Ostrowiec Świętokrzyski 2017,
- Dudek M., Dolinská E., Horňák L., Tvorivé metódy ako determinant aktivizácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Drukarnia POLIANNA, Krasnystaw, 2018. p.228. ISBN 978-83-951391-1-6.

Zagraniczne staże i wyjazdy dr Krystian Wochna

- Instituto Politecnico do Porto (Portugalia)
- Universidade de Lisboa (Portugalia),
- University of West Attica (Grecja)
- University of Malta (Malta)

Zagraniczne staże i wyjazdy dr Maćkowiak Zuzanna

- Erasmus+ Building better mental health and well-being. Chorwacja, 2024r.
- Erasmus+ We Are All Special: Inclusion and Support for Students with Special Needs In and Out of the Classroo. Teneryfa 2024r.
-

Uczelnia utrzymuje również żywe kontakty z Public Affair Section United States Embassy Warsaw, Poland, otrzymując wiele zaproszeń na konferencje i spotkania organizowane przez ambasadę Stanów Zjednoczonych między innymi:

- Ambasada Stanów Zjednoczonych w Warszawie, Europejska Fundacja Kosmiczna we współpracy z Polską Agencją Kosmiczną i Venture Café zapraszają serdecznie do udziału w Mars Colony Hackathon, w czasie którego 25 studentów wraz z mentorami będzie pracowało nad stworzeniem marsjańskiej kolonii.
- Warsztaty odbędą się 4–6 marca 2022 w Warszawie w Cambridge Innovation Center.

- Ambasada USA zaprasza na spotkanie ze Stevem Jurczykiem, NASA Associate Administrator, nt. załogowej misji na Księżyc w 2024 – Warszawa 12.09.2019
- Międzynarodową konferencję HER City - Housinf, Environment, Resilience oraz udział w warsztatach mających na celu wypracowanie innowacyjnych form współpracy pomiędzy uczelniami polskimi a amerykańskimi.

Studenci kierunku *fizjoterapia* mogli również skorzystać z wykładów dodatkowych w języku angielskim związanych problematyką sportu i szeroko pojętej fizjoterapii.

Jako przykład można wymienić:

- EU financing projects in the field of sport education (16.04.2020 r.),
- Women's rights problems in sport (29.10.2020 r.),
- Sport education support program for children with disabilities in the EU (30.04.2021),
- Entrepreneurship in sport (29.10.2021 r.).

Od zeszłego roku akademickiego nasza Uczelnia jest współorganizatorem Europejskiej Sesji Chirurgii Laryngologicznej Live (www.els.livesurgery.net). Sesje te rozpoczęły się 2015r., a od 2023r. współorganizowane są przez naszą Uczelnię. Polegają one na transmisji w Internecie kilkudziesięciu operacji laryngologicznych rocznie wykonywanych na 9-11 salach operacyjnych w różnych krajach Europy. Studio centralne z 4 moderatorami – wybitnymi specjalistami z różnych krajów znajduje się zawsze w Poznaniu w siedzibie PCSS. Audytorium stanowią studenci kierunków medycznych i lekarze medycyny z całego świata. Na podstawie zestawień informatycznych sesje te są oglądane łącznie w 130 krajach, na wszystkich kontynentach, a estymacja wskazuje na udział około 40 tys. lekarzy każdorazowo. Sesje te organizowane są jeden raz w roku, trwają 7 godzin i lekarze z całego świata mają możliwość uczestniczenia w najbardziej innowacyjnych operacjach w zakresie krtani i szyi. Trzeba pamiętać, że laryngologia europejska jest najlepsza na świecie i stąd niezwykle aspekt edukacyjny tych sesji. Współorganizatorem tego wydarzenia jest Europejskie Towarzystwo Laryngologiczne, Urząd Miasta Poznania, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe oraz Poznańska Akademia Medyczna. W ostatnich dwóch sesjach konferencji uczestniczyli nasi studenci, co było dla nich atrakcyjnym uzupełnieniem wiedzy teoretycznej, której nabywanie rozpoczęli. Ten ostatni przykład, czyli sesje chirurgii live są prowadzone tylko w języku angielskim, co stanowi dodatkową motywację dla naszych studentów ażeby podwyższać swoje kompetencje w opanowaniu tego języka.

Chcielibyśmy podkreślić, że współorganizacja unikalnej w skali europejskiej sesji chirurgii live, pokazuje naszym studentom znaczenie polskiej nauki. Przygotowanie takich wydarzeń zmienia kierunek myślenia o polskich specjalistach, jasno wskazując, że nie wpisujemy się jedynie w rolę „turystów naukowych”, wyjeżdżających na zagraniczne konferencje w celu podnoszenia kwalifikacji i wiedzy. Jesteśmy także światowymi liderami w krzewieniu wiedzy medycznej.

W tym roku w ramach rozszerzenia tej konferencji wprowadziliśmy dla studentów Wydziału Nauk Medycznych kierunku *fizjoterapia* moduł fizjoterapii laryngologicznej, który odbywał

się w formie konferencji on-line. Tematyka obejmowała następujące wystąpienia: Fizjoterapia w problematyce szumów usznych, Dysfagia w pracy fizjoterapeuty oraz Problematyka dysfunkcji stawów skroniowo-żuchwowych w pracy fizjoterapeuty.

Wykładowcy Wydziału Nauk Medycznych przygotowani są do prowadzenia wybranych zajęć w języku angielskim, niemieckim i rosyjskim. Ponadto Wydział zachęca studentów i pracowników do udziału w wymianie międzynarodowej Erasmus Plus, w konferencjach międzynarodowych oraz publikowania artykułów w językach obcych w wydawanych przez Wydawnictwo PAM publikacjach.

Stopień przygotowania studentów kierunku *fizjoterapia* do uczenia się w językach obcych podlega indywidualnej weryfikacji przed rozpoczęciem zajęć z lektoratów językowych (do wyboru język angielski lub język niemiecki), co pozwala na zdiagnozowanie kompetencji językowych każdego ze studentów. Efektem weryfikacji jest podział studentów na grupy różniące się wyjściowym stopniem zaawansowania znajomości języka obcego (A2 lub B1). Weryfikacja osiągnięcia przez studenta wymaganych kompetencji językowych dokonywana się poprzez:

- egzaminy i kolokwia ustne i pisemne,
- aktywność podczas zajęć,
- testy sprawdzające,
- zadania indywidualne i grupowe,
- dyskusje i rozmowy w języku obcym,
- sprawdzanie znajomości tekstu obcego ze słuchu,
- zadania do przygotowania w czasie bez bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta.

Szczegółowe sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego zawarte są w szczegółowych treściach programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się (sylabusie) dla lektoratu języka obcego.

PAM w ramach programu wymiany międzynarodowej stara się zapewnić jak najszerszą ofertę wyjazdów zagranicznych, stąd duża dbałość o stałe poszerzanie zakresu współpracy międzynarodowej z jednostkami zagranicznymi.

Od 2016 r. Uczelnia posiada akredytowaną kartę ECHE dla szkolnictwa wyższego i co roku startuje w konkursie o dofinansowanie ze środków programu Erasmus+ mobilności studenckich, dydaktycznych oraz administracyjnych.

W każdym roku około 10 studentów wyjeżdża na praktyki do krajów objętych programem ERASMUS +.

Do uczelni w ramach programu ERASMUS+ przyjeżdżają studenci z Hiszpanii z University of Oviedo na jeden semestr lub cały rok studiów.

W ramach porozumień o współpracy studenci m.in. kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie mogli realizować przyznane mobilności:

– **Czechy:**

1) Tomas Bata University in Zlin, Wydział Technologii (2017-2021):

- umowa w ramach programu Erasmus+.
  - 10 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student na cały rok akademicki),
- 2) AKCENT College (2017-2021):
- umowa w ramach programu Erasmus+,
  - 10 miesięcy (2 studentów wyjeżdża na 1 semestr każdy lub 1 student wyjeżdża na cały rok akademicki),
- **Hiszpania:**
- 1) University of Oviedo (2017-2021):
- umowa w ramach programu Erasmus+,
  - 10 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student na cały rok akademicki),
- 2) University of A Coruña (2017-2021):
- umowa w ramach programu Erasmus+,
  - 10 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student wyjeżdża na cały rok akademicki),
- **Słowacja:**
- 1) Matej Bel University (2017-2020):
- umowa w ramach programu Erasmus+,
  - 20 miesięcy (4 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 2 studentów na cały rok akademicki),
  - 12 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student na cały rok akademicki),
  - 15 miesięcy (3 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy).

Uczelnia wysłała propozycje kontynuowania umów międzyinstytucjonalnych z wyżej wymienionymi podmiotami w ramach programu ERASMUS +, których okres obowiązywania się zakończył.

Ponadto Uczelnia zawarła w 2018 r. porozumienie o współpracy z:

- STATE UNIVERSITY OF LIBRARY STUDIES AND INFORMATION TECHNOLOGIES, SOFIA, BULGARIA,

oraz w 2021 r. porozumienie o współpracy z:

- Donetsk National University of Economics and Trade Named After Mykhailo Tugan-Baranovsky.

Każdorazowo, przy podpisywaniu porozumień z uczelniami w ramach programu Erasmus Plus, pod uwagę brane są efekty uczenia się oraz kompatybilność programów nauczania, a podstawą do ich porównywania, jak również dokonywania zaliczeń kolejnych etapów studiowania studentom uczestniczącym w wymianie międzynarodowej jest system ECTS.

W Deklaracji Polityki ERASMUS+, PAM w ramach strategii umiędzynarodowienia programu kształcenia i jego realizacji wskazała na następujące cele strategiczne:

- zwiększenie mobilności pracowników i studentów poprzez organizację wyjazdów szkoleniowych i dydaktycznych, staży oraz praktyk,
- zwiększenie ilości kierunków prowadzonych w języku angielskim,
- podejmowanie działań mających na celu nawiązanie współpracy z kolejnymi uczelniami w krajach UE,
- zwiększenie mobilności studentów niepełnosprawnych,
- uczestnictwo w europejskich programach edukacyjnych,
- rozszerzenie możliwości odbywania praktyk w kolejnych państwach UE,
- pozyskiwanie zagranicznych ekspertów dydaktycznych,
- przestrzeganie polityki antidyskryminacyjnej oraz jej rozwój,
- rozszerzenie możliwości odbywania staży naukowych za granicą,
- promocja programu Erasmus+ poprzez organizowanie konferencji, seminariów, a także kursów przygotowawczych dla studentów i pracowników.

Wizyta monitorująca odbyła się 25 kwietnia 2018 r. Dotyczyła działań związanych z mobilnością edukacyjną w sektorze szkolnictwa wyższego programu Erasmus+.

Celem wizyty monitorującej było omówienie realizacji mobilności. Niniejsza wizyta miała charakter doradczy. Tematem rozmów były m. in. przyjęte w PAM rozwiązania organizacyjne związane z obsługą uczestników mobilności, dostępności informacji o programie, przejrzystości przyjętych zasad i procedur oraz respektowaniem przez Uczelnię postanowień wynikających z Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego. Wizytę i jej efekty Narodowa Agencja oceniła pozytywnie.

Na początku każdego roku akademickiego Wydział Nauk Medycznych PAM prowadzi akcję informacyjno-promocyjną programu Erasmus+ zachęcając studentów i nauczycieli akademickich do mobilności naukowej.

W celu poszerzenia oferty współpracy międzynarodowej dla kierunku *fizjoterapia* Uczelnia podpisała porozumienie międzynarodowe o współpracy z Akademią Wychowania Fizycznego i Sportu Masowego w Astanie- **Kazachstan**.

W ramach tej współpracy odbyły się międzyuczelniane wykłady dr Joanna Łupicka wygłosiła wykład pod tytułem Bones and joints of human body, prof. Aibol Kubayev vice Rector for science and international Academy of Physical Education and Mass Sports Astana Kazachstan wykład pod tytułem Pre Event Preparations.

Kolejną podpisaną w tym roku umową o współpracę międzynarodową Wydziału Nauk Medycznych PAM dla kierunku *fizjoterapia* jest podpisanie porozumienia o współpracy z Kliniką Fizjoterapii i Chiropraktyki w Belgii. W ramach tej współpracy liczymy na wzajemną wymianę doświadczeń i udział w licznych wspólnych działaniach z zakresu szeroko pojętej fizjoterapii, edukacji i ratownictwa wodnego.

Dzięki tej współpracy nasi studenci mieli możliwość w listopadzie uczestniczyć w Międzynarodowym szkoleniu Hydrorider realizowanym w Dolinie Charlotty.

Monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poziomie Wydziału należy do kompetencji Dziekana Wydziału, który ściśle współpracuje z pełnomocnikiem Rektora ds. Programu Erasmus+. Okresowa (coroczna) ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywana jest na wspólnych posiedzeniach Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia. W rocznym sprawozdaniu Dziekana z działalności Wydziału prezentowanym na posiedzeniu wspólnym przedstawione zostają wnioski z monitoringu, co stanowi podstawę do przyjęcia rozwiązań mających na celu podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia oraz podsumowanie rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,
2. zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,
3. form wsparcia:
  - a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,
  - b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,
  - c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,
4. systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,
5. sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,
6. sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności,
7. zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,
8. działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,
9. współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,
10. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Organizację i dostosowanie systemu wsparcia w uczeniu się różnych grup studentów (w tym dla studentów z niepełnosprawnością) określają m.in. zapisy Regulaminu studiów PAM, który zawiera szczegółowe regulacje w zakresie indywidualnej organizacji studiów. Celem wprowadzenia ww. procedury było kompleksowe uregulowanie warunków wyrównywania szans studentów w dostępie do studiów. System wsparcia obejmuje następujące grupy studentów: studentów z niepełnosprawnościami, studentki spodziewające się dziecka, studentów wychowujących małe dziecko, studentów, którzy z uwagi na charakter wykonywanej pracy mają utrudnione warunki uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów.

Wsparcie w uczeniu się obejmuje w szczególności:

- możliwość uczestniczenia w zajęciach asystenta studenta z niepełnosprawnością;
- otrzymywanie od nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej;
- udostępnianie studentowi materiałów dydaktycznych przed rozpoczęciem zajęć;

- umożliwienie nagrywania dźwięku i obrazu podczas zajęć;
- zmianę formy prac etapowych oraz zaliczeń i egzaminów końcowych;
- wydłużenie czasu trwania zaliczeń i egzaminów;
- dostosowanie arkuszy egzaminacyjnych do specjalnych potrzeb studenta.

Uczelnia uczestniczy w programie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skutkujące likwidacją barier w dostępie do studiów. W ramach programu:

- Wyznaczono pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami;
- Zorganizowano cykl szkoleń dla kadry dotyczących rozpoznania i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;
- Wykładowcy i pracownicy Uczelni wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński na temat usuwania barier architektonicznych oraz współpracy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami z wykładowcami i studentami
- Wyposażono stanowiska komputerowe do pracy dla osób różnymi typami niepełnosprawności;
- Wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością ruchową na u. Bułgarskiej oraz w Domu Sportowca w Kwiejcach;

Wsparcie procesu uczenia się realizowane jest przez wszystkich nauczycieli akademickich i pracowników Wydziału Nauk Medycznych przy udziale Pełnomocnika Rektora ds. Osób niepełnosprawnościami.

Zgodnie ze Sprawozdaniem Pełnomocnika Rektora ds. Osób z niepełnosprawnościami za semestr zimowy roku akademickiego 2023/2024 dla kierunku fizjoterapia:

- 1) nie ma studentów z niepełnosprawnościami;
- 2) uczelnia podejmuje działania zmierzające do zapewnienia dostępu do zajęć dydaktycznych studentom z niepełnosprawnościami przewlekle chorym, którzy nie są w stanie standardowo realizować programu studiów poprzez: przedłużenie sesji, przełożenie terminu egzaminu, konsultacje indywidualne;
- 3) organizowanie egzaminów w formie alternatywnej, tj. dostosowanie egzaminu do specyficznych potrzeb osoby niepełnosprawnej – informowanie wykładowców za zgodą studenta;
- 4) studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z Biura Pełnomocnika z dostępem do internetu oraz do autolektora (do czytania osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu);
- 5) dodatkowa działalność Pełnomocnika obejmuje: pomoc prawną, pomoc w tworzeniu pism procesowych, kierowanie do różnych instytucji wspomagających np. Komitet Ochrony Praw Dziecka, Zespoły Interdyscyplinarne, Fundacja Dziecko Centrum.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

W zakresie wsparcia dydaktycznego PAM stwarza studentom możliwość uzupełnienia lub poszerzenia wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zdobytych podczas studiów poprzez organizację dodatkowych szkoleń, kursów, warsztatów, campów, seminariów naukowych, wykładów otwartych, konferencji naukowych.

Ponadto zapewnia wsparcie poprzez organizację regularnych konsultacji i dyżurów dydaktycznych z nauczycielami akademickimi.

Poprzez Biuro Karier PAM wspiera studentów w procesie poszukiwania i realizacji studenckich praktyk zawodowych.

Umożliwia studentom udział w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus Plus.

Umożliwia studentom skorzystanie z indywidualnej organizacji studiów.

Zapewnia studentom odpowiednie warunki kształcenia poprzez dbałość o infrastrukturę dydaktyczną. Dbą o systematyczne poszerzanie zasobów Biblioteki PAM.

Umożliwia studentom korzystanie z Czytelni wyposażonej w stanowiska komputerowe z dostępem do internetu.

8.3. Formy wsparcia: krajowej i międzynarodowej mobilności studentów, we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji, aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

W szeroko rozumiane wsparcie rozwoju społecznego studentów oraz kształtowanie kompetencji organizacyjnych wpisuje się wolontariat i współpraca z organizacjami pozarządowymi, jak również partnerami Wydziału Nauk Medycznych w organizacji wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych.

Co roku studenci Wydziału Nauk Medycznych PAM uczestniczą w spotkaniach informacyjnych poświęconych organizacji systemu szkolnictwa wyższego w Polsce, systemowi transferu punktów ECTS oraz programowi Erasmus Plus. Spotkania prowadzone przez nauczycieli akademickich PAM oraz pracowników Wydziału Nauk Medycznych mają na celu:

- przybliżenia studentom specyfiki Procesu Bolońskiego, który wpłynął na kształt system szkolnictwa wyższego w Polsce;
- wyjaśnienie zasad i warunków uczestnictwa w programie Erasmus Plus.

W szczególności Wydział Nauk Medycznych PAM stale udziela wsparcia i motywuje studentów do udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus. W tym celu są prowadzone kampanie informacyjne. Student ma możliwość spotkania się uczelnianym Koordynatorem Programu Erasmus Plus.

Formy wsparcia dla studenta ze strony uczelnianego Koordynatora ds. Programu Erasmus Plus są następujące:

- pomoc w przygotowaniu kompletu dokumentów,
- skontaktowanie studenta z uczelnią zagraniczną i uzgodnieniu programu studiów,
- monitorowanie przebiegu mobilności,
- wnioskowanie o uznanie i zaliczenie programu studiów zrealizowanego na uczelni zagranicznej.

Uczelniany Koordynator ds. Programu Erasmus Plus stale monitoruje zainteresowanie studentów miejscami, w tym uczelniami zagranicznymi, z którymi PAM mogłaby nawiązać współpracę.

Z kolei studenci rozpoczynający karierę zawodową podczas studiów korzystają ze wsparcia Biura Karier PAM w poszukiwaniu odpowiednich ofert pracy. Są kierowani do pracodawców zgłaszających zapotrzebowanie na pracowników o określonych kwalifikacjach, stażystów i praktykantów. Wydział Nauk Medycznych przygotowuje na wniosek studentów i absolwentów pisemne rekomendacje, które stanowią argument przemawiający za ich zatrudnieniem. Dodatkowo Biuro Karier PAM oferuje kursy i szkolenia podwyższające kwalifikacje studentów na rynku pracy.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

PAM podejmuje działania mające na celu motywowanie studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania oraz rozwoju zawodowego m.in. poprzez:

- a. stypendium rektora dla najlepszych studentów – zasady przyznawania stypendium określa *Regulamin świadczeń dla studentów PAM*;
- b. stypendium ministra dla najlepszych studentów – prawo do ubiegania się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia przysługuje studentowi posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami lub wybitne osiągnięcia w sporcie;
- c. wyróżnienia studentów, którzy uzyskali najwyższe w roku akademickim wyniki w nauce odbywają się podczas uroczystości inauguracji roku akademickiego oraz absolutorium.

W celu motywacji studentów stosuje się także dyplomy potwierdzające ich wybitne osiągnięcia. Ponadto studenci włączani są do organów Uczelni / Wydziału Nauk Medycznych PAM. Są angażowani do udziału w organizacji konferencji i seminariów naukowych, do reprezentowania Uczelni w różnych zawodach sportowych, do publikowania artykułów na łamach Wydawnictwa PAM pod opieką naukową pracowników nauki.

Ponadto studenci kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie mają możliwość udziału w pracach studenckich kół naukowych. Informacje te są na bieżąco umieszczane na stronie internetowej Wydziału Nauk Medycznych PAM oraz przekazywane studentom przez Dziekana lub Prodziekanów Wydziału.

Wydział Nauk Medycznych oferuje swoim studentom trzy koła naukowe:

- Koło Naukowe Physis;
- Koło Naukowe Laryngoskop;
- Koło Naukowe Mortuni Vivos Docent.

– **Koło Naukowe Physis**

Celem działalności Koła Naukowego Physis jest opracowywanie planów i prowadzenie badań naukowych z zakresu szeroko pojętej kultury fizycznej, fizjoterapii pomoc w przygotowywaniu publikacji na konferencje Kół Naukowych.

W ramach działalności koła realizowane są liczne działalności motywujące studentów do poszerzania swojej wiedzy oraz działalności naukowej.

Raz w roku we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz wykładowcami naszej uczelni organizowane są warsztaty Fizjo Week w Karpaczu oraz Fizjo Camp w Kwiejcach (bardziej zaawansowane skierowane do studentów 5 roku).

Raz w miesiącu w ramach spotkań koła realizowane są specjalistyczne warsztaty lub szkolenia – w tym roku odbyło się już suche igłowanie, masaż gorącymi kamieniami, szkolenie z tapingu oraz warsztat pod tytułem „Praca magisterska to wcale nie takie straszne”. Ponadto studenci uczestniczą w ramach działalności koła jako wolontariusze w treningach sportowych zawodników amp futbolu, olimpiad specjalnych oraz koszykówki na wózkach.

Organizują dla współpracujących z Wydziałem Nauk Medycznych organizacji, stowarzyszeń i fundacji liczne spotkania, imprezy sportowe i imprezy okolicznościowe.

W zeszłym roku zorganizowane zostały w ramach działalności koła między innymi takie przedsięwzięcia:

- seminarium koła z mgr A. Listewnik- Problematyka fizjoterapii u dzieci z chorobami rzadkimi;
- uczestnictwo w Ogólnopolskim Zjeździe Naukowo - Edukacyjnym Stowarzyszenia Zespołu Williamsa w Wągrowcu. Studenci poprowadzili na zjeździe zajęcia ruchowe z elementami terapii sensorycznej, zabawy doskonalące motorykę małą, zabawy integracyjne oraz muzykoterapię.
- udział w Ogólnopolskiej Konferencji „Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej”
- organizacja i udział w zawodach boccii wraz z członkami Stowarzyszenia SSPN w Poznaniu
- zaangażowanie Koła Naukowego w akcję Fundacji DKMS - Helpers' Generation.

- Współpraca Koła Naukowego Physis w akcję Poznańskiego Towarzystwa Amazonek „Badamy nie tylko Mamy”
- Współorganizacja Fizjo Campu i Fizjo Weeku
- Współorganizacja imprez dla dzieci z niepełnosprawnościami w Fundacji Stworzenia Pana Smolenia.

W tym roku akademickim zorganizowane i zaplanowane są w ramach działalności koła między innymi takie przedsięwzięcia:

- pokaz suchego igłowania, praca na modelach zwierzęcych;
- spotkanie przedstawicieli Koła z mgr Agatą Wojciechowską - Przedstawicielką Stowarzyszenia SSPN w Poznaniu – wykład dotyczący savoir vivre w relacjach z osobami z niepełnosprawnościami;
- gry i zabawy terenowe w Lasku Marcelesińskim z osobami z niepełnosprawnościami – z członkami Stowarzyszenia SSPN w Poznaniu;
- Wykład z warsztatami „Praca magisterska – to nie takie straszne” – dla chętnych poszerzyć wiedzę o metodach i realizacji badań naukowych
- Udział w Międzyuczelnianym Sympozjum Naukowym „Zdrowie i integracja: nowotwory, niepełnosprawność i wolontariat we współczesnych wyzwaniach medycyny i społeczeństwa”.
- Szkolenie pod tytułem Terapia tkanek głębokich.
- Zajęcia z hipoterapii w Fundacji Stworzenia Pana Smolenia
- Wyjazd na Ogólnopolski Zjazd Naukowo - Edukacyjny Stowarzyszenia Zespołu Williamsa. Poprowadzą zajęcia ruchowe z elementami terapii sensorycznej, zabawy doskonalące motorykę małą, zabawy integracyjne oraz muzykoterapię dla grupy dzieci i młodzieży.
- organizacja i udział w zawodach Boccii wraz z członkami Stowarzyszenia SSPN w Poznaniu
- „Dzień Matki” - organizacja masażu dla kobiet realizowanych przez studentów Koła
- Współorganizacja Fizjo Campu i Fizjo Weeku

W ramach działalności koła w czasopiśmie uczelnianym PULS UCZELNI studenci wraz z wykładowcami współredagują artykuły naukowe i ciekawostki fizjoterapeutyczne w specjalnie dedykowanej tej tematyce rubryce czasopisma.

– **Koło Anatomiczne Mortui Vivios Docent**

Celami działalności Koła Naukowego jest poszerzenie wiedzy studentów z zakresu anatomii klinicznej oraz anatomii porównawczej, stała współpraca z innymi kołami naukowymi oraz organizacjami społecznymi. Zapoznanie studentów z podstawowymi

technikami preparacyjnymi. Wprowadzanie nowych, zaawansowanych technik preparacyjnych, tj. mikropreparacja oraz doskonalenie dotychczasowego warsztatu preparacyjnego. Umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz nabywanie umiejętności wykorzystania informacji wyuczonych do analizy klinicznej na wybranych przypadkach. Metodyka i sposób przygotowywania różnych typów preparatów anatomicznych tj. nastrzykiwanie, preparaty korozyjne, plastynowanie itp.

– Koło Naukowe Laryngoskop

Celem działalności Koła jest potrzeba pogłębiania wiedzy i świadomość jak duże znaczenie ma praktyka, jeśli chce się ratować ludzkie zdrowie i życie. Dopiero połączenie rzetelnej wiedzy i umiejętności praktycznych, w szczególności w zakresie medycznych czynności ratunkowych pozwala działać profesjonalnie.

W ramach działalności kół studenckich organizowane są wyjścia na wystawy sprzętu fizjoterapeutycznego oraz inne związane z tematyką medyczną - między innymi Body World – największa wystawa anatomiczna w Europie, udział w warsztatach, festynach i konferencjach. Studenci mają okazję współpracować jako wolontariusze z osobami z niepełnosprawnościami podczas zawodów – międzynarodowych oraz treningów sportowców Olimpiad Specjalnych, Amp futbolu, koszykówki na wózkach i innych działalności Stowarzyszeń i Fundacji, które są naszymi interesariuszami.

Raz w roku organizowany jest „Fizjo Camp” – obóz z warsztatami fizjoterapeutycznymi, który realizowany jest w Domu Sportowca w Kwiejcach oraz warsztaty „Fizjo Week”- weekendowy wyjazd w Karkonosze.

Studenci Wydziału Nauk Medycznych PAM mogą zgłaszać teksty i komunikaty do *Pulsu Uczelni*, tj. pisma studenckiego zawierającego informacje na temat najważniejszych inicjatyw i wydarzeń w Uczelni, a w specjalnie dla nich dedykowanej rubryce – ciekawostki fizjoterapeutyczne koła naukowego Physis w każdym wydaniu zamieszczają ciekawe artykuły naukowe o tematyce fizjoterapeutycznej redagowane wspólnie z nauczycielami akademickimi.

Bardzo prężnie działa Sportowy Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego. Członkowie Klubu mogą uczestniczyć w zajęciach sekcji: pływackiej, strzelectwa sportowego, brazylijskiego ju-jitsu, capoeiry, judo, samoobrony, karate, piłki nożnej, piłki siatkowej kobiet, piłki siatkowej mężczyzn, piłki koszykowej kobiet, piłki koszykowej mężczyzn, kulturystki i ćwiczeń siłowych.

Głównym celem działalności Klubu jest propagowanie zdrowego stylu życia wśród studentów, zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozwijanie zainteresowań sportowych. Najlepsi zawodnicy poszczególnych sekcji biorą udział w imprezach międzynarodowych, mistrzostwach kraju, mistrzostwach województw oraz zawodach międzyuczelnianych.

W roku akademickim 2022/2023 powołana została Uczelniana Drużyna Ratowników WOPR PAM w ramach jej działalności studenci trenują swoje umiejętności ratownicze oraz startują w zawodach dla ratowników WOPR, reprezentując Uczelnię i WOPR Wielkopolska.

PAM podejmuje działania mające na celu motywowanie studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania oraz rozwoju zawodowego m.in. poprzez:

- a) stypendium rektora dla najlepszych studentów – zasady przyznawania stypendium określa Regulamin świadczeń dla studentów PAM;
- b) stypendium ministra dla najlepszych studentów – prawo do ubiegania się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia przysługuje studentowi posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami lub wybitne osiągnięcia w sporcie;
- c) wyróżnienia studentów, którzy uzyskali najwyższe w roku akademickim wyniki w nauce odbywają się podczas uroczystości inauguracji roku akademickiego oraz absolutorium.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Studenci Wydziału Nauk Medycznych korzystają z pomocy materialnej, której szczegółowe zasady przyznawania określone są w *Regulaminie świadczeń dla studentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I*, tworzono go z dotacji Ministra Edukacji i Nauki.

Studenci mają możliwość ubiegania się o pomoc materialną w formie:

- stypendium socjalnego,
- stypendium rektora,
- stypendium dla osób niepełnosprawnych,
- zapomogi,
- stypendium ministra za wybitne osiągnięcia.

Stypendia przyznawane są na podstawie decyzji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej, w skład której wchodzi studenci wybrani przez wspólnotę studencką oraz pracownicy Uczelni.

Studenci są informowani o możliwościach wsparcia w ramach pomocy materialnej za pośrednictwem Biura Karier PAM, Pełnomocnika Rektora ds. Stypendiów Studenckich i Dziekana Wydziału na spotkaniach organizacyjnych.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych rodzajów pomocy materialnej, wymaganej dokumentacji, wzorów wniosków, kryteriów przyznania, terminów składania wniosków i procedury odwoławczej znajdują się na stronie internetowej Uczelni w specjalnie wydzielonej zakładce *Stypendia i zniżki*.

Student może otrzymać informację na temat możliwości wsparcia w zakresie pomocy materialnej osobiście, telefonicznie lub drogą mailową.

W wypadku procedury odwoławczej student jest informowany o decyzji Komisji Stypendialnej i uzasadnieniu decyzji, co pozwala na skuteczne złożenie odwołania.

W przypadku stypendiów dla osób niepełnosprawnych wszelkie niezbędne informacje student może uzyskać od Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnościami, który pełni regularne dyżury lub poprzez e-mail kontaktowy wywieszony na tablicy ogłoszeń w Uczelni.

Studenci mają wszechstronne możliwości zdobycia informacji związanych ze sposobami ich wspierania w procesie kształcenia przede wszystkim poprzez stronę internetową Uczelni i Wydziału Nauk Medycznych, ale także tablice informacyjne znajdujące się w budynku Uczelni, Dziekanat PAM, funkcjonujący w Uczelni system wirtualny dziekanat czy poprzez opiekunów roku.

Studenci posiadają łatwy dostęp do wszelkich regulaminów (w tym pomocy materialnej), organizacji roku akademickiego, harmonogramów zajęć, warunków zaliczeń, terminów egzaminów i zaliczeń, wykazu literatury znajdującej się w Bibliotece PAM. Niniejsze informacje dostępne są na stronie www PAM, w zakładce BIP.

Ponadto studenci za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej otrzymują od wykładowców i pracowników Wydziału Nauk Medycznych wszelkie informacje dotyczące poszczególnych zajęć, w tym np. materiały dydaktyczne czy informacje związane z oferowanym wsparciem dla studentów oraz organizacją procesu kształcenia.

Godziny pracy Dziekanatu PAM oraz specjalnie stworzone z myślą o studentach dyżury dziekańskie i rektorskie umożliwiają studentom zdobycie wszelkich informacji na tematy ich interesujące związane z tokiem studiowania w Uczelni. Poza tym bezpośredni kontakt studentów z nauczycielami (podczas zajęć i konsultacji) wpływa na zwiększenie wiedzy studentów w zakresie form wsparcia i organizacji studiów dzięki życzliwości i otwartości dydaktyków na problemy studentów.

8.6. Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

Skargi i wnioski składane są Władzom Wydziału Nauk Medycznych dwiema drogami: podczas dyżurów Dziekana Wydziału i Prodziekanów Wydziału lub za pośrednictwem Dziekanatu Uczelni. Skargom i wnioskom anonimowym nie nadaje się specjalnego biegu, jednak ich treść jest uwzględniana w procesie zapewnienia i oceny jakości kształcenia prowadzonego na Wydziale Nauk Medycznych PAM. Rozpatrywaniem skarg złożonych drogą pisemną zajmuje się w ramach swoich kompetencji Dziekan Wydziału oraz Prodziekani Wydziału. Dotychczasowa praktyka dowodzi, że większość skarg i wniosków dotyczy rozwiązań obejmujących organizację zajęć, np. długość przerw między zajęciami (za krótkie), temperatury w pomieszczeniach w okresie późnej wiosny (za ciepło), kształcenia na

odległość czy też wymagań stawianych przez nauczycieli akademickich studentom (zbyt wysokie), właściwe przekazywanie linków do zajęć na platformie zdalnej ZOOM. Dziekan Wydziału podejmuje decyzje mające zaradzić zgłaszanym przez studentów problemom, dbając jednocześnie o jakość kształcenia.

Skargi ustne podlegają podobnie rozpatrzeniu, z tym że student składający skargę ustną otrzymuje rozstrzygnięcie w tym samym trybie. Jeżeli stopień skomplikowania sprawy nie pozwala na podjęcie decyzji od razu, o rozstrzygnięciu student jest informowany telefonicznie, mailowo bądź osobiście.

Monitoring skarg i wniosków studentów polega na corocznym opracowaniu dla Dziekana Wydziału statystyki skarg i wniosków przez Dziekanat Uczelni. Analiza zestawień z ostatnich trzech lat wskazuje, że dominują wnioski z takich obszarów, jak:

- przywrócenie w prawach studenta,
- przeniesienie z innej uczelni,
- przedłużenie sesji egzaminacyjnej,
- udzielenie indywidualnej organizacji studiów,
- praktyki zawodowe,
- rezygnacja ze studiów,
- udzielenie wpisu warunkowego,
- udzielenie urlopu dziekańskiego,
- skreślenie z listy studentów.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

W PAM systemem obsługi administracyjnej studentów jest Proakademia, a w jej ramach wirtualny dziekanat, tj. oprogramowanie do zarządzania i udostępniania danych związanych z kształceniem, służącym wszystkim nauczycielom akademickim, studentom oraz administracji. System umożliwia jednoczesne prowadzenie dydaktyki w całej Uczelni.

Proakademia umożliwia łatwe generowanie w postaci elektronicznej precyzyjnych raportów wymaganych przez instytucje państwowe MEiN, MON, GUS, ZUS itp.). Funkcje systemu są dostępne jedynie dla użytkowników posiadających osobiste konta – przede wszystkim nauczycieli i studentów. Pracownicy administracji posiadają konta dostępu do centralnej części z indywidualnie określonymi uprawnieniami, pozwalającymi na dostęp do systemu z wybranych komputerów.

Użytkownikami systemu są: studenci, nauczyciele akademicy i administracja (Dziekanat PAM, Kwestura, Dział Kadr).

Studentowi system dostarcza wszystkie informacje związane z tokiem studiów. Indywidualne konto studenta zawiera m.in. elektroniczny indeks ocen i zaliczeń, w którym student widzi dokładnie te oceny, na podstawie których jest rozliczany przez Dziekanat. Wirtualny dziekanat służy również do zawiadamiania studentów o należnościach na rzecz

Uczelni. Student dowiaduje się o tytule należności, wysokości wpłaty oraz (indywidualnym) numerze konta bankowego, na które ma dokonać wpłaty.

Dzięki ww. systemowi istnieje możliwość elektronicznej komunikacji ze studentami uczestniczącymi w zajęciach. Nauczyciel może otrzymać listy studentów. Ważną funkcją systemu jest to, że oceny z kolokwii zaliczeniowych lub egzaminów są wprowadzane do protokołu bezpośrednio w elektroniczny formularz.

Ponadto z systemu można wydrukować protokół egzaminu dyplomowego, a po jego odbyciu i wpisaniu ocen zaświadczenie o ukończeniu studiów, dyplom i suplement ukończenia studiów.

Głównym celem wprowadzenia programu informatycznego Proakademia było odciążenie pracowników Dziekanatu PAM, Kwestury i Działu Kadr w pełnieniu roli informacyjnej. W efekcie nastąpiło znaczne przeniesienie ciężaru komunikacji z tradycyjnych metod wymagających każdorazowo wizyt studentów, na komunikację przez internet, pozytywnie odbieraną przez chętnie korzystających z internetu studentów.

Bardzo dużą skuteczność w obsłudze administracyjnej studentów stanowi obsługa w formie komunikacji za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz portalu społecznościowego facebook, dzięki którym w szybki i łatwy sposób przekazuje się informacje studentom. Na portal społecznościowy w sposób ciągły zapraszani są studenci, posty publikowane na portalu dotyczą ważnych dla studentów spraw, np. stypendiów, akcji społecznych organizowanych przez Wydział Nauk Medycznych lub Samorząd Studencki PAM i innych akcji mogących zainteresować studentów.

Kadra wspierająca proces kształcenia jest doskonała poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych (np. szkolenie w zakresie RODO), konferencjach i studiach podyplomowych.

Pracownicy administracyjni, w szczególności Dziekanatu PAM, udzielają wsparcia studentom pod względem informacyjnym i organizacyjnym poprzez bezpośredni kontakt, system informatyczny wirtualny dziekanat, pocztę elektroniczną oraz informacje umieszczane na facebook'u, Tik Toku, Instagramie oraz przez Dział Marketingu PAM.

Pomoc studentom udzielana jest także na zasadzie swobodnych dyskusji ze studentami w celu rozwiązania ich bieżących problemów czy też wspomagania procesu dydaktycznego. Spotkania organizowane są przez opiekunów roku, a także na prośbę studentów lub zainteresowanego daną tematyką studenta. W spotkaniach uczestniczy najczęściej Dziekan Wydziału lub Prodziekani Wydziału, którzy na bieżąco odbywają spotkania ze studentami w zakresie realizacji procesu kształcenia i innych kwestii administracyjnych. W zależności od tematyki, na takie spotkania może być zaproszony Kierownik Dziekanatu PAM czuwający nad procesem bieżącej obsługi studenta.

Na Wydziale Nauk Medycznych PAM funkcjonuje system opieki dydaktycznej nad studentami kierunków i poszczególnych lat studiów. Opieka w zakresie realizacji praktyk zawodowych studentów spoczywa na opiece praktyk zarówno ze strony miejsca pracy, jak i Wydziału. Ponadto z grona pracowników Wydziału Nauk Medycznych zostali wybrani do opieki nad poszczególnymi rocznikami

studiów doświadczeni pracownicy.

Opiekun roku jest powoływany na mocy zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Medycznych na czas trwania roku akademickiego lub dłuższy.

Do obowiązków opiekuna należy m.in. utrzymywanie kontaktu i współpraca w sprawach dotyczących danego roku z władzami Wydziału Nauk Medycznych i Uczelni, z osobą odpowiedzialną w Dziekanacie PAM za dany rok studiów oraz ze starostą roku w sprawach właściwych dla danego rocznika.

Opiekun roku reprezentuje interesy studentów danego roku wobec Władz Wydziału Nauk Medycznych zakresie:

- organizacji procesu dydaktycznego;
- pomocy materialnej;
- przekazywania studentom podstawowych informacji na temat organizacji studiów, Regulaminu studiów PAM i przepisów obowiązujących w Uczelni oraz struktury i funkcjonowania Uczelni;
- informowania studentów o sprawach bieżących związanych z organizacją semestru, przebiegiem studiów, zaliczeń itp.;
- pomocy w organizowaniu wyborów starosty roku;
- pomocy i służenia radą w rozwiązywaniu problemów osobistych studentów;
- informowania władz Wydziału Nauk Medycznych o sprawach nurtujących studentów;
- pomocy studentom pierwszego roku w poszukiwaniu informacji na stronie Uczelni;
- pośredniczenia w rozstrzygnięciu spraw spornych;
- udziału w weryfikacji wyników w sytuacjach problemowych.

Ponadto opiekun roku wspiera studentów w procesie aklimatyzacji w środowisku akademickim, zachęca studentów do aktywnego udziału w życiu Uczelni (działalność w kołach naukowych, Samorządzie Studenckim PAM), zwraca studentom uwagę na szczególnie ważne dla nich na danym etapie studiów zapisy Regulaminu studiów PAM, jest w stałym kontakcie ze starostą roku. Opiekun roku uczestniczy wraz ze studentami w uroczystościach organizowanych przez Uczelnię oraz Wydział Nauk Medycznych.

Organizacja procesu dydaktycznego na Wydziale Nauk Medycznych PAM na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie przewiduje zajęcia w systemie czwartek – piątek - sobota-niedziela w formie niestacjonarnej. Mając na uwadze efektywność wykorzystania czasu studentów (głównie dojeżdżających) oraz nauczycieli akademickich, w procesie planowania zajęć dołożono starań, aby rozkład zajęć był spójny, czytelny, umożliwiający jak najbardziej produktywnie przeprowadzenie zajęć dydaktycznych. Pracownicy Wydziału Nauk Medycznych dbają o to, by formy zajęć były zróżnicowane, prowadzone w sposób interesujący, z wykorzystaniem technik multimedialnych oraz pomocy dydaktycznych.

Organizacja zajęć dydaktycznych została określona w zarządzeniu Dziekana Wydziału Nauk Medycznych w sprawie procedury obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia. Na jego mocy semestralne rozkłady zajęć dydaktycznych na studiach są podane

do wiadomości studentów nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem każdego semestru. Harmonogram przygotowania i tworzenia przez Dział Planowania PAM zajęć dydaktycznych na semestr zimowy i letni jest następujący: dla semestru zimowego opracowanie harmonogramu zajęć do 30 sierpnia danego roku akademickiego, dla semestru letniego opracowanie harmonogramu zajęć do 15 stycznia danego roku akademickiego.

Zmiany w opracowanym i opublikowanym na stronie internetowej PAM harmonogramie zajęć dopuszczalne są w ciągu dwóch początkowych tygodni zajęć, później w wyjątkowych sytuacjach np. z powodu choroby prowadzącego, długotrwałego urlopu zdrowotnego lub z innych uzasadnionych powodów, za zgodą Dziekana Wydziału.

Opracowane harmonogramy zajęć dydaktycznych akceptuje Dziekan Wydziału i obowiązują one w danym semestrze.

Harmonogramy realizacji programu studiów, udostępnione studentom za pośrednictwem strony internetowej oraz aplikacji wirtualny dziekanat zawierają informacje na temat zajęć, które student zobowiązany jest zaliczyć w ramach semestru i roku. Ogólne i szczegółowe regulacje dotyczące organizacji egzaminów i zaliczeń, w tym procedurę i warunki formalno-prawne przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego będącego ostatnim elementem weryfikacji założonych efektów uczenia się zawierają: Regulamin studiów PAM oraz coroczne zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Medycznych.

Dyżury nauczycieli akademickich odbywają się w terminach i godzinach dogodnych dla studentów ustalonych w porozumieniu ze starostami grup studenckich. Poza kontaktem osobistym studenci mogą kontaktować się z nauczycielami akademickimi za pomocą poczty elektronicznej. Władze Wydziału Nauk Medycznych zapewniają wszystkim studentom opiekę dydaktyczną, pełniąc dyżury w wyznaczone dni tygodnia oraz podczas zjazdów sobotnio-niedzielnich. Dziekan lub Prodziekan Wydziału pełni dyżur dla studentów dla studentów niestacjonarnych w sobotę i niedzielę. Taki sam system dyżurów obowiązuje Prodziekanów Wydziału.

Systematycznie (minimum dwa razy w roku akademickim) Dziekan Wydziału Nauk Medycznych, Prodziekani Wydziału oraz pracownicy Dziekanatu PAM spotykają się ze starostami grup wykładowych i ćwiczeniowych. Celem spotkania w semestrze zimowym jest przedstawienie najważniejszych zagadnień organizacji procesu dydaktycznego na dany rok akademicki. Spotkanie pod koniec semestru letniego poświęcone jest podsumowaniu rocznemu działalności Wydziału. Forma bezpośredniego kontaktu studentów z władzami Wydziału umożliwia podjęcie dyskusji oraz formułowanie postulatów i sugestii dotyczących organizacji kolejnego roku akademickiego. Niezależnie od wskazanych spotkań, każda istotna dla studentów informacja dotycząca przebiegu studiów ogłaszana jest za pośrednictwem aplikacji wirtualny dziekanat, ponadto wywieszana jest na tablicach ogłoszeń i przekazywana studentom osobiście przez pracowników Dziekanatu PAM. Studenci Wydziału, a w szczególności starostowie grup studenckich mają nieograniczoną możliwość kontaktu z Dziekanem Wydziału lub Prodziekanami w trakcie każdego dnia zjazdowego, co pozwala na bieżące rozwiązywanie problemów.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Na spotkaniu organizacyjnym dla studentów pierwszego roku studiów Dziekan Wydziału Nauk Medycznych PAM oraz pracownicy Dziekanatu Uczelni zapoznają studentów z organizacją procesu kształcenia oraz obowiązkiem przestrzegania zasad zapewniających wszystkim użytkownikom obiektów dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych PAM bezpieczne warunki studiowania. Studenci zapoznani zostają z topografią budynków na ul. Bułgarskiej 55 oraz na ul. Świerzawskiej 18, drogami ewakuacyjnymi, umiejscowieniem gaśnic i miejscem zbiórki w przypadku alarmu przeciwpożarowego. Spotkanie organizacyjne uzupełnione jest obowiązkowym szkoleniem z zakresu BHP. Zajęcia z BHP stanowią integralną część programu studiów na kierunku *fizjoterapia*.

Podczas spotkania organizacyjnego studentom zostają przedstawieni Prodziekani Wydziału Nauk Medycznych PAM sprawujący stosownie opiekę nad kierunkiem *fizjoterapia* na poziomie jednolitych studiów magisterskich oraz ich obszar kompetencji. Obejmuje on m.in. udzielenie wszechstronnego wsparcia studentom w załatwianiu ich spraw, przyjmowanie skarg i wniosków, reagowanie w przypadku przejawów dyskryminacji i przemocy wobec studentów, a także pomoc jej ofiarom.

Należy podkreślić, że dotychczas na Wydziale Nauk Medycznych PAM nie zgłaszano incydentów lub zdarzeń zagrażających szeroko rozumianemu bezpieczeństwu, jednakże studenci świadomi są kto służy im pomocą w poszczególnych sprawach.

Na Uczelni wprowadzono „Regulamin prowadzenia wewnętrznej polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej dotyczącej relacji pracowników i studentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I”. Regulamin umieszczony jest na stronie Uczelni w zakładce BIP.

Regulamin określa zasady przeciwdziałania zjawiskom mobbingu oraz dyskryminacji (w tym molestowania seksualnego) w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I. Celem wprowadzenia regulaminu jest wspieranie działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji między Pracownikami uczelni i studentami oraz ochrona studentów przed wystąpieniem mobbingu i dyskryminacji w siedzibie Uczelni lub w związku z miejscem, w którym realizowany jest Program studiów oraz w przypadkach wystąpienia tych zjawisk. W regulaminie określono prawa i obowiązki Uczelni i studenta, w tym: odpowiedzialność za mobbing, dyskryminację oraz molestowanie seksualne, działania podejmowane w celu przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu, ustalono zasady powołania komisji antymobbingowej oraz zasady jej działania.

Ponadto na Wydziale Nauk Medycznych obowiązują procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych. Procedury określają zasady i ścieżki służbowe rozwiązywania

sytuacji konfliktowych ze szczególnym uwzględnieniem skarg i wniosków przedkładanych przez studentów Wydziału na wszystkich kierunkach studiów, poziomach i formach. Procedura obejmuje następujące kategorie sytuacji:

- sprawy o charakterze personalnym;
- sprawy związane z naruszeniem praw lub interesów studenta;
- sprawy wynikające z nienależytego wykonywania obowiązków przez nauczycieli akademickich PAM;
- sprawy wynikające z nienależytego wykonywania obowiązków przez pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych PAM;
- sprawy wynikające z nienależytego wykonywania obowiązków przez pracowników funkcyjnych Wydziału Nauk Medycznych;
- sprawy powstałe w związku z realizacją procesu dydaktycznego;
- sprawy powstałe w związku z organizacją pracy Wydziału Nauk Medycznych.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Wydział Nauk Medycznych PAM angażuje do swoich działań samorząd studentów oraz działające na Wydziale studenckie koła naukowe.

Dziekan i Prodziekani Wydziału Nauk Medycznych PAM starają się budować partnerską relację z wybranymi przez studentów przedstawicielami w osobach starostów grup, co zapewnia skuteczną komunikację i sprawny przepływ niezbędnych dla prawidłowego przebiegu informacji.

Co najmniej dwa razy w roku władze Wydziału Nauk Medycznych PAM spotykają się ze wszystkimi starostami grup na oficjalnych spotkaniach poświęconych sprawom organizacyjnym związanym z realizacją procesu dydaktycznego.

Spotkania wspólne to tylko jedna z form utrzymywania kontaktu z samorządem, nadrzędną formą kontaktu są bieżące spotkania ze starostami oraz grupami podczas wszystkich zjazdów kierunku *fizjoterapia*. Taka stale podtrzymywana relacja pozwala na sprawne rozwiązywanie pojawiających się trudności oraz jest istotnym wsparciem w procesie uczenia się studentów.

Samorząd studentów lub wybrani przez samorząd studenci uczestniczą w pracach wszystkich zespołów tematycznych działających na Wydziale Nauk Medycznych PAM, tj. Komisji Stypendialnej, Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia, Rady Wydziału i stanowią nieocenione wsparcie w doskonaleniu organizacji procesu dydaktycznego oraz monitorowaniu i podnoszeniu jakości kształcenia.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W celu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wspierania studentów prowadzone są w każdym roku akademickim wśród studentów badania ankietowe dotyczące następujących obszarów funkcjonowania Wydziału Nauk Medycznych oraz Uczelni:

1. Ankieta dotycząca opinii studenta na temat odbytej praktyki zawodowej;
2. Ankieta dotycząca oceny wykładowców prowadzących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku i roku studiów;
3. Ankieta ewaluacji zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej Wydziału Nauk Medycznych.

Ww. ankiety mają charakter anonimowy.

Ankieta dotycząca opinii studenta na temat odbytej praktyki zawodowej pozwala studentom kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie na ocenę procesu przebiegu praktyki zawodowej i wsparcia Uczelni w zakresie jej organizacji.

Student może wyrazić opinię na temat następujących komponentów:

- ogólnej oceny praktyki zawodowej w skali 1-5;
- niezbędnych zmian w programie praktyki zawodowej, by dostosować ją w większym stopniu do potrzeb pracodawców;
- oceny przygotowania i kompetencji opiekuna praktyki zawodowej w instytucji, w której odbywana była praktyka zawodowa;
- oceny opiekuna praktyki zawodowej z ramienia Uczelni;
- oceny odbytej praktyki zawodowej w kontekście przygotowania do zawodu;
- oceny odbytej praktyki zawodowej w kontekście zdobycia praktycznych umiejętności;
- oceny zaplecza organizacyjnego i technicznego instytucji przyjmującej na praktykę zawodową;
- sposób znalezienia miejsca odbywania praktyki zawodowej (Biuro Karier PAM / samodzielnie);
- oceny informacji na temat organizacji praktyki zawodowej w Uczelni.

Ankieta dotycząca oceny wykładowców prowadzących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku i roku studiów pozwala studentom kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie na ocenę realizacji każdego z zajęć przewidzianych w harmonogramie realizacji programu studiów w danym roku akademickim wraz z przygotowaniem wykładowcy. Studenci dokonują oceny każdego z kryterium zaznaczając ocenę od 1 do 5.

Wyniki niniejszej ankiety są uwzględniane przy okresowej ocenie danego nauczyciela akademickiego. Należy wskazać, że wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku *fizjoterapia* uzyskali pozytywne oceny studentów.

Ankieta ewaluacji zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej Wydziału Nauk Medycznych PAM ma na celu zapewnienie optymalnych warunków procesu kształcenia, a jej uczestnikami są nauczyciele akademicy oraz studenci. Opinie i sugestie studentów mają służyć stałemu podnoszeniu jakości zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej Wydziału Nauk Medycznych PAM.

Ocenie podlegają między innymi następujące zagadnienia:

- stan techniczny pomieszczeń;
- wyposażenie i stan środków audiowizualnych znajdujących się w salach wykładowych;
- wyposażenie i stan środków audiowizualnych znajdujących się w salach ćwiczeniowych;
- wyposażenie w sprzęt komputerowy, jego stan techniczny;
- oprogramowanie sprzętu komputerowego;
- zasoby Biblioteki PAM i ich dostępność;
- czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku;
- środki wsparcia materialnego dla studentów.

Powtarzalność ww. ankiet ukierunkowana jest na weryfikację realizacji rekomendacji.

Wyniki ankiet po ich opracowaniu na Wydziale Nauk Medycznych PAM są przedkładane Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia i Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Na podstawie dotychczas przeprowadzonych badań ankietowych można stwierdzić, że ogólnie studenci dobrze oceniają funkcjonowanie Wydziału Nauk Medycznych oraz Uczelni, podobnie jak dobrze oceniają kadrę dydaktyczną Wydziału oraz obsługę administracyjną. Niemniej na bieżąco wyciągane są wnioski i formułowane rekomendacje mające na celu polepszenie warunków studiowania oraz usprawnienie systemu wsparcia dla studentów.

Wprowadzenie powyższych narzędzi pozwoliło na dbałość o rozwój i doskonalenie systemu wspierania i motywowania studentów do kształcenia.

Należy nadmienić, że władze Wydziału Nauk Medycznych PAM wraz z Dziekanatem Uczelni sprawują szczególny nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad studentami pierwszych roczników. Studenci pierwszego roku wymagają bowiem większego wsparcia z uwagi na to, że wszystko jest dla nich nowe i nieznanne. Istotą procedury jest stały kontakt i monitoring obecności studentów na zajęciach.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym

1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. zakresu, sposobów zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,
2. sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

9.1. Zakres i sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

System przekazu informacji w PAM obejmuje zarówno bezpośredni kontakt ze studentami lub kandydatami na studia (np. indywidualne rozmowy, targi edukacyjne), jak również spotkania organizacyjne w formie planowanych zajęć ze studentami dotyczące spraw organizacyjnych dla pierwszych roczników, studenckich praktyk zawodowych czy procedury egzaminu dyplomowego. Ponadto na ww. system składa się kompleksowy przekaz informacji drogą internetową, np. strona internetowa Uczelni i Wydziału Nauk Medycznych, wirtualny dziekanat, portale internetowe, w tym społecznościowe takie jak facebook, kontakt e-mailowy), a także zamieszczanie informacji na tablicach informacyjnych w budynkach Uczelni i drukowane materiały informacyjne (np. *Puls Uczelni*).

Publiczny dostęp do informacji umożliwiony jest przede wszystkim poprzez ogólnodostępną stronę internetową Uczelni o adresie: <www.pam.pl>. Umieszczane są tu na bieżąco aktualne informacje dla wszystkich zainteresowanych grup odbiorców, począwszy od kandydatów, poprzez studentów, skończywszy na pracownikach i absolwentach.

Na stronie internetowej Uczelni została wydzielona dla kandydatów specjalna zakładka o nazwie *Kandydaci*. Kandydat w łatwy sposób znajdzie tu wszelkie informacje dotyczące kierunków studiów oferowanych przez PAM z podziałem na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie oraz studia podyplomowe. W ramach każdego kierunku studiów zawarto opis kierunku oraz grup specjalistycznych zajęć zawodowych. W zakładce *Rekrutacja* przedstawiono warunki ubiegania się o przyjęcie na studia oraz procedurę rekrutacji on-line wraz z godzinami pracy Działu Rekrutacji PAM oraz danymi kontaktowymi.

W zakładce *Kandydaci* można pobrać w wersji elektronicznej informator Uczelni z opisem kierunków studiów i grup specjalistycznych zajęć zawodowych. Ponadto kandydat uzyska informacje na temat kursów i szkoleń organizowanych przez PAM.

Studenci natomiast – poprzez zakładkę *Akademia - BIP* oraz *Student* mają dostęp do wszystkich informacji dotyczących przebiegu studiów, regulaminów, dyżurów, plików do pobrania, komunikatów i aktualności.

Za pomocą mediów społecznościowych (np. facebook) Uczelnia i Wydział Nauk Medycznych udostępniają studentom istotne informacje na temat studiowania (np. dotyczące złożenia wniosków o stypendia, aktualnych wydarzeń, targów, konkursów, szkoleń, konferencji, itp.).

Oprócz strony www i mediów społecznościowych wszelkie niezbędne informacje dotyczące spraw studenckich są wysyłane do starostów grup dziekańskich za pomocą kontaktu e-mailowego oraz telefonicznie przez Dziekanat PAM lub osobiście przez Dziekana lub Prodziekanów Wydziału.

System wirtualny Dziekanat, do którego dostęp ma każdy student poprzez indywidualny login i hasło pozwala na śledzenie przebiegu studiów m.in. dzięki obserwowaniu własnych postępów w nauce.

PAM stale doskonali system informacji internetowej, mając świadomość tego, że najwięcej wiadomości student czerpie właśnie ze strony internetowej. Dlatego też prowadzi analizy, zbiera wszelkie sugestie i stara się je na bieżąco wprowadzać. Pieczę nad stroną www Uczelni i Wydziału Nauk Medycznych sprawuje dodatkowo Dział Marketingu PAM który pozostaje w bezpośrednim kontakcie ze studentami, gromadząc ich sugestie co do funkcjonalności strony i podawanych tam informacji.

Strona www Uczelni (www.pam.poznan.pl) zawiera informacje niezbędne dla studentów, w tym:

W zakładce Uczelnia znajdują się informacje ogólne dotyczące Uczelni oraz działalności biblioteki, wydawnictwa i dostęp do Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) a w nim statut uczelni, strategia Uczelni, regulaminy, programy studiów, dokumenty z zakresu jakości kształcenia, raporty samooceny i wzory dyplomów. W zakładce znajdują się również informacje dotyczące świadczeń materialnych i stypendiów.

W zakładce kandydat znajdują się informacje dotyczące funkcjonowania Biura Rekrutacji, gdzie kandydat otrzyma informacje dotyczącą oferty studiów oraz procesu rekrutacji na studia licencjackie, magisterskie i wszelkie kursy.

W zakładce student znajduje się dostęp do wirtualnego dziekanatu, procedury egzaminu dyplomowego, praktyki studenckiej, informacja o ubezpieczeniach i oferty pracy.

W zakładce absolwent znajdują się ankiety losów absolwentów oraz oferty pracy.

Ponadto na stronie znajdują się informacje dotyczące: pracowników, sportu Uczelnianego, Studenckich Kół Naukowych, działalności działu IT, zakładka z aktualnościami Uczelnianymi, rekrutacja on-line i dane kontaktowe komórek wewnętrznych Uczelni.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Ocena publicznego dostępu do informacji dotyczy głównie treści zamieszczanych na stronie internetowej i w mediach społecznościowych (np. Facebook, Tik Tok, Instagram), gdyż z jednej strony są one głównym przekątnikiem informacji dla studentów, kandydatów i innych zainteresowanych, z drugiej to właśnie z niej korzysta najwięcej odbiorców ze względu na szybki postęp technologiczny i rozwój różnych kanałów komunikowania. Dział Marketingu PAM za pomocą narzędzi analitycznych dotyczących tzw. ruchu na stronie analizuje odbiorców i dostosowuje treści do ich potrzeb. Dzięki temu Dział Marketingu PAM generuje i analizuje statystyki dotyczące odbiorców strony, uwzględniając przede wszystkim liczbę odsłon poszczególny podstron, unikalne odsłony, średni czas spędzony na stronie, liczbę wejść, wyjść czy też współczynniki odrzuceń.

Podobne statystyki są prowadzone w odniesieniu do profilu Wydziału Nauk Medycznych na facebooku. Administrator fanpage'a ma dostęp do informacji dotyczących liczby odbiorców postów i ich reakcji na poszczególne treści (polubień, udostępnień i komentarzy). Dzięki powyższym działaniom PAM posiada informacje dotyczące pożądaných treści przez studentów, a także bada ich zainteresowanie i opinie na temat funkcjonowania Uczelni, zamieszczanych informacji czy też wydarzeń organizowanych przez Uczelnię.

Na tej podstawie Uczelnia i Wydział Nauk Medycznych modyfikuje treści zamieszczane na stronie internetowej i na portalach, dopasowując zarówno treści, jak i ich język do docelowej grupy odbiorców. Studenci są dla Uczelni niewątpliwie główną i najważniejszą grupą, której opinia jest uwzględniana przy modyfikacji udostępnianych publicznie treści.

Ponadto w ramach analizy naszej działalności możliwy jest udział w *Anonimowej Ankiecie dostępu do informacji publicznej*, która zamieszczona jest na stronie internetowej PAM dla studentów jak i osób odwiedzających stronę PAM.

Dzięki tej ankiecie jesteśmy w stanie podnieść poziom doskonalenia jakości studiowania oraz określić poziom jakości pracy.

Dotychczas Ankietę wypełniło 40 osób, gdzie głównie respondentami byli studenci Uczelni, ponieważ stanowili oni 52 % badanej grupy, reszta respondentów to kandydaci na studia 25%, uczestnicy studiów podyplomowych 8%, 5% to pracownicy, natomiast 10% to osoby z zewnątrz. Na pytanie postawione w Ankiecie, czy strona internetowa jest czytelna i uporządkowana, większość osób, tj. 77% badanych uznało, że strona jest czytelna oraz uporządkowana, natomiast 23% udzieliło odpowiedzi negatywnej. 78% osób uczestniczących w badaniu ankietowym uważa, iż nie ma trudności w odnalezieniu potrzebnych informacji na stronie www.

Kolejne pytania ankietowe dotyczyły oceny poszczególnych aspektów strony internetowej z prośbą o zaznaczenie oceny w skali od 1 do 5.

Największa grupa osób biorących udział w badaniu – 72% zaznaczyła 5 w skali ocen, czyli bardzo dobrze oceniają dostęp do potrzebnych informacji, aktualność zamieszczonych informacji, łatwość korzystania ze strony, użyteczność strony internetowej, wygląd szaty graficznej, intuicyjność w poruszaniu się po stronie, szybkość wyszukiwania informacji,

szybkość ładowania oraz treści tam zawarte, natomiast ocenę 4 zaznaczyło 8%, kolejno ocenę 3 – zaznaczyło 9%, natomiast ocenę 2 wystawiło 3% ankietowanych, a ocenę 1 – 8%.

Aby wprowadzić zmiany w funkcjonalności oraz podnieść poziom użyteczności raport został przekazany do Działu Marketingu oraz Działu IT PAM.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	BRAK UWAG	
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,
2. zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,
3. sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,
4. sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,
5. zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,
6. sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie sprawuje Dziekan Wydziału Nauk Medycznych. Jednocześnie na Wydziale zostało powołanych czterech Prodziekanów Wydziału Nauk Medycznych, którzy zajmują się funkcjonowaniem kierunków. Jeden z Prodziekanów Wydziału sprawuje opiekę merytoryczną, organizacyjną i administracyjną nad kierunkiem *wychowanie fizyczne* na poziomie studiów pierwszego stopnia i *fizjoterapia* na poziomie jednolitych studiów magisterskich, drugi nad kierunkiem *ratownictwo medyczne* na poziomie studiów pierwszego stopnia, trzeci nad kierunkiem *pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia*, czwarty nad kierunkiem *kosmetologia studia pierwszego stopnia i pielęgniarstwo studia drugiego stopnia*. Dziekan oraz Prodziekani Wydziału Nauk Medycznych w zakresie administracyjnym oraz organizacyjnym współpracują ściśle z Dziekanatem Uczelni, w ramach którego wyznaczeni zostali pracownicy administracyjni obsługujący kierunki prowadzone na Wydziale.

Dla celów ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia Dziekan Wydziału raz tygodniu odbywa spotkanie z Prodziekanami, omawiając sprawy bieżące wydziału, poszczególne elementy jakości kształcenia i wypracowując rozwiązania doskonalące. Ponadto Dziekan Wydziału oraz Prodziekani uczestniczą w cotygodniowych spotkaniach z Rektorem PAM oraz Prorektorami PAM, podczas których omawiane są na szczeblu uczelnianym poszczególne kwestie związane z polityką jakości i dobrymi praktykami.

Dodatkowo w ramach bieżących prac Wydziału odbywają się spotkania z nauczycielami akademickimi, którzy zgłaszają swoje postulaty dotyczące doskonalenia jakości kształcenia. Postulaty te są następnie przekazywane Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, która nadaje sprawie dalszy bieg. Organem opiniodawczym Dziekana Wydziału jest także Rada Wydziału, w ramach której dyskutowane są poszczególne elementy jakości kształcenia.

Zgodnie z dokumentem *Zakres kompetencji i odpowiedzialności w ramach struktur wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia* (poziom uczelniany i wydziałowy), Uczelnia tak na poziomie uczelnianym, jak i wydziałowym określiła kompetencje struktur odpowiedzialnych za politykę jakości kształcenia.

Zgodnie z zarządzeniem Rektora PAM, na poziomie uczelnianym politykę jakości prowadzi *Uczelniana Rada ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia* z przypisanymi następującymi kompetencjami:

- przygotowywanie z inicjatywy własnej albo na wniosek Rektora lub Prorektora właściwego ds. nauki propozycji rozwiązań (w tym rekomendacji, wytycznych lub procedur) w zakresie zapewniania jakości kształcenia, a zwłaszcza w zakresie doskonalenia procesów oceny programu studiów, możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, zgodności z obowiązującymi przepisami prawa w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki;
- opracowanie, wdrożenie i doskonalenie metodyki monitorowania, analizy i oceny funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia, z uwzględnieniem wydziałowych systemów zapewnienia i oceny jakości kształcenia;
- monitorowanie funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia, z uwzględnieniem wydziałowych systemów ds. zapewnienia i oceny jakości kształcenia, w tym prawidłowości przebiegu procesów oceny programu studiów, możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, zgodności z obowiązującymi przepisami prawa w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki wskazanych dla Uczelni jako całości oraz inicjowanie procesu eliminowania nieprawidłowości w zakresie realizacji procesu kształcenia na Uczelni;
- analiza i ocena funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia, z uwzględnieniem wydziałowych systemów zapewnienia i oceny jakości kształcenia oraz przygotowanie rocznego raportu w tym względzie za dany rok akademicki wraz z rekomendacjami działań doskonalących w zakresie zapewniania jakości kształcenia i przekazanie go Rektorowi lub Prorektorowi właściwemu ds. nauki;
- analiza i opiniowanie programów studiów prowadzonych na wydziałach pod kątem ich zgodności ze strategią rozwoju Uczelni oraz z wymaganiami określonymi w aktach prawnych wyższego rzędu, uchwałach Senatu Uczelni oraz zarządzeniach wewnętrznych Rektora.

Na poziomie Wydziału Nauk Medycznych politykę jakości prowadzi *Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia* z przypisanymi następującymi kompetencjami:

OBSZAR 1:

Programy studiów:

- tworzenie i modyfikowanie programów studiów,
- indywidualizowanie programu studiów z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki;
- zapewnianie współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w szczególności z otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programów studiów;
- analizowanie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego przez zbieranie opinii nt. programów studiów;

OBSZAR 2:

Dobór i doskonalenie kadry dydaktycznej:

- zapewnianie przygotowania naukowego i dydaktycznego nauczycieli akademickich w zakresie kształcenia;
- weryfikacja poprawności obsady zajęć dydaktycznych według kryteriów dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego; – ocenianie nauczycieli akademickich w obszarze kształcenia;
- wspieranie rozwoju kadry dydaktycznej w celu ciągłego podnoszenia ich kompetencji naukowych i dydaktycznych w zakresie kształcenia;

OBSZAR 3:

Kształcenie i weryfikacja efektów uczenia się:

- weryfikacja programu studiów pod kątem osiągnięcia efektów uczenia się;
- ocena infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w procesie kształcenia;
- ocena warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia;
- monitorowanie i ocena przebiegu procesu dydaktycznego;
- ocena procedury hospitowania zajęć dydaktycznych oraz praktyk zawodowych;
- ocena wyników badania opinii studentów w poszczególnych obszarach kształcenia;
- ocena wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, artystycznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy;
- rozwój i doskonalenie form wsparcia dla studentów;
- ocena wyników badania opinii absolwentów nt. programów studiów i procesu kształcenia;

OBSZAR 4:

Umiędzynarodowienie:

- zapewnianie warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia;

OBSZAR 5:

Publiczny dostęp do informacji:

- ocena stopnia zapewniania publicznego dostępu do informacji o programach studiów i kształcenia, warunkach ich realizacji i osiągniętych rezultatach;
- ocena wyników badania ankietowego nt. publicznego dostępu do informacji

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów są jednym z elementów polityki jakości kształcenia, a tym samym i wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia.

Skupiają się one wokół następujących wytycznych:

- tworzenie programu studiów w oparciu o obowiązujące przepisy prawa;
- funkcjonowanie jednostek odpowiedzialnych za nadzorowanie i koordynowanie tego procesu, tj. Uczelnianej Rady ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia;
- funkcjonowanie jednostek odpowiedzialnych za określanie opisu efektów uczenia się oraz zatwierdzanie programów studiów (Senat PAM, po uprzednim zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki PAM);
- bieżące i stałe (roczne) monitorowanie realizacji programu studiów, które jest podstawą tworzenia propozycji jego zmian;
- uwzględnianie sugestii interesariuszy wewnętrznych (np. studentów, pracowników administracyjnych, pracowników będących specjalistami w danej dyscyplinie) i zewnętrznych (np. pracodawców, praktyków) oraz wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów i trendów na współczesnym rynku pracy.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywane w tych procesach

Stale monitorowanie programu studiów jest realizowane poprzez analizę dokumentacji programu studiów oraz jego realizację z uwzględnieniem takich elementów, jak:

- forma studiów, liczba semestrów i liczba punktów ECTS, grupy zajęć, sposoby weryfikowania i osiągnięcia efektów uczenia się;
- wymiar, zasady i forma studenckich praktyk zawodowych;
- efekty uczenia się, harmonogram realizacji programu studiów (np. właściwy układ zajęć, przyporządkowanie punktów ECTS do poszczególnych zajęć, przyporządkowanie zajęć do odpowiednich semestrów).

Uczelnia szczególną wagę przykładła do współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, biorąc pod uwagę ich zdanie w zakresie doskonalenia treści programów studiów i optymalizacji efektów uczenia się. Umożliwia to skoordynowanie procesów projektowania i dostosowywania programów studiów do potrzeb studentów i rynku pracy.

W opracowywaniu programu studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie biorą udział interesariusze wewnętrzni, będący pracownikami PAM i jednocześnie specjalistami w danej dyscyplinie zgodnej z kierunkiem studiów oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego PAM, a także interesariusze zewnętrzni, m.in. członkowie Rady Pracodawców.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego PAM na spotkaniach z władzami Uczelni i Wydziału Nauk Medycznych oraz na posiedzeniach Senatu PAM mają możliwość wskazania wadliwie funkcjonujących elementów struktury organizacyjnej oraz nieprawidłowości związanych z działalnością dydaktyczno-wychowawczą. Podczas tych spotkań lub posiedzeń prezentowane i proponowane są ewentualne działania naprawcze. Uczelnia przyjęła taką możliwość, gdyż prezentuje w tym zakresie dużą otwartość na wszelkie uwagi i propozycje.

Monitorowanie i przegląd programu studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie odbywa się w sposób systematyczny – na bieżąco (np. poprzez zbieranie propozycji i uwag czy też obserwację i analizę jego realizacji) oraz w trybie rocznym (kiedy na podstawie wcześniejszych uwag opracowuje się całościową propozycję zmian w programie).

Proces ten odbywa się kilkietapowo:

- zgłaszanie przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uwag, sugestii i propozycji zmian, np. za pośrednictwem Rady Pracodawców, Samorządu Studenckiego PAM, narady metodyczne na poziomie rektorskim i wydziałowym, spotkania Rady Wydziału;
- przygotowanie propozycji zmian w programie studiów na podstawie uzyskanych uwag, sugestii i propozycji;
- przedstawienie propozycji Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, a w przypadku ich akceptacji skierowanie zmodyfikowanego programu studiów do zatwierdzenia przez Senat PAM, po uprzednim zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki PAM;
- dyskusja i określenie opisu efektów uczenia przez Senat PAM przy zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki PAM;
- dyskusja i zatwierdzenie programu studiów przez Senat PAM.

Studenci, uczestnicząc w pracach organów kolegialnych PAM, jak również poprzez starostów grup, bądź indywidualnie poprzez zgłoszenie swoich uwag władzom Wydziału Nauk Medycznych lub Uczelni, mają możliwość oceny osiągnięcia efektów uczenia się z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów na rynku pracy lub w dalszym kształceniu.

Podobnie w trakcie studiów studenci mają możliwość oceny osiągnięcia efektów uczenia się poprzez wypełnienie stosownej ankiety. Z kolei po zakończeniu studiów absolwenci mogą dokonać oceny osiągniętych efektów uczenia się poprzez wypełnienie ankiety w zakresie procesu monitoringu losów zawodowych studentów.

Ponadto studenci mogą zgłaszać swoje uwagi, opinie i sugestie indywidualnie władzom Wydziału Nauk Medycznych oraz Uczelni dzięki funkcjonowaniu systemu dyżurów dziekańskich i rektorskich przeznaczonych specjalnie dla studentów oraz w trakcie bieżącego kontaktu podczas zjazdów. Uczelnia prowadzi politykę otwartości na studentów i organizowania procesu kształcenia zgodnie z ich oczekiwaniami i potrzebami.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W opracowywaniu programu studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie biorą udział interesariusze wewnętrzni, będący pracownikami PAM i jednocześnie specjalistami w danej dyscyplinie zgodnej z kierunkiem studiów oraz przedstawicielami Samorządu Studenckiego PAM, a także interesariusze zewnętrzni, będący m.in. członkami Rady Pracodawców, która jest kolegiałnym organem doradczym Dziekana Wydziału Nauk Medycznych PAM w zakresie jakości kształcenia praktycznego studentów.

Opracowując program studiów na kierunku *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie, uwzględnia się opinie osób z zewnątrz Uczelni, z którymi posiada ona podpisane porozumienia o przyjmowaniu studentów na praktyki zawodowe i którzy znają aktualne potrzeby rynku pracy.

Ponadto przy opracowywaniu programów studiów bierze się pod uwagę raporty z monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku *fizjoterapia*. Informacje zawarte w raportach, jak również uwagi zgłaszane przez różne grupy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz uwagi kierowane na posiedzeniach różnych organów Uczelni i Wydziału Nauk Medycznych PAM służą m.in. do wprowadzania zmian i dostosowywania programów studiów do potrzeb rynku pracy.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Kierunek *fizjoterapia* jednolite studia magisterskie prowadzony na Wydziale Nauk Medycznych w formie studiów niestacjonarnych o profilu praktycznym nie był poddany ocenie programowej przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja Polskiej Komisji Akredytacyjnej realizowana w dniach 3-4 lutego 2023r. dotyczyła oceny programowej kierunku fizjoterapia na poziomie studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym. Wszystkie zarzuty wymienione w Uchwale PKA nr 301/2023 Prezydium PKA z dnia 25 maja 2023 r. zostały uchylone, poza jednym dotyczącym

studenckiej działalności naukowej oraz braku aktywizacji studentów do krajowej i międzynarodowej mobilności, który został uchylony w części.

Opis działań doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej zawiera Załącznik nr 2.1.5 do raportu samooceny.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Zaleca się wdrożenie wszystkich zaplanowanych działań naprawczych w szczególności dokonywanie całościowego przeglądu programu studiów, obsady zajęć na kierunku fizjoterapia celem dostosowania do obowiązującego standardu kształcenia przygotowującego do zawodu fizjoterapeuty.</p>	<p>W ramach działań naprawczych dokonano przeglądu programu studiów, dokonano wnikliwej analizy oraz skorygowano obsadę zajęć na kierunku fizjoterapia celem jak najlepszego dostosowania do obowiązującego standardu kształcenia przygotowującego do zawodu fizjoterapeuty.</p>
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktyczny profil kierunku <i>fizjoterapia</i> 2. Doświadczona kadra dydaktyczna, w tym duża liczba specjalistów-praktyków. 3. Grupy zajęć do wyboru tematycznie adekwatne do zapotrzebowania rynku pracy na specjalistów. 4. Prężnie i owocnie działająca współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. 5. Rosnąca z roku na rok liczba maturzystów chcących podjąć studia na kierunku fizjoterapia. 	<p>Słabe strony <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak możliwości korzystania z infrastruktury szpitali klinicznych podległych Uniwersytetowi Medycznemu w Poznaniu. 2. Brak domu studenckiego i konieczność dojazdów na zajęcia. 3. Słabe umiędzynarodowienie procesu studiowania.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymujący się trend społeczny do ciągłego zdobywania wiedzy i umiejętności (np. chęć zdobycia wykształcenia wyższego o profilu medycznym w związku ze wzrostem wynagrodzeń w sektorze medycznym w ostatnich latach). 2. Możliwości odpowiedzialnego rozwoju naukowego studentów dzięki współpracy z organizacjami medycznymi, stowarzyszeniami, 	<p>Zagrożenia <i>należy wskazać nie więcej niż pięć czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczelnie państwowe dysponujące bogatszym, darmowym zapleczem dydaktycznym i praktycznym. 2. Najbliższa i dalsza konkurencja – w wielu ośrodkach naukowych pojawiają się kierunki związane z fizjoterapią. 3. Częste zmiany przepisów i rozporządzeń obowiązujących w nauczaniu i ochronie służby zdrowia.

	<p>fundacjami oraz podmiotami edukacyjnymi i sportowymi. Ścisła współpraca z instytucjami zewnętrznymi.</p> <p>3. Usytuowanie Uczelni w dużym mieście wojewódzkim.</p> <p>4. Starzenie się społeczeństwa powodujące wzrost zapotrzebowania na usługi fizjoterapeutyczne.</p> <p>5. Ustawa o zawodzie fizjoterapeuty, która znacząco umacnia pozycję grupy zawodowej.</p>	
--	--	--

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Poznań, dnia rok.

.....
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I				
	II				
jednolite studia magisterskie	I			10	34
	II			6	24
	III			10	17
	IV			10	17
	V			10	8
	VI				
Razem:					

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				
	...				
	...				
II stopnia	...				

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	...				
jednolite studia magisterskie	2023			10	9
	2022			10	9
	2021			23	10
Razem:					

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	
Wymiar praktyk zawodowych ⁶	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Grupa zajęć A: Biomedyczne podstawy fizjoterapii			
Anatomia (prawidłowa człowieka, funkcjonalna, rentgenowska, palpacyjna)	Ćwiczenia	70	4
Fizjologia (ogólna, wysiłku fizycznego, bólu, diagnostyka fizjologiczna)	Ćwiczenia	50	3
Biochemia	Ćwiczenia	15	1
Biofizyka	Ćwiczenia	5	1
Biomechanika (stosowana i ergonomia)	Ćwiczenia	15	1
Biomechanika kliniczna	Ćwiczenia	15	1
Pierwsza Pomoc	Ćwiczenia	15	1
Patologia ogólna	Ćwiczenia	15	1
Grupa zajęć B: Nauki ogólne			
Język obcy	Ćwiczenia	120	4
Dydaktyka fizjoterapii	Ćwiczenia	10	1
Technologia informacyjna ze statystyką	Ćwiczenia	20	1
Grupa zajęć C: Podstawy fizjoterapii			
Kinezyterapia	Ćwiczenia	90	4
Terapia manualna	Ćwiczenia	30	2
Medycyna fizykalna - fizykoterapia	Ćwiczenia	50	2
Balneoklimatologia	Ćwiczenia	40	11
Odnowa biologiczna	Ćwiczenia	20	1
Masaż leczniczy	Ćwiczenia	30	1

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Fizjoterapia ogólna.	Ćwiczenia	60	3
Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu (antropomotoryka)	Ćwiczenia	40	3
Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu (antropomotoryka) – basen	Ćwiczenia/	30	2
Metody specjalne fizjoterapii - metody reedukacji posturalnej i reedukacji nerwowo-mięśniowej	Ćwiczenia	30	2
Metody specjalne w fizjoterapii - w terapii neurorozwojowej	Ćwiczenia	20	1
Metody specjalne fizjoterapii w terapii manualnej	Ćwiczenia	30	2
Wyroby medyczne	Ćwiczenia	20	1
Adaptowana aktywność fizyczna	Ćwiczenia	25	1
Sport osób z niepełnosprawnościami	Ćwiczenia	25	1
Fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia	Ćwiczenia	20	1
Grupa zajęć D: Fizjoterapia kliniczna			
Kliniczne podstawy fizjoterapii			
Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej	Ćwiczenia	25	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w reumatologii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii i neurologii dziecięcej	Ćwiczenia	25	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i kardiologii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w pulmonologii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w chirurgii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w ginekologii i położnictwie	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w geriatricy	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w psychiatrii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w intensywnej terapii	Ćwiczenia	20	1
Kliniczne podstawy fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej	Ćwiczenia	20	1
Grupa zajęć D: Fizjoterapia kliniczna			
Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu			
Fizjoterapia kliniczna w ortopedii	Ćwiczenia	40	3

Fizjoterapia kliniczna w traumatologii i medycynie sportowej	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w reumatologii	Ćwiczenia	30	3
Fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurochirurgii	Ćwiczenia	40	3
Fizjoterapia kliniczna w wieku rozwojowym	Ćwiczenia	40	3
Grupa zajęć D: Fizjoterapia kliniczna			
Fizjoterapia kliniczna w chorobach wewnętrznych			
Fizjoterapia kliniczna w kardiologii i kardiologii	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w pulmonologii	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w chirurgii	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w ginekologii i położnictwie	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w pediatrii	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w geriatricii	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w psychiatrii	Ćwiczenia	30	2
Fizjoterapia kliniczna w onkologii i medycynie paliatywnej	Ćwiczenia	20	2
Grupa zajęć D: Fizjoterapia kliniczna			
Diagnostyka funkcjonalna i planowanie rehabilitacji			
Diagnostyka funkcjonalna i programowanie rehabilitacji w dysfunkcjach układu ruchu (ortopedia, traumatologia, medycyna sportowa, neurologia)	Ćwiczenia	200	9
Diagnostyka funkcjonalna i programowanie rehabilitacji w chorobach wewnętrznych (kardiologia, chirurgia, geriatricia, paliatyw, ginekologii i położnictwie)	Ćwiczenia	200	9
Diagnostyka funkcjonalna i programowanie rehabilitacji w wieku rozwojowym	Ćwiczenia	60	3
Grupa zajęć specjalistycznych (do wyboru): Fizjoterapia osób w wieku podeszłym*			
Gerontologia	Ćwiczenia	30	2
Aktywność fizyczna osób starszych	Ćwiczenia	20	1
Pielęgniarstwo geriatryczne	Ćwiczenia	30	2
Fizykoterapia i masaże pacjentów w wieku podeszłym	Ćwiczenia	25	2
Rehabilitacja geriatryczna w kardiologii	Ćwiczenia	25	2

Rehabilitacja geriatryczna w neurologii	Ćwiczenia	25	2
Rehabilitacja geriatryczna w chirurgii i ortopedii	Ćwiczenia	25	2
Rehabilitacja geriatryczna w medycynie paliatywnej	Ćwiczenia	25	2
Aspekty pedagogiczno-etyczne w opiece nad pacjentami w podeszłym wieku	Ćwiczenia	15	1
Grupa zajęć specjalistycznych (do wyboru): Fizjoterapii w sporcie z elementami odnowy biologicznej*			
Trening zdrowotny	Ćwiczenia	15	1
Metody treningu, testy i trening funkcjonalny	Ćwiczenia	25	2
Taping w sporcie	Ćwiczenia	30	2
Masaż sportowy	Ćwiczenia	25	2
Odnowa biologiczna w sporcie	Ćwiczenia	30	2
Drenaż limfatyczny w sporcie	Ćwiczenia	20	1
Hydroterapia w sporcie i odnowie biologicznej	Ćwiczenia	25	2
Kinezyterapia w sporcie i odnowie biologicznej	Ćwiczenia	25	2
Fizykoterapia w sporcie i odnowie biologicznej	Ćwiczenia	25	2
Grupa zajęć E: Metodologia badań naukowych			
Seminarium magisterskie (praca i egzamin magisterski)	Ćwiczenia	30	15
Grupa zajęć F: Praktyki fizjoterapeutyczne			
Praktyka asystencka - wakacyjna	Ćwiczenia	150	5
Wakacyjna praktyka z kinezyterapii	Ćwiczenia	300	11
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ćwiczenia	200	8
Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna	Ćwiczenia	200	7
Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna	Ćwiczenia	200	7
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – praktyka semestralna	Ćwiczenia	510	20
	Razem:	3830	184

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹
Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy	ćwiczenia	1,2,3,4	niestacjonarna	Angielski/ niemiecki	55

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący wsemestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:

Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:

Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.

Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym

w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)¹¹							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy,	Tytuł/stopień naukowy,	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

¹¹ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

			imię i nazwisko opiekuna	imię i nazwisko recenzenta			
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

- Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
- Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).

9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowo wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).